

မြန်မာနိုင်ငံတွင်စီးပွားဖြစ်စိုက်ပျိုးရေး
တိုးချဲ့ပြုလုပ်လာခြင်း

သစ်တောပြုန်းတီးမှု၊ သစ်အသွင်ပြောင်းခြင်းနှင့်
မြေဆိုင်ရာပဋိပက္ခများနှင့် ဆက်နွှယ်မှုများ

Kevin Woods

မတ်လ၊ ၂၀၁၅

မြန်မာနိုင်ငံတွင်စီးပွားဖြစ်စိုက်ပျိုးရေး တိုးချဲ့ပြုလုပ်လာခြင်း

သစ်တောပြုန်းတီးမှု၊ သစ်အသွင်ပြောင်းခြင်းနှင့်
မြေဆိုင်ရာပဋိပက္ခများနှင့် ဆက်နွှယ်မှုများ

Kevin Woods

မတ်လ၊ ၂၀၁၅

ကျေးဇူးတင် အသိအမှတ်ပြုမှုများ

စာရေးသူ Kevin Woods သည် ဤလေ့လာသုံးသပ်မှုကို အချိန်အခါနှင့်ဆီလျော်စွာတင်ပြနိုင်ရန် အခွင့်အရေး ပေးသော Forest Trends အဖွဲ့အစည်းအား ကျေးဇူးအထူးတင်ရှိပါသည်။ ယခုအစီရင်ခံစာသည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ လယ်ယာစီးပွားရေး၊ သစ်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ကုန်သွယ်မှုတို့နှင့်ပတ်သက်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းနှစ်ပေါင်းများစွာပြုလုပ်ခဲ့သည့် သုတေသနလေ့လာမှုတို့မှရရှိသောရလဒ်ဖြစ်သည်။ မိမိတို့၏အမည်များကိုမဖော်လိုကြသော ရန်ကုန်နှင့်လေ့လာမှုပြုလုပ်ခဲ့ သည့်ဒေသများရှိ မြန်မာလုပ်ဖော်ကိုင်ဘက်များသည်လည်း ၎င်းတို့၏အချိန်နှင့် အသိပညာတို့ဖြင့် ရက်ရက်ရောရောပံ့ပိုးပေးခဲ့သည်။ ဤစာတမ်းသည် Forest Trends အဖွဲ့အစည်းမှ Kerstin Canby ၊ Naomi Basik ၊ Eve Richer နှင့် Lina Scott တို့၏ ရက်ရောစွာ အကြံပြုချက်များကြောင့် ပို၍ပြည့်စုံလာခြင်းဖြစ်သည်။ Mathieu Pellerin သည် တနင်္သာရီတိုင်းအတွက် ဆီအုန်းနှင့်သစ်တောကြိုးပိုင်း မြေပုံများအား ရေးဆွဲပေးခြင်းဖြင့် ပံ့ပိုးပေးခဲ့သည်။ Melissa Tatge နှင့် Laura Golben တို့သည် ဤအစီရင်ခံစာ၏ဒီဇိုင်းအား အပြီးသတ်ရေးဆွဲပေးခဲ့သည်။ ဤအစီရင်ခံစာတွင်ပါဝင်သည့် လေ့လာသုံးသပ်မှုနှင့် မရည်ရွယ်ဘဲ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့်အမှားများအားလုံးအတွက် စာရေးသူက အပြည့်အဝတာဝန်ယူပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာ အား အင်္ဂလန်နိုင်ငံရှိ နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးဌာန (DFID - Department for International Development) ၏ Forest Governance, Markets and Climate (FGMC) အစီအစဉ်မှ ငွေကြေးထောက်ပံ့ပေးသည်။

အတိုကောက်စာလုံးများ

BGF	နယ်ခြားစောင့်တပ် (Border Guard Force)
EC	ဥရောပကော်မရှင် (European Commission)
EU	ဥရောပသမဂ္ဂ (European Union)
EUTR	ဥရောပသမဂ္ဂ သစ်ထုတ်လုပ်ရေးဥပဒေ (European Union Timber Regulation)
FAO	သစ်တောနှင့်စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့ (Forest and Agriculture Organization)
FDI	နိုင်ငံခြားတိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု (Foreign Direct Investment)
FLEGT	သစ်တောအား ရေရှည်တည်တံ့စေမည့်ဥပဒေနှင့်စီမံခန့်ခွဲမှုများအား အားကောင်းစေကာ သစ်တောအုပ်ချုပ်ရေးကိုပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး တရားဝင်သောနည်းလမ်းဖြင့် သစ်ထုတ်လုပ် ကုန်သွယ်နိုင်ရေး (Forest Law Enforcement, Governance and Trade)
GDP	ပြည်တွင်းအသားတင်ထုတ်လုပ်မှု (Gross Domestic Product)
HCVF	ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုကြီးမားစွာလိုအပ်သောတန်ဖိုးများစွာရှိသည့်သစ်တော (High Conservation Value Forests)
IFC	နိုင်ငံတကာဘဏ္ဍာရေးကော်ပိုရေးရှင်း (International Finance Corporation)
IFI	နိုင်ငံတကာဘဏ္ဍာရေးအဖွဲ့အစည်းများ (International Financial Institution)
ILPA	တရားမဝင်သစ်ထုတ်လုပ်မှု တားမြစ်ခြင်းအက်ဥပဒေ၊ ဩစတေးလျ (Illegal Logging Prohibition Act, Australia)
ITTO	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အပူပိုင်းသစ်တောကာကွယ်ရေးအဖွဲ့ (International Tropical Timber Organization)
KIO/A	ကချင်လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့/တပ်မတော် (Kachin Independence Organization/ Army)
LAUSC	မြေခွဲဝေမှုနှင့်အသုံးချမှုလေ့လာရေးကော်မတီ (Land Allocation and Utilization Scrutiny Committee)
LSLA	အကြီးစား မြေသိမ်းဆည်းမှု (Large-Scale Land Acquisition)
LUC	လယ်ယာမြေအသုံးပြုခွင့်လက်မှတ် (Land Use Certificate)
MIC	မြန်မာ့ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင် (Myanmar Investment Commission)
MOECF	ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန (Ministry of Environmental Conservation and Forestry)
MOAI	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန (Ministry of Agriculture and Irrigation)
MTE	မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်း (Myanmar Timber Enterprise)
NDA-K	ဒီမိုကရက်တစ်တပ်မတော်သစ် - ကချင် (New Democratic Army-Kachin)

NLUP	အမျိုးသားမြေအသုံးချမှု မူဝါဒ (National Land Use Policy)
Non-PFE	အမြဲတမ်းမဟုတ်သည့် ကြိုးဝိုင်းသစ်တောမြေများ (Non-Permanent Forest Estate)
PAS	ထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေစနစ် (Protected Area System)
PFE	အမြဲတမ်းကြိုးဝိုင်းသစ်တောမြေများ (Permanent Forest Estate)
PPF	ကြိုးပြင်ကာကွယ်တောများ (Protected Public Forest)
REDD+	သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့်သစ်တောပျက်စီးယိုယွင်းခြင်းမှ ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှု လျှော့ချရေး (Reduced Emission from Deforestation and Forest Degradation)
RWE	သစ်ဝိုင်းနှင့်ညှိမျှသော (Roundwood Equivalent)
SEZ	အထူးစီးပွားရေးဇုန် (Special Economic Zone)
SLRD	မြေတိုင်းဦးစီးဌာန (State Land and Records Department)
SR ၁	အထူးဒေသ ၁ (Special Region ၁)
UMEHL	ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ စီးပွားရေးဦးပိုင်လီမိတက် (Union of Myanmar Economic Holdings Limited)
VFV Law	မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းဥပဒေ
VPA	ဆန္ဒအလျောက်ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ရန်သဘောတူညီချက် (Voluntary Partnership Agreement)
WWF	ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (World Wildlife Fund)

အကျဉ်းချုပ်နှင့်အဓိကတွေ့ရှိချက်များ

မြန်မာနိုင်ငံတွင်မဲခေါင်ဒေသရှိ ကျန်နိုင်ငံများနည်းတူ တရားဝင်နှင့် တရားမဝင်သစ်ထုတ်လုပ်ငန်းများ၊ လမ်းများနှင့် ရေအားလျှပ်စစ် ရေကာတာများကဲ့သို့သော အခြေခံအဆောက်အအုံစီမံကိန်းများအတွက် သစ်တောနယ်မြေများအား ရှင်းလင်းခြင်းများနှင့်အတူ စီးပွားဖြစ်အကြီးစားစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအား ကြီးကြီးမားမားတိုးချဲ့ပြု လုပ်နိုင်ရန်အတွက် သစ်တောများအားရှင်းလင်းနေခြင်းသည် သစ်တောပြုန်းတီးမှုကို ပိုပြီးပိုပြီးဖြစ်စေသော အဓိကအရာတစ်ခုဖြစ်သည်ကို ကျယ်ပြန့်စွာအသိအမှတ်ပြုကြသည်။ စိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် သစ်တော အသွင်ပြောင်းမှုများအား ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ ပြုလုပ်လျက်ရှိကြပြီး ယခုအခါတွင် တစ်ခါမှမကြုံဘူးသေးသည့် နှုန်းဖြင့် ပြုလုပ်လျက်ရှိသည့်အပြင် ဥပဒေများနှင့်အဖွဲ့အစည်းများသည် အကြီးစားမြေသိမ်းဆည်းမှု (LSLAs) များအား ထိန်းညှိပေးနိုင်ခြင်းမရှိသည့်အချိန်တွင် အစိုးရသည် ကျယ်ပြန့်သည့်အကြီးစား စက်မှုစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတိုးချဲ့မှုများအတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအဆင့်အားတိုးမြှင့်ရန် အားပေးလျက်ရှိသည်။ ထိုဖွံ့ဖြိုးမှုများသည် ရေရှည်တည်တံ့သည့်အနေအထားတွင်ဖြစ်ပေါ်ပြီး တရားဝင်သစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှုရှိနိုင်ရန်နှင့် ဒေသခံရပ်ရွာလူထု များ၏အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် မြေအသုံးချပိုင်ခွင့်၊ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်သစ်တောအ ရင်းအမြစ်များရရှိအသုံးချနိုင်ခွင့်ကိုအာမခံချက်ပေးနိုင် ရန် တိုင်းပြည်၏တရားရေးဆိုင်ရာမူဘောင်များဖြစ်သော ဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်းများနှင့်ကြပ်မတ်သည့် အဖွဲ့အစည်းဌာနများအနေဖြင့် ယခုအနေအထားထက် ပိုမိုတိုးတက် ကောင်းမွန်လာအောင် ပြင်ဆင်မွမ်းမံရန်လိုအပ်သည်။

ကျန်ရှိနေသော မြန်မာနိုင်ငံ၏သစ်တောများအား ကာကွယ်မည်ဟူသော အစိုးရ၏ပြောဆိုချက်များရှိသော်လည်း မြေနှင့်ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုဆိုင်ရာဥပဒေအသစ်များ၊မြေနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဆိုင်ရာဥပဒေအသစ်များ သည် အကြီးစားပုဂ္ဂလိကလယ်ယာစီးပွားလုပ်ကိုင် ခွင့်များပေးကာ သစ်တောအသွင်ပြောင်းမှုများအား ပံ့ပိုးလျက်ရှိနေသေးသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏သမ္မတအဖြစ် ဦးသိန်းစိန်သည် ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် တာဝန်စတင်ယူချိန်မှစပြီး အသွင်ကူးပြောင်းမှုအားဦးတည်သည့် အစိုးရအသစ် သည် စက်မှုစိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးမှုပိုင်းတွင် ပြည်တွင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှစ်ခုလုံး၊ အထူးသဖြင့် နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ပိုပြီးစိတ်ပါဝင်စားစွာ ပါဝင်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလာစေရန် ဆွဲဆောင်ခဲ့သည်။^၁သစ်တောကဏ္ဍတွင် အလားအလာကောင်းသည့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုအသစ်များ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသော်လည်း မြန်မာ့သစ်တောဌာန (ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ သစ်ခုတ်လှဲခြင်းအား အလွန်အကျွံပြုလုပ်ခဲ့သော) ၏ တိုက်ရိုက်ထိန်းချုပ်မှုအောက်တွင်ရှိသော သစ်ထုတ်လုပ်မှုများကိုသာ ယခုအချိန်တွင် အာရုံစိုက်လျက်ရှိသည်။ တိုင်းပြည် အတွင်းရှိ သယံဇာတကြွယ်ဝသည့် တိုင်းရင်းသားအများစုနေထိုင်သောပြည်နယ်များရှိ ကျန်ရှိနေသောသဘာဝ သစ်တောများသည် ထိရောက်သည့်သစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှုပြင်ပတွင်သာ ရှိနေသေးသောကြောင့် သစ်ခုတ်လှဲမှု နှင့် သစ်တောအသွင်ပြောင်းမှုများ ဖြစ်နိုင်ခြေများစွာ ရှိသည်။^၂

အချုပ်အားဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံသည် တစ်နှစ်လျှင် သစ်တောမြေဧကပေါင်း ၁.၁၅ သန်းကျော်^၃သန်းကျော် ဆုံးရှုံးလျက်ရှိပြီး ၎င်းသစ်တောများမှာ အရှေ့တောင်အာရှတွင် နောက်ဆုံးကျန်ရှိသည့် အပူလျော့ပိုင်းဒေသတွင်းရှိ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်မှုကြီးမားစွာလိုအပ်သော တန်ဖိုးများစွာနှင့်ပြည့်စုံသည့်သစ်တော (High Conservation Value Forests) များဖြစ်သည်။^၄ [မှတ်ချက် - ကမ္ဘာ့တစ်ဝှမ်းလုံး တာဝန်ယူမှုတာဝန်ခံမှုရှိသော သစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှုရှိ ရန်ရည်ရွယ်ကာ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းကြီးများစွာဖြင့် ပူးပေါင်းဖွဲ့စည်းထားသော Forest Stewardship Council အဖွဲ့ကြီးက High Conservation Value

^၁ အထူးသဖြင့် ၂၀၁၂ မြေဥပဒေအသစ် ၂ ခု (လယ်ယာမြေဥပဒေ နှင့် မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့်မြေရိုင်းစီမံခန့်ခွဲမှုဥပဒေ) နှင့် မကြာမီထွက်ပေါ် လာမည့် အမျိုးသားမြေအသုံးချမှု မူဝါဒ တို့နှင့်အတူ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေ နှင့် မြော်မှန်းထားသည့် ပိုမိုစုံလင်စွာ ပါဝင်သော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေ။

^၂ Woods ၂၀၁၃ a။

^၃ Woods ၂၀၁၃ b။

^၄ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတို့တွင် သုံးသောတိုင်းထွာစနစ်များနှင့်အညီ ဤအစီရင်ခံစာထဲတွင် ဟက်တာအစား ဧကကို အသုံးပြုသည်။

^၅ အဓိပ္ပာယ်မှာ ၁၉၉၀ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၀ ခုနှစ်များအကြား နှစ်စဉ်ဆုံးရှုံးသည့်နှုန်းမှာ ၁.၂ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပြီး ဧကစုစုပေါင်း ၁၈.၄ သန်း ကျော် (ဟက်တာပေါင်း ၇.၄၅ သန်း) သို့မဟုတ် ဆယ်နှစ်အတွင်း စုစုပေါင်းသစ်တောအားလုံး၏ ၁၉ ရာခိုင်နှုန်း ဖြစ်သည် (FAO ၂၀၁၀)။ <http://www.fao.org/docrep/012/i0999e/il0999e.pdf>။

Forests (HCVF) ဟူသော စံချိန်စံနှုန်းကို ရေးဆွဲချမှတ်ထား ခြင်းဖြစ်ပြီး အဆိုပါ HCVF ၏အဓိပ္ပါယ်အပြည့်အစုံမှာ “သဘာဝ၊ လူမှုစီးပွားနှင့် သက်ရှိဖိစီးတန်ဖိုးများစွာနှင့် ပြည့်စုံပြီး ထူးခြားကာ လွန်စွာအရေးကြီးသော၊ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုကိုလို အပ်သော သစ်တောများ” ဟူ၍ ဖြစ်သည်။^၆ အစိုးရအသစ်တက်လာပြီးချိန်မှစပြီး သစ်မာသစ်လုံးတင်ပို့မှုသည် ပမာဏအားဖြင့် ပိုမိုမြင့်တက် လာပြီး တန်ဖိုးအားဖြင့်လည်း ထိုနည်းလည်းကောင်းဖြစ်သည် (ပုံ ၁ နှင့် ၂)။ ၂၀၁၁ နှင့် ၂၀၁၃ ခုနှစ်များ အကြား တွင် သစ်ထုတ်ကုန်တင်ပို့မှုပမာဏမှာ ကုဗမီတာပေါင်း ၂.၇ သန်းမှ ကုဗမီတာပေါင်း ၃.၃ သန်းအထိ ခုန်တက် သွားပြီး တန်ဖိုးအားဖြင့် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁ မီလီယံမှ ၁.၆ ဘီလီယံအထိ ရောက်ရှိသွားသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ သစ်အများစုမှာ သမိုင်းတစ်လျှောက် (အလွန်အကျွံရုတ်လှဲထားသော) ခုတ်လှဲသည့်နေရာများ (အစိုးရစီမံခန့်ခွဲ သည့်သစ်ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ကွက် သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး အများစုမှာ ပထဝီအနေအထားအရ နိုင်ငံ၏အ လယ်ပိုင်းတွင်ရှိသည်) မှ ရယူခြင်းမဟုတ်တော့ပါ။ ၎င်းအစား ပြည်တွင်းပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီများသည် လယ်ယာစီး ပွား၊ မိုင်းတွင်းတူးဖော်ရေး၊ ရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်းတည်နေရာ များနှင့် အထူးစီးပွားရေးဇုန်များ (SEZs) များအ တွက် HCVFs များအား ရှင်းလင်းခုတ်လှဲလျက်ရှိပြီး မြန်မာနိုင်ငံနှင့်ကမ္ဘာ၏ တန်ဖိုးအမြင့်ဆုံး “ Conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းခြင်းမှရသောသစ်)” များအား ထုတ်လုပ်လျက်ရှိသည်။^၆ ထုတ်လုပ်လျက်ရှိသည်။ [Conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်) ဆိုသည်မှာ နဂိုသစ်တောအနေအထား အတိုင်းပြန်မပေးနိုင် တော့သည့် အခြားစီမံကိန်းများလုပ်ဆောင်ရန်အတွက် သစ်တောများခုတ် လဲအသွင်ပြောင်းခြင်းမှရရှိသောသစ် ကို ဆိုလိုသည်။ ဥပမာ - သစ်တောကိုခုတ်ရှင်းကာ သစ်ထုတ်လုပ်ပြီး ထိုနေရာတွင် သတ္တု တွင်းလုပ်ခြင်း၊ အကြီးစားစီးပွားဖြစ်စိုက်ပျိုးရေးလုပ် ငန်းများလုပ်ခြင်း။] Forest Trends က ခန့်မှန်းသည်မှာ LSLA (အကြီးစား မြေယာသိမ်းဆည်းမှု) များမှရရှိသည့် ထို conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်) များသည် နိုင်ငံတကာဈေးကွက်အတွင်းရောက်ရှိနေသော မြန်မာ့သစ်၏ ကြီးမားသည့်အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုအဖြစ် ပါဝင်သည်။

အကြီးစား သစ်တောမြေအသွင်ပြောင်းမှုများနှင့် conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရ သောသစ်) အား ထုတ် လုပ်ခြင်းတို့နှင့်ပတ်သက်ပြီး တရားဝင်မူဘောင်များမှာ အားနည်းကာ ရှင်းလင်းမှုလည်း မရှိပါ။ လယ်ယာစီးပွားခွင့်ပြု မြေများခွဲဝေ ခြင်းနှင့်ပတ်သက်သည့် ဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်းများနှင့် လုပ်ထုံးများအား ဌာနတစ်ခုနှင့်တစ်ခုအကြား စနစ်တကျညှိနှိုင်းဆောင်ရွက် ခြင်းမရှိဘဲ များစွာသောအစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ အကြားတွင် ဖြန့်ဝေတာသည့်အပြင် ၎င်းတို့မှာ ဥပဒေပိုင်းဆိုင်ရာအားနည်းချက်များ၊ အထူးခွင့်ပြုချက်များနှင့် / သို့မဟုတ် အထူးကင်းလွတ်ခွင့်များ (သို့မဟုတ်လုံးဝမရှိဘဲ) ဖြင့် ပြည့်နှက်နေသည်။ ကဏ္ဍပေါင်းစုံညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်မှုမရှိခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့်ပြဿနာများအားကျော်လွှားနိုင်ရန်အတွက် အမျိုးသားမူဝါဒဆွေး နွေးပွဲများနှင့် မြေ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ^၇ ပြုလုပ်ခဲ့သော်လည်း ထိုမြေယာအခင်းအကျင်းများနှင့် သစ် ခုတ်လှဲခြင်းတို့အား စောင့်ကြည့်လေ့ လာရေးနှင့်စီမံထိန်းညှိရေးအခွင့်အာဏာသည် အစိုးရအဖွဲ့အစည်း ပေါင်း စုံ၏လက်တွင်ရှိသည်။ ဥပမာအားဖြင့် သစ်တောဌာနသည် အဓိကပင်မသစ်ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း (ကျွန်းသစ် အများစုဖြစ်သော) ကိုသာ ထိရောက်စွာစီမံခန့်ခွဲပြီး တိုက်ရိုက်သစ်ထုတ်လုပ်ငန်းမ ဟုတ်ဘဲအခြားသစ်တောအသွင်ပြောင်းမှုပြုလုပ်သည့်စီမံကိန်းများတွင်ဖြစ်ပေါ်သည့်သစ်ထုတ်လုပ်မှုများ၊အထူးသဖြင့်တိုင်းရင်းသား ပြည်နယ်များအတွင်းဖြစ်ပေါ်သော ထိုကဲ့သို့သစ်တောအသွင်ပြောင်းမှုဖြစ်ပေါ်သည့်သစ်ထုတ်လုပ်မှုများသည် ၎င်းတို့၏ဩဇာနှင့် အာဏာပြင်ပတွင်ရှိသည့်အတွက်သစ်တောကဏ္ဍပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုအသစ်များသည်လည်းအဆိုပါဒေသများထဲတွင်အသက်မဝင်ပါ။

နိုင်ငံအနှံ့နှင့်၎င်း၏မြေယာကဏ္ဍပေါင်းစုံကိုလွှမ်းမိုးပြီး ထိထိရောက်ရောက်လက်တွေ့အပြည့်အဝ ကျင့်သုံးလုပ်ဆောင် နိုင်သော သစ်တောစီမံခန့်ခွဲအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တစ်ခုမရှိပါကrent-seeking (လူအများစု၏ရပိုင်ခွင့်ကို လူတစ်စုက အလွဲသုံးစားလုပ်ခြင်း၊ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းအား မိမိပစ္စည်းဟုဆိုကာအလွဲသုံးစားလုပ်ခြင်း၊ အများအကျိုး အစား အများပိုင်ပစ္စည်းကို တစ်ဦးတစ်ယောက် သို့မဟုတ် တစ်စုတစ်ဖွဲ့က ၎င်းတို့၏ကိုယ်ကျိုးအမြတ်အတွက် အလွဲသုံးစားလုပ်ခြင်း) အလေ့အထ၊ သစ်တောများအား ဆက်ကာဆက်ကာဖျက်စီးခြင်း၊ ဒေသခံများ၏ မြေအသုံးချခွင့် ငြင်းပယ်ခံရခြင်းနှင့် မြေယာရပိုင်ခွင့်ဆုံးရှုံးခြင်း၊ စသည်များ အဟန့်အတားမရှိဘဲ ဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေ ဦးမည်ဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် မြေအသုံးချပိုင်ခွင့်ကိစ္စရပ်များနှင့် ဆက်နွှယ်သည့်ပဋိပက္ခများသည် အသွင်ကူးပြောင်းနေသည့်အစိုး ရမှရင်ဆိုင်နေရသည့် အကြီးမားဆုံးအဟန့်အတားတစ်ခုဖြစ်ပြီး ဒေသခံရပ်ရွာလူထုများ၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်များနှင့်ရိုးရာ အစဉ်အလာအရပိုင်ခွင့်များအား အသိအမှတ်ပြုခြင်းမရှိဘဲ မြေများအား ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍသို့ လွှဲပြောင်း (လုပ်ပိုင်ခွင့်ပေး) နေသည့်နေရာများတွင် မြေနှင့်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ဆိုင်ရာပဋိပက္ခများ အရေအတွက်ရောအရှိန်အဟုန်ပါ တိုးမြှင့် ပြီးဖြစ်ပွားလျက်ရှိသည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးစီးပွားလုပ်ငန်းများသည် ဒေသခံရပ်ရွာလူထုများအတွက် အလုပ်အကိုင်အ ခွင့်အလမ်းများနှင့်စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများ ပေးသည်ဟု သည့်အဆိုပြုချက်များမှာ ရွာသားများ၏လယ်ကွင်းများနှင့်

⁶ Woods ၂၀၁၃ b။

⁷ နိုင်ငံအတွင်း “တရားမဝင်” မြေသိမ်းဆည်းမှုများအား သမ္မတထံ ကျယ်ပြန့်သည့်အစီရင်ခံစာတစ်ခု တင်သွင်းရန်အတွက် လယ် ယာမြေ စုံစမ်းရေးကော်မရှင်တစ်ခုအား မြန်မာနိုင်ငံ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်က ချမှတ်ခဲ့ပြီး ၎င်းသည် အတိတ်တွင်ဖြစ်ပွားခဲ့သော “မြေသိမ်းဆည်းမှုများ” (မြန် မာနိုင်ငံ၏ဥပဒေများနှင့်စည်းမျဉ်းများအရ တရားမဝင်မြေသိမ်းဆည်းမှုများဟု အဓိပ္ပာယ်ရသော) အား ကိုင်တွယ်ရန်နှင့် အနာဂတ်တွင်ဖြစ်လာမည့်ကိစ္စ ရပ်များကို လျော့ပါးစေရန်တို့အတွက် လမ်းညွှန်မှုပေးရန် ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ယခင်က သစ်တောရေးရာဝန်ကြီး ဦးဆောင်ခဲ့သော သမ္မတအဆင့် မြေခွဲ ဝေမှုနှင့်အသုံးချမှုလေ့လာရေးကော်မတီ (LAUSC) သည် အများပါဝင်သည့် ကဏ္ဍအနှံ့ မြေယာမူဝါဒပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု ပြုလုပ်ရန်မျှော်လင့်ချက်ဖြင့် အများပြည်သူတွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲအတွက် ၂၀၁၄ ခုနှစ်နှောင်းပိုင်းတွင် အမျိုးသား မြေအသုံးချမှု မူဝါဒ (NLPV) မူကြမ်းအား ထုတ်ပြန်ခဲ့သော်လည်း ၎င်းမှာ ကြီးမားသော မြေအခြေခံသည့် စီမံကိန်းများတွင် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအား မြှင့်တင်ရန်အတွက် ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ရပ်ရွာလူထုပိုင်သစ်တောများ သိမ်းဆည်းခံရသည့် အခါတွင်မူ အနှစ်မရှိသည့် ကတိများအနေနှင့်သာကျန်ရစ်ခဲ့ပြီး ထိုရှင်းလင်းခြင်းခံရသောမြေအများအပြားမှာ ယခုအချိန်အထိ စိုက်ပျိုးထားခြင်းမရှိသည့်အပြင် ၎င်းတို့ကို မည်သည့်လူမှုရေး သို့မဟုတ် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အကာအကွယ်ပေးမှုများနှင့်မှ စီမံခန့်ခွဲထားခြင်းမရှိပါ။

ဤအစီရင်ခံစာက ရှင်းရှင်းလင်းလင်းပြောထားသည်သည်မှာ သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် မြေယာဆိုင်ရာပဋိပက္ခများအား မှန်ကန်စွာကိုင်တွယ်နိုင်ရန်အတွက် မည်သည့်မြေဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးမူဝါဒကို မဆို ရေးဆွဲရာတွင် သစ်တောစိုက်ပျိုးရေးနှင့် မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှုအုပ်ချုပ်မှုကို ဗဟိုပြုကာ ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ရမည်။

ယခင်ForestTrendsသုတေသန⁸အပေါ်အခြေပြု၍ဤအစီရင်ခံစာသည်

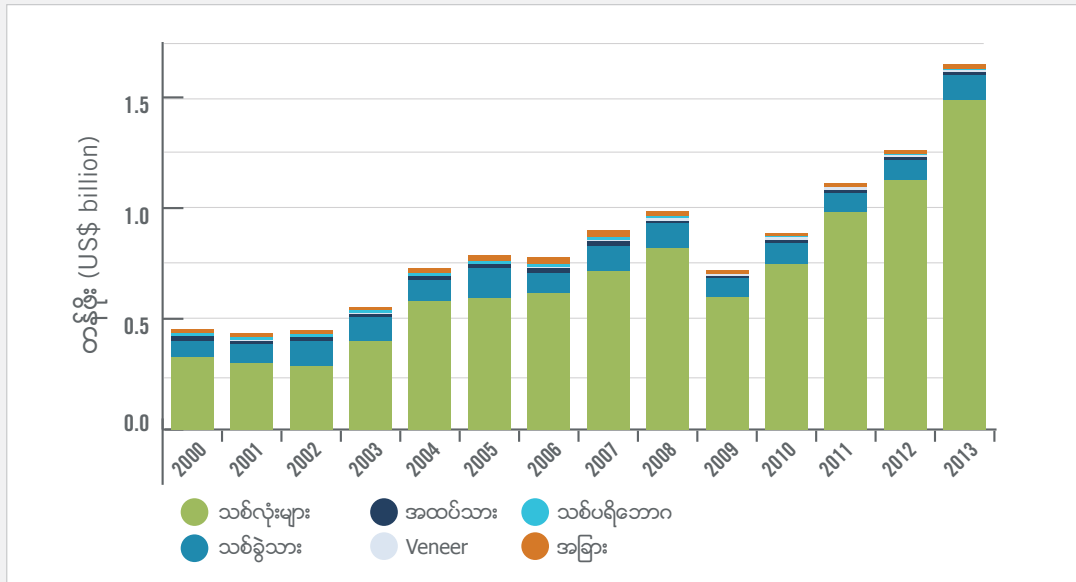
- ပထမဦးဆုံးအကြိမ်မြန်မာနိုင်ငံ၏သစ်တောများတွင် စီးပွားဖြစ် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးတိုးချဲ့မှု အတိုင်းအတာနှင့် သဘောသဘာဝတို့နှင့်ပတ်သက်ပြီး quantitative (အရေအတွက်)နှင့် qualitative (အရည်အသွေး) အပေါ်အခြေခံထားသော အချက်အလက်အသစ်များအား ကောက်နုတ်စုစည်းထားခြင်းဖြစ်ပြီး ကွင်းဆင်းလေ့လာမှုနှစ်ခုကိုပါ ဖြည့်ဆည်းပေးထားသည်။
- လက်ရှိတည်ဆဲဥပဒေများနှင့်မူဝါဒများအပါအဝင် conversiontimber(သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်)များ ကိုရောင်းချခြင်းမှရရှိသည့်ဝင်ငွေများ၏အထက်ဖော်ပြပါတိုးချဲ့မှုတွင် ပါဝင် သည့်အခန်းကဏ္ဍအား ပိုင်းခြားလေ့လာခြင်းနှင့်
- သစ်တောအားအသွင်ပြောင်းစေသောဖြစ်စဉ်အဆင့်ဆင့်အပါအဝင် သစ်တောအားအသွင်ပြောင်း စေ သောစီမံကိန်းများ နှင့်ဆက်နွှယ်သည့် သစ်ထုတ်လုပ်ငန်းများမှရရှိသောသစ်အခင်းအကျင်းအား စီမံခန့် ခွဲကြီးကြပ်သည့်အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းကြောင့်ဖြစ်ပေါ်သော လူမှုစီးပွားရေးအပေါ် သက်ရောက်မှုများကို ခြုံငုံတင်ပြထားထားသည်။

ဤအစီရင်ခံစာသည် ရရှိရန်အလွန်ခက်ခဲပြီးအကန့်အသတ်သာရှိသည့် အစိုးရ၏အချက်အလက်များအား စုစည်း ကောက်ယူကာ ၂၀၁၀ နှင့် ၂၀၁၃ ခုနှစ်များအတွင်း၌ ဝေးလံခေါင်ပါးကာ လူသူအရောက်နည်းပါးပြီးဆက်သွယ် ရေးမကောင်းသောဒေသတွင်း အစိုးရကပုဂ္ဂလိကစိုက်ပျိုးစီးပွားရေးကဏ္ဍသို့ ပေးလိုက်သော အကြီးမားဆုံး မြေ ယာလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိရာဒေသနှစ်ခုသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် နောက်ဆုံးကျန်ရှိနေသောကာဗွန်ပေါကြွယ်ဝပြီး ဇီဝမျိုး ကွဲမှုများစွာနှင့်ကြွယ်ဝလျက်ရှိသည့်သစ်တောများ ရှိရာနေရာ၊ တိုင်း ရင်းသားလူနည်းစုအုပ်စုများထူထပ်စွာနေ ထိုင်လျက်ရှိရာနေရာနှင့်မြန်မာနိုင်ငံ၏ အဆိုးရွားဆုံးမြေဆိုင်ရာပဋိပက္ခများ ဖြစ်ပွားရာနေရာဒေသနှစ်ခုဖြစ် ကြောင်းကို ပြသထားသည်။ သို့သော် ထိုနေရာနှစ်ခုဖြစ်သည့် - မြန်မာနိုင်ငံအရှေ့တောင်ဘက်တွင် ဆီအုန်းနှင့် ရာဘာလုပ်ငန်းများရှိသည့် တနင်္သာရီနှင့်မြောက်ဘက်တွင် ရာဘာနှင့်ဇီဝလောင်စာများရှိသည့် ကချင်ပြည်နယ် - တို့တွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် ပေးလိုက်သောမြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်များကိုအသုံးပြုပြီး သစ်တောအသွင် ပြောင်းစီမံ ကိန်းများရသောတန်ဘိုးမြင့်သစ် (high-value conversion timber) ကို ပြည်ပပို့ကုန်ဈေး ကွက် အတွက်ရယူရာတွင် ကွဲလွဲမှုများရှိသည်။ ဤသို့ ကွဲလွဲမှုကို ဖန်တီးသောအဓိကတွန်းအားမှာ စိုက်ပျိုး-ဂေ ဟစ် နှစ်အနေအထား (Agro-ecological landscape) တစ်ခုတည်းကြောင့်သာမဟုတ်ဘဲ ဒေသ၏မတူညီသော နိုင်ငံရေးအခြေအနေနှင့် ရှိနှင့်ပြီးသားသစ်တောကြီးပိုင်းအတွင်း စီးပွားဖြစ်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက်မြေယာ လုပ်ပိုင်ခွင့် ထပ်ဆင့်ပေးမှုအတိုင်းအတာ (သို့မဟုတ် သစ်တောကြီးပိုင်းများအား အခြားမြေအမျိုး အစားထဲသို့ ပြင်ဆင်သတ်မှတ်သည့်အတိုင်းအတာ) များလည်းပါဝင်သည်။

⁸ ဤအစီရင်ခံစာသည် နိုင်ငံရေးနှင့်မြေဆိုင်ရာပဋိပက္ခများစွာ ဖြစ်ပွားနေသည့် တိုင်းရင်းသားများနေထိုင်သော ပြည်နယ်များတွင် အထူးသဖြင့်ဖြစ်ပေါ်နေသော တန်ဖိုးမြင့်သစ်တောကြီးပိုင်းများမှ လယ်ယာစီးပွားခွင့်ပြုခြေများမှ ရရှိလာသည့် အသွင် ပြောင်းသစ်များအား ဖော်ထုတ်သည့် Woods ၂၀၁၃b Forest Trends အစီရင်ခံစာ၏ နောက်ဆက်တွဲအစီရင်ခံစာ ဖြစ်သည်။

ပုံ 1

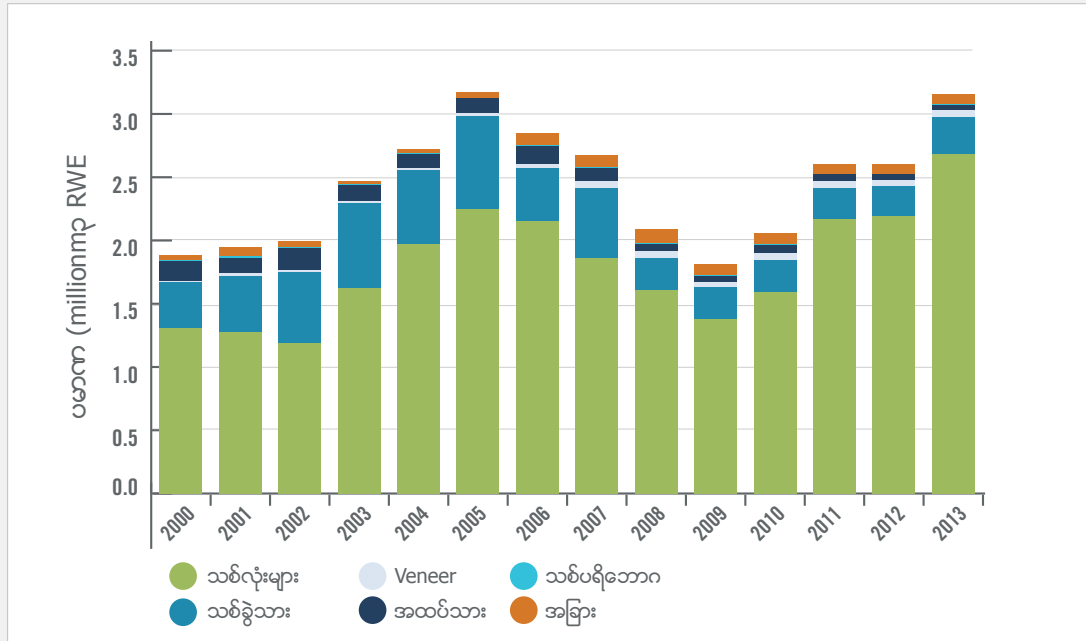
မြန်မာ့သစ်ထုတ်ကုန်များ တင်ပို့မှုတန်ဖိုး (US\$ BILLION)^၉

^၉ ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်းအားလုံးအား Forest Trends အတွက် James Hewitt က စုစည်းပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရသည် အပြန်အလှန်ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်းများအား ထုတ်ဖော်ခြင်း မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် တင်သွင်းသည့်နိုင်ငံများထံမှ ကိန်းဂဏန်းများအားယူ၍ မြန်မာနိုင်ငံ၏တင်ပို့မှုအား ခန့်မှန်းရခြင်းဖြစ်သည်။ ကုန်သွယ်မှုကိန်းဂဏန်းများ၏ဇယားများတွင် ပါဝင် သည့်မှာ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၏ General Administration of Customs (တရုတ်နိုင်ငံအတွက်)၊ Eurostat (EU အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများအတွက်)၊ Japan Customs (ဂျပန်နိုင်ငံအတွက်)၊ Korea Customs Service (ကိုရီးယားနိုင်ငံအတွက်)၊ Tradeline Philippines (ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံအတွက်)၊ United States International Trade Commission Dataweb (အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အတွက်) နှင့် UN Comtrade တို့ဖြစ်သည်။ ဗီယက်နမ်နိုင်ငံအနေနှင့် တင်ပို့မှုနှင့်တင်သွင်းမှုယူနစ်ပေါင်းတန်ဖိုးမှလွဲ၍ အပြန်အလှန် ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်းများအား ဖော်ထုတ်ခြင်း မရှိပါ။ ၎င်း၏မြန်မာနိုင်ငံနှင့် သစ်အခြေပြုထုတ်ကုန်များဆိုင်ရာ ကုန်သွယ်မှု သည် ဤနေရာတွင် သုညဟု သတ်မှတ်ရမည်ဖြစ်သည်။ အချို့နိုင်ငံများ၏တင်ပို့မှုဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်းအရင်းအမြစ်မှာ နှစ်အချို့အပေါ် မူတည်၍ကောက်ယူထားသော ကိန်းဂဏန်းများဖြစ်ပြီး (ဥပမာ - ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ၂၀၀၈-၂၀၁၀ နှင့် ၂၀၁၂-၂၀၁၃၊ တိုင်ဝမ် ၂၀၁၃ နှင့် ဗီယက်နမ် ၂၀၁၃) တရားဝင်ထုတ်ပြန်ထားခြင်းမရှိ၍ ဤတွင် ခန့်မှန်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ပုံ 2

မြန်မာ့သစ်ထုတ်ကုန်များ တင်ပို့မှုပမာဏ (MILLION M3 RWE*)

* RWE = Roundwood Equivalent

ဤအစီရင်ခံစာကိုအခြေခံပြီး Forest Trends အနေဖြင့် ဆွေးနွေးမှုများကို စတင်လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း သစ်တောအသွင်ပြောင်းမှု၏ သဘောသဘာဝနှင့်ပတ်သက်သည့်အခက်အခဲများကို တိုးချဲ့လေ့လာမှုအတွင်းအတားအဆီးများကို အချက်အလက်များပိုမိုလုံလောက်စွာ ဆက်လက်ကောက်ခံသွားရန်ရည်ရွယ်သည်။ ဤအစီရင်ခံစာ၏တွေ့ရှိချက်များကို သယံဇာတကဏ္ဍတစ်ခုထက်ပို၍လွှမ်းမိုးပြီး ပြည်သူများ၏မြေရရှိရေးနှင့်အသုံးချပိုင်ခွင့်ရရှိရေးတို့ကို ပိုမိုအလေးပေးအာရုံစိုက်သည့် သစ်တောနှင့်မြေပိုင်ဆိုင်မှုပြောင်းလဲမှုကိုဗဟိုပြုသော ဆွေးနွေးမှုများတွင် ထည့်သွင်းပြီးသုံးသင့်သည်။ ဤအစီရင်ခံစာ၏အဓိကတွေ့ရှိချက်များအား အောက်တွင် အကျဉ်းချုံး၍ဖော်ပြထားသည်။ -

၁။ ၂၀၁၀ နှင့် ၂၀၁၃ ခုနှစ်များအကြားတွင် အကြီးစားပုဂ္ဂလိကစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် မြေချ ပေးမှုသည် ၁၇၀ ရာခိုင်နှုန်းအထိမြင့်တက်လာခဲ့ပြီး ဤသည်မှာ တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှမကြုံတွေ့ခဲ့ရသော နှုန်းဖြစ်သည်။ တရားဝင်ကိန်းဂဏန်းများအရ အကြီးစားမြေသိမ်းဆည်းမှုများ (စီးပွားဖြစ်စိုက်ပျိုးရေးထုတ် လုပ်မှုအတွက်အကြီးစားမြေသိမ်းဆည်းမှုများသည် ၂၀၁၀ ခုနှစ် တွင် ဧကပေါင်း နှစ်သန်းနီးပါးမှ ၂၀၁၃ ခုနှစ်အလယ်တွင် ၅.၂ သန်းအထိ မြင့်တက်လာသည် (ဇယား ၁))။ ၂၀၁၃ ခုနှစ် တရားဝင်စိုက်ပျိုးရေး ကိန်းဂဏန်းများက ပြသသည်မှာ အစိုးရသည် စက်မှုစိုက်ပျိုးရေးထုတ်လုပ်မှုအတွက် သတ်မှတ်တိုင်းထွာ ထားပြီးဖြစ်သည့်သစ်တောမြေများ၏ ဧကပေါင်း ၇၅၀,၀၀၀ နီးပါးအား ပြည်တွင်းကုမ္ပဏီပေါင်း၈၀၀ကျော်တို့ကိုခွဲဝေလုပ်ကိုင်ခွင့်ပေးခဲ့သည်^{၁၀} ဤကိန်းဂဏန်းများမှာလျော့၍တွက်ထားခြင်းဖြစ်ပြီး အကြောင်းမှာ ထိုကိန်းဂဏန်းသည် ဗဟိုအစိုးရအေဂျင်စီများကချပေးသည့် စိုက်ပျိုးရေးခွင့်ပြုမြေများသာ ဖြစ်ကာ ပြည်နယ်၊ စစ်တပ်နှင့်/သို့မဟုတ် အစိုးရမဟုတ်သည့်အာဏာပိုင်များက ချပေးသည့် ခွင့်ပြုမြေ များမပါဝင်သေးပါ။

၂။ ၂၀၁၀ နှင့် ၂၀၁၃ ခုနှစ်များအကြား အထက်ပါအတိုင်း သစ်တောများအတွင်း စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက်ဆိုကာ လုပ်ပိုင်ခွင့်ချပေးသောမြေများတွင် အများအားဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းထက် သစ်တောအသွင်ပြောင်းမှုနှင့်သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းများကိုသာပြုလုပ်ခဲ့ကြပြီး အမှန်တကယ်တွင် သီးနှံစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း ကို ထိုလုပ်ပိုင်ခွင့်ရမြေအားလုံး၏ လေးပုံတစ်ပုံထက်နည်းကာ ၂၀၁၃ ခုနှစ်အကုန်ပိုင်းမှသာ ပြုလုပ်ခဲ့ သည်။ အရှေ့တောင်အာရှ၏ နောက်ဆုံးကျန်ရှိနေသော HCVF (ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှု ကြီးမားစွာလိုအပ်သော တန်

^{၁၀} MSU and MDRI/CESD ၂၀၁၃။

ဖိုးများစွာနှင့်ပြည့်စုံသည့်သစ်တော) အချို့ရှိပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းခွင်ပြုချက် ရခြေစုစုပေါင်း၏ ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်တည်ရှိသည့် တိုင်းပြည်၏နေရာနှစ်နေရာဖြစ်သော ကချင်ပြည်နယ် နှင့်တနင်္သာရီတိုင်းတို့တွင် ခွင့်ပြုချက်ပေးထားသောမြေအားလုံး၏ ၁၂ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ၁၉ ရာခိုင်နှုန်း (အသီးသီး) တွင်သာ သီးနှံအပင်များကိုစိုက်ပျိုးထားသည်။ အစိုးရ၏အချက်အလက်များအရနှင့် ဤအစီရင်ခံစာတွင်ဖော်ပြထားသည့် လက်တွေ့အချက်အလက်များအရ အထက်ပါမြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးမှုများသည် စိုက်ပျိုးရေးအမည်ခံပြီး မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်တောင်းကာ အမှန်တွင်စိုက်ပျိုးခွင့်ရထားသည့်သီးနှံကို အနည်း ငယ်သာစိုက်ပျိုးလိုသည့်ကုမ္ပဏီများမှ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသောမြေများကိုအသုံးပြုကာ (က) အဖိုးတန်သစ်များ ရယူရန်နှင့် သစ်ထုတ်လုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန်၊ ပိုမိုခက်ခဲသည့်နည်းလမ်းများကို ကျော်ဖြတ်ကာ (နိုင်ငံရေးတွင် ဩဇာအာဏာမြင့်မားသည့် အစုအဖွဲ့များအတွက် သာဖွင့်ပေးထားသော) သစ်ထုတ်လုပ်ခွင့်လုပ်ကွက်များရရှိရန်၊ သို့မဟုတ် (ခ) မြေယာဈေးကစားရန်အတွက် တရားဥပဒေဘောင်အတွင်း မြေယာများကိုလုယူဖမ်းဆုပ်ထားရန်၊ စသည်များကိုလုပ်ဆောင်ရန်အတွက်တရားဝင်လမ်းပေါက်ဖွင့်ပေးနေကြောင်းထင်ရှားသည်။

၃။ အကြီးစားစိုက်ပျိုးရေးခွင့်ပြုမြေအများစုမှာ သစ်တောကြိုးဝိုင်းများတွင်ရှိပြီး ၎င်းတို့အား LSLA များပြု လုပ်ရန်အတွက် အသွင်ပြောင်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။ အစိုးရ၏ကိန်းဂဏန်းများအရ¹¹အစိုးရ၏ကိန်းဂဏန်းများအရ ၂၀၀၄ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၅ ခုနှစ်အတွင်းမှာပင် သစ်တော (ကာကွယ်ပေးထားသည့် သစ်တောကြိုးဝိုင်းများ၊ အမျိုးအစားမသတ်မှတ်ရသေးသည့်သစ်တောများနှင့် “အခြား”သစ်တောများ) ဧကပေါင်း ၁.၇၇ သန်းအား သယံဇာတထုတ်လုပ်မှု၊ စွမ်းအင်ဆိုင်ရာအခြေခံ အဆောက်အအုံဖွံ့ဖြိုးမှု၊ စိုက်ပျိုးရေးတိုးချဲ့လုပ်ဆောင်မှုနှင့် စစ်တပ်နယ်မြေများပြုလုပ်ရန်တို့အတွက် အမျိုးအစားပြောင်းလဲသတ်မှတ်ခဲ့သည်။ သစ်ပင်ဖုံးလွှမ်းမှု သာမန်အနေအထား သာရှိသည့် အမျိုးအစားမသတ်မှတ်ရသေးသောသစ်တောများအား လယ်ယာစီးပွားခွင့်ပြုမြေများအ တွက် ပိုမိုပစ်မှတ်ထားလေ့ရှိပြီး အကြောင်းမှာ သူတို့၏ဂေဟဗေဒဆိုင်ရာပုံစံနှင့် ပိုင်နက်ဆိုင်ရာ ထိန်းချုပ်မှု မသေချာခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ သစ်တောကြိုးဝိုင်းများအား အမျိုးအစားပြောင်းလဲသတ်မှတ်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်သည် စာရွက်ပေါ်တွင်ရှိနိုင်သော်လည်း ဤအစီရင်ခံစာအတွက် ဆက်သွယ်ခဲ့သည့် အရာရှိ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ ချရေးထားသည့်စည်းမျဉ်းများရှိကြောင်း မရှိကြောင်းကို မသိရှိကြသည့်အပြင် Forest Trends အနေ နှင့်လည်း ထိုကဲ့သို့စာရွက်စာတမ်းများကို တွေ့ရှိခြင်းမရှိပါ။

၄။ မြန်မာအစိုးရသည် သစ်တောဌာနမှစီမံခန့်ခွဲသည့် အဓိကနေရာများမှရရှိသောသစ်များမှလွဲ၍ လယ်ယာစီးပွားခွင့်ပြုမြေများမှရရှိသည့်သစ်များနှင့် အခြားမည်သည့်မြေအမျိုးအစားထံမှမဆို ရရှိသောသစ်များ၏ ပမာဏနှင့်ဆိုင်သော အချက်အလက်များအား စုစည်းထားခြင်းမရှိပါ။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရသည် ရရှိသည့်ဇာစ်မြစ်အပေါ်မူတည်၍ သစ်များအား အမျိုးအစားခွဲခြားမရှိကာ (ဥပမာ - သဘာဝ သစ်တော၊ ထုတ်လုပ်သည့်သစ်တော၊ စိုက်ခင်းများ၊ ရပ်ရွာလူထုပိုင်သစ်တောနှင့် သစ်တောအသွင် ပြောင်းခြင်း) သစ်တောအသွင် ပြောင်းစီမံကိန်းများမှရသောသစ်များ၏ ထုတ်လုပ်မှုနှင့်ကုန်သွယ်မှုတို့နှင့် ပတ်သက်ပြီး စနစ်တကျမှတ်တမ်းတင်ထားခြင်း မရှိပါ။ တည်ရှိသောအစိုးရအချက်အလက်အနည်းငယ် သည်လည်း တိကျမှုမရှိဘဲ ဌာနအတွင်းအစီရင်ခံခြင်း၌ အသုံးပြုရန်အတွက်သာဖြစ်သည်။ သစ်ထုတ်လုပ် ရေးခွင့်ပြုချက်များထုတ်ပေးခြင်းအတွက် စနစ်တကျနည်းလမ်းများနှင့် နိုင်ငံအဝှမ်းတွင် သစ်စီမံခန့်ခွဲရေး အစီအစဉ်ကောင်းများမရှိသည့်အတွက် တိကျသည့်နိုင်ငံတော် သစ်တောနှင့်သစ်ထုတ်လုပ်ရေးဆိုင်ရာ အချက်အလက်များမရှိပါ။ ဤလေ့လာမှုတစ်လျှောက်တွင် ဌာနတွင်းသုံး အစိုးရအချက်အလက်နှစ်စုံသာ ရရှိ နိုင်ခဲ့ပြီး - တစ်စုံမှာ ၂၀၁၁ နှင့် ၂၀၁၂ ခုနှစ်များအတွင်း သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သစ် တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုတည်းအောက်တွင် ဆီအုန်းနှင့်ရာဘာခွင့်ပြုမြေများနှင့် အကြီးစားရေးအား လျှပ်စစ်စီမံကိန်းများမှတစ်ဆင့် ကျွန်းနှင့်ကျွန်းမဟုတ်သောသစ် ၁၂၅,၀၀၀ ကုဗမီတာ ခုတ်လှဲခဲ့ကြောင်း ကို ဖော်ပြထားသည်¹² ထိုကာလအတွင်းထုတ်လုပ်သော conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်း စီမံကိန်းမှရသည့်သစ်) ၏ကိန်းဂဏန်းအမှန်သည် စိုက်ပျိုးရေးဝန်ကြီးဌာနပိုင်နက်အောက်(အများစု)ရှိ စိုက်ပျိုးရေး ခွင့်ပြုမြေများအတွင်းနှင့် အခြားမြေရှင်းလင်းမှုများ (ဥပမာ - သတ္တု တွင်းတူးဖော်ရေးနှင့် အခြားအခြေခံ အဆောက်အအုံစီမံကိန်းများ)ပြုလုပ်စဉ် ခုတ်လှဲထုတ်လုပ်သောသစ်များနှင့်ပေါင်းလိုက် လျှင် ပို၍များလာမည်ဖြစ်သည်။ ကျန်အချက်အလက်တစ်စုံတွင် ၂၀၁၀ နှင့် ၂၀၁၁ ခုနှစ်များအတွင်း တနင်္သာရီတိုင်း ဒေသကြီးတွင် ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးရေးတစ်ခုတည်းအတွက် မြေပြန့်ရှိသစ်တောဧက ၇၀,၀၀၀ နီးပါးကို ရှင်းလင်းခဲ့ခြင်းနှင့် /သို့မဟုတ် မီးရှို့ခဲ့ခြင်းတို့ကို မှတ်တမ်းတင်ထားသည်။¹³မှတ်တမ်းတင်ထားသည်။ စနစ်တကျစုစည်းမှုနှင့် အချက်အလက်ရရှိနိုင်မှု မရှိခြင်းတို့ကြောင့် မြေနှင့်သယံဇာတနယ်ပယ်အနှံ့တွင် သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးတို့အတွက် အဟန့်အတားများ ဖြစ်စေသည်။

၅။ ဒေသခံရပ်ရွာလူထုများမှ ဥပဒေအရနှင့်၎င်းတို့၏ရိုးရာအစဉ်အလာအရ မြေယာအသုံးချပိုင်ခွင့်များကို တောင်းဆိုနိုင်ခွင့်မရှိသည့်အခြေအနေတွင် အစိုးရမှ ပုဂ္ဂလိကစီးပွားရေးကဏ္ဍသို့ လယ်ယာစီးပွားရေး အတွက်ချပေးသောမြေယာလုပ်ပိုင်

¹¹ MOECF ၊ နေပြည်တော်မှ စုစည်းရရှိသည့် အချက်အလက်များ။
¹² MOECF ၊ နေပြည်တော်မှ စုစည်းရရှိသည့် အချက်အလက်များ။
¹³ MOECF ၊ နေပြည်တော်မှ စုစည်းရရှိသည့် အချက်အလက်များ။

ခွင့်များ တိုးမြှင့်လာခြင်းနှင့်အပြိုင် ဒေသခံများ၏မြေနှင့်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာပဋိပက္ခအရေအတွက်နှင့်အရှိန်အဟုန်များလည်း တိုးမြှင့်လာသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် တိုင်းရင်းသားရပ်ရွာလူထုများမှီခိုကျင့်သုံးသည့် ရိုးရာအစဉ်အလာအရ ဥပဒေများနှင့်အလေ့အထများ အား တရားဝင်အသိအမှတ်ပြုသည့် မည်သည့်ဥပဒေတစ်ခုမျှမရှိပါ။ လက်ရှိဥပဒေများနှင့် စည်းမျဉ်းများ အောက်တွင် နိုင်ငံပိုင်သစ်တော၊ စိုက်ပျိုးရေး “မြေရိုင်း၊ မြေကော” သို့မဟုတ် လယ်ယာစီးပွားခွင့်ပြု မြေအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသောမည်သည့်မြေကိုမဆို မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် ရပ်ရွာလူထုကမှ မြေအသုံးချပိုင်ခွင့်ကို တောင်းဆိုပိုင်ခွင့်မရှိပါ။ ရလဒ်အနေဖြင့် လယ်သမားများဦးဆောင်သည့် ဆန္ဒပြမှုများ များပြားစွာဖြစ်ပေါ်လာစေကာ အများစုမှာအကြမ်းဖက်မှုများပါဝင်ပြီး နိုင်ငံအနှံ့ ပြန့်နှံ့ဖြစ်ပေါ်လျက် အစိုးရအသစ်၏နိုင်ငံရေးအရတရားဝင်မှုနှင့် ပိုမိုလွတ်လပ်သည့်စီးပွားရေးပုံစံတည်ဆောက်မှုအတွက် စိန်ခေါ်ချက်များဖြစ်စေသည်¹⁴ ယခင်နှင့်လတ်တလောတွင် ခွင့်ပြုချပေးသော ထောင်နှင့်ချီသည့်မြေယာ ခွင့်ပြုမှုများသည် ယခုအချိန်တွင် နိုင်ငံတစ်ဝန်းအတွင်း မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်ချပေးမှုများကြောင့် အတင်း အဓမ္မဖယ်ရှားခံရသော လူထုများ၏ စိန်ခေါ်မှုများနှင့် ရင်ဆိုင်နေရလျက်ရှိနေသည်။¹⁵

¹⁴ TNI နှင့် BCN ၊ ၂၀၁၃။

¹⁵ Ibid ။

ဇယား 1

ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးအလိုက် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရရှိနိုင်သည့် စိုက်ပျိုး၍ရသည့်မြေများနှင့် လယ်ယာစီးပွားခွင့်ပြုခြေများ၊ ၂၀၁၀-၂၀၁၁/ ၂၀၁၂-၂၀၁၃ (ဧကဖြင့်၊ စုစုပေါင်း)

ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီး	နှစ်ရှည် စိုက်ပျိုးရေးအတွက်မှတ်သားထားသောမြေများ				ခွဲဝေပေး ထားသော မြေများ	ခွဲဝေပေး ထားသော မြေများ
	မြေလွတ် မြေရိုင်းများ	ကြိုးစိုင်း/ ကြိုးပြင် တောများ	“အခြား” တောများ	စိုက်ပျိုးနိုင် သောမြေ စုစုပေါင်း		
	၂၀၁၀/၁၁				၂၀၁၀/၁၁	၂၀၁၁/၁၂
နေပြည်တော်					-	၇,၄၀၈
ကချင်	၄၂၈၀၀	-	-	၄၂၈,၀၀၀	၅၉၆,၁၈၀	၁,၃၉၆,၅၇၅
ကရင်	၉၄၅၇၉၀	-	-	၉၄၅,၇၉၀	၂,၁၆၁	၄,၀၁၁
ကယား	-	-	-	-	-	-
ချင်း	-	-	-	-	-	၁,၅၄၂
စစ်ကိုင်း	-	၄၉၀၀၀	-	၄၉,၀၀၀	၁၀၀,၀၅၇	၂၅၉,၂၇၃
တနင်္သာရီ	၆၈၀၀၀	၈၇၁၅၀၀	၂၇၈,၂၀၀	၁,၂၁၇,၇၀၀	၆၇၁,၅၉၄	၉၉၃,၈၈၇
ပဲခူး	၅၇၅၀၉	-	-	၅၇,၅၀၉	၁၉,၇၇၂	၅၂,၂၃၈
မကွေး	၁၄၈၅၄၅	၂၅၉၇၇၁	-	၂,၇၄၆,၂၄၆	၂၀၂,၄၉၂	၂၁၁,၂၉၂
မန္တလေး	၇၁၄၅၉၄	၁၃၄၁၅၅၈	-	၂,၀၅၆,၁၅၂	၁၀,၃၀၀	၆,၂၆၂
မွန်	-	၂၀၆၀၁၀	-	၂၀၆,၀၁၀	-	-
ရန်ကုန်	၇၆၅၇	၃၂၄၀	၂၆၆,၈၁၁	၂၇၇,၇၀၈	၃၀,၉၇၈	၃၀,၉၈၀
ရခိုင်	၁၆၂၂၅၄	၁၁၂၃၈၂၃	-	၁,၂၈၆,၀၇၇	-	၇,၈၂၆
ရှမ်း	၃၆၄၆၀၀၄	၂၄၃၉၉၂၆	၁,၃၀၉,၁၀၈	၇,၃၉၄,၄၃၈	၁၁၇,၀၉၆	၁၆၀,၆၂၆
ဧရာဝတီ	-	၃၃၃၃၈၆	-	၃၃၃,၃၈၆	၁၉၃,၃၅၃	၂၈၅,၈၄၄
စုစုပေါင်း	၆,၁၇၈,၃၅၃	၈,၉၆၅,၅၄၄	၁၈၅၄၁၁၉	၁၆,၉၉၈,၀၁၆	၁,၉၄၃,၉၈၃	၃,၄၁၇,၇၆၂

မူရင်း: ၂၀၁၂/၁၃ တွင် ဒေသခံရုံးချုပ်မှ ရရှိခဲ့သည့် တနင်္သာရီဒေသမှအပ မြန်မာ့လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

မှတ်ချက် : တနင်္သာရီဒေသရှိ ခွဲဝေပေးထား သော မြေများ နှင့် စိုက်ပျိုးထားပြီးမြေများတွင် ဆီအုန်းသာပါဝင်သည် (ရာဘာမပါ)
ဗဟိုအစိုးရမှ ချပေးသောခွင့်ပြုခြေစာရင်းသာဖြစ်ပြီး ခရိုင်၊ စစ်တပ်နှင့် လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများကပေးသော ခွင့်ပြုခြေစာရင်းမပါပါ။

	ခွဲဝေပေး ထားသော မြေများ	စုစုပေါင်း ခွဲဝေပေး ထားသော မြေ%	စိုက်ပျိုးမြေ	စိုက်ပျိုး မြေ %
	၂၀၁၂/၁၃			
	၁၇,၅၅၄	၀	၅,၂၁၇	၃၀
	၁,၃၈၁,၁၆၅	၂၆	၁၇၂,၃၄၈	၁၂
	၃၄,၉၄၆	၁	၁၅,၈၆၇	၄၅
	-	-	-	-
	၁,၇၄၃	၀	၁၁၈	၇
	၅၃၃,၄၀၆	၁၀	၁၉,၅၄၃	၄
	၁,၈၉၆,၉၇၀	၃၆	၃၅၉,၄၅၅	၁၉
	၂၀၀,၁၅၀	၄	၉၁,၀၇၄	၄၆
	၂၁၉,၅၇၈	၄	၉၅,၉၄၉	၄၄
	၅၆,၀၄၆	၁	၁၄,၄၉၇	၂၆
	-	-	-	-
	၈၀,၂၀၈	၂	၇၆,၂၄၃	၉၅
	၁၃၁,၆၆၇	၃	၁၃,၁၇၆	၁၀
	၃၂၃,၈၃၃	၆	၁၂၀,၄၀၃	၃၇
	၃၃၅,၃၃၁	၆	၂၁၂,၉၆၉	၆၄
	၅,၂၁၂,၅၉၇	၁၀၀	၁၁၉၆၈၅၉	၂၃

၆။ ရှင်းလင်းထားသည့်မြေများမှ ခုတ်လှဲရရှိသည့်သစ်များ၏တရားဝင်မှုမှာ မေးခွန်းထုတ်စရာဖြစ်ပြီး ခွင့်ပြုမြေခွဲဝေချပေးမှုသည် အတိအကျစာရင်းများဖြစ်ပေါ်စေပြီး နိုင်ငံရေးပယောဂများလည်း ရှိနိုင်သော ကြောင့် အတည်ပြုရန်ခက်ခဲသည်။ လယ်ယာစီးပွားခွင့်ပြုမြေခွဲဝေချပေးခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဥပဒေ များ၊ စည်းမျဉ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ အထူးသဖြင့် သစ်တောကြီးပိုင်းနှင့် သစ်တောကြီးပိုင်းအ တွင်းရှိ အမျိုးအစားမသတ်မှတ်ရသေးသောမြေအမျိုးအစားများအား အမျိုးအစားပြောင်းလဲသတ်မှတ် သည့်အခန်းကဏ္ဍတွင်ပါဝင်သည့် စည်းမျဉ်းဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများသည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခုစနစ် တကျညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုမရှိသောကဏ္ဍများအကြား ပြန်ကျတည်ရှိရုံမက အဆိုပါစည်းမျဉ်းဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများသည် ဥပဒေပိုင်းဆိုင်ရာအားနည်းချက်များအထူးခွင့်ပြုချက်များနှင့်/သို့မဟုတ် ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးမှုများဖြင့် ပြည့်နှက်နေသည်။ အစိုးရအာဏာပိုင်များသည် rentseeking behavior အလေ့အထ (အများပိုင်ပစ္စည်းအားတစ်ဦးတစ်ယောက်ကောင်းစားရေးအတွက်အလွဲသုံးစားခြင်း အလေ့အထ)ကို အားပေးအားမြှောက်သော “ဥပဒေအရမဟုတ်ဘဲ အမိန့်ဖြင့်အုပ်ချုပ်ခြင်း (rule by decree)” ဟူသောအုပ်ချုပ်ရေးအခြေအနေကိုဖန်တီးကာ တရားဝင်ကန့်သတ်ချက်များအား လွယ်ကူစွာပင်ကျော် လွှားသွားနိုင်သည်။ ဤသို့ အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာအားနည်းချက်ရှိသော်လည်း မြေယာအသွင်းပြောင်းမှုများ သည် သက်ဆိုင်သည့်အစိုးရအေဂျင်စီနှင့်အာဏာပိုင်များထံမှ ခွင့်ပြုချက်ရရှိသရွေ့ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဥပ ဒေအရ တရားဝင်သည်။ မည့်သည့်လုပ်ပိုင်ခွင့် (concessions) ကို မည်ကဲ့သို့ပေးပြီး လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအကာအကွယ်ပေးမှုစနစ်မူဘောင်များကို မှန်ကန်စွာအကောင်အထည်ဖော်ခြင်းရှိ၊ မရှိအား ယခုအခါ အများသူငှာ ပို၍ စောင့်ကြည့်လာလျက်ရှိသည်။

တရားဝင်ဇာစ်မြစ်မှလာသည်ဟု အတည်ပြုနိုင်သော မြန်မာ့သစ်များအတွက် နိုင်ငံတကာ၏ဝယ်လိုအားက မြင့်မားနေသော်လည်း conversion timber (သစ်တောအသွင်းပြောင်းစီမံကိန်းမရသောသစ်) များသည် တရားဥပဒေနှင့်ညီညွတ်မှုရှိသည် မရှိသည်ကို ခွဲခြမ်းသတ်မှတ်ပေးမည့်ဥပဒေများ၊ မူဝါဒများနှင့် စည်းမျဉ်းများ ရေးဆွဲ ပြ ဌာန်းရန် မည်သူမျှ အာရုံစိုက်ခြင်းမရှိသေးပါ။ ဇာစ်မြစ်မျိုးစုံမှလာသည့်သစ်များ - သဘာဝသစ်တောများ၊ အစိုးရစီမံခန့်ခွဲသည့်သစ်တောများ၊ သစ်စိုက်ခင်းများနှင့် မြေယာအသွင်းပြောင်း စီမံကိန်းများ - အစရှိသည်တို့မှရရှိသောသစ်များအား ရောနှောခြင်းသည် တရားဝင်သစ်ထုတ်ကုန်များ ဖြစ်ကြောင်းကို သက်သေပြပေးမည့် ရှင်းလင်းတိကျသောသစ်ထုတ်လုပ် ရေးဆိုင်ရာ လွှဲပြောင်းပိုင်ဆိုင်မှု ကွင်းဆက်မှတ်တမ်း (Chain of Custody) တည်ရှိရန်အတွက် စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့်ဥပဒေပိုင်းဆိုင်ရာစိန်ခေါ် မှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်။¹⁶ သစ်တောအသွင်းပြောင်းမှုနှင့် ထိုသို့သစ်တော အသွင်းပြောင်းမှုမရသော သစ်၏တရားဝင်မှုအားသတ်မှတ်နိုင်ရန်အတွက် လူမှုရေးအရတရားဝင်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏တန်ဖိုးရှိ သောသစ်များအားရယူရန်အတွက် ဖြစ်ပေါ်နေသည့်တရားဥပဒေဆိုင် ရာအားနည်း ချက်များနှင့်အတိအကျစာရင်းများအား လျော့ပါးစေမည်ဖြစ်သည်။

၇။ မြေအသွင်းပြောင်းမှု၏တရားဝင်မှုနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာဆိုးကျိုးများနှင့်ပတ်သက်ပြီးမဆိုထားနှင့်၊ စက်မှုစိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးမှုကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် သစ်တောပြုန်းတီးမှုဖြစ်စေခြင်းနှင့်ပတ်သက်သည့် လေ့လာမှုများပင် ပြုလုပ်ထားခြင်းမရှိပါ။ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာခွင့်ပြုမြေများ ချပေးခြင်းအတိုင်းအတာသည် အလွန်ပင်မြင့်မားလာပြီး လုံလောက်သည့်အာရုံစိုက်မှုနှင့် ၎င်း၏အတိုင်းအတာနှင့်ဆိုးကျိုးများနှင့်ပတ်သက်ပြီး သုတေ သနပြုလုပ်ထားခြင်းမရှိကာ အထူးသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း သစ်တောပြုန်းတီးမှု လျော့ချရေးအပေါ် နိုင်ငံတကာနှင့်ပြည်တွင်းစိတ်ဝင်စားမှုများအား ဖော်ထုတ်လျက်ရှိသောအချိန်တွင် ဖြစ်သည်။ ငွေကြေး ပံ့ပိုးသူအဖွဲ့အစည်းများသည် သစ်တောပြုန်းတီးမှုလျော့ချရေးအတွက် ၎င်းတို့ ကိုယ်တိုင်ရေးဆွဲချမှတ်သောအစီအစဉ်များ (ဥပမာ - REDD ခေါ် သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် သစ်တောပျက်စီးယိုယွင်းခြင်းမှ ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုလျော့ချရေးအစီအစဉ်၊ FLEGT ခေါ် သစ်တောအား ရေရှည်တည်တန့်စေမည့် ဥပဒေနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုများအား အားကောင်းစေကာ သစ်တောအုပ်ချုပ်ရေးကိုပိုမို ကောင်းမွန်စေပြီး တရားဝင်သောနည်းလမ်းဖြင့် သစ်ထုတ်လုပ်ကုန်သွယ်နိုင်ရေးအစီအစဉ်) ကိုပင် တန်ပြန်ထိခိုက်စေနိုင် သည့်မြေယာအသုံးချမှုဆိုင်ရာပဋိပက္ခနှင့် အားနည်းသော မြန်မာနိုင်ငံ၏အုပ်ချုပ်ရေးအသွင်အပြင်ကို ကိုယ်တွယ်ဖြေရှင်းခြင်းမရှိဘဲ စီးပွား ရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အကြီးစားစိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်းများကိုလုပ်ဆောင်ရန်အားပေးအားမြှောက်ခြင်းသည်နိုင်ငံတကာနှင့်ပြည်တွင်းက ဆောင်ရွက်ရန်စိတ်ဝင်စားပါသည်ဟူသော မြန်မာနိုင်ငံတွင်း သစ်တောပြုန်းတီးမှုလျော့ချရေးဟူသော အစီအစဉ်နှင့် ဆန့်ကျင်လျက်ရှိနေသည်။

ဤတွေ့ရှိချက်များသည် နှစ်နှစ်ကြာကာလအတွင်း စာစုများအားလေ့လာခြင်း၊ အစိုးရအချက်အလက်များ အားစုစည်းခြင်းနှင့် အဓိကသက်ဆိုင်သူများနှင့်တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုများ ပြုလုပ်ခြင်းတို့အပေါ်မှီငြမ်း၍ လေ့ လာသုံးသပ်မှု ပြုလုပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ စားပွဲပေါ်လေ့လာမှုများနှင့်တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုများအား ကွင်းဆင်း လေ့လာမှုများစွာတို့ဖြင့်ပံ့ပိုးထားပြီး ဤစာတမ်းအတွက် ဒေသအလိုက်အထူးလေ့လာမှုနှစ်ခုကို တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးနှင့်ကချင်ပြည် နယ်တို့တွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုနေရာနှစ်ခုစလုံးတွင် စိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်း များအတွက် HCVE ရှင်းလင်းမှုကို မြင့်မားစွာ ရင်ဆိုင်နေကြရသည့်အပြင် လူမှုရေးပဋိပက္ခများလည်းပို၍ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသည်။ သို့သော်ဒေသတွင်းနိုင်ငံရေးအခြေအနေကွာဟမှု၊ သဘာဝဂေဟစနစ်အနေအထားမတူညီမှုနှင့် သစ်တောကြီးပိုင်းများထိထပ်၍ လယ်ယာစီးပွားခွင့်ပြု မြေပေးမှုအတိုင်းအတာ မတူညီမှုများသည်

¹⁶ Woods ၂၀၁၃။

ပြည်ပသို့တင်ပို့ရောင်းချမည့် တန်ဖိုးမြင့်သစ်ကိုရရှိရန်အတွက် ပေးသောမြေယာ ခွင့်ပြုမှုအတိုင်းအတာကို အဆုံးအဖြတ်ပေးမည်ဖြစ်သည်။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ဆီအုန်း လုပ်ငန်းများသည် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုစနစ် (top-down) ကိုကျင့်သုံးသော၊ စစ်တပ်မှဦးစီးလုပ်ဆောင် သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများဖြစ်နေပြီး လုပ်ငန်းရည်ရွယ်ချက်မှာ ပြည်တွင်းစားသုံးဆီ လုံလောက်မှုအ တွက်ဖြစ်သည်ဟု ၎င်းတို့ကဆိုသော်လည်း အဆိုပါဆီအုန်းလုပ်ငန်းအစဉ်များပြု လုပ်နေသည့် ပြည်တွင်းကုမ္ပဏီများသည် မြေယာဈေးကစားရန်နှင့် တန်ဖိုးရှိသစ်တောများမှသစ်များ ခုတ်လှဲရန် အတွက်သာ အဓိကစိတ်ဝင်စားလျက်ရှိသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတရုတ်နယ်စပ် နှစ်ဘက်ရှိ စီးပွားရေးလုပ် ငန်းများနှင့်အဆက်အသွယ်ရှိသော ကချင်ပြည်နယ်၏ဒေသခံလက်နက်ကိုင်အုပ်စုများ (ပြည်သူ့စစ်များနှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်နိုင်ငံရေး ဆန့်ကျင်ဘက်အုပ်စုများ) နှင့် ဒေသတွင်းနိုင်ငံရေးအခွင့်အရေးရ ပုဂ္ဂိုလ်များသည် လယ်ယာစီးပွားဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ကို ဝင်ငွေကောင်းသည့်စီးပွားရေးလုပ်ငန်း တစ်ခုကဲ့သို့မြင်ပြီး ထိုလယ်ယာစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများမှတစ်ဆင့်ရမည့် သစ်များကို စိတ်ဝင် စားမှုများစွာမရှိပါ။ သစ်များဝယ်ယူရန်အတွက် တရုတ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏နိုင်ငံရေးအရ အထူးအခွင့်အရေးခံစားရသူများသည် အစဉ်အလာအရသစ်ထုတ် လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ရရှိနိုင်သည့်အတွက် သစ်အား လယ်ယာစီးပွားခွင့်ပြုမြေများမှတစ်ဆင့် ရယူရန်မလိုအပ်ပါ။ ခြုံငုံကြည့်လျှင် ကချင်ပြည်နယ် အတွင်း သယံဇာတထုတ်ယူမှုသည် ပြည်တွင်းထက် တရုတ်နိုင်ငံ၏သတ္တုတွင်း၊ သစ်လုပ်ငန်းနှင့် လတ်တလောတွင် တရုတ်နိုင်ငံ၏ ဘိန်းအစားထိုးလုပ်ငန်း ထောက်ပံ့မှု အစီအစဉ်၏အရေးကြီးသည့် အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတို့နှင့်ပိုမိုနီးကပ် စွာချိတ်ဆက်လျက်ရှိသည်။ အထက်ပါဖြစ်ရပ် နှစ်ခုစလုံးကဖော်ပြသည်မှာ ပဋိပက္ခနှစ် ပေါင်းကြာရှည်စွာဖြစ်ပွားနေသည့် တိုင်းရင်းသားနယ်မြေအတွင်း နိုင်ငံရေးနှင့်လုံခြုံရေးအပေါ် သက်ရောက်မှုများဖြစ်ပေါ်စေသည့် နယ်မြေပြင်ဆင်သတ်မှတ်ရေး၌ပါဝင်သောအကြီးစားစိုက်ပျိုးရေးခွင့်ပြုမြေများ၏အခန်းကဏ္ဍမည်သို့ရှိသည်ကိုပင်ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ မြေ၊ သယံဇာတများနှင့် ဝင်ငွေစီးဆင်းမှုတို့အပေါ် ဩဇာအာဏာရှိရန်နှင့်ထိန်းချုပ်မှုရရှိနိုင်ရန် အတွက် သစ် တော နှင့်စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍများအကြားနှင့် သက်ဆိုင်ရာအခြားအဖွဲ့အစည်းများအကြား များပြား လာသောယှဉ်ပြိုင်အားပြိုင်မှုများကို

BOX 1

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ဆီအုန်းခွင့်ပြုမြေများ

- ဧက ၁.၉ သန်း - လယ်ယာစီးပွားခွင့်ပြုမြေဧရိယာအားလုံး၏ ၃၅ ရာခိုင်နှုန်း - မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆီအုန်းထုတ်လုပ်ရန်အတွက် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအား ခွဲဝေပေးခဲ့သည်။
- မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရှိသမျှဆီအုန်းခွင့်ပြုမြေများသည် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတွင် ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်ပြီး ထိုဒေသ၏ ၁၈ ရာခိုင်နှုန်းအား ဖုံးလွှမ်းသည်။
- ဆီအုန်းခွင့်ပြုမြေအများစုမှာ တန်ဖိုးများစွာနှင့်ကြွယ်ဝပြီး ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုလိုအပ်သည့် သစ် တောကြီးပိုင်း များထဲတွင် တည်ရှိသည်။
- ဧက ၁.၉ သန်းမှ ဧကပေါင်း ၃၆၀,၀၀၀ (၂၀ ရာခိုင်နှုန်းထက်နည်း၍) သာ ၂၀၁၃ ခုနှစ်အကုန်တွင် စိုက် ပျိုးမှုများ ပြုလုပ်ထားသည်။
- မြေပြန်မှီးသစ်တော ဧကပေါင်း ၇၀,၀၀၀ ခန့်အား ၂၀၁၀ နှင့် ၂၀၁၁ ခုနှစ်များအကြားတွင် ဆီအုန်း ခွင့်ပြုမြေများအတွက် ရှင်းလင်းပြီးနှင့်/သို့မဟုတ် မီးရှို့ပြီး ဖြစ်သည်။
- မြန်မာနိုင်ငံ၏ဆီအုန်းခွင့်ပြုမြေများအား ပိုင်ဆိုင်သူများမှာ နိုင်ငံရေးနှင့်စစ်တပ်ခေါင်းဆောင်များ၊ စက်မှုဝန်ကြီးဌာနနှင့် မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးစီးဌာန (စစ်တပ်အစုစပ်) တို့နှင့် ခိုင်မာသည့်အချိတ်အ ဆက်များရှိသော မြန်မာလုပ်ငန်းပေါင်း ၄၀ တို့ ဖြစ်သည်။
- တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ဆီအုန်းခွင့်ပြုမြေအများအပြား၊ အထူးသဖြင့် ထိုင်းနိုင်ငံအနီးတွင်ရှိ သောခွင့်ပြုမြေများသည် ယခင်ကအတင်းအဓမ္မဖယ်ရှားခံရသော တိုင်းရင်းသားကရင်လူမျိုးများနေထိုင် လုပ်ကိုင်စားသောက်ခဲ့သောမြေများပေါ်တွင် တည်ရှိသည်။ KNU (လက်နက်ကိုင်ကရင်အပစ်အခတ်ရပ် စဲရေးအုပ်စု) နှင့် အစိုးရအကြား ယာယီအပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးပြုလုပ်ပြီး ချိန်မှစ၍ ယခင်မိမိ၏ မူလနေရာ ဟောင်းများထဲသို့ ပြန်လည် နေထိုင်လိုပြီး ယခင်တစ်ချိန်က မိမိတို့လုပ်ကိုင်စားသောက်ခဲ့သော မြေ ယာကိုပြန်လည်လုပ်ကိုင်ခွင့်ပေးစေလိုသည့် ကရင်လူထု၏တောင်းဆိုမှုများသည် ဆီအုန်းထုတ်လုပ် ခြင်းအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ မြေများအသွင်ပြောင်းရန်အတွက် နယ်မြေများပြင်ဆင်သတ်မှတ်ခြင်း အတွက်သော်လည်းကောင်းနှင့် ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာ တိမ်းရှောင်သူများ (IDP) နှင့် ဒုက္ခသည်များပြန် လည်နေရာချထားခြင်းအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ စသည်တို့ကို လူ့ကျင့်ဝတ်နှင့်အညီတရားဝင် (ဥပ ဒေနှင့်အညီ) လုပ်ဆောင်နိုင်ရေးအတွက် စိန်ခေါ်မှုအသစ်များ ဖြစ်စေသည်။

ပုံစံပြသရာတွင် conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်း များမှရသောသစ်) များက ဥပမာကောင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ လတ်တလော မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု နှင့်ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတို့သည် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာ ဝန်ကြီးဌာန (MOECF) နှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန (MOAI) တို့အကြား အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာပဋိပက္ခများ ပို၍ဖြစ် ပွားလာစေပြီး အကြောင်းမှာ သူတို့သည် သစ်တောမြေများ သုံးစွဲမှုအတွက် ပြိုင်ဆိုင်နေကြသည် ဖြစ်ပြီး MOAI မှာ စက် မှုစိုက်ပျိုးရေးတိုးချဲ့မှုအတွက်ဖြစ်ကာ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနမှာ သစ်တောများထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ် ဘက်သို့ ပို၍ဦးတည်သည်။ နိုင်ငံ၏စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် အကြီးစားစိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု သည် အရေးပါလာသည်နှင့်အမျှ MOAI သည် သြဇာအာဏာပိုင်မိမိနှင့် တက်လာလျက်ရှိကာ နိုင်ငံအတွင်းရှိကျယ်ပြန့်သည့်သစ်တောမြေ များအပေါ် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန၏ ကာလကြာရှည်စွာရရှိထားခဲ့သည့် သြဇာအာဏာနှင့် ထိန်းချုပ်မှုတို့အပေါ် စိန် ခေါ်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်လာသည်။ နှစ်ပေါင်းများစွာစစ်တပ်၏အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် နည်းပညာဆိုင်ရာလုပ်နိုင်စွမ်း ရည်ပိုင်း၌ ဆိုးရွားစွာနောက်ကျအားနည်း ခဲ့သောသစ်တောဌာနသည် ယနေ့တွင်ဦးဆောင်ကာ ကောင်းမွန်စွာ အုပ်ချုပ်ပြီး တာဝန် ယူသည့်လုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်လာရန် စစ်မှန်သည့်အားထုတ်မှုများ ပြုလုပ်လျက်ရှိသည်။¹⁷သို့သော် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ် တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနပိုင် နက်နယ်မြေအတွင်းရှိသစ်တောမြေ များအား MOAI မှ ၎င်း၏သြဇာဖြင့် လယ်ယာစီးပွားခွင့်ပြုခြင်းများ အဖြစ် ဖွဲ့ယူချပေးမှုသည် နယ်မြေဆိုင်ရာ၊ အဖွဲ့ အစည်းဆိုင်ရာ၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာစိန်ခေါ်မှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေ သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏နိုင်ငံရေးနှင့်စီးပွားရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများသည် တိုင်းပြည်၏စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့်အုပ်ချုပ်မှုတို့ အတွက် ပိုမို ကောင်းမွန်လာစေမည့်အခွင့်အလမ်းများပေးသည်နှင့်အညီ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး အားလုံးပါဝင်သည့်ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုကိုရရှိနိုင်ရန်အတွက် မူဝါဒဆိုင်ရာနှင့်ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံဆိုင်ရာပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများအား ကျယ်ပြန့်စွာ ပြုလုပ်သွားရန်လိုအပ်မည် ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ပေါ်ထွက်လာမည်ဟု မျှော်လင့်ထား သောသစ်တောဥပဒေအသစ်သည် တိုင်းပြည်အတွင်းရှိသစ်တောများ (Community forest ခေါ် ရပ်ရွာလူထုပိုင် သစ်တောများအပါအဝင်)၊ သစ်များနှင့် သစ် တောအခြေပြုသည့်အသက်မွေးကျောင်းများအား ယခုထက်ပိုမို ကောင်းမွန်စွာ စီမံအုပ်ချုပ်မည့်တရားရေး အခင်းအကျင်း အသစ် ဖန်တီးကောင်းဖန်တီးပေး နိုင်မည်ဟုမျှော်လင့်ရ သော်လည်း ဤအစီရင်ခံစာတွင်ဖော်ပြထားသည့်သစ်တောမြေ အသွင်ပြောင်းမှုနှင့် ထိုသို့သစ်တောအသွင် ပြောင်းမှုမှရသောသစ်များနှင့်ပတ်သက်ဆက်နွှယ်နေသည့်ပြဿနာများနှင့်ဆက် စပ်၍ နောက်ထွက်လာမည့် စည်းမျဉ်းဥပဒေများထဲတွင် ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းမည်ဆိုသောသက်သေအထောက်အထား မရှိသေးပါ။

သစ်တော အားရေရှည်တည်တံ့စေမည့် ဥပဒေနှင့်စီမံခန့်ခွဲမှုများအား အားကောင်းစေကာ သစ်တောအုပ်ချုပ် ရေးကိုပိုမို ကောင်းမွန်စေပြီး တရားဝင်သောနည်းလမ်းဖြင့် သစ်ထုတ်လုပ်ကုန်သွယ်နိုင်ရေးအစီအစဉ် (FLEGT)၊ တရားမ ဝင်သစ်ထုတ်လုပ်ကုန်သွယ်ရေးကိုလျှော့ချ ရန်အတွက် နိုင်ငံ ၂၈ နိုင်ငံ ဖြင့်ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်းထားသော ဥရောပ သမ္မတ (European Union) နှင့်ဥရောပသမ္မတအဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သော သစ်ထုတ်လုပ်ကုန်သွယ်သည့် နိုင်ငံများ အကြား သဘော ချုပ်ဆိုထားသောသဘောတူစာချုပ် (Voluntary Partnership Agreements) သို့မဟုတ်သစ်တောထောက်ခံချက်စံနှုန်း(Forest certification standards)များကဲ့သို့သောလုပ်ငန်းစဉ်များကိုအကောင်အထည်ဖော်ခြင်းသည်

ဓါတ်ပုံ - Kevin Woods၊ MTE သစ်ကွင်း၊ ရန်ကုန်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ သစ်တရားဝင်မှုအားပြသရန်အတွက်အထူးအာ ရုံစိုက်သွားရန်လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။ထိုယန္တရားများ အနေဖြင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာတရားဝင်မှုနှင့်လူမှုရေးနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အကာအကွယ်ပေးမှုများ (မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်နှင့် အသုံးချ ခွင့်တို့အား လေးစားခြင်းအပါအဝင်) နှင့် စပ်လျဉ်း၍ “ဥပဒေနှင့်အညီတရားဝင်ခြင်း”ဟုဆိုရာတွင်မည်သည့်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားကြသည်။ “နိုင်ငံတကာ ၏ ကောင်းမွန်သော စံချိန်စံနှုန်း” ဟုဆိုရာတွင် မည်သည့်များကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားကြသည်။ စသည့် ထိုနှစ်ခုအကြားပြဿနာဖြစ်စေ သည့်ကွာဟမှုများအား ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်း သွားရမည်ဖြစ်သည်။

¹⁷ ဥပမာအားဖြင့် သစ်တောကြိုးပိုင်းများ မသတ်မှတ်မီအချိန်ကပင်ရှိခဲ့သော သူတို့လက်ရှိနေထိုင်နေသည့်နေရာများတွင် ကျေးရွာ များ၏အပြီးအပိုင်စိုက် ပျိုးရေးလုပ်ပိုင်ခွင့်များအား MOECF သည် ယခုအချိန်တွင် တရားဝင်အသိအမှတ်ပြုလာပြီဖြစ်သည် (စိုးသန်း လင်း ၂၀၁၃)။ သို့သော် ထိုအထဲတွင် ရိုးရာအစဉ်အလာအရ အလှည့်ကျစိုက်ပျိုးရေးကျင့်သုံးနေသောရွာသားများ မပါဝင်ပါ။

နောက်ကြောင်းရာဇဝင် မာတိကာ

အကျဉ်းချုပ်နှင့်အဓိကတွေ့ရှိချက်များ.....	III
နောက်ကြောင်းရာဇဝင်	1
ကမ္ဘာ့သစ်တောအသွင်ပြောင်းမှုမှတစ်ဆင့် သစ်ထုတ်လုပ်မှု.....	1
မြန်မာနိုင်ငံ၏တံခါးသစ်ဖွင့်လှစ်ခြင်း - သစ်တောများအပေါ် ခြိမ်း ခြောက်မှုများ.....	2
သစ်တောပြုန်းတီးမှုဆိုင်ရာအချက်အလက်များ.....	3
လွှဲပြောင်းပိုင်ဆိုင်မှုကွင်းဆက်မှတ်တမ်း (CHAIN OF CUSTODY)	4
ထောက်ခံမှုပေးခြင်း သို့မဟုတ် တရားဝင်မဝင် စစ်ဆေးအ တည်ပြုခြင်း.....	4
အသွင်ကူးပြောင်းကာလအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများနှင့် မူဝါဒများ	5
မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း CONVERSION TIMBER (သစ်တော အသွင် ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်)	
အား တရားဝင် ဖြစ်စေခြင်း.....	8
သစ်တောအသွင်ပြောင်းမှုအပေါ် တရားရေးဆိုင်ရာ ပိုင်းခြား လေ့လာခြင်း.....	8
ကြိုးပိုင်းတောစနစ်များ.....	8
လယ်ယာစီးပွားအတွက်ထိန်းသိမ်းထားသောသစ်တောများအား အမျိုးအစားပြောင်းလဲသတ်မှတ် ခြင်း	11
“အခြား” သစ်တောမြေများကိုအသွင်ပြောင်းလိုက်ခြင်းမှတစ်ဆင့် ရသည့်သစ်	12
ကြိုးပိုင်းတောအတွင်းမှ မြေအသုံးပြုခွင့်	12
သစ်ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းဥပဒေများ.....	13
စက်မှုလယ်ယာနှင့် CONVERSION TIMBER (သစ်တော အသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်)	15
နောက်ကြောင်းရာဇဝင်.....	15
စိုက်ပျိုးမြေအဖြစ်အသုံးပြုခွင့်ပေးမှုများတိုးမြှင့်လာခြင်း	15
အစိုးရမြှင့်တင်အားပေးသည့်စိုက်ပျိုးရေးထုတ်ကုန်များ.....	21
ရာဘာ	21
ဆီအုန်း	21
CONVERSION TIMBER (သစ်တောအသွင်ပြောင်း စီမံကိန်းမှ ရသောသစ်) နှင့်ဆက်နွယ်သည့်	
စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍအပေါ် တရားရေးဆိုင်ရာပိုင်ခြားလေ့လာမှု	22
ဒေသန္တရရေလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအတွက်ပြဋ္ဌာန်းချက်များ	22
အငြင်းပွားမှုရှိသည့် “မြေရိုင်းမြေကောများ”	22
မြေပုံရေးဆွဲခြင်းနှင့်မြေအမျိုးအစားသတ်မှတ်ခြင်းဆိုင်ရာကွာဟမှုများ	23

လယ်ယာစီးပွားခွင့်ပြုခြေအတွင်းသယံဇာတရပိုင်ခွင့်များ.....	23
စိုက်ပျိုးခြေအဖြစ်အသုံးပြုခွင့်ပေးသော မြေယာများ၏ဧရိယာ သတ်မှတ် ချက်များ.....	24
မြေအသုံးချပိုင်ခွင့်အထောက်အထားများ (LUCS)	24
မြေနှင့်စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍအတွင်း နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု	25
သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းများမှ သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်း	27
ဖြစ်စဉ်လေ့လာမှုများ - မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း စိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းမှ တစ်ဆင့် CONVERSION TIMBER (သစ်တောအသွင်ပြောင်း စီမံကိန်း မှရသောသစ်) ခုတ်ယူထုတ်လုပ်မှုအခြေအနေ	29
ခြုံငုံသုံးသပ်ချက်	29
ဖြစ်စဉ်လေ့လာမှု ၁ - မြန်မာနိုင်ငံအရှေ့တောင်ပိုင်းရှိ တနင်္သာရီ တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြေများနှင့် သစ်တော အသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ် (CONVERSION TIMBER)	31
နောက်ခံရာဇဝင်	31
သစ်တောဧရိယာနှင့် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုလိုအပ်သည့် ၎င်း၏တန်ဖိုး များ	31
သစ်တောအသုံးချပိုင်ခွင့်များ.....	35
တိုင်းပြည်၏ဆီအုန်းပေါက်ကြွယ်ဝသည့်ဒေသအား ဖွံ့ဖြိုးလာစေခြင်း	35
ပါဝင်သည့်အဖွဲ့အစည်းများ	35
လက်တွေ့စိုက်ပျိုးမှုပမာဏ	35
ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြေများနှင့်ထိန်းသိမ်းထားသည့်သစ်တောများရောထွေးနေမှု.....	37
အားနည်း၍ကွဲလွဲမှုများရှိသည့်အချက်အလက်များ	37
ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးမှုတွင်ပြည်တွင်းပုဂ္ဂလိကစီးပွားရေးကဏ္ဍ၏ပါဝင်မှု.....	40
ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးမှုအတွက်သစ်ခုတ်လဲထုတ်လုပ်ခြင်း	41
ရာဘာ	43
ဖြစ်စဉ်လေ့လာမှု ၂ - မြန်မာနိုင်ငံမြောက်ပိုင်း၊ ကချင်ပြည်နယ်ရှိ သစ်တောဧရိယာများ အတွင်း စိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြေများ.....	45
နောက်ကြောင်းရာဇဝင်.....	45
လယ်ယာစီးပွားဖွံ့ဖြိုးရေး	46
တရုတ်နိုင်ငံ၏ဘိန်းအစားထိုးအစီအစဉ်	47
CONVERSION TIMBER (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်).....	48
ခရာစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြေများ၊ ကချင်ပြည်နယ်တောင်ပိုင်း	49
ကချင်ပြည်နယ်၊ ဟူးခေါင်းချိုင့်ဝှမ်းရှိ ယုဇနဇီဝလောင်စာ စိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြေ.....	50
ကချင်ပြည်နယ်၊ အထူးဒေသ - ၁ အတွင်း လယ်ယာစီးပွား၊ သစ်စိုက်ခင်း နှင့် CONVERSION TIMBER (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်)	52
နိဂုံး.....	54
စာစုစာရင်း	56

ဇယားများစာရင်း

ဇယား 1 ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးအလိုက် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရရှိနိုင်သည့် စိုက်ပျိုး၍ရသည့်မြေများနှင့် လယ်ယာစီးပွားခွင့်ပြုမြေများ၊ ၂၀၁၀-၂၀၁၁/ ၂၀၁၂-၂၀၁၃ (ဧကဖြင့်၊ စုစုပေါင်း)	x
ဇယား 2 မြန်မာနိုင်ငံရှိအမြဲတမ်းသစ်တောမြေများ (PFES) ၏လက်ရှိအနေအထား	10
ဇယား 3 နှစ်စဉ်သီးစားသီးနှံများ စိုက်ပျိုးနိုင်မြေအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသော မြေများ (၂၀၁၀-၂၀၁၁၊ ဧကဖြင့်)	19
ဇယား 4 ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးအလိုက် စိုက်ပျိုးလျှက်ရှိသော အဓိက စိုက်ပျိုးသည့်စက်မှုလယ်ယာသီးနှံ (၂၀၁၂-၂၀၁၃)	20
ဇယား 5 သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနလုပ်ပိုင်ခွင့်အောက်ရှိရေးအား လျှပ်စစ်၊ ရာဘာနှင့်ဆီအုန်းတို့မှရရှိသောအသွင်ပြောင်းသစ်၊ ၂၀၁၁-၂၀၁၂	28
ဇယား 6 တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ဆီအုန်းထုတ်လုပ်မှု၊ ၂၀၁၂ -၂၀၁၃	36
ဇယား 7 တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းစိုက်ပျိုးခဲ့သော ဆီအုန်းနှင့် ရာဘာ၊ ၂၀၀၈ - ၂၀၁၃	37
ဇယား 8 ဆီအုန်းခွင့်ပြုမြေအတွက် သစ်တောခုတ်လှဲရှင်းလင်းခြင်းများ၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၊ ၂၀၁၀ -၂၀၁၁ (ဧကဖြင့်)	42
ဇယား 9 တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းဆီအုန်းထုတ်လုပ်မှု၊ ၂၀၁၂ -၂၀၁၃	44
ဇယား 10 ကချင်ပြည်နယ်အတွင်းလယ်ယာစီးပွားခွင့်ပြုမြေများ၊ ၂၀၁၀ -၂၀၁၃	46
ဇယား 11 ကချင်ပြည်နယ်အတွင်းစိုက်ပျိုးခဲ့သည့်ရာဘာ၊ ၂၀၀၈ -၂၀၁၃	47
ဇယား 12 ယူနန်ကုမ္ပဏီများ၏ ဘိန်းအစားထိုးစိုက်ခင်းများ၊ မြန်မာနိုင်ငံ မြောက်ပိုင်း၊ ၂၀၁၀ အထိ	48

ပုံများစာရင်း

ပုံ 1 မြန်မာ့သစ်ထုတ်ကုန်များ တင်ပို့မှုတန်ဖိုး (US\$ BILLION)	vi
ပုံ 2 မြန်မာ့သစ်ထုတ်ကုန်များ တင်ပို့မှုပမာဏ (MILLION M3 RWE*)	vii
ပုံ 3 မြန်မာနိုင်ငံတောင်ပိုင်းရှိ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	33
ပုံ 4 မြန်မာနိုင်ငံတောင်ပိုင်းရှိ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတောင်ပိုင်း	34
ပုံ 5 မြန်မာနိုင်ငံတောင်ပိုင်းရှိတနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး	38
ပုံ 6 မြန်မာနိုင်ငံတောင်ပိုင်းရှိတနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတောင်ပိုင်း	39

BOX များစာရင်း

BOX 1 မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ဆီအုန်းခွင့်ပြုမြေများ	xiii
BOX 2 အချက်အလက်များ ရရှိနိုင်မှု၊ ခိုင်လုံမှုနှင့် ဥပဒေများ၏ ရှင်းလင်း ပြတ်သားမှု	6
BOX 3 နိုင်ငံပိုင်သစ်တောအမျိုးအစားများနှင့်အသုံးချပိုင်ခွင့်များ	9

ကမ္ဘာ့ သစ်တောအသွင်ပြောင်းမှု

ပုံစံ

သစ်တောအသွင်ပြောင်းမှုဆိုသည်မှာ မြေအားသစ်တောနှင့်မဆက်စပ်သည့်အသုံးချမှုများအတွက် အသွင် ပြောင်းရန် သဘာဝသစ်တောသယံဇာတများအားရှင်းလင်းခြင်းဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားသည်။ အပူပိုင်းဒေသ များနှင့်အပူလျော့ပိုင်းရှိဒေသများ၏သစ်တောပြုန်းတီးမှု ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်မှာ စိုက်ပျိုးရေးတစ်ခုတည်းအတွက် ဖြစ်ပြီး¹⁸သတ္တုတွင်းတူးဖော်ရေး (၇ %)၊ အခြေခံအဆောက်အအုံ၊ မြို့ပြတိုးချဲ့မှုနှင့် အခြားလုပ်ငန်းများ (၁၀ %)။ စသည်ဖြင့် သစ်တောပြုန်းတီးမှုကိုဖြစ်စေကြသည်။¹⁹

Conversion timber(သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်) ဆိုသည်မှာ သစ်တောနှင့်မဆက်စပ်သည့် အသုံးချမှုအတွက် သစ်တောမြေများခုတ်လှဲခြင်းမှရရှိသည့်သစ်ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားသည်။ နိုင်ငံတကာဈေးကွက်ပေါ်ရှိ တန်ဖိုးမြင့်အပူပိုင်းသစ်ထုတ်ကုန်အများစု၊ အထူးသဖြင့်အရှေ့တောင်အာရှမှ သစ်ထုတ်ကုန်များသည် သစ်တောနှင့်မဆက်စပ်သည့် အသုံးချမှုအတွက် အသွင်ပြောင်းထားသောမြေများမှရရှိကြခြင်း ဖြစ်နိုင်ခြေများသည်။ ထိုသစ်အများစုမှာ တရားမဝင်အသွင်ပြောင်းထားသောသစ်တောမြေများမှရရှိခြင်းဖြစ်ကြောင်းကို ညွှန်ပြသည့်သက်သေအထောက်အထားများလည်း ပို၍ပေါ်ထွက်လာလျက်ရှိသည်။ ပုဂ္ဂလိကစီးပွားရေး ကဏ္ဍနှင့်အစိုးရကဏ္ဍတို့ပါဝင်သည့် Illegal conversion timbe (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းများမှ ရသောတရားမဝင်သစ်) များမှထွက်ပေါ်လာသည့် အဖြစ်အပျက်များအား Forest Trends မှ အောက်တွင်ဖော်ပြ ထားသည့်အတိုင်း အမျိုးအစားခွဲခြားသတ်မှတ်ထားသည်။²⁰

- လိုအပ်သည့်သက်ဆိုင်ရာရှင်းလင်းခွင့်မရှိခြင်းနှင့်/သို့မဟုတ် ထိုမြေအပေါ်စီမံခန့်ခွဲ ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိသည့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနမှခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲသစ်တောရှင်းခြင်း၊
- ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ထားသည့်ဧရိယာဟုသတ်မှတ်ထားသောနေရာများ သို့မဟုတ် deep peat ခေါ် သစ်ဆွေးမြေများနှင့်ပြည့်စုံပြီး စွတ်စိုနေသောစိမ့်မြေ သို့မဟုတ် riparian forest ခေါ်မြစ်၊ ချောင်း၊ ကန်၊ သို့မဟုတ် ရေနှင့်ထိစပ်နေသောကမ်းနားရှိသစ်တောကဲ့သို့သော ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှု ကြီးမားစွာလိုအပ်သော တန်ဖိုးများစွာ နှင့်ပြည့်စုံသည့်သစ်တော (HCVF) ဟု သတ်မှတ်ထားသောသစ် တောများတွင် သစ်တောရှင်းလင်းမှုများပြုလုပ်ခြင်း၊
- လာဘ်ပေးခြင်း သို့မဟုတ် ဖိအားပေးခြင်း ကဲ့သို့သောနည်းများကိုအသုံးပြုပြီး သစ်တောရှင်းလင်းရန် ခွင့်ပြုချက်ကို တရားမဝင်သည့်နည်းလမ်းများဖြင့်ရယူခြင်း၊
- သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပေါ်အကျိုးသက်ရောက်မှုကိုအကဲဖြတ်ခြင်း (EIA)၊ သစ်တောစစ်တမ်း သို့မဟုတ် ရပ်ရွာလူထု၏ခွင့်ပြုချက် အစရှိသည့်ကြိုတင်ဆောင်ရွက်ရမည့်လိုအပ်ချက်များ ဆောင်ရွက်မှုမရ ရှိသေးဘဲ သစ်တောရှင်းလင်းရန် ခွင့်ပြုချက်ထုတ်ပေးခြင်း/ ရယူခြင်း၊
- သစ်သယံဇာတများနှင့်/သို့မဟုတ် မြေရယူမှုအတွက် သက်ဆိုင်သည့်အခွန်အခများပေးဆောင်မှုမရှိ ခြင်း၊
- သစ်တောရှင်းလင်းသည့်လုပ်ငန်းများပြုလုပ်ရာတွင် လိုအပ်သည့်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာလျော့ပါးသက်သာစေမှုများပြုလုပ်ရန် ပျက်ကွက်ခြင်း၊ နှင့်
- စာချုပ်တွင်ပါဝင်သည့် ပြဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ဆောက်ရွက်ရန် ပျက်ကွက်ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

¹⁸ Forest Trends ၂၀၁၄.

¹⁹ Hosonuma et al. ၂၀၁၂.

²⁰ Forest Trends ၂၀၁၄.

မြန်မာနိုင်ငံ၏တံခါးသစ်ဖွင့်လှစ်ခြင်း - သစ်တောများအပေါ်ခြိမ်းခြောက်မှုများ

ဒီမိုကရက်တစ်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ ပေါ်ပေါက်ရေးနှင့်ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးအတွင်းသို့ ပူးပေါင်းဝင် ရောက်နိုင်ရန်အတွက် ဦးဆောင်၍အားပေးနေသော အနောက်တိုင်းအစိုးရများသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏နိုင်ငံရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများအား နွေးထွေးစွာကြိုဆိုခဲ့ကြသည်။ အချို့၏အမြင်အရ ဘဏ္ဍာရေးနှင့်ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ ပိတ်ဆို့အရေးယူမှုများအား ရုတ်သိမ်း ခဲ့သည့်အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် ဥရောပသမဂ္ဂတို့၏ အစိုးရအသစ် အပေါ် ဆုချပေးမှုမှာ စောနေသေးသည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ မြန်မာ့သစ်မှာ ပိတ်ဆို့အရေးယူမှုမှလွတ်မြောက်သွားသောကုန်ပစ္စည်းတစ်ခုဖြစ်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် မြန်မာအစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိကစီးပွားရေးကဏ္ဍမှ သစ်ကုန်သည်များသည် သစ်ဈေးကွက်တွင် အလွန်တန်ဖိုးမြင့်ပြီး အမြတ် များစွာရနိုင်သည့်ကမ္ဘာ့အပူပိုင်းဒေသ၏ သစ်များကို တိုက်ရိုက်ရရှိရန်အတွက် အလွန်ပင်ဆန္ဒစောလျက်ရှိကြသည်။ ပိတ်ဆို့အရေးယူမှုများရုတ်သိမ်းပြီး သော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံ ၏သစ်ထုတ်ကုန်များသည် ပြည်ပကုန်ပစ္စည်းတင်သွင်းမှု အားလုံး (မြန်မာနိုင်ငံမှလာ သောသစ်ကိုတင်သွင်းခြင်းအတွက်တစ်ခုသာမဟုတ်ဘဲ)အတွက် ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် စတင်ပြဌာန်းခဲ့သော ဥရောပသမဂ္ဂသစ်ထုတ်လုပ် ရေးဥပဒေ (EUTR)၊ US Lacey Act (၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ပြင်ဆင်ရေးဆွဲခဲ့သော) နှင့် ဩစတေးလျ၏တရားမဝင်သစ်ထုတ်လုပ်မှုတားမြစ်ခြင်းအက်ဥပဒေ (ILPA) ကဲ့သို့သော ပြည်ပကုန်ပစ္စည်းတင် သွင်းမှုဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းဥပဒေလိုအပ်ချက်အသစ်များနှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြောင်း ပြသရန်လိုအပ် သည်။ ထို့အပြင် မြန်မာအစိုးရသည် သစ်တောအားရရှိသည့်တန်ဖိုးစေမည့် ဥပဒေနှင့်စီမံခန့်ခွဲမှုများအား အားကောင်းစေကာ သစ်တောအုပ်ချုပ်ရေးကိုပိုမိုကောင်း မွန်စေပြီး တရားဝင်သောနည်းလမ်းဖြင့်သစ်ထုတ် လုပ်ကုန်သွယ်နိုင်ရေး(FLEGT)၊ တရားမဝင်သစ်ထုတ်လုပ်ကုန်သွယ်ရေးကိုလျှော့ ချရန်အတွက် ဥရောပသမဂ္ဂ (European Union) နှင့်ဥရောပသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သော သစ်ထုတ်လုပ်ကုန်သွယ်သည့်နိုင်ငံများ အကြား သဘောချုပ်ဆိုထားသော သဘောတူစာချုပ် (Voluntary Partnership Agreements)၊ စသည်များနှင့်ပတ် သက်ပြီး တရား ဝင်အစီအစဉ်ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရေးအတွက် ဥရောပကော်မရှင် (EC) နှင့် ညှိနှိုင်းဆွေး နွေးမှုများပြုလုပ်လျက်ရှိသည်။²¹

မြန်မာနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေးနှင့်စီးပွားရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများသည် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့်ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ပပျောက်ရေး တို့အတွက် အခွင့်အလမ်းအသစ်များဖော်ထုတ်ပေးသော်လည်း စက်မှုစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍတွင် အစိုးရ၏ အားပေးအားမြှောက်မှုနှင့် ဒေသတွင်း/ကမ္ဘာ့ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု တိုးမြှင့်လာခြင်းတို့သည် သစ်တောထိန်းသိမ်းရေးနှင့်ပြည်သူများ ၏မြေယာအခွင့်အရေးရပိုင်ခွင့်များအတွက် နှောင့်နှေးမှုအသစ်များ ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ အကြီးစား လယ်ယာစီးပွားစီမံကိန်းသည် တိုင်းပြည်အတွင်းရှိ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှု ကြီးမားစွာလိုအပ်သော တန်ဖိုးများ စွာနှင့်ပြည့်စုံသည့်သစ်တော (HCVF) များပြန့်တီးသွားမှုနှင့် မြေယာအခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများကိုဖြစ်စေသော အဓိကတွန်းအား ဖြစ်သည်။

၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် သမ္မတဦးသိန်းစိန်တာဝန်စယူချိန်မှစပြီး စစ်အစိုးရမှအရပ်သားအစိုးရသို့ အသွင် ပြောင်းခဲ့သောအစိုးရသည် စက်မှုစိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးမှုကို ပြည်တွင်းနှင့်နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများအတွက် ဆွဲ ဆောင်မှု ကောင်းသည့်ကဏ္ဍအဖြစ် အားပေးမြှင့်တင်ခဲ့သည်။²² ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ရေးဆွဲပြဌာန်းခဲ့သည့် မြေယာ ဥပဒေနှစ်ခု (လယ်ယာမြေဥပဒေနှင့်မြေလွတ်မြေလ ပ် နှင့်မြေရိုင်းဥပဒေ)၊ ၎င်းတို့အားပံ့ပိုးပေးထားသည့် နိုင်ငံ ခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေ နှင့် နောက်လမည့်ပိုမိုပြည့်စုံသည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ မှုဥပဒေတို့သည် အသေးစားလယ်မြေ များနှင့်သစ်တောများအား ပုဂ္ဂလိကစီးပွားရေးစိုက်ပျိုးမြေများအဖြစ်သို့ အသွင်ပြောင်းကာ အကြီးစားလယ်ယာ စီးပွားလုပ်ငန်းများအား တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက် နိုင်သည့်တရားဝင်အခွင့်အရေးများ ဖန်တီးပေးထားသည်။ ပုဂ္ဂလိက စီးပွားကဏ္ဍသို့ မြေများအားစိုက်ပျိုးရေးခွင့်ပြုမြေများအဖြစ် လုပ်ပိုင်ခွင့်ချပေးခြင်းများပို၍တိုးမြှင့်လာသည်နှင့်အမျှထိုနေရာဒေသ များတွင် မြေဆိုင်ရာပဋိပက္ခများလည်း ပို၍ဆိုးရွားလာလျက်ရှိသည်။ နောက်ဆက်တွဲအနေဖြင့် ယခုပို၍ပွင့်လင်းလာသောနိုင်ငံရေး

²¹ ဥရောပသမဂ္ဂ၏ FLEGT လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအစီအစဉ်အနေနှင့် ရေရှည်တည်တံ့သည့် ကမ္ဘာ့သစ်ကုန်သွယ်မှုအား မြှင့်တင် ရန် နှစ်မြှုပ်ထားလျက်ရှိသည်။ ဆန္ဒအလျောက်လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက်သဘောတူညီချက်များ (VPAs) သည် FLEGT လုပ်ငန်းဆောင် ရွက်မှုအစီအစဉ်၏ အဓိကယန္တရားဖြစ်သည်။ ၎င်း၏ဦးတည်ချက်မှာ ထုတ်လုပ်သည့်နိုင်ငံများ၏သစ်တောကဏ္ဍအုပ်ချုပ်မှုအား မြှင့် တင်ရန်နှင့် EU ထံ တင်ပို့နေသည့်သစ်များ ၏တရားဝင်မှုကို အာမခံနိုင်သည့်ယန္တရားဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ဖြစ်သည်။

²² Woods ၂၀၁၃a.

အခင်းအကျင်းရောက်သည့်အချိန်တွင် ယခင်နှင့်လက်ရှိအပါအဝင် မြေလက် လွတ်ဆုံးရှုံးမှုနှစ်နှာမျှကိုဆန့်ကျင်သောအခြေခံလူတန်းစားများ၏လုပ်ရှားမှုများအား ထင်ရှားစွာမြင်လာရသည်။²³ ထင်ရှားစွာမြင်လာရသည်။ အချို့နေရာတွင် အကြမ်းဖက်မှုများပါဝင်သည့် လယ်သမားများဦးဆောင်သော ဆန္ဒပြမှုများသည် နိုင်ငံအနှံ့တွင် အရေးအတွက်ရော၊ အင်အားအနေနှင့်ပါ ကြီးထွားလာလျက်ရှိကာ အစိုးရအသစ်၏ နိုင်ငံရေးအရတရားဝင်မှုနှင့် နိုင်ငံစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအစီအစဉ်တို့အတွက် စိန်ခေါ်မှုများ ဖြစ်ပေါ်စေသည်။²⁴

အစိုးရအသစ်အာဏာရယူချိန်မှစပြီး ကြီးမားသည့်လယ်ယာစီးပွားခွင့်ပြုခြေပေးမှုများ ပိုမိုများပြားလာကာ ၂၀၁၀-၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် ဧကပေါင်း ၂ သန်းနီးပါးမှ နောက်တစ်နှစ်တွင် ဧကပေါင်း ၃.၅ သန်းအထိ တိုးမြှင့်လာပြီး ၂၀၁၂-၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် ဧကပေါင်း ၅.၂ သန်းရှိသည်ဟု အစိုးရ၏တရားဝင်ကိန်းဂဏန်းများက ဖော်ပြသည် (ဇယား ၁)။ စိုက်ပျိုးရေးခွင့်ပြုခြေပေးမှုများ ချပေးခြင်းသည် ယခင်မည်သည့်အချိန်နှင့်မှမတူဘဲ တိုးမြှင့်လာပြီး ၎င်း၏ ထိခိုက်မှုအတိုင်းအတာနှင့်ပတ်သက်၍ လုံလောက် သည့်အာရုံစိုက်မှုနှင့်သုတေသနလေ့လာမှုများမရှိပါ။ အများဆုံးပစ်မှတ်ထား ခြင်းခံရသောနေရာဒေသနှစ်ခုမှာကချင်ပြည်နယ်၏မြောက်ဘက်အကျဆုံးနေရာများနှင့် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၏အရှေ့တောင်ဘက်အစွန်ဆုံးနေရာများဖြစ်ကြပြီး ထိုနေရာဒေသနှစ်ခုလုံးသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုကြီးမားစွာလိုအပ်သော တန်ဖိုးများစွာနှင့်ပြည့်စုံသည့်သစ်တော (HCVF) အများ ဆုံး ကျန်ရှိသည့်နေရာများ (တိုက်ဆိုင်မှုတောမဖြစ်လောက်ပါ) ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်း များမှရသောသစ်) ထုတ်လုပ်ခြင်းတို့အတွက် အကြီးစားလယ်ယာစီးပွားရေးကဏ္ဍသည် ကြီးမားသောသိသာထင်ရှားသည့် တွန်းအားတစ်ခုဖြစ်ကြောင်းကို အထက်ပါအချက်အလက်များက မှီးမောင်းထိုးပြထားပါသည်။ အစိုးရ၏အချက်အလက်များနှင့် ယခုဖော်ပြထားသည့် လက်တွေ့အမှန်ကိုအခြေခံထားသောအချက်အလက် များအရ လယ်ယာစီးပွားလုပ်ငန်းများသည် သစ်လုပ်ငန်းများပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက် တရားဝင်လမ်းပေါက်များနှင့် အကာအကွယ်များ ပေးလျက်ရှိကာ အချို့ အဖြစ်အပျက်များတွင် ကုမ္ပဏီများသည် စိုက်ပျိုးသီးနှံများစိုက်ရန် ရည်ရွယ် ချက်အနည်း ငယ်သာရှိကြပြီး သစ်ထုတ်လုပ်နိုင်ရေးကိုသာအဓိကထားကြကြောင်း ထင်ရှားသည်။ ဤသည်မှာ စီးပွားဖြစ် အကြီးစားစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက်ဆိုပြီး လုပ်ပိုင်ခွင့်ချပေးသောမြေများတွင် အမှန်တကယ်စိုက်ပျိုးမှု အဘယ်ကြောင့်အလွန်နည်းပါးရသည့်အကြောင်းရင်းများထဲမှ တစ်ခုဖြစ်သည်။

သစ်တောပြုန်းတီးမှုဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ကုလသမဂ္ဂ၏ သစ်တောနှင့်စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့ (FAO) ၏ မယုတ်မလွန်ခန့်မှန်းချက်များအရ ၁၉၉၀ နှင့် ၂၀၁၀ ခုနှစ်များအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံသည် နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှ ဧကပေါင်း ၁.၁၅ သန်း သို့မဟုတ် စုစုပေါင်းသစ်တောဖုံးလွှမ်းမှု ၏ ၁.၂ သန်း ဆုံးရှုံးခဲ့ပြီး ထိုကာလအတွင်းတွင် စုစုပေါင်းသစ်တောဖုံးလွှမ်းမှု၏ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းနီးပါး သို့မဟုတ် ဧကပေါင်း ၁၈.၄ သန်းဆုံးရှုံးခဲ့သည်။²⁵ သန်းဆုံးရှုံးခဲ့သည်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာသဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (WWF) ၏ မဟာမဲခေါင်ဂေဟစနစ်များဆိုင်ရာအစီရင်ခံစာက တွေ့ရှိသည်မှာ ဂြိုဟ်တုမှရရှိသည့်ပုံများအရ မြန်မာနိုင်ငံ၏သစ်တောဆုံးရှုံးမှုအခြေအနေမှာ ပို၍ဆိုးရွားပြီး ၂၀၀၁ နှင့် ၂၀၀၉ ခုနှစ်များအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံ၏သစ်တောဆုံးရှုံးမှုမှာ ဧကပေါင်း ၁၇.၃ သန်းဖြစ်ပြီး သစ်တောဧကပေါင်း ၁၂၁.၁ သန်းရှိရာမှ ၁၀၃.၈ သန်းသာရှိတော့ပြီး တိုင်းပြည်၏သစ်တော ၁၅ ရာခိုင်နှုန်း ဆုံးရှုံးသွားခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းအစီရင်ခံစာက လက်ရှိနှုန်းဖြင့်ဆက်၍သွားပါကနောက်ဆယ်စုနှစ်နှစ်ခုခန့်တွင်တိုင်းပြည်၏ကျန်ရှိနေသော သဘာဝသစ်တောများ၏သုံးပုံတစ်ပုံအား ဆုံးရှုံးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း သတိပေးထားသည်။²⁶ ဂြိုဟ်တုမှရရှိသည့် ကမ္ဘာ့မြေပြင်အခြေ အနေကို ဖမ်းယူမှတ်တမ်းတင်ထားသော Marylandတက္ကသိုလ်၏အချက်အလက်များအရ ၂၀၁၂ခုနှစ်တွင်မြန်မာနိုင်ငံ၏သစ်တောဖုံးလွှမ်းမှုမှာဧကပေါင်းသန်း၁၀၀ကျော်သာ ကျန်ရှိတော့သည်။²⁷ ထို့အပြင် မြန်မာနိုင်ငံရှိလယ်ယာစီးပွားဆိုင်ရာတတ်သိပညာရှင်များ၏အဆိုအရ သစ်တောဆုံးရှုံးမှု၏အဓိကအကြောင်းရင်းမှာ ၁၉၈၈ မှ ၂၀၀၆ ခုနှစ်အတွင်း စိုက်ပျိုးမြေများအား ဧကပေါင်း ၁၉.၈ သန်းမှ ၃၀.၉ သန်းအထိ တိုးချဲ့ပြုလုပ်သွားရာတွင် ပြုလုပ်ခဲ့သောသစ်တောအသွင်ပြောင်းမှု (နှင့် ၎င်းနှင့်ဆက်စပ်၍ဖြစ်ပေါ်သည့် သစ်ထုတ်လုပ်မှု) များကြောင့် ဖြစ် သည်။²⁸

သစ်တောကဏ္ဍရေရှည်တည်တံ့မှုနှင့်ရှင်သန်နိုင်မှုတို့အတွက် ဆောင်ရွက်နိုင်သည့်နည်းလမ်းတစ်ခုမှာ ကျွန်းနှင့်ပျဉ်းကတိုးကဲ့သို့သောစီးပွားရေးအရတန်ဖိုးရှိသည့်အပင်များကို အခြားသစ်ပင်များနှင့်အတူ သဘာဝသစ်တောများထဲတွင် ရောနှောပေါင်းစပ်စိုက်ပျိုးရန် ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၀ မှ ၂၀၀၀ ခုနှစ်အတွင်း ထိုတန်ဖိုးရှိပြီး ဝယ်လို အားများသည့်ပျိုးစိတ်များသည် ပမာဏအားဖြင့် လျော့ကျလာခဲ့သည်။ ထို့အပြင် သစ်တောအတွင်း ပါဝင်မှုအ မြင့်ဆုံးဖြစ်သည့် ထိပ်ဆုံးပျိုးစိတ် ၁၀ခုတို့သည် ဆိုးရွားစွာနည်းပါးသွားပြီး ၁.၃၄ ဘီလီယံ ကုဗမီတာ (စုစုပေါင်း ရှိနေသည့်ပမာဏ၏ထက်ဝက်ခန့်)

²³ TNI နှင့် BCN ၂၀၁၃။

²⁴ Ibid.

²⁵ FAO ၂၀၁၀.

²⁶ WWF ၂၀၁၃.

²⁷ www.globalforestwatch.org/country/MMR

²⁸ OECD ၂၀၁၄.

မှ ၅၆၀ မီလီယံ ကုဗမီတာ (စုစုပေါင်းရှိနေသည့်ပမာဏ၏ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းနီးပါး) သာ ရှိတော့သည်။²⁹

လွှဲပြောင်းပိုင်ဆိုင်မှုကွင်းဆက်မှတ်တမ်း (Chain of Custody)

ပြည်ပတင်ပို့ရောင်းချမည့်သစ်ထုတ်ကုန်များသည် အစိုးရစီမံခန့်ခွဲသည့် ကျွန်းသစ်စိုက်ခင်းများ၊ သဘာဝသစ် တောများ၊ ပုဂ္ဂလိက သစ်ပင်စိုက်ခင်းများမှလာသောသစ်လော၊ သို့မဟုတ် သစ်တောအသွင်ပြောင်းသောမြေယာ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရစီမံကိန်းများမှလာသော သစ်လော၊ စသည်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ရှင်းလင်းမှုမရှိခြင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် သစ်ထုတ်ကုန်အတွက် due diligence (ဈေးကွက်ပေါ်တင်ပို့လာသောသစ်နှင့်သစ်ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများသည် မည်သည့်သစ်အမျိုးအစား၊ မည်သည့်နေရာကလာသည်၊ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရာတွင် သစ်ထုတ်လုပ်ရရှိသော နိုင်ငံ၏ဥပဒေနှင့်ကိုက်ညီမှုရှိမရှိစသည်များကိုစစ်ဆေးစစ်ဆေးခြင်း။ အချို့စီမံကိန်းများတွင် လုပ်ငန်းစာချုပ်များ မချုပ်ဆိုခင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်သူအား စုံစမ်းစစ်ဆေးသောလုပ်ငန်းစဉ်။ ဥပမာ - လုပ်ဆောင်မည့် လုပ်ငန်းနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမည့်ငွေကြေးပမာဏအတိအကျ) လုပ်ဆောင်ရေး၊ တရားဥပဒေပိုင်းဆိုင်ရာစစ်ဆေးအတည်ပြုရေး (legal verification) သို့မဟုတ် အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ် (certificate) ထုတ်ပေး ရေးစနစ်၊ စသည့်အစီအစဉ်များပြုလုပ်ရန်အတွက် ကြီးမားသည့်အဓိကအဟန့်အတား ဖြစ်စေသည်။³⁰ သစ်ထုတ် လုပ်သည့်လုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး ပြုလုပ်ခဲ့သောတွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုများနှင့် လက်တွေ့ကွင်းဆင်းလေ့လာမှု မှကြားသိရသောသတင်းအချက်အလက်များအရ သစ်ပမာဏအများအပြားသည် အစိုးရကသီးသန့်စီမံခန့်ခွဲ ခြင်းမရှိသည့် သဘာဝသစ်တောများမှရရှိခြင်းဖြစ်သည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သစ်တော ရေးရာဝန်ကြီးဌာနကိုယ်တိုင်ကခန့်မှန်းသည်မှာ စီမံခန့်ခွဲမှုအောက်သစ်ထုတ်လုပ်ရေးအတွက်ဟူ၍ အမျိုးအစားသတ်မှတ် ထားသောသစ်တောများ၏ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းနီးပါးတွင်ပင် မည်သည့်စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ်မှမရှိဘဲ သစ်ထုတ်လုပ် မှုများရှိသည်။³¹ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအပူပိုင်းသစ်တောကာကွယ်ရေးအဖွဲ့ (ITTO - International Tropical Timber Organization) က ခန့်မှန်းသည်မှာ ထိုကိန်းဂဏန်းသည် အစိုးရကပြောနေသော “စီမံခန့်ခွဲထား သည့် သစ်တောများ” ဟုခေါ်သောသစ်တောများ၏ထက်ဝက်ကျော်တွင် ဖြစ်ပွားသည့် သစ်ထုတ်လုပ်မှုကိုသာအခြေခံ ထားခြင်းဖြစ်သည်။³² မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ထိုကိန်းဂဏန်းများသည် မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းတွင် အများဆုံးရှိသော အစိုးရ၏စီမံခန့်ခွဲမှုအောက်ရှိသစ်တောများကိုသာရည်ညွှန်းခြင်းဖြစ်ပြီး သစ်တောဌာန၏ထိန်းချုပ်မှုပြင်ပ သို့မဟုတ် အစိုးရကိုဆန့်ကျင်သည့်လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခများကြာမြင့်စွာဖြစ်ပွားလျက်ရှိသော တိုင်းရင်းသားပြည်နယ်များတွင်ရှိသည့် သစ်တောထိန်းသိမ်းစီမံခန့်ခွဲမှုပါဝင်လေ့မရှိသော သစ်လုပ်ငန်းများကို ထည့်သွင်းရေတွက်ထားခြင်းမရှိပေ။³³

ထောက်ခံမှုပေးခြင်း သို့မဟုတ် တရားဝင်မဝင် စစ်ဆေးအ တည်ပြုခြင်း

နိုင်ငံတကာအသိအမှတ်ပြု သစ်တောထောက်ခံချက်လက်မှတ်ထုတ်ပေးခြင်းဆိုင်ရာ စံနှုန်းများရှိသော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံသည်အဖွဲ့ဝင်ထားခြင်းတစ်ခုမှမရှိသည့်အပြင် နိုင်ငံအတွင်းတရားဝင်သစ်တောထောက်ခံချက်လက်မှတ်ပေးရေးအတွက် ရေးဆွဲပြဌာန်းထားသော စံချိန်စံနှုန်းများလည်း မရှိပါ။ သို့သော် နိုင်ငံတွင်သိပ္ပံကျကျသစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှုသမိုင်းသည် ကြာမြင့်စွာကပင်ရှိခဲ့ပြီး နိုင်ငံတော်အဆင့် အစပျိုးမှုအချို့ရှိခဲ့ရာမက အနာဂတ် တရားဝင်သစ်တောထောက်ခံချက်လက်မှတ်ပေးရေးအစီအစဉ်အတွက် အပြုသဘောဆောင်သည့် အခြေခံ အုတ်မြစ်တစ်ခုချပေးရာရောက်သော သစ်တောထောက်ခံချက်လက်မှတ်ပေးခြင်းနှင့်အလားသဏ္ဌာန်တူညီသည့် ဒေသန္တရအဆင့် (regional)အစပျိုးဆောင်ရွက်မှုများတွင်လည်း ပါဝင်ခဲ့သည်။³⁴ သို့သော် မှတ်သားရန်အရေးကြီးသည်မှာ ထိုတည်ရှိနေသောစနစ်များသည် တရားဝင်သစ်ထုတ်လုပ်ရေးအတွက် သတ်မှတ်ထားသော နေရာများမှရသောသစ်ထုတ်ကုန်များအတွက်သာဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် သဘာဝတန်ဖိုးမြင့်သစ်၏အကြီး မားဆုံးမူရင်းဇာစ်မြစ်ဖြစ်နိုင်သည့် သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှတစ်ဆင့်ရသော သစ်ထုတ်လုပ်မှုများမှာမူ သစ်တောဌာန၏စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ်ပြင်ပတွင်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် အထက်ပါဖော်ပြခဲ့သော အာမခံချက်များ မရှိနိုင်ပါ။ ၂၀၁၄ ခုနှစ်အတွင်း ဥရောပနိုင်ငံ ပုဂ္ဂလိကသစ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍဆက်ဆံရေးအရာရှိတစ်ဦးနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်ရေး အရဆက်သွယ်ခဲ့ရာတွင်သိရှိခဲ့ရသည်မှာ သစ်တောရေရှည်တည်တံ့စေမည့်စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ထောက်ခံချက်လက်မှတ်ပေးရေးစနစ် နှင့်/သို့မဟုတ် မြန်မာနိုင်ငံ၏သစ်တင်ပို့မှုများအတွက် တရားဝင်စစ်ဆေးအတည်ပြု ရေးစနစ်များကို ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်နိုင်ရန်အတွက် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ပူးပေါင်းကာ စမ်းသပ် စီမံကိန်းများလုပ်ဆောင်ပြီး လက်ရှိတွင် အစပျိုးဆောင်ရွက်မှုအစီအစဉ်အသစ်များ ပြုလုပ်လျက်ရှိသည်။ ဤ ဆောင်ရွက်မှုများသည် သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းများမှတစ်ဆင့်သစ်ထုတ်လုပ်မှုပြဿနာကို တိုက်ရိုက် ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းခြင်း ရှိမည်၊ မရှိမည်ဆိုသည်မှာမူ မသေချာသေးပါ။

²⁹ FAO ၂၀၀၉.

³⁰ NEPCon ၂၀၁၃.

³¹ Khin Myo Thwe ၂၀၁၂.

³² ITTO ၂၀၀၆.

³³ Woods and Canby ၂၀၁၂.

³⁴ Ibid.

အသွင်ကူးပြောင်းကာလအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများနှင့် မူဝါဒများ

ဗြိတိသျှကိုလိုနီခေတ်မှစတင်သည့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန၏ လက်ထဲတွင် ကာလကြာမြင့်စွာရှိခဲ့သော တိုင်းပြည်၏နေရာဒေသအနှံ့ရှိမြေများအပေါ် ၎င်း၏ဩဇာအာဏာရှိမှုနှင့်ထိန်းချုပ်မှု သည် ယခုအခါပထမဦးဆုံးအကြိမ် စိန်ခေါ်မှုများစွာနှင့်ရင်ဆိုင်နေရကာ လျော့ပါးလာလျက်ရှိပါသည်။ ဗြိတိသျှ ကိုလိုနီခေတ်ကပင် တိုင်းပြည်၏သစ်တောကဏ္ဍသည် နိုင်ငံတကာက အသိအမှတ်အပြုဆုံးနှင့် စွမ်းဆောင်နိုင်မှု အများဆုံးကဏ္ဍဖြစ်ခဲ့သော်လည်း ၎င်း၏လူသားအရင်းအမြစ်၊ နည်းပညာဆိုင်ရာစွမ်းဆောင်ရည်နှင့် နိုင်ငံရေးအရ လုပ်ကိုင်ခွင့်များသည် စစ်တပ်၏အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် များစွာထိခိုက်လျော့ကျလာခဲ့ပါသည်။ သို့သော် လက်ရှိအစိုးရအာဏာရချိန်မှစပြီး တာဝန်ယူမှုတာဝန်ခံမှုနှင့်ပြည့်စုံကာ ကောင်းမွန်သည့်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးစနစ် ရှိသည့်အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအဖြစ်သို့အသွင်ပြောင်းရေးတွင် သစ်တောကဏ္ဍသည် စစ်မှန်သောကြီးပမ်းမှုဖြင့် ဦးဆောင်လျက်ရှိပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနသည် ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် အစိုးရအသစ်တက်လာချိန်မှစပြီး ယခင်သစ်တောသယံဇာတများအား အလွန်အကျွံ အမြတ်ထုတ်ခြင်း မပြုပြင်သွားရန်အတွက် “ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး” ကိုပါ ၎င်း၏အမည်တွင်ထည့်သွင်းပြီး ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီ လတွင် သစ်လုံးတင်ပို့မှုတားမြစ်ချက်အား ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည့်အပြင်³⁵ ယခုအချိန်တွင် ၎င်းတို့နေထိုင်နေသောနေရာများတွင် သစ်တောထိန်းသိမ်းသည့်နေရာများအဖြစ် မသတ်မှတ်မီစိုက်ပျိုးခွင့်ရရှိခဲ့သောကျေးရွာများ (အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၅၀ အောက်ရှိသော) အား အမြဲတမ်းစိုက်ပျိုးရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာအသုံးချခွင့်များ အသိအမှတ်ပြုပေးခဲ့သည်။³⁶ ဤသို့ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုလိုလားသော အပြုအမူကိုရောင်ပြန်ဟပ်မည်ဟု မျှော်လင့်ရသော သစ်တောဥပဒေ ၂၀၁၅ သည် လွန်ခဲ့သောနှစ်နှစ်ကပင် အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းမည်ဟုမျှော်လင့်ထားခဲ့သော်လည်း ယခုအချိန်အထိ လွှတ်တော်အတွင်း ဆွေးနွေးခြင်းပင် မရှိသေးပါ။

ထို့ကြောင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများသည် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန (MOECF) နှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန (MOAI) တို့အကြား အဖွဲ့အစည်းပိုင်းဆိုင်ရာပဋိပက္ခဖြစ် ပေါ်စေပြီး အကြောင်းမှာ သူတို့သည် သစ်တောအသုံးချမှုမျိုးစုံတို့နှင့်ပတ်သက်ပြီး ယှဉ်ပြိုင်နေလျက်ရှိသော ကြောင့်ဖြစ်သည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနသည် စက်မှု စိုက်ပျိုးရေးတိုးချဲ့မှုများအတွက် သစ်တောမြေများကိုအသုံးချလိုပြီး သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနသည် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုဖက်မှစိုက်ပျိုးသွားသည့် သစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ်များအတွက် ဖြစ်သည်။ မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်သစ်တောအသုံးချမှုတို့နှင့်ပတ်သက်သည့် ပဋိပက္ခများအကြားတွင် လယ်သမားများသည် ကြားညပ်လျက်ရှိပြီး ၎င်းသည် လက်ရှိအုပ်ချုပ်ရေးအတွက် အကြီးဆုံးအုပ်ချုပ်မှုပိုင်းဆိုင်ရာစိန်ခေါ်မှုတစ်ခုဖြစ်သည်။ Conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းများမှရသောသစ်) များ နှင့်ပတ်သက်ဆက်စပ်ပြီးဖြစ်ပွား သောပဋိပက္ခများကဖော်ပြသည်မှာ မြေသယံဇာတများနှင့် ဝင်ငွေစီးဆင်းမှုများအပေါ် ဩဇာအာဏာနှင့်ထိန်းချုပ်မှုရရှိရန်အတွက် သစ်တောနှင့်စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍများအကြား နှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ အကြား ယှဉ်ပြိုင်အားပြိုင်မှုနှင့်တင်းမာမှုများ များလာလျက်ရှိနေခြင်း ပင်ဖြစ်သည်။

မြေသည် အတိုချုံး၍ပြောရလျှင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုအတွက် ဇာတ်ခုံတစ်ခုဖြစ်ပြီး ၎င်းသည် သစ် တောမြေများနှင့် ၎င်းအပါအဝင်သစ်တောအရင်းအမြစ်များအား စားဝတ်နေရေးအတွက်မှီခိုသည့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကျေးလက်လူဦးရေအများစုတို့အတွက် အလွန်အရေးပါသောအခန်းကဏ္ဍတွင် ရှိသည်။ တိုင်းပြည်၏လေးပုံသုံးပုံ ခန့်သောလူဦးရေသည် ကျေးလက်တွင်နေထိုင်ကြပြီး စိုက်ပျိုးမြေများ၊ (စိုက်ပျိုး)သစ်တောများ၊ မြစ်များ၊ ငါးကန်များနှင့် အခြားသယံဇာတများအပေါ် သူတို့၏အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတွက် မှီခိုကြရသည်။ FAO က ပြုလုပ်သည့် လေ့လာမှု (၂၀၀၉) အရ အကြမ်းအားဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏လူဦးရေ ၅၀ မှ ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် သူတို့၏အခြေခံလိုအပ်ချက်များအတွက် သစ်တောများအား မှီခိုလျက်ရှိပြီး ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် လူ ၅၀၀,၀၀၀ ခန့်သည် သစ်တောလုပ်ငန်းတွင် လုပ်ကိုင်ကြသည်။³⁷ မြေပြန့်ရှိရေသွင်းစိုက်ပျိုးမြေများဖြစ်စေ၊ သစ်တော အတွင်းအပင်ရောနှောစိုက်ပျိုးခွင့် (mixed agroforestry use) ကိုဖြစ်စေ သို့မဟုတ် ၊ အသစ်အတိုင်းရှိသစ်တော သို့မဟုတ် အရည်အသွေးနှိမ့်သွားသောသစ်တောများကိုဖြစ်စေ၊ တောင်ယာစိုက်ခင်းများဖြစ်စေ၊ စသည်များ အပါအဝင် ကျေးလက်ရပ်ရွာလူထုထံမှ မြေနှင့်မြေအသုံးချပိုင်ခွင့်များဖယ်ရှားပစ်လိုက်ခြင်းသည် ကျေးလက်ရပ် ရွာလူထုများ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့်လူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေတို့အပေါ် များစွာထိခိုက်စေသည်။

³⁵ Ferrie ၂၀၁၄။ အခြားနိုင်ငံများ၏ သစ်လုံးတင်ပို့မှုတားမြစ်ခြင်းများ၏ဥပမာများအပေါ် အခြေခံထားသော်လည်း လိုလားသည့် ဦးတည်ချက်များရရှိရန်အတွက် ပါးနပ်သည့်လုပ်ရပ် ဟုတ်ချင်မှဟုတ်မည် (နောက်လမည့် Forest Trends အား ကြည့်ရန်)။

³⁶ Soe Than Lyn ၂၀၁၃။

³⁷ FAO ၂၀၀၉။

BOX 2

အချက်အလက်များ ရရှိနိုင်မှု၊ ခိုင်လုံမှုနှင့် ဥပဒေများ၏ ရှင်းလင်း ပြတ်သားမှု

မြန်မာနိုင်ငံသည် အချက်အလက်များရရှိနိုင်မှုနှင့်ခိုင်လုံမှုတို့အပေါ် များစွာပြောဆိုဝေဖန်ခံနေရသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်သည်။ ဗဟိုအစိုးရနှင့်ဒေသခံအစိုးရများသည် စီမံကိန်းများအတွက် ချပေးသောခွင့်ပြု မြေများအား မှတ်တမ်းတင်လျက်ရှိသောလည်း လူသိရှင်ကြားထုတ်ပြန်ထားသည့် ကြီးမားသော မြေယာသိမ်းဆည်းမှုများ၏အတိုင်း အတာနှင့်တည့်နေရာအချက်အလက်များ မရှိသေးပါ။ ပိုမိုကောင်းမွန်သည့်မြေအသုံးချမှုအစီအစဉ်ရေးဆွဲနိုင်ရန် နှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်းတို့အားပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက် အထက်ပါ အချက်အလက်များကို အများပြည်သူလွတ်လပ်လပ်လပ် နှင့်ပွင့်လင်းမြင်သာစွာရရှိနိုင်အောင် ပြုလုပ်ပေး ရန် အရပ်ဘက်လူ့အဖွဲ့အစည်း များနှင့်ငွေကြေးထောက်ပံ့သူအလှူရှင်အသိုင်းအဝိုင်းတို့၏တောင်းဆိုမှု သည် တိုးပွားလာလျက်ရှိသည်။ အကြီးစားစီးပွားဖြစ်စိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းကြီးများ အတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုချ ပေးသောမြေယာများနှင့်ပတ်သက်ပြီး အများပြည်သူရရှိနိုင်သောတစ်ခုတည်းသောအချက်အလက်များမှာ ဤအစီရင်ခံစာတွင်ဖော်ပြထားသည့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးတစ်ခုချင်းစီ၏ စုစုပေါင်းဧကများပင် ဖြစ်သည်။

အခြားသောလုပ်ငန်းများတွင် မြေအသုံးချမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချနိုင်ရန် နှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုများပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်သောအချက်အလက်များကို အစိုးရကစုဆောင်းထားခြင်းမရှိပါ။ ဥပမာအားဖြင့် မြေယာအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းများမှ ထုတ်လုပ်ရရှိသည့်သစ်ပမာဏအား နိုင်ငံတော် သစ်ထုတ်လုပ်မှုနှင့်ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ စာရင်းအင်းများထဲတွင် သိက္ခာဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။

အများပြည်သူက လက်လှမ်းမီသည့်အချက်အလက်များ သို့မဟုတ် Forest Trends က ရရှိထားသည့်အချက်အလက်များသည် အပြည့်အဝအားကိုးလို့ရသည့်အချက်အလက်များ မဟုတ်ပါ။ စစ်တပ်၏မားယွင်းသည့်စီမံခန့်ခွဲမှုများနှင့်ကြောက်ရွံ့စရာကောင်းသည့်စနစ်များဖြင့်အုပ်ချုပ်ခဲ့သည့် ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ ကာလနောက်ပိုင်းတွင် မြန်မာအစိုးရသည် အစဉ်အဆက်ခေါင်းဆောင်များ၏ လိုအပ်ချက်များကိုဖြည့်ဆည်း ရန်အတွက် အဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများသည် “half-truths” ဟုခေါ်သော အမှန်တရားတစ်ဝက်ကို ဖော်ပြပြီး ကျန်တစ်ဝက်ကို အမှားများနှင့်ကျွမ်းကျင်လိမ္မာစွာဖော်ပြသော ထုံးတမ်းစေလွှတ် ဖန်တီးခဲ့သည်။ ဤတွင်ဖော်ပြထားသော အစိုးရ၏အချက်အလက်များသည် အကန့်အသတ်များရှိပြီး အားနည်းချက်များ ရှိကာ ရယူရန်အဟန့်အတားများရှိသော်လည်း တုန့်လှုပ်စရာကောင်းသော မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသစ်တော အသွင်ပြောင်းမှုနှင့် ၎င်းနှင့်ဆက်နွှယ်သည့်သစ်ထုတ်လုပ်မှုအတိုင်းအတာနှင့်ဆိုးရွားသည့် အခြေအနေများကို နှိုးဆော်ပြသလျက်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် အစိုးရ၏အချက်အလက်တစ်ခုသာမဟုတ်ဘဲ ကွင်းဆင်း လေ့လာမှု များစွာအပေါ်အခြေခံထားသည့် ယခုဖြစ်စဉ်လေ့လာမှုများသည် လက်တွေ့အမှန်တကယ်ဖြစ်ပေါ်နေသည့် အခြေအနေများအား သက်သေပြရန်အထောက်အကူပြုလျက်ရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် အချက်အလက်များရရှိနိုင်မှုနှင့်ခိုင်လုံမှုတို့အပေါ် များစွာပြောဆိုဝေဖန်ခံနေရသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်သည်။ ဗဟိုအစိုးရနှင့်ဒေသခံအစိုးရများသည် စီမံကိန်းများအတွက် ချပေးသောခွင့်ပြု မြေများအား မှတ်တမ်းတင်လျက်ရှိသောလည်း လူသိရှင်ကြားထုတ်ပြန်ထားသည့် ကြီးမားသော မြေယာသိမ်းဆည်းမှုများ၏အတိုင်းအတာနှင့်တည့်နေရာအချက်အလက်များ မရှိသေးပါ။ ပိုမိုကောင်းမွန်သည့်မြေအသုံးချမှုအစီအစဉ်ရေးဆွဲနိုင်ရန်နှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်းတို့အားပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက် အထက်ပါ အချက်အလက်များကို အများပြည်သူလွတ်လပ်လပ်လပ်နှင့်ပွင့်လင်းမြင်သာစွာရရှိနိုင်အောင် ပြုလုပ်ပေး ရန် အရပ်ဘက်လူ့အဖွဲ့အစည်း များနှင့်ငွေကြေးထောက်ပံ့သူအလှူရှင်အသိုင်းအဝိုင်းတို့၏တောင်းဆိုမှု သည် တိုးပွားလာလျက်ရှိသည်။ အကြီးစားစီးပွားဖြစ်စိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းကြီးများအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုချ ပေးသောမြေယာများနှင့်ပတ်သက်ပြီး အများပြည်သူရရှိနိုင်သောတစ်ခုတည်းသောအချက်အလက်များမှာ ဤအစီရင်ခံစာတွင်ဖော်ပြထားသည့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးတစ်ခုချင်းစီ၏ စုစုပေါင်းဧကများပင် ဖြစ် သည်။

အခြားသောလုပ်ငန်းများတွင် မြေအသုံးချမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချနိုင်ရန်နှင့်စီမံခန့်ခွဲမှုများပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်သောအချက်အလက်များကို အစိုးရကစုဆောင်း ထားခြင်းမရှိပါ။ ဥပမာအားဖြင့် မြေယာအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းများမှ ထုတ်လုပ်ရရှိသည့်သစ်ပမာဏအား နိုင်ငံတော်သစ်ထုတ်လုပ်မှုနှင့်ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ စာရင်းအင်းများထဲတွင် သိက္ခာဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။

အများပြည်သူက လက်လှမ်းမီသည့်အချက်အလက်များ သို့မဟုတ် Forest Trends က ရရှိထားသည့်အချက်အလက်များသည် အပြည့် အဝအားကိုးလို့ရသည့်အချက်အလက်များမဟုတ်ပါ။ စစ်တပ်၏မားယွင်းသည့်စီမံခန့်ခွဲမှုများနှင့် ကြောက်ရွံ့စရာကောင်းသည့် စနစ်များဖြင့်အုပ်ချုပ်ခဲ့သည့် ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ ကာလနောက်ပိုင်းတွင် မြန်မာအစိုးရသည် အစဉ်အဆက်ခေါင်းဆောင်များ၏လိုအပ်ချက်များကိုဖြည့်ဆည်းရန်အတွက် အဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများသည် “half-truths” ဟုခေါ်သော

အမှန်တရားတစ်ဝက်ကို ဖော်ပြပြီး ကျန်တစ်ဝက်ကို အမှားများနှင့်ကျွမ်းကျင်လိမ္မာစွာဖော်ပြသော ထုံးတမ်းစေလွှဲကို ဖန်တီးခဲ့သည်။ ဤတွင်ဖော်ပြထားသော အစိုးရ၏အချက်အလက်များသည် အကန့်အသတ်များရှိပြီး အားနည်းချက်များ ရှိကာ ရယူရန်အဟန့်အတားများရှိသော်လည်း တုန့်လှုပ်စရာကောင်းသော မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသစ်တော အသွင်ပြောင်းမှုနှင့် ၎င်းနှင့် ဆက်နွှယ်သည့်သစ်ထုတ်လုပ်မှုအတိုင်းအတာနှင့်ဆိုးရွားသည့် အခြေအနေ များကို နှိုးဆော်ပြသလျက်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် အစိုးရ၏အချက်အလက်တစ်ခုသာမဟုတ်ဘဲ ကွင်းဆင်း လေ့လာမှုများစွာအပေါ်အခြေခံထားသည့် ယခုဖြစ်စဉ်လေ့လာမှုများသည် လက်တွေ့အမှန်တကယ်ဖြစ် ပေါ်နေသည့်အခြေအနေများအား သက်သေပြရန် အထောက်အကူပြုလျက်ရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း CONVERSION TIMBER (သစ်တော အသွင် ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်) အား တရားဝင် ဖြစ်စေခြင်း

သစ်တောအသွင်ပြောင်းမှုအပေါ် တရားရေးဆိုင်ရာ ပိုင်းခြား လေ့လာခြင်း

ကြိုးပိုင်းတောစနစ်များ

သစ်တောမြေခွဲခြားသတ်မှတ်မှုစနစ်မျိုးစုံနှင့် ၎င်းတို့အတွင်းတရားဝင်သစ်ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းဥပဒေများ ကို ပိုမိုနားလည်ရန်၊ အထူးသဖြင့် conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်) များနှင့် အစိုးရမှချပေးလိုက်သောသစ်တောအသုံးပြုမှုလုပ်ပိုင်ခွင့်များ (သို့မဟုတ်ထုတ်မပေးသည်များကို) အား ပိုမိုနားလည်ရန်အတွက် ဤအခန်းတွင် ၁၉၉၂ သစ်တောဥပဒေနှင့် ၁၉၉၅ သစ်တောမူဝါဒ (လက်ရှိနောက်ဆုံးထုတ် ထားသည့်သစ်တောဆိုင်ရာဥပဒေများ) တို့အား အသေးစိတ်လေ့လာသုံးသပ်သည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင်ပေါ်ထွက် လာမည်ဟုထင်ခဲ့ရသော သစ်တောဥပဒေသည် တိုင်းပြည်အတွင်းရှိသစ်တောများ (ရပ်ရွာလူထုပိုင်သစ်တော များအပါအဝင်)၊ သစ်များနှင့်သစ်တောအခြေပြုအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများကို စီမံခန့်ခွဲနိုင်မည့် တရားရေးဆိုင် ရာအနေအထားအသစ်တစ်ခု ဖန်တီးပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဤအစီရင်ခံစာတွင်ဖော်ပြထားသည့် သစ်တောမြေအသွင်ပြောင်းမှုနှင့် ၎င်းနှင့်ဆက်နွှယ်သည့် conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံ ကိန်းမှရသောသစ်) များနှင့်ပတ်သက်သည့်ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းနိုင်ရန် လာမည့်သစ်တော ဥပဒေပြုသည့်အ ချိန်တွင် ထည့်သွင်းရေးဆွဲသွားမည်ဟု မကြားသိရပါ။ ၎င်းအစား ထိုဥပဒေအသစ်သည် လက်ရှိသစ်တော ဥပဒေနှင့်မူဝါဒအား စံအနေဆက် လက်အသုံးပြုသွား ဖွယ်ရှိသည်။

ပထမဦးဆုံးသစ်တောအက်ဥပဒေအား ၁၉၀၂ ခုနှစ်တွင် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပြီး လက်ရှိနောက်ဆုံးတစ်ခုမှာ ၁၉၉၂ ခုနှစ် တွင်ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရေးဆွဲခဲ့သော ၁၉၉၂ သစ်တောဥပဒေသည် သစ်တောထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုအ စီအစဉ်များ၊ သစ်တော ရေရှည်တည်တံ့ရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များနှင့် ဒေသခံလူထုအကျိုးပေး လူမှုစီးပွားရေးအစီအ စဉ်များကို ပံ့ပိုးပေးသည်။ ထို့အပြင် ၁၉၉၂ ခုနှစ် ဥပဒေထဲတွင် သစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ဗဟိုချုပ်ကိုင် မူလျှော့ချခြင်းအား အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိပါဝင်ရေး ဆွဲထားပြီး သစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှုတွင် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍနှင့်ရပ် ရွာလူထုပါဝင်မှုတို့ကိုလည်း အားပေးသည်။ သို့သော် လက်တွေ့တွင် ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ နည်းပညာ၊ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် လူသားစွမ်းရည်ထောက်ပံ့မှုမရှိခဲ့သော စစ်တပ်အုပ်ချုပ်မှုအောက်၌ ၎င်းဥပဒေနှင့်အညီလုပ် ဆောင်ခဲ့မှုများမှာ မရှိသလောက်ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်သစ်တောဥပဒေအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း အား ၁၉၉၅ ခုနှစ်သစ်တောမူဝါဒက ပံ့ပိုးပေးသည်။ သစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် ပိုမိုကျယ်ပြန့်သည့်လူ့အဖွဲ့အစည်းဆွေး နွေးတိုင်ပင်မှုများမပါဝင်ဘဲ နှစ်နှစ်ကြာ၎င်းတို့အတွင်း၌သာပြုလုပ်သောညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုများဖြင့် ရေးဆွဲထားသောသစ်တော ဥပဒေအသစ်မူကြမ်းရှိနေပြီဖြစ်ကာ လက်ရှိတွင် ၎င်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး လွှတ်တော်အတွင်း ဆွေး နွေးရန် စောင့်စားလျက်ရှိသည်။³⁸

PFE ခေါ် အမြဲတမ်းသစ်တောနယ်မြေ (Permanent Forest Estate) များအား တိုင်းပြည်၏စုစုပေါင်းမြေဧရိယာ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းရောက်သည်အထိ တိုးချဲ့ရန်အတွက် သစ်တောမူဝါဒ (၁၉၉၅) ထဲတွင် လျာထားချက်ပါရှိသည်။ PFE များထဲတွင် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် တင်းကြပ်စွာကာကွယ်ထားသည့် သစ်တောနယ်မြေများ၊ တောရိုင်း တိရိစ္ဆာန်နေထိုင်လှည့်လည်စားသောက်ရန်နှင့် ရေဝေကုန်းတန်း ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေးအတွက် သို့မဟုတ် (အား လုံးထက်သာသောစွာပြုလုပ်မှုများသော) စီးပွားဖြစ်သစ်ထုတ်လုပ်ရေး၊ စသည်များအတွက် စီမံခန့်ခွဲသောသစ်တောများ ပါဝင်သည်။ ဇယား ၂ တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် အစိုးရကကြေငြာသည်မှာ တိုင်းပြည်၏စုစုပေါင်း မြေဧရိယာ၏ ၃၁ ရာခိုင်နှုန်းအား PFE အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပြီး သတ်မှတ်ထားသည့်ဦး တည်ချက်ကို ရရှိသည်ဟု ဆိုသည်။

³⁸ သစ်တောဥပဒေအသစ်သည် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုနှင့် ရပ်ရွာလူထုသစ်တောတို့အား ပို၍အလေးပေးမည်ဟု မျှော်လင့်ရ သည်။ သို့သော် တိုင်းပြည်အတွင်း သစ်တောနှင့်မြေစီမံခန့်ခွဲမှုတို့တွင် မြန်မာအစိုးရသည် ဆက်လက်စိုးမိုး၍ အပေါ်မှအောက်သွား သည့်စနစ်အား ဆက်လက်ပြုလုပ်သွားမည်ဟု မြော်မှန်းရပြီး မှန်ကန်သည့်ရပ်ရွာလူထုပါဝင်မှုနှင့်သစ်တောအသုံးချပိုင်ခွင့်များနှင့် လက်လှမ်းမီနိုင်ခွင့်တို့၏အတိုင်းအတာ နှင့်ပတ်သက်၍ မေးခွန်းများ မေးရာရှိသေးသည်။

PFE လွှမ်းခြုံမှုအားတိုးချဲ့သည့်အပြင် အစိုးရသည် တိုင်းပြည်၏စုစုပေါင်းဧရိယာ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းအား Protected Area System ခေါ် ၎င်း၏ထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေစနစ် (PAS) အတွက် ရည်ရွယ်ထားသည်။ လက်ရှိအချိန်တွင် ထိုကဲ့သို့ထိန်းသိမ်းရေးနယ် မြေ ၃၄ ခုရှိပြီး ၎င်းတို့ထဲတွင် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ဘေးမှတောများ၊ ငှက်ဘေးမှတော များနှင့် အမျိုးသားပန်းခြံများပါဝင်ကာ ၎င်းသည် တိုင်းပြည်၏စုစုပေါင်း မြေဧရိယာ ၆.၇ ရာခိုင်နှုန်းကို လွှမ်းခြုံ ထားသည်။ ထို ၆.၇ ရာခိုင်နှုန်းသည် တိုင်းပြည်၏ဇီဝမျိုးကွဲများစွာရှိသည့်နေ ရာအားလုံးကို အပြည့်အဝလွှမ်းခြုံ ခြင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်စားပြုခြင်းမရှိပါ။ သို့သော်လည်း ထိုအထဲတွင် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း Lenya နှင့် တနင်္သာရီအမျိုးသားပန်းခြံတို့ကဲ့သို့သော အစိုးရ၏တရားဝင်အသိ အမှတ်ပြုခြင်းမရှိသေးသည့် အဆိုပြုထား သောအမျိုးသားပန်းခြံအသစ်များကို ပါဝင်ရေတွက်ထားခြင်းဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့ကိုထည့်သွင်းမရေတွက်ပါက စုစု ပေါင်းမြေဧရိယာရာခိုင်နှုန်း၏ ၁ % လျော့သွားမည် ဖြစ်သည်။ ထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေ ၃၄ ခုအနက် ၂၀ အား သစ်တောဌာနအောက်ရှိ သဘာဝနှင့်တောရိုင်း တိရစ္ဆာန်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးဌာနခွဲက စီမံခန့်ခွဲသည်။^{၃၉} ထို့အပြင် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီး ဌာန၏ ယာယီ သို့မဟုတ် အချိန်အတိုင်းအတာ တစ်ခုအထိ (အမြဲတမ်းဖြစ်ရန်မသေချာသေးသော) ခွင့်ပြုချက်ရရှိထားပုံရသည့် အဆိုပြုထားသော ပန်းခြံအ သစ်များအား ကချင်ပြည်နယ်၊ ကယားပြည်နယ်နှင့် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတို့တွင် ရှိသည်။

BOX 3

နိုင်ငံပိုင်သစ်တောအမျိုးအစားများနှင့်အသုံးချပိုင်ခွင့်များ

PERMANENT FOREST ESTATES ခေါ် အမြဲတမ်းကြီးပိုင်းသစ်တောမြေများ (PFES) အား အမျိုးအစားခွဲ ၃ မျိုး သတ်မှတ်နိုင်သည် -

- ၁။ Protected Area System ခေါ် ထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေစနစ် (PAS) - ဤကဲ့သို့တင်းကျပ်သည့်ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းမှုအ မျိုးအစားထဲတွင် အမျိုးသားပန်းခြံများ၊ သဘာဝနှင့်တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကာကွယ်တော များနှင့် အခြားထိန်းသိမ်းစောင့် ရှောက်ထားသည့်နယ်မြေများပါဝင်သည်။ သို့သော် PAS အောက်ရှိထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများသည် အစဉ်မပြတ်စီမံခန့် ခွဲမှုအားနည်းပြီးဝန်ထမ်းလုံလောက်မှုမရှိကာများသောအားဖြင့် "စာရွက်အပေါ် ပန်းခြံများ" အနေနှင့်သာတည်ရှိသည်။
- ၂။ သစ်တောကြီးပိုင်းများ - ဤမျိုးစုံအသုံးပြုနိုင်သောအမျိုးအစားထဲတွင် မူအားဖြင့် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးနှင့် ရေ ရှည်တည်တံ့သည့်သစ်တောအသုံးချရေး နှစ်မျိုးစလုံး ပါဝင်သည်။ သစ်တောကြီးပိုင်းများအား ရေဝေကုန်းတန်းစီ မံခန့်ခွဲရေးနှင့် စီးပွားဖြစ်သစ်ထုတ်လုပ်မှုစီမံခန့်ခွဲရေးတို့အတွက်အပြင် ကျေးရွာအသုံးပြု ရန်အတွက် ဒေသတွင်း သစ်ပုံစံရေးဆွဲရာထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများအတွက် ခွဲစည်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ သီအိုရီအားဖြင့် ရပ်ရွာလူထုပိုင် သစ်တောများအားလည်း ၎င်းနေရာများထဲတွင် ထည့်သွင်းသတ်မှတ်နိုင် သည်။ ၎င်း (သစ်တောကြီးပိုင်းများ) သည် PFE ခေါ် အမြဲတမ်းကြီးပိုင်းသစ်တောဧရိယာစုစုပေါင်း၏ ၁၈ ရာခိုင်နှုန်းသောနယ်မြေတွင် မြင်တွေ့ ရလေ့ရှိသောသစ်တောအမျိုးအစားဖြစ်သည်။ ကြိုတင်ပြီးတရားဝင် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ သစ်တောကြီးပိုင်းများသည်လယ်ယာစီးပွား စီမံကိန်းအ တွက်ဟုဆိုကာ သစ်တောရှင်းလင်းပြီး စိုက်ပျိုးရေးအနည်းငယ်သာလုပ်ကာ နောက်ဆုံးတွင် သစ်ထုတ်လုပ် သောလယ်ယာစီးပွားစီမံကိန်းလုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုမြေ များချပေးရန်အတွက် အထူးပစ်မှတ်ထားခြင်းခံရသောသစ် တောအမျိုးအစားဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့သောဆယ်စုနှစ်နှစ်ခု ကျော်တွင် သစ်တောကြီးပိုင်းများသည် ဧကအား ဖြင့် ပို၍တိုးပွားလာပြီး မှားယွင်းသောစီမံခန့်ခွဲမှု၊ ၎င်းအတွင်းစီးပွား ရေးဆိုင်ရာမြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်များချပေးမှု၊ အခြေခံအဆောက်အအုံဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများပြုလုပ်မှုနှင့် ၎င်းအပေါ် ထပ် ခါထပ်ခါအပိုင်းပိုင်းအစစခွဲထုတ် မှုများကြောင့် ၎င်းတို့၏ဂေဟဆိုင်ရာတည်တံ့ခိုင်မြဲမှုများ များစွာတိုးပွားထိခိုက်ခဲ့သည်။
- ၃။ ကြီးပြင်ကာကွယ်တောများ (PPF) - ဤအမျိုးအစားသည် သစ်ပင်များကာကွယ်ရန်နှင့် သစ်တောကြီး ပိုင်းမဟုတ်သည့်နယ်မြေများတွင် မြေအသုံးချမှုအားကန့်သတ်ရန်အတွက် သစ်တောကြီးပိုင်းများအစား အခြားနည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဤသစ်တောမြေအမျိုးအစားတွင် စီးပွားဖြစ်သစ်ထုတ်လုပ်မှုများ ပြုလုပ် နိုင်ခြေရှိသည်။ စီးပွားဖြစ်သစ်ထုတ်လုပ်မှုအား ခွင့်ပြုသော်လည်း သစ်တောကြီးပိုင်းများနှင့် စာလျှင် PPF အား ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုအတွက် ပို၍ရည်ရွယ်ပြီးအသုံးပြုသည်။ PPF ၏နယ်နိမိတ်ကို မြေပုံပေါ်နှင့်လက်တွေ့မြေပြင်တွင် သေသေချာချာတိုင်းထွာမှတ်တမ်း တင်လေ့ရှိသောကြောင့် သစ်တော ကြီးပိုင်းများနှင့်စာလျှင် မမှန်ကန်မှုပြသနာများ ပို၍နည်းပါးသည်။ ရပ်ရွာလူထုပိုင်သစ်တောများအား ဤနေရာများတွင် ချမှတ်ထားနိုင်သော်လည်း ပုံမှန်အားဖြင့်လုပ်လေ့မရှိပါ။ ၎င်း (ကြီးပြင်ကာကွယ်တော များ) သည်

³⁹ FAO ၂၀၀၉။

BOX 3, CONT.

PFE အမျိုးအစားထဲတွင် မြင်တွေ့ရလေ့နည်းပါးသောသစ်တောအမျိုးအစားဖြစ်ပြီး PFE ၏ ၆ ရာခိုင်နှုန်းသာ ရှိသည်။

အခြား အဓိကသစ်တောမြေအမျိုးအစားမှာ အမြဲတမ်းမဟုတ်သည့်သစ်တောမြေ သို့မဟုတ် NON-PFE ခေါ် NON-PERMANENT FOREST ESTATE ဖြစ်ကာ၎င်းတွင် အမျိုးအစားခွဲ ၂ မျိုး ရှိသည် -

၁။ အများပြည်သူပိုင်သစ်တော ("အမျိုးအစားမသတ်မှတ်ထားသောသစ်တော" သို့မဟုတ် "အခြားသစ်တောမြေ" သို့မဟုတ် "မြေရိုင်း" ဟု၍လည်း သိထားကြသည်) - ဤအမျိုးအစားသည် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ PFE ခေါ် အမြဲတမ်းကြီးပိုင်းသစ်တောမြေများ၏ပြင်ပ၌ရှိသော်လည်း "နိုင်ငံတော်ကအသုံးပြုနိုင်သော" သစ်တောများထဲတွင် ပါဝင်သည်။ ဤသစ်တောအမျိုးအစားသည် များသော အားဖြင့် အမျိုးအစားနိမ့်သော်လည်း သစ်ပင်ဖုံးလွှမ်းမှုအတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ ရှိသည်။ နိုင်ငံတော်မှ "ထိန်း သိမ်းစောင့်ရှောက်ထားသည့်သစ်အမျိုးအစားများ" (ဥပမာ - ကျွန်း) ကဲ့သို့သော ဥပဒေက တိတိကျကျခွင့်ရ လွှဲပြောင်းခြင်းများသည်များမှလွဲ၍ ဤသစ်တောအမျိုးအစားထဲတွင် ရွာသားများသည် ၎င်းတို့ရပ်တည်မှုအတွက် သစ်များနှင့် သစ်မဟုတ်သည့်ထုတ်ကုန်များအား ရယူနိုင်သည်။ သို့သော် အာဏာ မြင့်သောအထက်ပိုင်းအာဏာ ပိုင်များ၏ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ဤစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို အခြားသောစည်းမျဉ်းဥပဒေများဖြင့် အစားထိုးပယ်ဖျက် နိုင်သည်။ သီအိုရီအားဖြင့် တည်ရှိ ထားသောသစ်တောကြီးပိုင်းများပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သစ်တောမြေများအား ကာကွယ်ရန် ဤအများပြည်သူပိုင်သစ်တောများကို သစ်တောကြီးပိုင်းများအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲကာ သစ်တော ကြီးပိုင်းနယ်နိမိတ်တိုးချဲ့မှုအတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်။ ၎င်းသည်လည်း လယ်ယာစီးပွားခွင့်ပြုမြေများအဖြစ် ပြောင်းနိုင်သည့် သာမန်မြေအမျိုးအစားထဲတွင် ပါဝင်သည်။

၂။ မြေရိုင်းမြေကော - ဤမြေအမျိုးအစားအတွက် မည်သည့်ရှင်းလင်းစွာသတ်မှတ်ထားသည့် အသုံးပြုမှု သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာထိန်းချုပ်မှုမှမရှိပါ။ ဤမြေအမျိုးအစားအား များသောအားဖြင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန မှ စိုက်ပျိုးရေးခွင့်ပြုမြေများအတွက် ခွဲဝေပေးလျက်ရှိပြီး (ဆက်လက် ဆွေးနွေးရန်အတွက် အောက်ဖော်ပြပါစိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာတရားရေးလေ့လာမှုအားကြည့်ရန်) ဤသစ်တောအမျိုးအစား အောက်တွင်ရှိသည့်သစ်ပင်များသည် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိသစ်တောဌာန၏ ပိုင်နက်အောက်တွင် ရှိသည်။

ဇယား 2

မြန်မာနိုင်ငံရှိအမြဲတမ်းသစ်တောမြေများ (PFES) ၏လက်ရှိအနေအထား

အမျိုးအစား	ဧက (သန်း)	စုစုပေါင်းမြေဧရိယာ %
အမြဲတမ်းသစ်တောမြေများ	၄၈.၉	၃၁
ကြီးပိုင်းတောများ	၃၀.၁၁	၁၈
ကြီးပြင်ကာကွယ်တောများ	၁၀.၁၂	၆
ကြီးပိုင်းဒေသစနစ် Protected Area System (PAS)	၈.၆၈	၇

မူရင်း- Forestry in Myanmar Bulletin ၊ ၂၀၁၁။ သစ်တောရေးရာဌာန၊ MOECF ၊ မြန်မာ။

လယ်ယာစီးပွားအတွက်ထိန်းသိမ်းထားသောသစ်တောများအား အမျိုးအစားပြောင်းလဲသတ်မှတ်ခြင်း

တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုများ၊ မပြည့်စုံသည့်အစိုးရ၏အချက်အလက်များနှင့် ဤအစီရင်ခံစာတွင်ဖော်ပြထားသည့် ဖြစ်စဉ်လေ့လာချက်သုတေသနများအပေါ်အခြေခံ၍ သစ်တောကြီးပိုင်းများသည် အမျိုးအစားပြောင်းလဲသတ်မှတ်မှုများစွာပြုလုပ်ခြင်းခံရလျက်ရှိပြီး အခြားအသုံးပြုမှုမျိုးစုံ၊ အထူးသဖြင့် လယ်ယာစီးပွားခွင့်ပြုခြင်းများအတွက် တရားဝင်ခွင့်များပေးခြင်းခံရ လျက်ရှိသည်။ ခွင့်ပြုခြင်းတွင် conversion timber (သစ်တော အသွင် ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်) များအား ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ရောင်းချခြင်းသည် လုပ်ငန်းစဉ်၏ ပထမဆုံးဝင်ငွေပေး သောလုပ်ရပ်ဖြစ် ပြီး စိုက်ပျိုးရေးပျိုးပင်များ မစိုက်နိုင်မီ ရရှိခြင်း ဖြစ်သည်။

၂၀၀၄ နှင့် ၂၀၀၅ ခုနှစ်များတွင်ပင် သစ်တောကြီးပိုင်းများနှင့် PPF (ကြီးပြင်ကာကွယ်တော) နှစ်မျိုးစလုံးပါဝင် သည့် PFE (အမြဲတမ်းကြီးပိုင်းသစ်တောမြေ) ဧကပေါင်း ၁.၇၇ သန်းအား သယံဇာတထုတ်လုပ်မှု၊ စွမ်းအင်အခြေခံအဆောက်အအုံဖွံ့ဖြိုးမှု၊ စိုက်ပျိုးရေးတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်မှုနှင့် စစ်တပ်မြေများတိုးချဲ့ရန်အတွက် တရားဝင်အသွင်ပြောင်းခဲ့သည်။^{၄၀} အဂတိလိုက်စားမှုနှင့် စနစ်တကျ အချက်အလက်များစုဆောင်းမှုမရှိခြင်းတို့ကြောင့် ၎င်း ကိန်းဂဏန်းသည် အမှန်တကယ်သစ်တောအသွင်ပြောင်းမှုပမာဏထက် နည်းနေနိုင်သေးသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ယခင်သစ်တောမြေများမှ စိုက်ပျိုးမြေများအဖြစ်တိုးချဲ့ခြင်းသည် ပို၍များပြားလာသည်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ် တရားဝင် စိုက်ပျိုးရေးစာရင်းများအားအခြေပြုထားသည့်အချက်အလက်လေ့လာမှုကပြသသည်မှာ ကုမ္ပဏီ သို့မဟုတ် တစ် သီးပုဂ္ဂလိက ၈၂၂ ဖွဲ့တို့အား စိုက်ပျိုးရေးထုတ်လုပ်မှုအတွက် အမျိုးအစား ပြောင်းလဲသတ်မှတ်သော သစ်တော ကြီးပိုင်းများနှင့် PPF ဧကပေါင်း ၀.၇၄ သန်းအား ခွဲဝေခဲ့သည်။^{၄၁} သို့သော် အမှန်တကယ်ကိန်းဂဏန်းမှာ များစွာ ပို၍များနိုင်သည်။ ထို့အပြင် အစိုးရမှတ်တမ်းတွင် တရားဝင်မြေအမျိုးအစားပြောင်းလဲခြင်းတစ်ခုမှ အမှန်တကယ်မပြုလုပ်ဘဲ သစ်တောမဟုတ်သည့်မြေယာအသုံးပြုမှုအတွက် အချို့သောသစ်တောကြီးပိုင်းများနှင့် PPF များအား အသွင်ပြောင်းသတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းများကြောင့် မြေအသုံးပြုဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး တို့အတွက် ရှုပ်ထွေးမှုများ ဖြစ်ပေါ်စေသည်။

စိုက်ပျိုးမြေအဖြစ်အသုံးပြုခွင့်ပေးခြင်းများကို များသောအားဖြင့် သစ်တောကြီးပိုင်းများအတွင်း ခွဲဝေချပေးလေ့ ရှိသောကြောင့် ယခုကဲ့သို့ကြီးပိုင်းသစ်တောမြေများကို ပျယ်ဖျက်ပြီး သို့မဟုတ် အမျိုးအစားပြောင်းလဲသတ်မှတ်ပြီး လယ်ယာစီးပွားစီမံကိန်းခွင့်ပြု မြေအဖြစ်ခွဲဝေချပေးသည့်လုပ်ငန်းစဉ်များကို အရေးတယူရှိရန် ကြိုးပမ်း စွာလိုအပ်နေပါသည်။ ဗဟိုအစိုးရ၏ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးသည် ကြီးပိုင်းသစ်တောမြေတစ်ခုလုံး သို့မဟုတ် တစ်စိတ်တဒေသကို တရားဝင် အမျိုးအစားပြောင်းလဲပြင်ဆင်နိုင် သည်။ ဥပမာအားဖြင့် လယ်ယာလုပ်ငန်း သို့မဟုတ် ကြီးပြင်ကာကွယ်တော(PPF) အဖြစ်သို့ အမျိုးအစားပြောင်းလဲသတ်မှတ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည် (ပုဒ်မ ၇ အရ) ။ သို့သော် ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရန် မည်သည့် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီလုပ်ဆောင်ပြီး သို့မဟုတ် မည်ကဲ့သို့ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် လုပ်ငန်းဖြစ်မြောက် အောင်ဆောင်ရွက်ရမည်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ပြဌာန်းလမ်းညွှန်ထားသော ရှင်းလင်းသည့်လုပ်ငန်းစဉ် သို့မဟုတ် ဥပဒေလမ်းညွှန်မှုများမရှိပါ (ပုဒ်မ ၈ တွင် မတွေ့ရသည့်စစ်လျဉ်း၍)။ ၂၀၁၃ နှင့် ၂၀၁၄ ခုနှစ်များအတွင်း ရန်ကုန်၌ သစ်တောအငြိမ်းစားနှင့်လက်ရှိတာဝန်ထမ်းဆောင်နေသောသစ်တောဝန်ထမ်းများနှင့် တွေ့ဆုံမေး မြန်းခဲ့ရာတွင် အမြဲတမ်းကြီးပိုင်းသစ်တောမြေများ (PFE) ကို သစ်တောမြေမဟုတ်သောအခြားအသုံးပြုမှုအ တွက် (ဥပမာ - ကြီးပိုင်းသစ်တောများကို စိုက်ပျိုးမြေအဖြစ်) ပြောင်းလဲသတ်မှတ်အသုံးပြုရန် နိုင်ငံအကြီး အကဲများ (ယခင်က စစ်ဘက်ဆိုင်ရာကုမ္ပဏီ၊ ယခုတွင်မူ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးများ သို့မဟုတ် သမ္မတရုံး) ထံမှ ခွင့်ပြုချက်ရရှိရန်လိုအပ်ကြောင်း သိရသည်။ ယခုကဲ့သို့ အမြဲတမ်းကြီးပိုင်းသစ်တောမြေများကို တရားဝင်ပယ် ဖျက်ရန် ဥပဒေနှင့်ညီသောလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများရှိသည်ဟု တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သူအများအပြားက ယုံကြည်ထား ကြသည်ကို တွေ့ရသော်လည်း ဥပဒေအထောက်အထားများကိုမတွေ့ရဘဲ လက်တွေ့ဥပဒေလုပ်ထုံးများအား သိသူကိုလည်း မတွေ့ခဲ့ရပေ။ Forest Trend မှလည်း ဆက်စပ်အထောက်အထားများကို လက်ဝယ်ရရှိခဲ့ခြင်း မရှိပါ။

မြေပုံပေါ်တွင် ကြီးပိုင်းသစ်တောများအဖြစ်သတ်မှတ်ထားသောနေရာများသည် လက်တွေ့မြေပေါ်တွင် ၎င်းအား ကွဲလွဲစွာ(များသောအားဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းများအတွက်) အသုံးပြုနေသည်ကိုတွေ့ရသည်။ထိုအခြေ အနေများသည် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကာလအတွင်း အစိုးရ၏ မြေယာအသုံးပြုစာရင်းမြေပုံနှင့် မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်းများ၏ ကြီးမားသောပြဿနာဖြစ်နေသည်ကိုတွေ့ရသည်။^{၄၂}ယခုအခါ ကြီးပိုင်းတောများအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသောနေရာများအား ရှေးယခင်ကပင်အသုံးပြုနေခဲ့သောဒေသခံများသည် ဥပဒေအရပြောပါက သစ်တော ဥပဒေချိုးဖောက်မှုဖြစ်နေသည်။ ဒေသခံအာဏာပိုင်များက ရွာသူရွာသားများအား တရားဝင်မဟုတ်သောသစ်တော အသုံးပြုခွင့်များပေးလေ့ရှိပြီး၊ ထိုအနေအထားသည် အာဏာပိုင်အသစ်ပြောင်းလဲမှုရှိတိုင်း အန္တရာယ်ရှိနေသည်။^{၄၃}

ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနသည် ဆယ်စုနှစ်အနည်းငယ်တိုင်ကြာအောင် အချိန်ယူပြီး နိုင်ငံတော်က စီမံခန့်ခွဲသော (ယခုအချိန်တွင်မူ ပုဂ္ဂလိကစီမံခန့်ခွဲသော) သစ်စိုက်ခင်းများဖွဲ့စည်းသတ်မှတ်ရန်

^{၄၀} သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန ၊ နေပြည်တော်မှရရှိသောအချက်အလက်များ။
^{၄၁} MSU နှင့် MDFI/CESD ၂၀၁၃။
^{၄၂} Oberndorf ၂၀၁၂
^{၄၃} အသေးစားစိုက်ပျိုးသူများ၏ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုသည် တိုးတက်လာသည်ဟုဆိုနိုင်သော်လည်းဥပဒေသစ်များ စတင်အသုံးပြုပါက ကြီးပြင်ကာကွယ်တောများအတွင်း ကန့်သတ်ထားသည့် စိုက်ပျိုးရေးအသုံးပြုခွင့် ရရှိမှုဖြစ်ပြီး (ထိုဒေသများတွင်တရားမဝင်အဖြစ် ဆက်လက်ရှိနေမည်)ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာစိုက်ပျိုးခြင်းများမပါဝင်ပါ။

ကြိုးပမ်းလာခဲ့သည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန၏ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် ဝန်ကြီး၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် သစ်တောမြေအဖြစ်သတ်မှတ်ထားပြီးသောနေရာတွင် စီးပွားဖြစ်သစ်စိုက်ခင်းများ (ဥပမာ - ကျွန်းပင်)၊ ကျေးရွာထင်းစိုက်ခင်းနှင့် သစ်သားထုတ်လုပ်ရေးစိုက်ခင်း၊ ရေမြေသာတာပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးအတွက်ရည်စူးသည့် စိုက်ခင်းနှင့် စက်မှုကုန်ကြမ်းစိုက်ခင်းများ (များသောအားဖြင့် ကျွန်းနှင့် Rose wood ခေါ် ရနံ့သင်းသောသစ်နက်တစ်မျိုး၊ စသည့်အဖိုးတန်သစ်မာများပါဝင်ပြီး သစ်တောဦးစီးဌာနမှ စီမံခန့်ခွဲပါက ရာဘာနှင့်ဆီအုန်းစိုက်ခင်းများပါဝင်နိုင်) များအပါအဝင် သစ်စိုက်ခင်းများကို ဖွဲ့စည်းလုပ်ဆောင် နိုင်သည် (ပုဒ်မ ၁၃ အရ)။ သို့သော် ရှင်းလင်းပြတ်သားမှုမရှိသောဥပဒေများ နှင့် ပုဂ္ဂလိက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများအား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန်အတွက်တွန့်ဆုတ်မှုဖြစ်စေသော မြန်မာနိုင်ငံ၏မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်စနစ်များ ကြောင့် ဤအစီအစဉ်အောင်မြင်ခြင်းမရှိခဲ့ပေ။ ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာအာမခံချက် မရှိမှုကို ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့်လူထုဆက်ဆံရေးအတွက်အဟန့်အတားအဖြစ်မြင်ပြီး လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရန်နောက်တွန့်စေပါသည်။

“အခြား” သစ်တောမြေများကိုအသွင်ပြောင်းလိုက်ခြင်းမှတစ်ဆင့် ရသည့်သစ်

သစ်ပင်ပေါက်ရောက်မှုနည်းပါးသော အမျိုးအစားသတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိသည့်သစ်တောများသည် ၎င်း၏အခြေအနေ၊ ဂေဟဗေဒအရ အသုံးဝင်မှုနှင့် ၎င်းအားစီမံခန့်ခွဲအုပ်ချုပ်နိုင်မှုအတိုင်းအတာ၊ စသည်များနှင့်ပတ်သက်ပြီး ရှင်းလင်းမှုမရှိသောကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးစီမံ ကိန်းမြေအဖြစ်အသုံးပြုခွင့်ပေးရန် ပစ်မှတ်ထားခြင်းခံရသောသစ် တောမြေအမျိုးအစားတွင် ပါဝင်သည်။ သတင်းအချက်အလက်များ တိကျစွာမရှိသော်လည်း အဖိုးတန်သစ်များ ကျန်ရှိနေသည့်သစ်တောမြေမှ သစ်လုံးများခုတ်ယူပြီး နိုင်ငံတကာဈေးကွက်တွင်ရောင်း ချနေသည်ဟု ယူဆရ သည်။ “သတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိသော” သို့မဟုတ် “အခြား” သစ်တောများ (အမြဲတမ်းကြိုးပိုင်းပြင်ပသစ်တော မြေများဟု ခြုံငုံခေါ်လေ့ရှိသည့်တောများ) အတွင်း တည်ရှိမည့် စိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းများအတွက် မြေယာအသုံး ပြုခွင့်ပေးနိုင်ရန် လယ် ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနမှ ဝန်ကြီးဦးဆောင်သည့် မြေလွတ်၊ မြေလပ် နှင့်မြေရိုင်းများစီမံခန့်ခွဲရေးဗဟိုကော်မ တီ (မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းများစီမံခန့်ခွဲရေးဥပဒေအရ ဤကော် မတီကိုဖွဲ့စည်းထားသည်။ နောက်အခန်းတွင်ကြည့်ပါ။) သည် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သစ်တောရေးရာ ဝန်ကြီးဌာနသို့တင်ပြကာ အဆိုပါသစ်တောမြေနှင့်ပတ်သက်ပြီး မြေယာအ သုံးပြုမှုသတ်မှတ်ချက်များပြောင်းလဲ ပေးရန် တောင်းဆိုခွင့်ရှိသည်။ ထိုသို့တင်ပြရန် အစိုးရအဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ကုမ္ပဏီသည် ပထမဦးစွာ အမြဲ တမ်းကြိုးပိုင်းပြင်ပသစ်တောမြေများမှသစ်ပင်များကို ထိန်းချုပ်ခွင့်အာဏာရှိသည့်သစ်တောဦးစီးဌာနထံသို့ ခွင့်ပြု ချက်ချပေးရန် လျှောက်ထားရမည်။ ထိုမြေနေရာသည် လယ်/ဆည် ဝန်ကြီးဌာနကဲ့သို့ အခြားမည်သည့် အစိုးရ ဌာနအဖွဲ့အစည်း လက်အောက်တွင်ရှိလျှင်လည်း ထိုသို့သာဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အမြဲတမ်း ကြိုးပိုင်းသစ်တောမြေများကဲ့သို့ပင် conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီ မံကိန်းမှရသောသစ်) အပါ အဝင် စီးပွားဖြစ်ထုတ်လုပ်ရေးရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ခုတ် လှဲလိုက်သည့်သစ်ပင်တိုင်းအတွက် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်း သိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနထံမှ ခွင့်ပြုချက်ဆီလျော်စွာရရှိမှုနှင့် အတူ သစ်တောမျိုးထောင်ရေးလုပ် ထုံးလုပ်နည်း (civiculture protocol) များကို စနစ်တကျလိုက်နာရန် လိုအပ်ပါသည်။ သို့သော် ထိုကဲ့သို့ စနစ်တကျသိပ္ပံနည်းကျသစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှုများကို လိုက်နာဆောင်ရွက်မှုများရှိကြောင်းအထောက်အထားများမတွေ့ရဘဲ အဖိုးတန်သစ်များခုတ်ယူသယ်ဆောင်သွားခံရပြီး နောက်ပိုင်းကျန်ခဲ့သောသစ်တောများမှာ မီးရှို့ခံရသည်ကိုသာ တွေ့ရပါသည်။

အမြဲတမ်းကြိုးပိုင်းပြင်ပသစ်တောမြေများတွင် အများဆုံးတွေ့ရသည့်အသုံးချမှုမှာ တောင်တန်းဒေသများမှ တပိုင်တနိုင် တောင်သူများ၏ ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာလုပ်ငန်း ဖြစ်သည်။ ထိုတောင်သူများသည် (နောက်အခန်းတွင် ဖော်ပြမည့်) လက်ရှိမြေ ယာဥပဒေသစ်များအရလည်းကောင်း၊ သစ်တောဥပဒေနှင့် မူဝါဒများအရလည်းကောင်း၊ တရားဝင်မြေယာအသုံးပြုခွင့် နှင့် မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်များ မရရှိကြပေ။ “အများပြည်သူပိုင်သစ်တော”များနှင့်“မြေရိုင်းမြေ ကော” များကို သစ်တောဥပဒေ (၁၉၉၂) နှင့် မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းများစီမံခန့်ခွဲရေးဥပဒေ (၂၀၁၂) အရ ကြီးကြပ်သည်။ ထိုမြေများနှင့်ပတ်သက်ပြီး သစ်တော ဦးစီးဌာနနှင့် လယ်/ဆည်ဝန်ကြီးဌာန လက်အောက် တွင်ရှိသော ကြေးတိုင်နှင့်မြေစာရင်းဌာနတို့ပါဝင်သည့် မြို့နယ်မြေယာစီ မံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့၏ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်သာ မြေအသုံးပြုမှုအမျိုးအစားကိုပြောင်းလဲနိုင်သော်လည်း (လက်ရှိမြေယာဥပဒေများအရ၊ ပိုမိုသိရှိနိုင်ရန် စိုက်ပျိုးမြေ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းကိုကြည့်ပါ) အစိုးရဌာနတိုင်း၏အလိုရှိသလိုအသုံးပြုခြင်းကို ခံနေရသည်။

ကြိုးပိုင်းတောအတွင်းမှ မြေအသုံးပြုခွင့်

ဒေသခံများသည် ကျေးရွာထင်းစိုက်ခင်းများနှင့် အိမ်ဆောက်လုပ်ရန်အတွက် ရွာမှအသုံးပြုနိုင်ရန်အထူးခွင့်ပြု ထားသောနေရာများရှိသည့်မှအပ ကိုလိုနီခေတ်အတွင်းကကဲ့သို့ပင် ကြိုးပိုင်းသစ်တောများနှင့်ကြိုးပြင်သစ်တော များအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည့်နေရာများအား အသုံးပြုခွင့်ဆုံးရှုံးကြရလေ့ရှိသည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ မဟုတ်သူများမှ သစ်တောအသုံးပြုခွင့်ဆုံးရှုံးခြင်းသည် ဆိုးရွားသောလူ့အခွင့်အရေးနှင့် လူထုအသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ဆိုင်ရာပြဿနာများကို ဖြစ်ပေါ်စေပြီး ဤကဲ့သို့သစ်တောအသုံးပြုခွင့်ဆုံးရှုံးမှုသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် အစားအစာ/ အရင်းအမြစ်မဖူလုံမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေသည့်အချက်ဖြစ်သောကြောင့် ဤအချက်ကို အထူးအလေးထားကာ ပြောင်းလဲမှု ဖြစ်ပေါ်ရန်အတွက် လူထုလှုပ်ရှားမှုနှင့် အတိုက်အခံပြုလှုပ်ရှားမှုများ လုပ်ဆောင်သွားရန် အထူးလိုအပ်သည်။

၂၀၁၃ ခုနှစ်ဇွန်လတွင် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနမှ ကြိုးပိုင်းသစ်တောများ မသတ်မှတ်ခင်

နှစ်ပေါင်းများစွာကပင် ထိုနေရာတွင်း စိုက်ပျိုးထွန်ယက်နေထိုင်ခဲ့သည့်ရွာများအား တရားဝင်ရာသက်ပန်လယ်ယာအသုံးပြုခွင့်အပ်နှင်းသည့် ဥပဒေတစ်ရပ်အား ထုတ်ပြန်သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ ထိုဥပဒေသည် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန၏ ကောင်းမွန်သောအုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုအတွက် တီထွင်ဆန်းသစ်မှုရှိသော ဥပဒေကောင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။⁴⁴ သို့သော် ထိုဥပဒေသည် လယ်ယာကို သို့သော် အမြဲတမ်းတစ်နေရာတွင်အစဉ်တကျ ပြုလုပ်သောစိုက်ပျိုးရေးအတွက်သာဖြစ်ပြီး (ဒေသခံအများစု လုပ်ကိုင်လေ့ရှိသော) ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာများမပါဝင်ဘဲ၊ အိမ်ရာ ၅၀ အောက်ကျေးရွာများသာ အကျုံးဝင်သည်။ ယခုဥပဒေအား မည်သို့လက်တွေ့အသုံးချကာ လေးစားလိုက်နာမည်နှင့် သစ်တောထွက်အရင်းအမြစ်များအား အာမခံချက်ရှိရှိအသုံးပြုနိုင်ခွင့်နှင့် ရရှိပိုင်ခွင့်အပိုင်းတွင် ဒေသခံများအတွက် မည်သို့သောပြောင်းလဲမှုများ ယူဆောင်ပေးနိုင်မည်ကို ရှင်းလင်းစွာ သတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိပေ။

သစ်ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းဥပဒေများ

ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန လက်အောက်ရှိ သီးသန့်လျာထား သတ်မှတ်ထားသော သစ်တောများအတွင်း သစ်ထုတ်လုပ်မှုအားကြီးကြပ်သည့် စည်းမျဉ်းဥပဒေများလည်း များစွာရှိပါသည်။ မည်သည့်သစ်တောထွက်ပစ္စည်းမဆို ထုတ်လုပ်ရန်ခွင့်ပြုချက်လိုအပ်ပါသည် (ပုဒ်မ ၁၇၊ ၁၈နှင့် ၁၉ အရ)။ နိုင်ငံ တော်ပိုင်သစ်ထုတ်လုပ်ရေးစီမံကိန်းမှ လုပ်ဆောင်သော (ဥပမာ - ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေး ရာဝန်ကြီးဌာန၏အောက်ရှိ သစ်ထုတ်လုပ်ရေးအတွက်ဖွဲ့စည်းထားသော မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်း)၊ ပြည်သူ့အတွက်အကျိုးအမြတ်ရှိနိုင်သော သို့မဟုတ် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီး မှအထူး ခွင့်ပြုချက်ပေးထားသောလုပ်ငန်းများမှအပ မည်သူမဆို စီးပွားဖြစ်ထုတ်လုပ်နိုင်ရန်အတွက် ဈေးပြိုင်လေလံဆွဲရပါမည် (ပုဒ်မ ၁၈ အရ)။ ထိုစည်းမျဉ်းများသည် အခြားဝန်ကြီးဌာနများမှ စွက်ဖက်မှုနှင့်ဥပဒေနှင့်အညီဆောင်ရွက်မှု စသည်တို့မပါဝင်ဘဲ၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန (အထူးသဖြင့်မြန်မာ့ သစ်လုပ်ငန်း) အား မည်သည့်သစ်များ “တရားဝင်” ဖြစ်သည်မဖြစ်သည်ကိုသတ်မှတ်ပေးရန် အထူးအာဏာ ပေးအပ်ထားသည်ကိုတွေ့ရသည်။

စီးပွားဖြစ်သစ်ထုတ်လုပ်ခွင့် သက်တမ်းအမျိုးမျိုးရှိသည်။ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးအဆင့် သစ်တောဦးစီးဌာန၏ခွင့်ပြုချက်ဖြစ်ပါက ၁ နှစ်၊ နေပြည်တော်ရှိသစ်တောဦးစီးဌာနချုပ်မှ ညွှန်ကြားရေးမှူး၏ခွင့်ပြုချက်ဖြစ်ပါက ၂ နှစ်မှ ၄ နှစ်၊ သို့မဟုတ် သစ်တောဝန်ကြီးကိုယ်တိုင်၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြစ်ပါက ၅ နှစ်နှင့်အထက် စသည် ဖြင့် ရှိသည် (ပုဒ်မ ၁၉ အရ)။ သစ်တောဒေသများအတွင်းရှိ (နေရာအလိုက်သတ်မှတ်ထား သော) တားမြစ်သစ်ပင်များနှင့် (တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာတားမြစ်ထားသော) ကျွန်းပင်များ ကို သစ်တောဦးစီးဌာနမှခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ ထုတ် လုပ်အသုံးပြုခွင့်မရှိပါ (ပုဒ်မ ၂၇ အရ)။ (Conversion timber ခေါ် သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသော သစ်အကြောင်းကို ဖော်ပြသောအပိုင်း တွင်လဲကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်)

အကယ်၍ အမျိုးအစား သို့မဟုတ် အသွင်ပြောင်းလိုက်သောသစ်တောမြေများမှ သစ်ထုတ်လုပ်ရန်အတွက် ချမှတ်ထားသောဤ စည်းမျဉ်းဥပဒေများကိုလိုက်နာပါက conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်း စီမံ ကိန်းမှရသောသစ်) များသည် အစိုးရ၏စီမံခွဲမှုအောက်ရှိသစ်တောများမှ ထုတ်လိုက်သောသစ်များကဲ့သို့ပင် မြန်မာဥပဒေအရ “တရားဝင်” သည်ဟု သတ်မှတ်သည်။ သို့သော် ၂၀၁၃ခုနှစ် မတ်လအတွင်း ရန်ကုန်မြို့တွင် တွေ့ဆုံခဲ့သော ဗဟိုသစ်တောဌာနမှအကြီးအကဲတစ်ဦးကိုယ်တိုင်က ထိုသို့ conversion timber (သစ် တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်) များထုတ်လုပ်ခြင်းသည် တရားဝင်ကောင်းဝင်မည်ဖြစ်သော်လည်း အမှန်တကယ်ထိုဥပဒေများသည် အစိုးရစီမံခန့်ခွဲသောသစ်တောမှထုတ်သောသစ်များအတွက်သာ ချမှတ်ထား သောကြောင့် ရေရှည်အကျိုးမရှိနိုင်ကြောင်းပြောကြား ခဲ့သည်။ ထို “တရားဝင်” မှာ နိုင်ငံတကာက ချမှတ် ထားသော ကောင်းမွန်သည့်အစိုးရအုပ်ချုပ်ရေးစံချိန်စံနှုန်းများ၏ သဘောတရားအရသော်လည်းကောင်း၊ ပြည် တွင်းဥပဒေ၏ရည်ရွယ်ချက်အရလည်းကောင်း၊ တစ်ခြားနိုင်ငံမှသစ်တင်သွင်းဝယ်ယူသည့် နိုင်ငံများ၏ စည်းမျဉ်း သတ်မှတ်ချက်အရလည်းကောင်း ဥပဒေနှင့်ညီညွတ်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ “ဥပဒေအရမဟုတ်ဘဲ အမိန့်ဖြင့်အုပ်ချုပ် ခြင်း (rule by decree)” စနစ်ဖြင့် စီမံခန့်ခွဲသော သစ်တောအသွင်ပြောင်းခြင်းနှင့် ၎င်းမှဆက်စပ်လိုက်လာ သော conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်) ထုတ်လုပ်ခြင်းများသည် ခိုင်မာသည့်တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုနှင့်ကောင်းမွန်သောအစိုးရအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်တို့၏ သဘောတရားအနှစ်သာရတစ်ခုနှင့်မျှ မကိုက်ညီပေ။

တောရိုင်းတိရစ္ဆာန် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးနှင့် သဘာဝ နယ်မြေများ ထိန်း သိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးဥပဒေ (၁၉၉၄) သည် မူလတွင် CITES ခေါ် မျိုးဆက်ပျက်သုဉ်းလုဆဲ တောရိုင်း တိရစ္ဆာန်နှင့်သစ်ပင်ပန်းမာန်များနှင့် ပတ်သက်ပြီး နိုင်ငံတကာသဘောတူထုတ်ပြန်ထားသော နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာသဘောတူညီချက် (Convention on International Trade of Endangered Species of Wild Fauna and Flora) နှင့် CBD ခေါ် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂကထုတ်ပြန်ထားသော ဇီဝမျိုးကွဲဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာသဘောတူညီချက် (Convention on Biological Diversity) စသော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာသဘောတူညီချက်များနှင့်အညီ တောရိုင်းမြေများနှင့် တိရစ္ဆာန်များကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရန် ရည်ရွယ်ခဲ့သည်။ ဤနေရာတွင် အရေးကြီးသောအချက်မှာ ထိုဥပဒေ သည် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်မှုအောက်ရှိ သဘာဝနယ်မြေများနှင့်ပတ်သက်၍ အခြေခံအမျိုးအစားသတ်မှတ် ခွဲခြားရေးစနစ်များ ပါဝင်သည်ကို တွေ့ရသည်။ (ပုဒ်မ ၇ အရ)။ သဘာဝနယ်မြေများသည် သစ်တောဥပဒေ (၁၉၉၂)အရ သတ်မှတ်ထားသော ကြိုးပြင်ကာကွယ်

⁴⁴ စိုးသန်းလင်း ၂၀၁၃

ခါတ်ပုံ၊ ဒေသခံသုတေသီ၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးရှိ သစ်ကွင်း

တောများတွင်အကြီးဝင်ပြီး၊ သီးသန့်လျာထားသတ်မှတ်ထားသောသစ်တောမြေများကို တရားဝင်ကာကွယ်ရေးအား အထောက်အကူပြုသည်။ သီးသန့်လျာထားသတ်မှတ်ထားသော သစ်တောမြေများအတွင်းနေထိုင်သည့်သူများအတွက် အငြင်းပွားမှုဆိုင်ရာပြန်လည်ဖြန့်ဖြေရေးနည်းလမ်းများ၊ ဥပဒေနှင့်မူဝါဒများနှင့် မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်အာမခံချက်များကို သစ်တောဥပဒေ(၁၉၉၂)နှင့် သစ်တောနည်းဥပဒေများ(၁၉၉၅) တွင် ဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။ သို့သော် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးနှင့်သဘာဝနယ်မြေများထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးဥပဒေ (၁၉၉၄) တွင်မူသက်ဆိုင်ရာမြေသိမ်းဥပဒေများ နှင့်အညီ မူလပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသောတစ်စုံတစ်ဦးနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို လျော်ကြေးပေးရန် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ဖော်ပြထားသည် (ပုဒ်မ ၈ အရ)။ ထို့အပြင် သဘာဝနယ်မြေများသတ်မှတ်ခြင်းကြောင့် ဒေသတွင်းရှိ

လူများ၏အခွင့်အရေးထိပါးမှုရှိပါက ကျိုးကြောင်းဆီလျော်သောရပိုင်ခွင့်နှင့် အခွင့်အရေးများအတွက် သစ်တောဦးစီးဌာန၏ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်မှ ဆောင်ရွက်ပေးရန် ခွင့်ပြုထားသည်(ပုဒ်မ ၁၁ အရ)။ ထို့အတူ ထိုဥပဒေတွင် သဘာဝနယ်မြေအတွင်းရှိဂေဟစနစ်ကို ထိခိုက်ဖျက်စီးသူအားအပြစ်ပေးရန် ဥပဒေများလည်းပါဝင်သည် (ပုဒ်မ ၂၆)။ သို့သော်လည်း ထိုဥပဒေများသည် ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းထားသောသစ်တောများကို အသွင်ပြောင်း ခြင်းအပေါ် သက်ရောက်ခြင်းမရှိသကဲ့သို့ ကာကွယ်တောများအား သစ်တောမဟုတ်သော အခြားရည်ရွယ်ချက်အတွက် အသုံးပြုမှုများနှင့်ပတ်သက်ပြီး မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မှ ထိုဥပဒေကိုအသုံးပြု၍ ကန့်ကွက် ထောက်ပြပြောဆိုခွင့်များကိုလည်း မတွေ့ရပေ။

ဓာတ်ပုံ Kevin Woods တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးရှိ သစ်လုံးပုံ

စက်မှုလယ်ယာနှင့် CONVERSION TIMBER (သစ်တော အသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်)

နောက်ကြောင်းရာဇဝင်

၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်များနှင့် ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်များတွင် မြန်မာစစ်အစိုးရသည် မိမိတို့ကိုယ်စားနိုင်ငံတော်တစ်ဖွဲ့ပြီးရေး စီမံကိန်းများကိုဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ၎င်းတို့မှရွေးချယ်သောမြန်မာစီးပွားရေးကုမ္ပဏီများနှင့် စီးပွားဖက်အဖြစ် ပူးပေါင်းခဲ့ခြင်းဖြင့် “မြန်မာ့အရင်းရှင်မူဝါဒလမ်းစဉ်” ဟုခေါ်နိုင်သော စီးပွားဖွံ့ဖြိုးရေးစနစ်ကို ကြီးထွားစေခဲ့သည်။ စက်မှုလယ်ယာကဏ္ဍကလပ်လာခဲ့သောစီးပွားဖွံ့ဖြိုးရေးများသည် ခြွင်းချက်မရှိ ဤပုံစံအတိုင်းသွားနေသည်။ အစိုးရသည်မြေလွတ်မြေရိုင်းဥပဒေစတင်သက်ဝင်လာသည့် ၁၉၉၁ နှစ်လောက်မှစတင်ပြီး နိုင်ငံတော်အမိန့်၊ နိုင်ငံတော်ဥပဒေနှင့် မူဝါဒများကိုအသုံးပြုပြီး တပိုင်တနိုင်စိုက်ပျိုးသူများထံမှ လယ်မြေများကိုသိမ်းယူကာ ၎င်းတို့ ရွေးချယ်ပူးပေါင်းထားသည့် မြန်မာစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများလက်ထဲသို့ထိုးအပ်ပြီး ပြည်တွင်းလောက်ငစေရေး အတွက်နှင့် နိုင်ငံခြားတင်ပို့ရောင်းချပြီးတိုင်းပြည်ဝင်ငွေရရှိရန်ရေးအတွက် ဟုအသံကောင်းဟပ်ကာ ရာဘာ၊ ဆန်၊ ဆီအုန်းနှင့်ကြက်ဆူ စသည့်အဓိကကောက်ပဲသီးနှံစိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းများဖြင့် စက်မှုစိုက်ပျိုးရေးထုတ်ကုန်များထုတ်လုပ်ရေးကို အားပေးအားမြှောက်ပြုခဲ့သည်။ ခရိုနီကုမ္ပဏီများဟု မြန်မာလူထုအကြားလူသိများ သည့် ထိုအခွင့်ထူးခံစီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များသည် စစ်အစိုးရ၏လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်းများကို အကုန်အကျခံကာအကောင်အထည်ဖော်ပေးရပြီး အစိုးရအဖြစ် ဗဟိုအစိုးရအကြီးအကဲများထံမှ ပို့ကုန်/ သွင်းကုန်လိုင်စင်နှင့် သစ်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့် စသည့်အကျိုးအမြတ်များကိုပြန်လည်ရရှိကြသည်။ ထိုသို့၎င်းတို့ ပြန်လည်ရရှိသောအကျိုးအမြတ်သည် စစ်အစိုးရအတွက် ၎င်းတို့ရင်းနှီးမြှုပ်နှံကာအကောင်အထည်ဖော်ပေး ခဲ့သည့် စီမံကိန်း၏အကုန်အကျကို ချေနိုင်ရုံမက အမြတ်အစွန်းများစွာပိုရရှိသည်။

သို့သော် စီးပွားရေးကုမ္ပဏီများသည် ထိုလယ်ယာလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ရန်စိတ်ပါဝင်စားမှုနည်းသည်ကို တွေ့ရပြီး၊ လုံးဝစိုက်ပျိုးမှုမရှိခြင်း၊ သို့မဟုတ် အကြီးအကဲများလာရောက်ကြည့်ရှုသောနေရာများတွင်လောက်သာစိုက်ပျိုးသည်ကိုတွေ့ရလေ့ရှိသည်။ လက်ရှိနှင့်အငြိမ်းစားအစိုးရအရာရှိများ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များ၏ဖွင့်ဟ ပြောပြချက်အရ ယခုလက်ရှိပြုပြင်ပြောင်းလဲသည့်ကာလမတိုင်မီနှင့် အကူးအပြောင်းကာလအတွင်း စက်မှု လယ်ယာလုပ်ငန်း၏မအောင်မြင်သည့်ရလဒ်များကို အစိုးရစာရင်းအင်းများတွင်ဖော်ပြထားသည်။ စက်မှုလယ် ယာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုလုပ်ငန်း၏နိုင်ငံရေးစီးပွားကို ယခုအစိုးရ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနည်းဗျူဟာက အထောက်အပံ့ ပေးနေသည်ကိုတွေ့ရသည် (အနည်းဆုံးတနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတွင်ဖြစ်သည်။ ဖြစ်စဉ်လေ့လာမှုအားရှုပါ။) လက်တွေ့တွင်သစ်ထုတ်လုပ်ငန်း၌ ထဲထဲဝင်ဝင်လုပ်ကိုင်သည့်လုပ်ငန်းကြီးများသာရရှိလေ့ရှိသည့် စိုက်ပျိုးမြေအသုံးပြုခွင့်သည်အမှန်တွင်တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးနှင့်ကချင်ပြည်နယ်စသည့်နေရာများတွင်ကျန်ရှိနေသောမြန်မာ့အစိုးတန်သစ်တောများမှသစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းကိုတရားဝင်ဖုံးကွယ်ပေးသကဲ့သို့ ဖြစ်နေသည်။ တဖက်တွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်များကို အခြားနိုင်ငံမှတင်သွင်းစရာမလိုသည့် “ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံ တော်သစ်”ဖြစ်လာစေရန်နှင့် အနောက် နိုင်ငံများ၏ မြန်မာနိုင်ငံအပေါ်စီးပွားရေးပိုင်းပိတ်ပင်တားဆီးမှုကို ခုံခံနိုင် ရန်အတွက် ကုမ္ပဏီများသည် အစိုးရအားကူညီသယောင်ပြုချိန်တွင် စိုက်ပျိုးမြေအဖြစ်အသုံးပြုခွင့်ပေးထား သောနေရာများတွင် သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းသည် ထိုကုမ္ပဏီများအတွက် rent-seeking (အများပြည်သူပိုင် ပစ္စည်းအား ကိုယ်ကျိုးအတွက်အလွဲသုံးစားအမြတ်ထုတ်ခြင်း) အခွင့်နည်းလမ်းများကိုကမ်းလှမ်းပေးသည်။

စိုက်ပျိုးမြေအဖြစ်အသုံးပြုခွင့်ပေးမှုများတိုးမြှင့်လာခြင်း

စစ်အစိုးရမှအရပ်သားအစိုးရအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲထားသော ယခုအစိုးရစတင်သည့်အချိန်မှစပြီး နိုင်ငံတကာမှ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများသည် (အာရှမှအများဆုံးပါဝင်သော်လည်း တဖြည်းဖြည်းအနောက်နိုင်ငံကုမ္ပဏီများပါဝင်လာ) မြန်မာနိုင်ငံ သို့ ဝင်ရောက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလုပ်ကိုင်ရန် စိတ်အားထက်သန်နေခဲ့ကြသည်။ အာရှတွင်နောက်ဆုံးမြေကွက်အဖြစ် တင်စားခံရသောမြန်မာနိုင်ငံတွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍသည် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအသစ်များအတွက် ဆွဲဆောင်မှု အကောင်းဆုံး၊ စိတ်လုပ်ရှားစရာအကောင်းဆုံးကဏ္ဍတစ်ခုဖြစ်လာခဲ့သည်။ ပထမဆုံးပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်မှ ပထမဦး ဆုံးပြဌာန်းပေးခဲ့သောဥပဒေ ၂ ခုသည် မြေဆိုင်ရာဥပဒေများဖြစ်ပြီး၊ ပြည်တွင်းပြည်ပပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများမှ တရားဝင်အကြီးစားစိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းမြေများရ

ရှိအသုံးနိုင်ရန်ရန်အတွက် အခွင့်အရေး များဖန်တီးပေးထားသည် (အောက်ပါဥပဒေစီစစ်လေ့လာမှုအခန်းကိုရှုပါ။) Commercial Farm Asia ၏ ရန်ကုန်မြို့တွင်ကျင်းပခဲ့သော ပထမအကြိမ်နှင့်ဒုတိယအကြိမ် နိုင်ငံတကာ လယ်ယာစီးပွားရေးလုပ်ငန်းဗိုလ်ချုပ်များ သည် မြန်မာနိုင်ငံမှလယ်ယာမြေများကို နိုင်ငံတကာရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ရောက်လာရယူရင်းနှီးမြှုပ်နှံနိုင်ရန် အစိုးရက တံခါးဖွင့်ပေးထားကြောင်း သိသာမြင်သာစေခဲ့ပါသည်။⁴⁵ စက်မှုလယ်ယာထွက်ကုန်များထုတ်လုပ်ရန်အတွက် ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်နေဆဲဖြစ်သည့် သစ်တောများကိုအသွင်ပြောင်းခြင်းကို စစ်တပ်နှင့်နီးစပ်သည့် မြန်မာကုမ္ပဏီ များမှ ဆက်လက်လုပ်ကိုင်နေဆဲဖြစ်ပြီး ယခုအခါ ၎င်းတို့မကဘဲ နိုင်ငံခြား (အထူးသဖြင့်အာရှဒေသမှ) ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ၏အထောက်အပံ့များပါဝင်လာသည်။ ယခုအခါ ထိုရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများသည် အကြီးစားစိုက်ပျိုးမြေ များကို ငှားရမ်းရန်တာဆူနေကြပြီဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့အကြီးစားစိုက်ပျိုးမြေများလိုအပ်မှုသည် ၂၀၀၈ ခုနှစ် နောက်ပိုင်း ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်မငြိမ်မသက်ဖြစ်ကာ စားသောက်ကုန်နှင့်ဆီဈေးများထိုးတက်သွားခဲ့ပြီးနောက် ကမ္ဘာ့အနှံ့တွင်ဖြစ်ပေါ်နေသည့် စက်မှုလယ်ယာချဲ့ထွင်ရန်အတွက်မြေလိုအပ်ခြင်း၏ အကျိုးဆက်ဖြစ်သည်။⁴⁶ ယခုကဲ့သို့တိုက်ဆိုင်မှုများသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင်း မနက်လုံဖွယ်ရာပမာဏအထိ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတိုးချဲ့ တည်ထောင်လာစေရန်တွန်းအားဖြစ်စေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုသည် အရေးအကြီးဆုံးအရင်းအမြစ်ပိုင်ဆိုင်မှုဖြစ်နေချိန်တွင် ပြည်တွင်းအသားတင်ထုတ်လုပ်မှုတန်ဖိုး (GDP) အလွယ်တကူနှင့် လျင်မြန်စွာတိုးမြှင့်နိုင်ရေးအတွက် နိုင်ငံတကာငွေကြေးထောက်ပံ့ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ငွေကြေးထောက်ပံ့သည့်အဖွဲ့အစည်းများ နှင့်အပြည့်ပြည့်ဆိုင်ဆိုင်ရာ ဘဏ္ဍာရေးလုပ်ငန်းများမှ liberalization ခေါ် ဥပဒေအတားအဆီးအပြည့်အဝဖယ်ရှားပေးထား ပြီး modernization ခေါ် ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးသည့်စက်မှုစိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပေါ်ရေးကို တွန်းအားပေးနေကြသည်။ ဒေသန္တရ ရန်ငြိမ်းနိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများသည် အဓိကကောက်ပဲသီးနှံ၊ ကုန်ပစ္စည်းများကိုထုတ်လုပ်ပေးနိုင်မည့် ယုံကြည် စိတ်ချရသောအရင်းအမြစ် (လုပ်ငန်း) များကို မြန်မာနိုင်ငံမှဖန်တီးပံ့ပိုးပေးရန် ဆန္ဒပြင်းပြနေချိန်တွင် မြန်မာအစိုးရကလည်း စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအား နိုင်ငံခြားငွေရှာဖွေပေးနိုင်သည့် လယ်ယာထွက်တင်ပို့ကုန်များတိုးပွားရန် အရင်းအမြစ်သစ်ကောင်းအဖြစ်ရှုမြင်သည်။ သို့သော် လက်ရှိမြန်မာစီးပွားရေးလည်ပတ်နိုင်အတွက် အခြေခံ အုတ်မြစ်ဖြစ်လည်းဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံလူဦးရေ၏ ၄ ပုံ ၃ ပုံ ဖြစ်သော တပိုင်တနိုင်လယ်သမားများကိုမူ ထိုလယ် ယာလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပုံစံအတွက် အရင်းအမြစ်များအဖြစ်မယူဆဘဲ အတားအဆီးများအဖြစ်မှတ်ယူ နေကြ သည်။

ယခုလက်ရှိအချိန်အထိ နိုင်ငံခြားတိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများအကောင်အထည်ပေါ်သည်ကိုမတွေ့ရဘဲ စိုက်ပျိုးမြေအဖြစ် အသုံးပြုခွင့်များသည် နောက်ကွယ်တွင်တရားမဝင်နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ် စေ၊ မြန်မာကုမ္ပဏီများ လက်ထဲတွင်သာရှိသည် (တရားမဝင်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုသည် နိုင်ငံခြားတိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ မှုစာရင်းတွင်မပါဝင်ပါ)။ ၂၀၁၀ - ၂၀၁၁ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍအတွက် အစိုးရမှခွင့်ပြုချက်ပေး လိုက်သောနိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပမာဏ မှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၃၉ သန်း⁴⁷သာရှိပြီး၊ ဤသည်မှာ တနင်္သာရီဒေသတွင် စီးပွားဖြစ်ဆီအုန်းစိုက်ပျိုး ရန်ခွင့်ပြုချက်ပေးခဲ့သော ပထမဆုံးနိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီ ၃ ခုမှရရှိသည့်မြေငှား ရမ်းခ ဖြစ်သည်⁴⁸။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်ဇန်နဝါရီလတွင် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍအတွက် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပမာဏ အမေ ရိကန်ဒေါ်လာ ၁၈၃ သန်း အထိ သာတိုးတက်ခဲ့သည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ်မတ်လတွင် နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီ ၁၃ ခုမှ စိုက်ပျိုး ရေးကဏ္ဍသို့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမေရိကန် ဒေါ်လာ ၂၀၃ သန်းပြုလုပ်ရန်ခွင့်ပြုချက်ရရှိခဲ့ပြီး၊ ထိုပမာဏသည် နိုင်ငံ ခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအားလုံး၏ ၀.၄၄% ⁴⁹သာရှိသည်။ သို့သော် တကယ်တမ်းတွင်မူ နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီ ၁၀ ခုမှ အ မေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၇၄ သန်းသာ ၂၀၁၄ ခုနှစ်မတ်လခင် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအဖြစ် လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သည် (အခြားခွင့်ပြုထားခဲ့သည့်ပမာဏ များသည် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလိုကြောင်း ဖော်ပြသည့်နားလည်မှုစာချွန်လွှာလက်မှတ်ရေးထိုးသည့်အဆင့်တွင် သာရပ်နေသည်) ⁵⁰။

အထက်ပါကိန်းဂဏန်းများတွင်တွေ့မြင်ရသကဲ့သို့ပင် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍအတွက် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီများမှ လုပ်ကိုင်သောစိုက်ပျိုးမြေများသည် အခြားကဏ္ဍများနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက အသေးအဖွဲမျှသာဖြစ်သည်။ လက်ရှိအချိန်အထိ စိုက်ပျိုးမြေ အဖြစ်ခွင့်ပြုထားသောနေရာအတော်များများအား မြန်မာကုမ္ပဏီများမှ တရားဝင်လုပ်ကိုင်နေပြီး တရားမဝင်နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ် နံမှုအများအပြားရှိသည်ဟုယူဆနိုင်သည်။နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပမာဏသည် တရားဝင်အစိုးရခွင့်ပြုချက်ရ ပမာဏကိုသာ စာရင်းပြုစုထားကာ တဖက်တွင်သမရိုးကျမ ဟုတ်သော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကိုအားထားသော ကြောင့် ကဏ္ဍအတွင်းအမှန်တကယ်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသည့်ပမာဏကို ထင်ယောင်ထင်မှားဖြစ်စေသည်။ မြန်မာကုမ္ပဏီအများစုသည် တရားမဝင် (နားလည်မှုအရလုပ်သော၊ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းအတိုင်းမဟုတ်သော) နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများအား

⁴⁵ <http://www.cmtevents.com/eventschedule.aspx?ev=၁၂၀၄၀၂၀၄၀၆&နိဂီလိလတွင်နောက်ဆုံးကြည့်ရှုပြီး> http://www.myanmaragribusiness.com/index/php_၂၀၄၅နှစ်နိဂီလိလတွင်နောက်ဆုံးကြည့်ရှုသည်။

46 Borrás and Franco, 100, 1.

47 CSO . 100 . 1 .

48 MOAI, ၂၀၁၁; DICA, ၂၀၁၁.

49 DICA, 1039.

50 DICA. 1039.

ကျောထောက်နာကံခံယူထားသောကြောင့် အစိုးရ၏စည်းမျဉ်းဥပဒေများ၊ စာရင်းဇယားများနှင့်ကင်းလွတ်နေလေ့ရှိသည်⁵¹။ ဥပမာ - တရုတ်ဘိန်းအစားထိုးစီမံ ကိန်းဆိုကာ တရုတ်မှလုပ်ထုတ်လုပ်နည်းအတိုင်းမဟုတ်ဘဲပြုလုပ်ထားသည့် မြန်မာနိုင်ငံမြောက်ပိုင်းရှိလူမှုစီးပွား ရေး၊ နိုင်ငံရေးနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအကျိုးသက်ရောက်မှုကြီးမားကျယ်ပြန့်စွာဖြစ်ပေါ်စေသော စိုက်ပျိုးရေးပိုင်းဆိုင်ရာရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုသည် အထက်အရှားဖြစ်နေသော်လည်း တရားဝင်နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအဖြစ် စာရင်းသွင်းထားခြင်းမရှိပေ⁵²။

လယ်/ဆည်ဝန်ကြီးဌာန၏နှစ်ပတ်လည်စာရင်းကဏ္ဍပင်မစီမံချက် (၂၀၀၀ - ၂၀၀၁ ခုနှစ်မှ ၂၀၃၀ - ၂၀၃၁) သည် မြေကောဇက ၁၀ သန်းကို ပုဂ္ဂလိကစက်မှုလယ်ယာထွက်ကုန်များအတွက် စိုက်ပျိုးမြေအဖြစ် ပြောင်းလဲပစ်ရန် ရည်ရွယ်သည်⁵³။ အစိုးရမှ ဦးဆောင်လုပ်ကိုင်နေသည့်လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများတွင် (ယခုစာတမ်းတွင် ဖြစ် စဉ်လေ့လာမှုတစ်ခုအဖြစ်ပါဝင်သည်) တနင်္သာရီဒေသရှိဆီအုန်းစိုက်ခင်း၊ (တိုင်းနှင့်ပြည်နယ်တစ်ခုစီတွင် ဇက ၀.၅ သန်းနှင့် တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် ဇက ၈ သန်း စိုက်ပျိုးရန်ရည်ရွယ်ခဲ့သည်) ကြက်ဆူစိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်း၊ တရုတ်နိုင်ငံသို့ တင်ပို့ရန်အတွက်မြန်မာနိုင်ငံမြောက်ပိုင်းရှိရာဘာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၊ ပလောပီနှင့် ကြံစသည့်ဇီဝလောင်စာများပါဝင်သည် (ကြက်ဆူနှင့်ပလောပီ၊ ကြံစိုက်ခင်းများအကြောင်းကို ယခုစာတမ်းအ တွင်း ဒုတိယဖြစ်စဉ်လေ့လာမှုအဖြစ်တွေ့နိုင်သည်)။ စစ်အစိုးရသည် မြန်မာနိုင်ငံစီးပွားရေးပိတ်ဆို့ခံရသည့် အချိန်အတွင်း အကြီးစားစိုက်ပျိုးစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကြီးထွားများပြားလာသည့်အချိန်မှစ၍ ခရီးကုမ္ပဏီများကို အားကိုးပြီး ဤအစီအစဉ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ စစ်အစိုးရ၏နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက် များကို အကောင်အထည်ပေါ်အောင်ကူညီခဲ့သည့်အတွက်အပိုဆောင်းအနေဖြင့် ထိုခရီးကုမ္ပဏီများအတွက် rent seeking (အများပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းကိုမိမိကိုယ်ကိုအတွက်အလွဲသုံးစားလုပ်ခြင်း) အခွင့်အလမ်းများပေးသည့် စိုက်ပျိုးမြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်လုပ်ငန်းများ ချပေးခဲ့သည်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်မတိုင်မီတွင် အကြီးစားလယ်မြေဇက ၁ သန်းကျော်ကို မြန်မာကုမ္ပဏီ ၁၀၀ ကျော်သို့ စိုက်ပျိုးမြေအဖြစ်အသုံးပြုခွင့်ပေးခဲ့သည်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင်မူ စိုက်ပျိုးခွင့်ပြုမြေပမာဏနှင့်ကုမ္ပဏီအရေအတွက်နှစ်ခုစလုံးပါ ၂ဆ မြင့်တက်သွားလေသည်။ ထိုပမာဏ၏ထက်ဝက်မှာ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ဆီအုန်းစိုက် ခင်းများနှင့်ကချင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိရာဘာ၊ကြံနှင့်ပလောပီစိုက်ခင်းများဖြစ်သည်။ကချင်ပြည်နယ်တွင်တရားဝင်မှတ်တမ်းအရကုမ္ပဏီ ၁၅ခုပါဝင်လုပ်ကိုင်နေပြီး၎င်းတို့အားလုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးထားသောမြေဇကမှာ ၆ သန်း ခန့်ရှိသည်။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတွင် ကုမ္ပဏီ ၃၆ ခုပါဝင်လုပ်ကိုင်နေပြီး၎င်းတို့အားလုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးထား သော မြေဇကမှာ ၆ သန်း ၇ သောင်းကျော်ဖြစ်သည်⁵⁴။ လက်ရှိမြန်မာအစိုးရအာဏာစတင်ရရှိပြီး ၁ နှစ်အကြာ၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ် မတ်လအထိကာလအတွင်း “လယ်မြေလုယူမှုများ”⁵⁵ကို အခြေခံအောက်ခြေပြည်သူလူထုမှ ကန့်ကွက်မှုများရှိနေသည့်ကြားတွင်ပင် စိုက်ပျိုးမြေအသုံးပြုခွင့်ချပေးမှုမှာ ၇၅% တိုးမြှင့်လာပြီး မြေဇက ၃.၄ သန်းအထိရှိလာသည်⁵⁶သန်းအထိရှိလာသည်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်အလည်သို့ ရောက်သောအခါတွင်မူ စက်မှုလယ်ယာမြေအဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံတဝှမ်းတွင်ဇကပေါင်း ၅.၂ သန်းအသုံးပြုခွင့်ပေးခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့သောတစ်နှစ်ကနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ၅၀% တိုးမြှင့်လာခြင်းဖြစ်ပြီး ၂၀၁၀ ခုနှစ်ကစပြီးကြည့်ပါက ၁၇၀% မြင့်မားလာခြင်းဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း စိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းကြီးများအတွက်လုပ်ကိုင်ခွင့်ချပေးသောမြေဧရိယာပေါင်း၏ ၆၀ % (များသောအားဖြင့် ဇီဝ လောင်စာနှင့်ရာဘာစိုက်ပျိုးရေးအတွက်ချပေးသောမြေ) များသည် လက်ရှိတွင် ဒေသနှစ်ခုအတွင်း၌သာ တည်ရှိ ကြသည်။ တစ်ခုမှာတနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး (ဇက ၁.၉ သန်း၊တနိုင်ငံလုံး၏ ၃၆%) ဖြစ်ပြီး အခြားဒေသတစ်ခုမှာ ကချင်ပြည်နယ် (ဇက ၁.၄ သန်း၊ တစ်နိုင်ငံလုံး၏ ၂၇%) တို့ဖြစ်ကြသည်။ ထိုဒေသများသည် မြန်မာနိုင်ငံအ တွင်း၏ HCVM ခေါ် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုလိုအပ်သည့် တန်ဖိုးများစွာနှင့်ပြည့်စုံသည့် အဖိုးတန်သစ်တော များအများဆုံးကျန်ရှိသောနေရာများဖြစ်သည်။ ဤသည်မှာ သာမန်တိုက်ဆိုင်မှုတစ်ခုဖြစ်နိုင်ပါ။ တနင်္သာရီ တိုင်းဒေသကြီး၏နယ်မြေ ၆၀% ကိုသစ်တောမြေများ (ဇက ၆ သန်းခန့်) ⁵⁷ဖုံးလွှမ်းနေပါသည်။ တနင်္သာရီဒေသ တွင်းရှိမြေဧရိယာများ၏ ၃ ပုံ ၁ ပုံသည် အစိုးရ၏ တရားဝင်သတ်မှတ်ချက်အရ ဖော်ပြထားသော သစ်တောနယ် မြေများဖြစ်ကြသည်။ ကချင်ပြည်နယ်တွင်မူကြီးပိုင်းသစ်တောအဖြစ် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ထားသော သစ်တောမြေဇက ၉.၂ သန်းရှိပြီး ကချင်ဒေသတစ်ခုလုံး၏ ၄၂% ကိုဖုံးလွှမ်းထားသည်⁵⁸။

ဇယား ၁ (Executive Summary ကိုရှုပါ) တွင် အစိုးရသစ်(သိန်းစီမံအစိုးရ) အာဏာစတင်ယူခဲ့သည့် အချိန်မှ စ၍ လုပ်ဆောင်ခဲ့သည့်အစိုးရ၏လယ်ယာစီးပွားလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို စာရင်းပြုစု ထားသည်။ ထိုစာရင်းတွင် အကြီးစားစိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းကြီးများအတွက် တရားဝင်အသုံးပြုခွင့်ပေးထားသော အချက်အလက်များသာပါဝင်ပြီး တပိုင်တနိုင်လုပ်ကိုင်သူများမှဆောင်ရွက်သည့်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းနှင့် အခြား နည်းလမ်းဖြင့်ထုတ်လုပ်မှုများမပါဝင်ပေ။ ထို့အတူဗဟိုအစိုးရမှတ်တမ်းတင်ခြင်း

⁵¹ Woods ၂၀၁၃ a.

⁵² Kramer and Woods ၂၀၁၂

⁵³ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ၂၀၀၂

⁵⁴ ဒေသခံအစိုးရမဟုတ်ဘဲဗဟိုအစိုးရစာရင်းဇယားများအရဆိုပါကမတူညီဟုယူဆရသည်။

⁵⁵ မြန်မာနိုင်ငံတွင် “လယ်မြေလုယူမှုများ”ဆိုသည်မှာ “တရားမဝင်”မြေလုယူခြင်းကိုခေါ်ပြီးမြန်မာအစိုးရ၏ဥပဒေနှင့်စည်းမျဉ်းများအရအကြီးစားမြေခွဲဝေမှုသည် “တရားဝင်” အကြီးစားမြေခွဲဝေမှုအဖြစ်သတ်မှတ်ထားကြသည်။ထိုကဲ့သို့ နိုင်ငံရေးအရစကားလုံးအသုံးပြုမှုများအားမည်သို့ သုံးစွဲမည်ကိုဆွေးနွေးထားခြင်းမရှိပါ။

⁵⁶ DAP ၂၀၁၂

⁵⁷ ဒီနေရာတွင် “သစ်တော”ဆိုသည်ကိုမည်သို့အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ထားသည်မှာမရောပါ။

⁵⁸ သစ်တောဦးစီးဌာန၊နေပြည်တော်

မပြုသည့်စိုက်ပျိုးမြေများလည်း မပါဝင်ပါ။ ထို့ကြောင့် ယခုနိုင်ငံစိုက်ပျိုးစီးပွားဆိုင်ရာ စာရင်းဇယားများတွင် ဗဟိုအစိုးရသိရှိခြင်းမရှိဘဲ ဒေသခံ အစိုးရဌာနများမှခွဲဝေပေးသောစိုက်ပျိုးမြေများ၊ အစိုးရအုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားလက်လှမ်းမမီသည့် အခြားတိုင်းရင်း သားလူမျိုးများနေထိုင်ရာဒေသများရှိ စိုက်ပျိုးမြေများမပါဝင်ပါ။ စိုက်ပျိုးမြေအဖြစ်အသုံးပြုခွင့်ပေးထားသော သစ်တောမြေ ဗမာဏသည် ဝက်ယံပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသအတွင်းမှ တန်ဖိုးမြင့်သောရာဘာစိုက်ခင်းများ ပါဝင် ပါက အကြမ်းအားဖြင့် ထိုစာရင်းထက် ဧက ၅ သိန်းကျော်ခန့် ပိုများသည်ဟု ခန့်မှန်းရသည်။ ထို့အပြင်လယ်မြေအဖြစ်အသုံးပြုရန်ခွင့်ပြုထားခြင်းမဟုတ်သောစိုက်ပျိုးမြေများ၊ တပိုင်တနိုင်စိုက်ပျိုးရေးသမားများသည် လည်း ယခုစာရင်းတွင်မပါဝင်ပါ။ မည့်သို့ ပင်ဆိုင်စေကာမူ ထိုစိုက်ပျိုးစီးပွားဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်များသည်တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်အလိုက်ပမာဏနှင့်အတိုင်းအတာကိုသိစေပြီး၊ ပုဂ္ဂလိကစီးပွားရေးကဏ္ဍလက်ထဲသို့ ချပေးသောစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများကြောင့် ဖြစ်ပွားသောအကြီးစားမြေယာသိမ်းယူမှုအခြေအနေကို အလွယ်တကူနားလည်စေပါသည်။

စိုက်ပျိုးမြေအဖြစ် မြေ စုစုပေါင်း၏ ၁၉%နှင့်	အသုံးပြုခွင့်ပေးထားသောမြေများတွင် ၂၃%သာရှိသည်။ ထိုအထဲတွင် ကချင်ပြည်မှ အသုံးပြုခွင့်ပေးထားသော	၂၀၁၃ခုနှစ်အထိ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှ စိုက်ပျိုးမြေ၏	အပင်များစိုက်ပျိုးမှုမှာ ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးမှု ၁၃%သာပါဝင်သည် ⁵⁹ ။
---	---	---	---

အစိုးရ၏အခြားစာရင်းအင်းများအရ ဗဟိုအစိုးရသည် ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ထားသောသစ်တောအမျိုးမျိုးမှ စိုက်ပျိုးရေးထုတ်လုပ်မှုအတွက် သင့်တော်သောမြေဧက ၁၁ သန်းနီးပါးကို နှစ်ရှည်ပင်များစိုက်ပျိုးရန်မြေအဖြစ် ၂၀၁၀-၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် လျာထားသတ်မှတ်ထားသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ထိုသတ်မှတ်ထားသည့်မြေအတွင်း ဧက ၁ သန်း မှာ တနင်္သာရီဒေသအတွင်းတည်ရှိနေကာ ထိုဒေသရှိသစ်တောဧရိယာစုစုပေါင်း၏ ၆ ပုံ ၁ ပုံရှိပြီး၊ ၎င်း၏ထက် ဝက်မှာ ကြီးပိုင်းသစ်တောများအဖြစ်သတ်မှတ်ထားပါသည်။ တစ်နိုင်ငံလုံးရှိသတ်မှတ်ဧရိယာအတွင်းရှိ “မြေရိုင်းနှင့်မြေလွတ်များ” ဧကပေါင်း ၆ သန်းကျော်ကိုလည်း လယ်ယာစီးပွားရေးလုပ်ငန်းအတွက် စိုက်ပျိုးမြေများအဖြစ် အသုံးပြုခွင့်ပေးရန် ရည်ရွယ်ထားသည်။ ထိုကဲ့သို့မြေများသည် ရှမ်းပြည်နယ်တွင်အများဆုံးတည်ရှိပြီး ဧက ၃.၆ သန်း၊ ကရင်ပြည်နယ်တွင် ဧက ၁ သန်းနှင့် ကချင်ပြည်နယ်တွင် ဧက ၅ သိန်းခန့်ရှိသည်။ တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် လယ်ယာစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် အသုံးပြုခွင့်ပေးရန်လျာထားသည့်သစ်တောမြေများနှင့် “မြေလွတ်များ” စုစုပေါင်း ဧက ၁၇ သန်းရှိသည် (ဇယား၃)⁶⁰။

လက်တွေ့တွင် စိုက်ပျိုးရေးစီမံခန့်ခွဲမှုရလဒ်ကောင်းများနည်းပါးပြီး၊ ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်းလဲမရှိပေ။ ထို့ကြောင့် အစိုးရ၏စိုက်ပျိုးမြေ အသုံးပြုခွင့်ပေးသောစီမံကိန်းမှာ ပြည်ပသို့ တင်ပို့ရန်နှင့် ကိုယ်ပိုင်လုံလောက်မှုရှိစေရန် ဦးတည်သည့် နိုင်ငံ့ဦးတည်ချက်အား အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ခြင်းမရှိသေးပေ။ မြန်မာ့မြေယာဥပဒေအရ စိုက်ပျိုး မြေအဖြစ်အသုံးပြုခွင့်ရရှိပြီးပါက နှစ်အနည်းငယ်အတွင်း သစ်ပင်များအပြည့်အဝစိုက်ပျိုးရန်လိုအပ်ပြီး၊ မစိုက်ပျိုး ပါက ထိုမြေများကိုပြန်သိမ်းမည်ဟုဖော်ပြပါရှိသည် (အသေးစိတ် သိရှိရန်အောက်ပါအချက်များကိုကြည့်ရှုပါ)။ ထိုအချက်သည်လည်း စိုက်ပျိုးမြေအဖြစ်အသုံးပြုရန် ခွင့်ပြုခြင်းများသည်

ဓာတ်ပုံဒေသခံသူတေသိကချင်ပြည်နယ်ရှိစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုမြေများအနီးမှာတစ်ကင်းကိတ်

⁵⁹ O'Toole ၂၀၁၃b

⁶⁰ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ နေပြည်တော်

သစ်လုံးများစိုးထုတ်ခြင်းနှင့် သစ်တောမြေ အလွဲသုံးစားလုပ်ခြင်းကို အကာအကွယ်ပေးသည်ဆိုသောယူဆချက်ကို ပိုမိုခိုင်မာစေပါသည်။ လယ်သမားများ၊ သစ်တောအရေးလှုပ်ရှားသူများနှင့် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများမှလူထုလှုပ်ရှားမှုများပြုလုပ်လျက်ရှိပြီး၊ အစိုးရအား ဥပဒေရေးရာစာလက်နာရန်နှင့်မြေများကိုမူလအသုံးပြုနေသူထံသို့ (သို့သော်ဥပဒေများအရနိုင်ငံတော်သို့) ပြန်ပေး ရန်တောင်းဆိုလျက်ရှိသည်⁶¹။ နိုင်ငံတော်မှမြေယာပြန်လည်ရယူသည့်ဖြစ်ရပ်များ သို့မဟုတ် အလွန်ဖြစ်ခဲ့သည့် မူလပိုင်ရှင်ထံသို့ မြေယာပြန်လည်အပ်နှံသည့်ဖြစ်ရပ်များအနည်းငယ်ရှိခဲ့သော်လည်း ၎င်းမှာ အထင်ကရ ကုမ္ပဏီများနှင့် စီးပွားရေးသမားများမှ နိုင်ငံရေးပိုင်းဆိုင်ရာကြံဖန်လုပ်ဆောင်မှုများသာဖြစ်သည်ဟု ယူဆရသည်⁶²။

အကြီးစားစီးပွားဖြစ်စိုက်ပျိုးမြေအသုံးပြုခွင့်ရမြေများတွင် စိတ်ပျက်ဖွယ်ရာစိုက်ပျိုးမှုများနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက တပိုင်တ နိုင်စိုက်ပျိုးသူများက ပိုမိုအောင်မြင်မှုရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ၎င်း (၄) သည် ၂၀၁၂ - ၂၀၁၃ ခုနှစ်အတွင်း စိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းကြီးများ အတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်ချပေးလိုက်သောမြေယာအတွင်း စိုက်ပျိုးခြင်းမဟုတ်သောစက်မှု လယ်ယာသီးနှံများ၏စိုက်ပျိုးမှုအခြေအနေကို

ဇယား 3

နှစ်စဉ်သီးစားသီးနှံများ စိုက်ပျိုးနိုင်ခြေအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသော မြေများ (၂၀၁၀-၂၀၁၁၊ ဧကဖြင့်)

ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီး	'မြေလွတ်' / 'မြေရိုင်းများ'	ကြိုးပိုင်း / ကြိုးပြင်သစ်တောများ	'အခြား'တောများ	စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေစုစုပေါင်း
နေပြည်တော်	-	-	-	-
ကချင်	၄၂၈,၀၀၀	-	-	၄၂၈,၀၀၀
ကရင်	၉၄၅,၇၉၀	-	-	၉၄၅,၇၉၀
ကယား	-	-	-	-
ချင်း	-	-	-	-
စစ်ကိုင်း	-	၄၉,၀၀၀	-	၄၉,၀၀၀
တနင်္သာရီ	၆၈,၀၀၀	၈၇၁,၅၀၀	၂၇၈,၂၀၀	၁,၂၁၇,၇၀၀
ပဲခူး	၅၇,၅၀၉	-	-	၅၇,၅၀၉
မကွေး	၁၄၈,၅၄၅	၂,၅၉၇,၇၀၁	-	၂,၇၄၆,၂၄၆
မန္တလေး	၇၁၄,၅၉၄	၁,၃၄၁,၅၅၈	-	၂,၀၅၆,၁၅၂
မွန်	-	၂၀၆,၀၁၀	-	၂၀၆,၀၁၀
ရန်ကုန်	၇,၆၅၇	၃,၂၄၀	၂၆၆,၈၁၁	၂၇၇,၇၀၈
ရခိုင်	၁၆၂,၂၅၄	၁,၁၂၃,၈၂၃	-	၁,၂၈၆,၀၇၇
ရှမ်း	၃,၆၄၆,၀၀၄	၂,၄၃၉,၃၂၆	၁,၃၀၉,၁၀၈	၇,၃၉၄,၄၃၈
ဧရာဝတီ	-	၃၃၃,၃၈၆	-	၃၃၃,၃၈၆
စုစုပေါင်း	၆,၁၇၈,၃၅၃	၈,၉၆၅,၅၄၄	၁,၈၅၄,၁၁၉	၁၆,၉၉၈,၀၁၆

မူရင်း-လယ်/ဆည်ပဟိုရုံးချုပ်၊နေပြည်တော်

⁶¹ UCA သတင်း ၂၀၁၄

⁶² မေစစ်ပိုင် ၂၀၁၃

ပြသော အစိုးရစာရင်းဇယားများဖြစ်သည်။ ထိုစာရင်းတွင် စုစုပေါင်း မြေဧက ၂.၈၆ သန်းပါဝင်ပြီး၊ ရာဘာ (၁.၄၄သန်း)၊ ကြံ (ဧက ၃၈၀၀၀၀)၊ ဝါဂွမ်း (ဧက ၈၉၀၀၀) နှင့်ဆီအုန်း (ဧက ၃၅၄၀၀၀) အသီးသီးပါဝင်သည်။ ယခုကဲ့သို့စိုက်ပျိုးထားသည့်ဧရိယာသည် စိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းကြီးများ အတွက်ချပေးသောအတွင်းစိုက်ပျိုးသည့်နှုန်းထက် ၁၄၀ % ပိုများသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ဝါဂွမ်းသည် များသော အားဖြင့် (စိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းကြီးများမဟုတ်သည့်) တပိုင်တနိုင်စိုက်ပျိုးရေးသမားများက လုပ်ကိုင်လေ့ရှိပြီး၊ ရာဘာကိုလည်း (မြန်မာနိုင်ငံမြောက်ပိုင်းတွင်ကဲ့သို့ တရုတ်လုပ်ငန်းရှင်များတရားမဝင်ပိုင်ဆိုင်ကာ နိုင်ငံစာရင်း ဇယားများတွင်ပါဝင်လေ့မရှိသည့် ရာဘာစိုက်ပျိုးခွင့်ရမြေများမှမဟုတ်သည့်) တပိုင်တနိုင်စိုက်ပျိုးရေးသမားများ က စိုက်ပျိုးသောစိုက်ပျိုးရေးဖြစ်သည်။ ကြံနှင့်ရာဘာကိုမူကွယ်ပိုင်စိုက်ခင်းများတွင်စိုက်ပျိုးနေစေကာမူ အကြီး စားစိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအဖြစ် စာရင်းကောက်ယူလေ့မရှိပေ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ယခုကဲ့သို့စိုက်ပျိုးရေး ထွက်ကုန်များဆိုင်ရာစီမံချက်များသည်လည်း သစ်တောအသွင်ပြောင်းခြင်းများနှင့် ဆက်နွယ်ရာ conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်) ထုတ်လုပ်ခြင်းများကို ပိုမိုဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ပါသည်။

အစိုးရမြှင့်တင်အားပေးသည့်စိုက်ပျိုးရေးထုတ်ကုန်များ

ဇယား 4

ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးအလိုက် စိုက်ပျိုးလျက်ရှိသော အဓိက စိုက်ပျိုးသည့်စက်မှုလယ်ယာသီးနှံ (၂၀၁၂-၂၀၁၃)

ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီး	စိုက်ပျိုးသီးနှံ (ဧက)			
	ရာဘာ	ကြံ	ဝါ	ဆီအုန်း
နေပြည်တော်	၀	၁၃၄၂၁	၈၈၉၄	၀
ကချင်	၆၃၅၀၃	၅၂၄၂	၀	၅၅
ကရင်	၂၁၃၀၂၇	၇၉၅၅	၀	၀
ကယား	၃၆	၀	၀	၀
ချင်း	၉	၆၇၂	၅၇၃	၀
စစ်ကိုင်း	၉၇၆၄	၁၆၂၅၈၂	၈၇၃၂၀	၀
တနင်္သာရီ*	၂၉၈၃၅၆	၀	၀	၃၅၃,၈၇၉
ပဲခူး	၁၀၇၇၀၃	၄၈၂၀၀	၁၇၈၃၀	၀
မကွေး	၀	၁၅၂၄၁	၃၄၈၈၄၄	၀
မန္တလေး	၃၈၁	၃၁၆၂၀	၂၂၄၃၃၂	၀
မွန်	၄၇၀၀၆၆	၄၄၂		၀
ရန်ကုန်	၄၀၂၉၃	၅၆၄၀	၀	၀
ရခိုင်	၃၅၃၉၈	၁၉၈၇	၀	၀
ရှမ်း	၁၇၂၂၈၇	၈၇၂၂၉	၇၈၆	၀
ဧရာဝတီ	၂၄၉၉၇	၂၃၀	၁၁	၀
စုစုပေါင်း	၁၄၃၅၈၂၀	၃၈၀၄၆၁	၆၈၈၅၉၀	၃၅၃၉၃၄
GRAND TOTAL	၂၈၅၈၈၀၅			

မူရင်း - ဗဟိုလယ်/ဆည်

* = တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးလယ်/ဆည်ရုံးမှရရှိသောအချက်အလက်

ရာဘာ

အစိုးရသည်နှစ်၃၀စီမံကိန်း (၂၀၀၀-၂၀၃၀) အရ ရာဘာ ဧက ၁.၅သန်း စိုက်ပျိုးရန် အားပေးလျက်ရှိသည်။ ပထမ ၅ နှစ်တာကာလ (၂၀၀၅-၂၀၀၆) အတွင်းမှာပင်ရာဘာစိုက်ပျိုးမှု ၁၂၀% ကျော်တိုးတက်လာပြီး၊ လွန်ခဲ့သော ၁၀ စုနှစ်ဖြင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက (၂၀၀၅ -၂၀၀၆ ခုနှစ်အတွင်း) ဧက ၅၆၀၀၀၀ ရှိခဲ့ရာမှ (၂၀၁၀ -၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင်) ဧက ၁.၂၃ သန်း၊ (၂၀၁၂ - ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင်) ဧက ၁.၄၄ သန်း၊ စသည့်ဖြင့် ၂ ဆနည်းပါးမြင့်တက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ရာဘာစိုက်ခင်းများသည် မြန်မာနိုင်ငံအရှေ့တောင်ပိုင်း (တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၊ မွန်ပြည်နယ်နှင့် ကရင်ပြည်နယ်) အတွင်းတွင် ယခုအချိန်အထိရိုးရာနည်းများဖြင့် စိုက်ပျိုးလေ့ရှိကြပြီး၊ ထိုဒေသများတွင် ၂၀၀၉-၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်မှ ၂၀၁၁-၂၀၁၂ ခုနှစ်အတွင်း ရာဘာဧက ၄၀၀၀၀ ကျော် အသီးသီးမြင့်တက်လာသည်ကို တွေ့ရသည်။ ယင်းဒေသအားလုံးသည် တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုများ နေထိုင်ရာ သစ်တောပမာဏများစွာ ကျန်ရှိရာ ဧရိယာများတွင်ပါဝင်ပြီး၊ အထူးသဖြင့်သစ်လုံးလိုက်တင်ပို့မှုကို ပိတ်ပင်တာဆီးပြီးနောက်ပိုင်း နယ်ခြားဖြတ် ကျော်သစ်ခိုးထုတ်မှုဖြစ်ရန်လွယ်ကူသောနေရာများ ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံမြောက်ပိုင်း (ရှမ်းမြောက်ပိုင်းနှင့်ကချင်ပြည်နယ်) အတွင်း ရာဘာစိုက်ပျိုးမှုတိုးပွားခြင်းမှာ တရုတ်နိုင်ငံအစိုးရအစိုးရအစဉ်ကြောင့်ဖြစ်ပြီး ပြောင်းရွှေ့လယ်ယာများတွင်အများဆုံးစိုက်ပျိုးသောကြောင့်၎င်းမှ conversion timber (သစ်တောအသွင် ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်) ထုတ်ယူမှုနည်းပါးသည်⁶³။

ဓာတ်ပုံ Kevin Woods, ကချင်ပြည်နယ်လမ်းတစ်လျှောက်တွင်အသစ်စိုက်ပျိုးထားသောရာဘာစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုမြေ။

ဆီအုန်း

ယခင်အစိုးရမှ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်များမှစတင်ကာ စိုက်ပျိုးရန် အားပေးခဲ့ပြီး လက်ရှိအစိုးရလက်ထက်အထိ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နေသော စက်မှုလယ်ယာထွက်ကုန် နှောင့်တစ်မျိုးမှာ မြန်မာနိုင်ငံ အရှေ့တောင်ပိုင်းတနင်္သာရီ တိုင်း ဒေသကြီးအတွင်းရှိ ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးရေးဖြစ်သည်။ ထိုစီမံချက်၏ကနဦးရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆီအုန်းဧက ၅ သိန်းစိုက်ပျိုးရန်ဖြစ်ပြီး၊ ထက်ဝက်မှာပြည်တွင်းစားသုံးရန်နှင့် ကျန်ထက်ဝက်မှာ နိုင်ငံခြားသို့တင်ပို့ရောင်းချရန်ဖြစ်သည်⁶⁴။ ၂၀၀၀ - ၂၀၀၁ ခုနှစ်မှစတင်ကာ ဆယ်နှစ်တာကာလအတွင်းတွင်ပင် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး အတွင်း ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးမှုမှာနှစ်စဉ်တိုးတက်မှုတုံ့့နေ့လာသော်လည်း စုစုပေါင်းစိုက်ပျိုးမြေပမာဏမှာ ၉၀၀% တိုးတက်ခဲ့ပါသည်⁶⁵။ ဒေသခံအစိုးရစာရင်းဇယားများအရ (၇ နှစ်တာဆီအုန်းစိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းအပြီး) ၂၀၁၂ -၂၀၁၃ နှစ်ကုန်တွင် မြေဧက ၁.၉၀ သန်းနီးပါးကို မြန်မာကုမ္ပဏီ၄၀ခန့်၊ အမှတ်(၁) စက်မှုဝန်ကြီးဌာနနှင့် မြန်မာ့ ဦးပိုင်လုပ်ငန်းများအား ခွဲဝေစိုက်ပျိုးခွင့်ပေးပြီးဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသော်လည်း၊ လက်တွေ့စိုက်ပျိုးမှုမှာ မြေဧက ၃၆၀၀၀၀ ခန့်သာ ရှိသည်။ ယခုအခါ ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးခွင့်ပေးထားသောမြေဧရိယာမှာ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး တစ်ခုလုံး၏၁၈% ရှိနေပြီး၊ထိုနေရာများသည် သစ်တောအများအပြားရှိရာတောင်ပိုင်းနှင့် အရှေ့ပိုင်းဒေသများဖြစ် ကြသည်။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၏ ၆၀ % ကျော်သည်သစ်တောဖုံးလွှမ်းလျက်ရှိပြီး၊ ထိုသစ်တောမြေ၏ ၃ ပုံ ၂ ပုံမှာ ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုခုအတွက်ဖွဲ့စည်းသတ်မှတ်ထားသစ်တော မြေအမျိုးအစားများ (ဥပမာ - ကြီးပိုင်း သစ်တော၊ ဘေးမှတောစသည်ဖြင့်) ထဲတွင်ပါဝင်သည်။ စိုက်ပျိုးမြေအဖြစ်အသုံးပြုခွင့်ပေးသည့် နေရာအများစု မှာ သစ်တောမြေများအတွင်းတည်ရှိနေသည့်ဆိုသောအချက်သည်အမှန်တကယ်တွင်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ရန်မဟုတ်ဘဲထိုစီမံကိန်းအတွက်သစ်တောခုတ်ထွင်းရှင်းလင်းပြီး ထိုမှတစ်ဆင့် သစ်ထုတ်လုပ်ကာဝင်ငွေအကျိုးအမြတ်ရရှိရန်အတွက် အဓိကရည်ရွယ်ခြင်းသာဖြစ်သည်ဟူ၍ အများကထင်မြင်ယူဆစေသည့်အချက်ဖြစ်ပါသည်။ အသေးစိတ်သိရှိနိုင်ရန်ယခုအစီရင်ခံစာအဆုံးပိုင်းတွင်တင်ပြထားသည့်ဖြစ်စဉ်လေ့လာမှုအား ကြည့်ရှုပါ။

ဓာတ်ပုံဒေသခံသုတေသီသစ်လုံးတင်လေ့၊တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးရှိဆီအုန်းစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုမြေအနီး

⁶³ Kramer and Woods ၂၀၁၂

⁶⁴ မြန်မာ့အလင်း ၂၀၀၁

⁶⁵ DAP ၂၀၁၀b

CONVERSION TIMBER (သစ်တောအသွင်ပြောင်း စီမံကိန်းမှ ရသောသစ်) နှင့်ဆက်နွယ်သည့် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍအပေါ် တရားရေးဆိုင်ရာပိုင်းခြားလေ့လာမှု

လက်ရှိအစိုးရ အာဏာစယူခဲ့သည့်အချိန်မှစတင်ကာ လယ်ယာစီးပွားရေးကဏ္ဍအပါအဝင်အကြီးစားနိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု များအတွက်ပိုမိုလွတ်လပ်သည့်ဥပဒေများပြဌာန်းလာခဲ့ပါသည်။ သို့သော် “ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများ အခွင့်အရေး”နှင့် ဘေးဖယ်ခံရသောအောက်မြေလူထုအတွက် ဥပဒေအရပြဌာန်းထားသည့်မြေအသုံးပြုခွင့်များအကြား အငြင်းပွားစရာဖြစ်သည့်အခါ ထိုအသစ်ပြဌာန်းလိုက်သောမြေယာဆိုင်ရာဥပဒေများသည် ဘေးဖယ်ခံရသော လူထု၏မြေယာအသုံးပြုခွင့်များကို သင့်တော်ဆီလျော်စွာကာကွယ်ပေးနိုင်ကြောင်း သက်သေသာကေများမမြင်ရသေးပါ။ လူထုအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ပြည်တွင်းပြည်ပ ငွေကြေးထောက်ပံ့သူများမှ အထက်ပါအချက်အားထောက် ပြဝေဖန်သောကြောင့် မြေအသုံးပြုမှုဥပဒေမူကြမ်းအားရေးဆွဲခဲ့ပြီး ၂၀၁၄ ခုနှစ် အကုန်တွင် လူထုဆန္ဒခံယူမှု လုပ်ငန်းစဉ်ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထိုမူကြမ်းသည်လည်း နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများနှင့် အကြီးစားစက်မှု လယ်ယာလုပ်ငန်းများကို အလေးပေးထားသော်လည်း ယခင်ကအခွင့်အရေးရရှိခဲ့သည့်မြေစံထားခဲ့သူများ၊ အထူးသဖြင့် တောင်ပေါ်ဒေသမှလေ့တုံးတမ်းဥပဒေနှင့် အစဉ်အလာများ အပေါ်သာအားကိုးသည့်တောင်သူများ၏အခွင့်အရေးအတွက် ပေးထားသောအခန်းကဏ္ဍအချို့လည်း ပါဝင်သည်ကိုတွေ့ရသည်။ ယခုပိုင်းခြားလေ့လာမှုများမှာ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ပြဌာန်းခဲ့သည့်မြေယာဆိုင်ရာ ဥပဒေများ အပေါ်ပြုလုပ်သောလေ့လာသုံးသပ်မှုများသာဖြစ်ပြီး ၂၀၁၅ ခုနှစ်ရွေးကောက်ပွဲပြီးနောက်ပိုင်း ကာလတွင် မြေအသုံးပြုမှုမူကြမ်းကဲ့သို့ ဥပဒေမူ ဘောင်သစ်များစွာထွက်ပေါ်နိုင်ကာ ယခုသုံးသပ်ထားသော အခြေအနေများ များစွာပြောင်းလဲကောင်းပြောင်းလဲသွားနိုင်သည်။

ဒေသန္တရဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအတွက်ပြဋ္ဌာန်းချက်များ

ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေနှင့်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ဒေသများမှ မိမိတို့ဒေသတွင်းလူနေမှုဘဝအတွက် အလေးထားအသုံးပြုနေကြသော်လည်း ကိုလိုနီခေတ်မှစကာယခုအချိန်အထိ တရားဝင်အသိအမှတ်ပြုခြင်းမရှိခဲ့ပေ။ ထို့အပြင်တောင်ပေါ်ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာလုပ်ငန်းသည် တရားဝင်အသိအမှတ်ပြုထားခြင်းမခံရသည့် မြေအသုံးပြုမှုစနစ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်နိုင်ငံလူဦးရေ၏ ၃၀ - ၄၀% ခန့်ရှိသည့် တောင်ယာစိုက်ပျိုးသူများ၏ မြေယာအသုံးပြုခွင့်ကို တရားဥပဒေအရအကာအကွယ်ပေးနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ တောင်ယာစိုက်ပျိုးရေးကို မိမိတို့ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်း အဖြစ်အခြေခံထားသည့် ထိုကျေးရွာများနှင့်မိသားစုများသည် ယခုလက်ရှိ ဥပဒေဘောင်အတွင်း အကာအကွယ်မရရှိနိုင်ပါ။ ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေများနှင့်ပတ်သက်သည်များကို နိုင်ငံတော် မြေယာအသုံးပြုမှုပေါ်လစီ (NLUP) အတွင်းရှေ့နောက်မညီရေးသားထားခြင်းနှင့် အစိုးရဌာနအဖွဲ့များအကြား တစ်သမတ်တည်းပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိသောကြောင့် ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေကို တရားဥပဒေကြောင်းအရ အတိုင်းအတာမည်မျှအထိ အသိအမှတ်ပြုပေးမည်မှာ ရှင်းလင်းခြင်းမရှိပေ။

အငြင်းပွားမှုရှိသည့် “မြေရိုင်းမြေကောများ”

မြေလွတ်၊မြေလပ်၊မြေရိုင်းများစီမံခန့်ခွဲရေးဥပဒေ(၂၀၁၂ခုနှစ်)သည် ၁၉၉၁ခုနှစ်တွင် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည့် မြေလွတ်မြေရိုင်း ဥပဒေကဲ့သို့ပင်ဖြစ်ကြောင်းကို “မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်းများ” ဟုခေါ်ဆိုသောနေရာများကို ပုဂ္ဂလိက စီးပွားရေးကဏ္ဍများသို့ တရားဝင်လုပ်ပိုင်ခွင့်ချပေးသည့် သာဓကများက သက်သေပြနေသည်။

“မြေရိုင်း”ဆိုသည်မှာ မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်းများစီမံခန့်ခွဲရေးဥပဒေ (၂၀၁၂ခုနှစ်) အရ “တစ်ကြိမ်တစ်ခါ မှုစိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ခဲ့ခြင်းမရှိသော မြေသစ်ဖြစ်သည့် မြေရိုင်းနှင့်တောရိုင်းမြေများကို ဆိုသည် (ပုဒ်မ ၂ အရ)” ဟု သတ်မှတ်ထားပြီး၊ သစ်တောမြေများပါဝင်သည်မပါဝင်သည်ကိုမဖော်ပြထားဘဲ၊ များသောအားဖြင့်ကြိုးဝိုင်းသစ်တောမြေများဖြစ်နေတတ်သည်။ အကယ်၍ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုခုကြောင့် ဖွဲ့စည်းသတ်မှတ်ထားသော သစ်တောမြေ (ဥပမာ - ကြိုးဝိုင်းသစ်တော) များဖြစ်နေပါက ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများသို့ လယ်ယာစီးပွားရေးလုပ်ငန်းအတွက်စိုက်ပျိုးမြေအဖြစ်ခွဲဝေချပေးခွင့်ပြုနိုင်ရန် မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်းများစီမံခန့်ခွဲရေးဥပဒေအရ ၎င်းသစ်တောအား နဂို

သတ်မှတ်ထားသောသစ်တောအမျိုးအစားမှ ဖယ်ရှားရန်လိုအပ်သည်။ “မြေလွတ်” ကဲ့သို့၊ ပင် “မြေလပ်”ဆိုသည်မှာ တစ်ချိန်ကစိုက်ပျိုးမြေဖြစ်ခဲ့သော်လည်း ယခုအခါအမြဲ (တရားဝင်) ထွန်ယက်အသုံး ပြုခြင်းမရှိတော့သည့်လပ်လပ်နေသောမြေနေရာများဟုဆိုသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ “အမြဲထွန်ယက်စိုက်ပျိုးခြင်း” နှင့် “တရားဝင်” အသုံးပြုခြင်းစသည်တို့အား မည်သို့အဓိပ္ပါယ် ကောက်ယူသည်ကိုသတိပြုရန်လိုအပ်ပါသည်။ သစ်တောမြေများကဲ့သို့ထင်မှတ်ရသည့် ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာ များသည် တစ်ကြိမ်စိုက်ပျိုးပြီးသည့်နောက် မြေဩဇာနှင့်အပင်များပြန်လည်ဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် နှစ်ပေါင်းများစွာ စိုက်ပျိုးခြင်းမရှိဘဲ ချန်လှပ်ထားတတ်သောကြောင့် ထိုမြေများသည် “မြေလွတ်” “မြေလပ်”များအဖြစ် အမျိုးအစားသတ်မှတ်ခံရခြင်းများရှိနိုင်သည်။ ထို့အပြင် ဓလေ့ထုံးတမ်းအရ မြေအသုံးပြုပြု နည်းနှင့်ရွှေ့ပြောင်းစိုက်ပျိုး ခြင်းအား တရားဝင်မြေအသုံးပြုမှုပုံစံအဖြစ်အသိအမှတ်ပြုခြင်းမရှိကာ တရားဝင်အသုံးပြုခွင့်ချထားပေးခြင်း မရှိသောကြောင့်အဆိုပါမြေများသည် မြေလွတ်မြေလပ်မြေရိုင်းများစီမံခန့်ခွဲရေးဥပဒေအရ “မြေလွတ်”များအဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်းခံရသည်။

မြေပုံရေးဆွဲခြင်းနှင့်မြေအမျိုးအစားသတ်မှတ်ခြင်းဆိုင်ရာကွာဟမှုများ

“မြေလွတ်မြေလပ်မြေရိုင်းများ” ကဲ့သို့ပင် စိုက်ပျိုးမြေအဖြစ်အသုံးပြုနေသော သို့မဟုတ် သုံးရန်ရည်ရွယ်ထားသော သစ်တောမြေများအပေါ် စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်အာဏာသည် သစ်တောဦးစီးဌာနနှင့်လယ်/ဆယ်ဝန်ကြီးဌာန ၂ခု ကြား ရောထွေးတည်ရှိနေသည်။ တခါတရံတွင် အစိုးရမှရေးဆွဲထားသောမြေပုံပေါ်မှ မြေယာများ၊ ဒေသဆိုင် ရာရုံးဌာနများမှကိုင်တွယ်သော မြေယာများနှင့်ဒေသခံများမှ လက်တွေ့အသုံးပြုလျက်ရှိသော မြေယာများကြား တွင်ကွဲလွဲခြားနားမှုများကိုတွေ့ရသည်။ ဥပမာအားဖြင့်မြေပုံပေါ်တွင် မြေရိုင်းအဖြစ်သတ်မှတ်ထားသော်လည်း၊ မြို့နယ်သစ်တောဌာနမှ ၎င်းမြေ အားရေဝေကုန်းတမ်းဒေသ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးသစ်တော သို့မဟုတ် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်တောအဖြစ်ကိုင်တွယ်နေကာ၊ အနီးတဝိုက်ရှိဒေသခံများမှ ထိုတောင်တန်းဒေသများအတွင်းတွင် လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်းများစွာကတည်းက မည်သည့်အစိုးရမှတရားဝင်အသိအမှတ် ပြုခြင်း မခံရဘဲ ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာလုပ်ကိုင်လျက်ရှိသည့်အခြေအနေမျိုးဖြစ်သည်⁶⁶။ ယခုကဲ့သို့အခြင်းပွားဖွယ်ရာမြေယာ အသုံးပြုမှုများ၊ အမျိုးအစားခွဲခြားမှုများနှင့်စီမံခန့်ခွဲမှုများသည် ထိရောက်ကောင်းမွန်သောမြေအသုံးပြုမှုဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲ မှု မရှိခြင်းနှင့် မမှန်ကန်သောမြေပုံများကြောင့်ဖြစ်ပေါ်နေခြင်းဖြစ်သည်။ ရှင်းလင်းပြီးထိရောက်သော မြေအသုံးပြုမှု စီမံခန့် ခွဲရေးစနစ်များမရှိသောကြောင့် ယခုကဲ့သို့ များသောအားဖြင့် အနည်းနှင့်အများသစ်တောများဖုံးလွှမ်း နေပြီး ဒေသခံလူထု ကအသုံးပြုနေသည့်အမျိုးအစားမရှင်းလင်းဖြစ်သောမြေများကို အကြီးစားလယ်ယာစီးပွားရေးစီမံကိန်းများက နည်းဗျူဟာ ကျကျပတ်မှတ်ထားလေ့ရှိသည်။ ထို့ကြောင့်သစ်တောမြေများအတွင်း လယ်ယာ စီးပွားအတွက်မြေအသုံးပြုခွင့်ပေးခြင်းများ သည် ဥပဒေအရ၊ ကဏ္ဍအရ၊ မြေယာအသုံးပြုခွင့်မရှင်းလင်းမှုပြဿနာများစွာရှိကြောင်းကိုမီးမောင်းထွန်းပြလျက်ရှိသည်။

လယ်ယာစီးပွားခွင့်ပြုမြေအတွင်းသယံဇာတရပိုင်ခွင့်များ

မြေယာဆိုင်ရာဥပဒေများနှင့်မူဝါဒများသည် ပုဂ္ဂလိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများမှ အကြီးစားလယ်ယာစီးပွားရေး လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်နိုင်ရန် တရားဝင်မြေယာအသုံးပြုခွင့်ရယူနိုင်အောင် အခွင့်အရေးများဖန်တီးပေးထားသည်။ ဒေသခံပြည်သူများ မရရှိသည့်မြေယာနှင့်သယံဇာတများအသုံးပြုခွင့်များကို ပြည်တွင်းပြည်ပမှရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူ များက ရရှိကြသည်။အပြန်အလှန်အကာကွယ်ပေးနိုင်သည့် သက်ဆိုင်ရာမူဝါဒများမရှိသည့်လက်ရှိမြေယာ ဥပဒေ များသည် မြေအသုံးချပိုင်ခွင့်အထောက်အထားများ (LUCs)များ လက်ဝယ်မရှိသည့်ဒေသခံမြေယာအသုံးပြု ပုံ သူများထံမှ ရပိုင်ခွင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်များကိုရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများထံသို့ အချက်ကျကျလက်လွှဲပေးနိုင်သည် (မြေအသုံး ချပိုင်ခွင့်အထောက်အထားများ (LUCs အခန်းတွင်အသေးစိတ်ကြည့်ရှုပါ)။ အချို့တောင်သူများသည်အ စိုးရလုပ်င န်းများ၏နှောင့်နှေးမှုအထောက်အထားရရှိရန်ပေးဆောင်ရမည့်စားရိတ် (များသောအားဖြင့်လားဘီငွေ) ကုန်ကျမခံနိုင် မှု၊ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာ၊ ကျွဲနွားစားကျက်၊ စိုက်ပျိုးမြေနှင့် သစ်တောရာထွေးလုပ်ကိုင်မှုစသည်တို့ကိုအားမပေးသ ည့်နိုင်ငံ၊ စိုက်ပျိုးရေးစံနှုန်းများနှင့်မကိုက်ညီမှုများကြောင့်မြေအသုံးချပိုင်ခွင့်အထောက်အထားများလက်ဝယ်မရှိကြပေ။

ကုမ္ပဏီများ မြေကောအသုံးပြုခွင့်နှင့်ပတ်သက်ပြီး မြေယာဥပဒေများမှသတ်မှတ်ပြဌာန်းသည်။ မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်းများ စီမံခန့်ခွဲရေးဥပဒေအရ ပြန်လည်ခွဲဝေချပေးထားသောမြေများကို ခွင့်ပြုချက်နှင့်ညီသည့် ဦးတည်ချက်၊ ခွင့်ပြုထားသောလုပ်ငန်းနှင့်ဆက်စပ်သည်များအတွက်သာ အသုံးပြုရန်ဟု သတ်မှတ်ထားပြီး၊ မြေပေါ်မြေအောက် သယံဇာတများကို တူးဖော်ထုတ်ယူခြင်းအားတားမြစ်ထားသည်(ပုဒ်မ၁၆)။သို့သော်သတ္တု တွင်း ဝန်ကြီးဌာနမှ ပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီများအတွက် သတ္တုတူးဖော်ရန် အထူးခွင့်ပြုချက်ပေးခြင်းမျိုးလည်းရှိသည်။

မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်းများစီမံခန့်ခွဲရေးဥပဒေနှင့်နည်းဥပဒေများတွင် လယ်ယာစီးပွားအတွက်ချပေးထားသော မြေယာအသုံးပြုခွင့်အောက်တွင် လုပ်ပိုင်ခွင့်ရထားသောမြေအတွင်းသစ်ထုတ်လုပ်မှုကို အဓိကလုပ်ငန်းအဖြစ် ကုမ္ပဏီ

⁶⁶ Oberndorf ၂၀၁၂

များတရားဝင်လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိမရှိဆိုသည်မှာ ရှင်းလင်းစွာဖော်ပြထားမှုမရှိပေ။ အသုံးပြုခွင့်ပေးထား သောမြေများအတွင်း မူလခွင့်ပြုထားသောလုပ်ငန်းမှလွဲ၍ အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းလုပ်မည်ဆိုပါက ထိုလုပ်ငန်း နှင့်သက်ဆိုင်သော သက်ဆိုင် ရာ ဝန်ကြီးဌာနများမှခွင့်ပြုချက်ပေးရမည်ဖြစ်သည် (နည်းဥပဒေပုဒ်မ၁၆အရ)။ သို့သော် စိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းလုပ်ပိုင်ခွင့်ရမြေအ တွင်း သစ်လုံးစုတ်ယူခြင်းအား ခွင့်ပြုထားသည့်လုပ်ငန်းဆောင် ရွက်မှုအဖြစ် တိတိကျကျဖော်ပြထားခြင်းမရှိပေ။ သို့သော် မလိုလားအပ်သောသစ်တောနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်း ကျင်ပျက်စီးမှုများမဖြစ်ပေါ်စေရန်၊ မြေယာစိုက်ပျိုးရေး စီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောဝန်ကြီးဌာနနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများမှ ပါဝင်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည် (နည်းဥပဒေပုဒ်မ၁၆အရ)။ အသုံးပြုခွင့်ပေးထားသောမြေအတွင်းမှ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ ရှာဖွေတွေ့ရှိပါက ကုမ္ပဏီများမှ ပြည်ထောင်စုအစိုးရထံသို့ပြန်လည်အပ်နှံရမည်ဖြစ်သည် (နည်းဥပဒေပုဒ်မ၄၇)။ သို့သော် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များဟုဆိုရာ၌ မည်သည့်ကိုရည်ညွှန်းကြောင်းကိုလည်း နည်းဥပဒေအတွင်း အတိအကျဖော်ပြထားခြင်းမရှိပေ။ထို့အပြင် ကုမ္ပဏီများမှ ခွင့်ပြုထားသည့်အတိုင်း စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ မလုပ်ကိုင်ပါက ၎င်းမြေများကို (မူလအသုံးပြုသူထံသို့မဟုတ်ဘဲ) နိုင်ငံတော်သို့ပြန်လည်အပ်နှံရမည် ဖြစ်သည်။

စိုက်ပျိုးမြေအဖြစ်အသုံးပြုခွင့်ပေးသော မြေယာများ၏ဧရိယာ သတ်မှတ် ချက်များ

မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်းများစီမံခန့်ခွဲရေးဥပဒေအရ စက်မှုလယ်ယာလုပ်ငန်းများအတွက် အသုံးပြုခွင့်ပေး နိုင် သည့်မြေဧရိယာသည် တစ်ကြိမ်တွင် ဧက ၅၀၀၀ မကျော်စေရဟု သတ်မှတ်ထားသည်။ အသုံးပြုခွင့်ပေး ထားသောမြေများ၏ ၇၅% စိုက်ပျိုးပြီးချိန်တွင်သာ နှစ် ၃၀ ဌာနရမ်းထားသည့်အချိန်ကာလအတွင်း တစ်ကြိမ်လျှင် ဧက ၅၀၀၀ စီဖြင့် အများဆုံး ဧက ၅၀၀၀၀ အထိ မြေယာအသုံးပြုခွင့်ဧက တိုးပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ သို့သော် နိုင်ငံတော်အကျိုးစီးပွားနှင့်ကိုက်ညီပါက ပြည်ထောင်စုအစိုးရအ ဖွဲ့ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် တစ်ကြိမ်လျှင် ဧက ၅၀၀၀ နှင့်အထက်အသုံးပြုခွင့်ပေးနိုင်သည် (ပုဒ်မ၃၂အရ)။ ထို့အပြင် ခွင့်ပြုမြေများ၏ ၁၅% ကို ပထမဌာနရမ်းနှစ်အ တွင်းစိုက်ပျိုးရမည်ဖြစ်ပြီး ဒုတိယနှစ်တွင် ၃၀%၊ တတိယနှစ်တွင် နောက်ထပ် ၃၀% နှင့် စတုတ္ထနှစ်တွင် ၂၅% အသီးသီးစိုက်ပျိုးကာ လေးနှစ်တာအတွင်း စီမံကိန်း ၁၀၀% ပြည့်မီအောင်ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည် (နည်းဥပဒေပုဒ်မ ၄၅ အရ)။

စိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းစတင်ချိန်မှစ၍ ဥပဒေက သတ်မှတ်ပေးထားသည့် ခွင့်ပြုချက်ပေးနိုင်သော မြေဧကပမာဏထက် ပိုပြီး လုပ်ပိုင်ခွင့်ချက်ချပေးသော ဥပဒေများစွာတွေ့မြင်နိုင်ပြီး အချို့အား ယခုစာတမ်း၏ဖြစ်စဉ်လေ့လာ မှုများတွင် ထည့်သွင်းထားသည်။ နည်းဥပဒေများမှပြဌာန်းထားသည့်အတိုင်း အမှန်တကယ်လိုက်နာစိုက်ပျိုး သောစိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းမှာ အလွန်နည်းသည်ကိုတွေ့ရပြီး သတ်မှတ်ချက်များနှင့်ပြည့်မီအောင်ဆောင်ရွက်နိုင် ခြင်းမရှိသောကြောင့် မြေယာများကို နိုင်ငံတော် သို့မဟုတ် မူလအသုံးပြုသူများထံသို့ ပြန်လည်အပ်နှံခြင်းလည်း မတွေ့ရသလောက်ရှားပါသည်။

မြေအသုံးချပိုင်ခွင့်အထောက်အထားများ (LUCs)

၂၀၁၂ ခုနှစ် မေလတွင် မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်းများစီမံခန့်ခွဲရေးဥပဒေနှင့် တစ်ချိန်တည်းပြဌာန်းခဲ့သော လယ်မြေဥပဒေတွင် မြေအသုံးချပိုင်ခွင့်အထောက်အထားရှိပါက မြေယာအသုံးပြုခွင့်များကို တရားဝင်ရောင်း ဝယ် လက်ပြောင်းလက်လွှဲလုပ်ခွင့်ရှိ သည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ပြည်တွင်းရှိမြေများ(မြေပေါ်မြေအောက်) အားလုံးကို နိုင်ငံကသာပိုင်ဆိုင်ပြီး အသုံးပြုခွင့်ကိုသာ ရောင်း ဝယ်လွှဲပြောင်းခွင့်ရှိခြင်းဖြစ်သည်။ ရှေးယခင်ကပင် လယ်သမားများကြားတွင် လယ်မြေကွက်များကို ၎င်းတို့အကြားနားလည်မှုဖြင့် (ဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်းအဆင့် ဆင့်ဖြင့်သွားခြင်းမဟုတ်သောနည်း)ရောင်းဝယ်ခြင်းများရှိခဲ့သော်လည်း ထိုကဲ့သို့ မြေယာသုံးပြုမှုကို တရားဝင် ဖြစ်အောင် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပထမဆုံးအကြိမ်ဥပဒေများနှင့်တရားဝင်ပြဌာန်းလိုက်သောအခါ မြေယာအသုံးပြုခွင့် သည် ရောင်းဝယ်နိုင်သောကုန်ပစ္စည်းတစ်ခုဖြစ်လာကာ ကြီးမားများပြားသောမတူညီကွဲပြားသည့် လူမှုစီးပွားရေး ဆိုင်ရာအကျိုးသက် ရောက်မှုအသစ်များဖြစ်ပေါ်လာသည်။ မြေယာအသုံးပြုပိုင်ခွင့်အထောက်အထားများ ထုတ် ပေးခြင်းကြောင့် လက်တွေ့တွင် မြေ အသုံးချပိုင်ခွင့်အထောက်အထားများလက်ဝယ်မရှိသူသည် တရားဝင် မြေယာအသုံးပြုခွင့်မရှိဟူသောအဓိပ္ပါယ်ကို ဆောင်သည်။ ထို့ကြောင့် မြေယာအသုံးချပိုင်ခွင့်အထောက်အ ထားများပေးအပ်ခြင်းသည် တစ်ဖက်တွင် အခြားမြေယာပိုင်ဆိုင်မှုနည်း စနစ်အားလုံး သုတ်သင်ပယ်ချရန်ဖြစ် သည်ကို သိသာထင်ရှားစွာတွေ့မြင်ရသည်။ မြေအသုံးချပိုင်ခွင့်အထောက်အထားများ ကို လယ်/ဆယ်ဝန်ကြီး ဌာနလက်အောက်ရှိ ကြေးတိုင်နှင့်မြေတရင်းဌာနမှထုတ်ဝေပေးလျက်ရှိသော်လည်း တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ အမြဲတမ်း စိုက်ပျိုးမြေများအားလုံးတွက် ထုတ်ပေးရန်နှစ်ပေါင်းများစွာကြာမြင့်နိုင်သည် (အစိုးရမှနှစ်အနည်းငယ်အတွင်း ထုတ်ပေးရန်ကြေညာထားသော်ငြားလည်း)။ လာဘ်ပေးနိုင်သူများသာ မြေအသုံးချပိုင်ခွင့်ရယူနိုင်ခြင်း စသည့် လာဘ်စားခြင်းပြဿနာသည် ယခုမြေယာအထောက်အထားထုတ်ပေးမှုလုပ်ငန်းစဉ်၏ အဓိကပြဿနာဖြစ်သည်။ လက်ရှိတွင် မြေ ယာအထောက်အထားထုတ်ပေးရေးအစီအစဉ်များကို မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း ခြောက်သွေ့ ဒေသနှင့်မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသများရှိ မြေပြန့်စပါးစိုက်ကွက်များအတွက် အများဆုံးအကောင်အထည်ဖော် နေကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။

လက်ရှိအခြေအနေအရ ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာများအတွက် မြေအသုံးချပိုင်ခွင့်အထောက်အထားများထုတ် ပေးရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။ ယခုဥပဒေများအရ တရားဝင်မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်မရယူနိုင်သော မြန်မာ့မြေဧရိယာစုစုပေါင်း၏ ၃၀ မှ ၄၀% ခန့်ရှိသည့်

ဓာတ်ပုံ ဒေသခံသူတေသီ၊ လယ်ရိုက်နေသောလယ်သမား

တောင်တန်းဒေသဧရိယာများမှ ဒေသခံများသည် မြေပိုင်ဆိုင်အသုံးပြုခွင့်များ ဆုံးရှုံး ရမည့်အရေးနှင့် ကြီးမားစွာရင်ဆိုင်ကြတွေ့နေရပါသည်။ ထို့အပြင် (မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်းများစီမံခန့်ခွဲရေးဥပဒေအရ မြေလွတ်မြေလပ်မြေရိုင်းစီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့၏လုပ်ပိုင်ခွင့်ကဲ့သို့ပင်) ထိုမြေယာဥပဒေသည် လယ်/ ဆယ်ဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီးဦးဆောင်သည့် ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့အား လယ်ယာမြေအသုံးပြုခြင်း၊ စီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့်ခွဲဝေချပေးခြင်း၊ စသည်များနှင့်ပတ်သက်ပြီး အခြေခံဥပဒေနှင့်မညီညွတ်သော လုပ်ပိုင်ခွင့်များပေးထားသည်(ပုဒ်မ ၃၅၊ ၃၈၊ ၄၀ အရ)။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူမှ ၆ လအတွင်း စတင်စိုက်ပျိုးခြင်းမရှိပါက ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့မှ လယ်မြေအားသိမ်းယူပိုင်ခွင့်ရှိသည် (ပုဒ်မ ၃၀ နှင့် ၃၁ အရ)။ သို့သော် အသုံးပြုရန်ခွဲဝေထားသော်လည်း စိုက်ပျိုးခြင်းမရှိသည့်မြေများအား မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်းများ စီမံခန့်ခွဲရေးဥပဒေအရ သိမ်းယူခြင်းမျိုးကို မတွေ့ရှိရသေးပါ။

မြေနှင့်စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍအတွင်း နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု

နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေသစ်သည် လယ်ယာစီးပွားနှင့်သွယ်ဝိုက်ဆက်စပ်နေသောကြောင့် သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းနှင့် ၎င်းမှထုတ်ယူရရှိသောသက်ဆိုင်ရာ conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်း စီမံကိန်းမှရသောသစ်)များနှင့်လည်း သက်ဆိုင်သည်။ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍအပါအဝင် အချို့ကဏ္ဍများသည် ရင်းနှီး မြှုပ်နှံဆိုင်ရာကန့်သတ်ချက်များရှိသောကဏ္ဍဟု ယူဆရပြီး မရင်းလင်းမသေချာသော်လည်း အပိုဆောင်း သတိပေးထားမြစ်ချက်ရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။ အကြီးစားနိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို စီမံခန့်ခွဲသည့်အစိုးရဌာန ဖြစ်သော မြန်မာ့ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်သည် နိုင်ငံတော်အကျိုးစီးပွား (အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်းသားလူနည်းစု များအကျိုး)ရှိသည်ဟုယူဆပါက နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများအတွက် အထက်ပါကန့်သတ်ချက်များကို ဖယ်ရှား ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုပေးသည်။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုနှင့်လေ့ထုံးစံများကို ထိခိုက်စေသော လုပ်ငန်း၊ ပြည်သူတို့၏ကျန်းမာရေးကိုထိခိုက်စေသောလုပ်ငန်းများ၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်ဂေဟစနစ်ကို ထိ ခိုက်စေသောလုပ်ငန်းများ၊ နိုင်ငံသားများလုပ်ကိုင်နိုင်သည့်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းနှင့် နှစ်တိုနှစ်ရှည်ပင်စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းများနှင့်အထူးစီးပွားရေးဇုန်များမှ အပ နယ်စပ်မျဉ်းမှ ၁၀ မိုင်အတွင်း လုပ်ကိုင်မည့်လုပ်ငန်းများကို ကန့် သတ်ထားသည့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလုပ်ငန်းများအဖြစ်သတ်မှတ်ထားသည်(ပုဒ်မ ၄ အရ)။ သို့သော် ထိုကန့် သတ်ထားမြစ်ထားသောရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလုပ်ငန်းများသည် မြန်မာနိုင်ငံသားများ အထူးသဖြင့်တိုင်းရင်းသားပြည် သူများ၏အကျိုးစီးပွားကိုဖြစ်ထွန်းစေပါက ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ကန့်သတ်မှုကိုပယ်ဖျက်နိုင် သည်(ပုဒ်မ ၅ အရ)။ ယခုအချိန်အထိ ထိုပုဒ်မများကိုလက်တွေ့ကျင့်သုံးကြောင်းကိုမူ မတွေ့ရှိရသေးပေ။

မြေယာဆိုင်ရာနိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများသည် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေအရ စုစုပေါင်းအနှစ် ၇၀ မြေအသုံးပြုခွင့်ရရှိမည်ဖြစ်သည် (ပုဒ်မ ၃၁၊ ၃၂ အရ)။ ထိုပုဒ်မအရရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုသည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြစ်ပါက မြေလွတ်မြေလပ်မြေရိုင်းစီမံခန့်ခွဲရေးဥပဒေအား ချိုးဖောက်ရာရောက်သည်။ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေ အရ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများမှ နှစ် ၇၀ ထက်ပိုကြာရှည်စွာအသုံးပြုလိုပါက ပြည်ထောင်စုအစိုးရထံမှ ခွင့်ပြုချက်ကို ရရယူရန်လိုအပ်ပြီး အကယ်၍ ထိုမြေနေရာများသည် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနည်းပါးပြီး ဆက်သွယ်သွားလာ ရေးခက်ခဲသောဒေသများအတွင်းတွင်ရှိပါက ထိုနေရာအတွင်း ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ခြင်းသည် နိုင်ငံတော်တစ်ဝန်းလုံး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါက ခွင့်ပြုချက်ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည် (ပုဒ်မ ၃၆)။ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ ကောင်းသောအချက်မှာ ထိုဒေသများသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ လက်ကျန်အစိုးတန်သစ်တောများရှိရာနေရာများ ဖြစ် နေခြင်း ဖြစ်သည်။ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း ဒေသကြီးအစိုးရများ၏အုပ်ချုပ်ရေးနယ်မြေအတွင်း ပြည်ထောင်စုအစိုးရမှ အကောင်အထည်ဖော်လုပ်ဆောင်နေသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများအတွက် ပြည်ထောင်စုအစိုးရသည် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ၏ သဘောထားကိုရယူရန်မလိုအပ်ပါ။ အသိပေးရန်သာလိုအပ်သည်။ တဖက်တွင် ပြည် နယ်နှင့်တိုင်းအစိုးရများလက်အောက်၌ ဆောင်ရွက်နေသောအကြီးစား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများအတွက် ပြည်ထောင် စုအစိုးရမှခွင့်ပြုချက်ပေးရန်မလိုအပ်ဘဲ အသိအမှတ်ပြုပေးရန်သာလိုအပ်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေအသစ်သည် မြန်မာအစိုးရနှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်လက်အောက်ရှိ နိုင်ငံတကာငွေကြေးကော်ပိုရေးရှင်း (International Finance Corporation) အစီအစဉ်တို့ဖြင့် ပူးပေါင်းရေးဆွဲခဲ့သောဥပဒေဖြစ်သည်။ အစိုးရထံ သို့တင်ပြခဲ့သည့် ကနဦးမူကြမ်းသည် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲရေးအတွက် အရေးပေးရေးဆွဲထားပြီး လူမှုဘဝ နှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာများအား အကာအကွယ်ပေးမှုမပါဝင်ခဲ့ပေ။ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေး ကော်ပိုရေးရှင်းမှတင်သွင်းခဲ့သောထိုမူကြမ်းသစ်အရ ရှေ့တွင်ဖော်ပြခဲ့သောဥပဒေများနှင့် နှိုင်းယှဉ်သည့်မြေယာ အသုံးပြုမှုမူဝါဒများထဲတွင်

ဓာတ်ပုံ ဒေသခံသုတေသီ၊ စက်မှုလယ်ယာစီးပွားရေးနှင့်မြေမြေ ဟူးကောင်းချိုင့်ဝှမ်းဒေသ၊ကချင်ပြည်နယ်။

များစွာမဟုတ်သော်ငြားလည်း ပါဝင်ထည့်သွင်းထားသော ဒေသခံများနှင့်၎င်းတို့၏ မြေအသုံးပြုခွင့်နှင့်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာအခွင့်အရေးများကို ကာကွယ်မှုပေးထားသည့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြည်တွင်းဥပဒေအားလုံးသည် ပြည်တွင်းပြည်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများ၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် အနှောင့်အယှက် ဖြစ်လာနိုင်ပါက ထိုအချက်များနှင့်ပတ်သက်ပြီးရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူ (ပြည်တွင်းသို့မဟုတ်ပြည်ပ) များသည် နိုင်ငံတကာဆိုင်ရာမိတ်ဆက်မှုများတွင် အကျင်အလည်ဝေဖန်ငြင်းဆိုဆွေးနွေးနိုင်သည်။ ထိုအခြေအနေသည် ရှေ့မြန်မာ့ ဥပဒေလောကတွင် ကြီးမားသောဂယက်ရိုက်ခတ်မှုကြီးများကိုဖြစ်စေလာနိုင်ဖွယ်ရှိသည်⁶⁷။

သမ္မတဦးသိန်းစိန်အစိုးရဖွဲ့စည်းပြီးနောက် ပြဌာန်းခဲ့သည့်ဥပဒေသစ်များသည် မြေယာနှင့်သယံဇာတများ ဈေးကွက်ထဲသို့ဝင်လာစေသော်လည်း သင့်လျော်မှန်ကန်စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန်အတွက် ကောင်းမွန်သော စီမံအုပ်ချုပ်မှုနှင့်လက်တွေ့ကျင့်သုံးစေမည့်အဖွဲ့အစည်းများကို လိုအပ်လျက်ရှိသည်။ အရိုးစွဲနေသည့်အမိန့်ဖြင့် အုပ်ချုပ်ခြင်း သို့မဟုတ် တရားဝင်ထွက်ပေါက်ဖန်တီးမှုများသည် ဥပဒေသစ်များအတွင်းပါဝင်နေသောကြောင့် လက်တွေ့ဥပဒေများကိုကျင့်သုံးသောအခါတွင် တရားဥပဒေစိုးမိုးမှု လွန်စွာအားနည်းနေသည်။ ပြဌာန်းထားသောနည်းဥပဒေများကို အစိုးရအရာရှိကြီးများ၏လုပ်ပိုင်ခွင့်ဖြင့် ပယ်ဖျက်နိုင်ကြောင်းဖော်ပြထားသည့် ပုဒ်မများ စွာကို ဥပဒေများတွင်တွေ့ရှိနေရသည်။ လူနေမှုဘဝ၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအချက်များ ကို အလေးထားကာ သယံဇာတများအားစီမံခန့်ခွဲအသုံးပြုရန် အတွက် ပြဌာန်းထားသည့်ပုဒ်မများ ပါဝင်သော် လည်း ကောင်းမွန်စွာလိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းမရှိပါ။ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများမှလည်း ထိုသို့စိုက်ပျိုးမြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့် ချပေးမှုလုပ်ငန်းစဉ်များ သို့မဟုတ် သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်လယ်ယာစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအား တရားဥပဒေအရ စနစ်တကျ ခုခံပြောဆိုနိုင်ခြင်းမရှိပေ။

ဓာတ်ပုံ၊ ဒေသခံသုတေသီ၊ ကချင်ပြည်နယ်ဟူးကောင်းဒေသရှိ ဝီလောပီနီစိုက်ခင်းများ

⁶⁷ Wood and Aguirre ၂၀၁၄

သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းများမှ သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်း

Conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်) ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများမှ သတင်းအချက်အလက်အနည်းငယ်အား ကောက်ယူစုဆောင်းမှုရှိသော်လည်း တရားဝင်ထုတ်ပြန်ကြေညာခြင်းမရှိသလို ထိုအချက်အလက်များမှာလည်း ရာနှုန်းပြည့်မှန်ကန်မှုရှိသည်ဟု မယူဆနိုင်ပေ။ ထို့အတူ ပြင်ပမှကောက်ယူထားသည့်သတင်းအချက်အလက်များလည်းမရှိပေ။ မြေယာအသုံးပြုခွင့်ပေးခြင်း၊ လယ်ယာစီးပွားလုပ်ငန်းနှင့် အခြားကဏ္ဍများအတွက်လည်း တိကျသေချာသည့် မြေပုံများမရှိသေးပါ။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် မြေယာအသုံးပြုမှုနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်များစီမံခန့်ခွဲရေးအဆင့်မြှင့်ရန်အတွက် အင်ဂျင်နီယာသတင်းအချက်အလက် များထုတ်ပြန်ကြေညာရေးလုပ်ငန်းသည် ယခုအချိန်မှစတင်ရန် အားယူနေသော်လည်း နောင်နှေးမှုများလည်း ရှိနေသေးသည်။ လယ်ယာစီးပွားအတွက် မြေအသုံးပြုခွင့်ပေးခြင်းနှင့် ထိုမြေအသုံးပြုခွင့်နှင့်ဆက်စပ်နေသည့် သစ်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်များသည် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်အစိုးရ အဖွဲ့များမှ မှတ်တမ်းတင်ထားဖွယ်ရှိသော်လည်း၊ (အကန့်အသတ်ရှိသော ပမာဏသာတင်ပြထားသည့်) ဗဟိုချုပ်ကိုင် မူဖြင့် ရရှိသော ထိုသတင်းအချက်အလက်များ၏ မှန်ကန်တိကျမှုမှာ မရေရာပါ။

ဓာတ်ပုံ ဒေသခံသူတေသီ မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းဝင်း၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး

ဤစာတမ်းအတွက် အစိုးရမှ ယေဘုယျအားဖြင့် စုစည်းထားသောဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်းများမှ conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်) ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာအချက်အလက်များ၊ ထို့ပြင် အထူး သဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်နယ်မြေအတွင်းရှိသည့် အကြီး စားရေအားလျှပ်စစ်နှင့် နှစ်စဉ်သီးစားသီးနှံလုပ်ငန်းများ၏ သတင်းအချက်အလက်များ၊ စသည်များကို ဖော်ထုတ် တင်ပြထားသည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၀၅ ခုနှစ် အတွင်းတွင် အစိုးရသည် သယံဇာတထုတ်ယူရန်၊ ဓါတ်အား ထုတ်စက်ရုံတည်ဆောက်ရန်၊ စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့ရန်နှင့်စစ်တပ်နေရာများအတွက် စုစုပေါင်းဧက ၁.၇၇ သန်း ရှိ သောသစ်တောမြေများကို မူ လ သ တ် မှ တ် ထားသော အ မျိုး အ စား မှ ပယ်ဖျက်ခဲ့သည်^{၆၈}။ထို့အပြင် ၂၀၁၃ခုနှစ် ရောက်သောအခါ ထိုသို့ပယ်ဖျက်ထားသည့် ကြိုးဝိုင်း သစ်တောမြေများထဲမှဧက၇၅၀၀၀၀ကိုပြည်တွင်းကုမ္ပဏီ ၈၀၀ ကျော် လက်ထဲချပေးကာ စက်မှုလယ်ယာလုပ်ငန်းအတွက် အသုံးပြုခွင့် ပေးခဲ့ပြီးသည်^{၆၉}။

သစ်တောဦးစီးဌာန၏ဌာနတွင်းကန့်သတ်သတင်းအချက်အလက်များအရ ကြိုးဝိုင်းတောအား ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံတည်ဆောက်ရေးအတွက် ပယ်ဖျက်ရာတွင်

^{၆၈} သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန၊နေပြည်တော်မှရရှိသောအချက်အလက်
^{၆၉} MSU and MDRI/ CESD ၂၀၁၃

ထုတ်လုပ်ရှိသည့်သစ်မာပမာဏမှာ ၂၀၁၁ -၂၀၁၂ ခုနှစ်အတွင်းတွင်ပင် ကျွန်း ၁၁၃၂၆ပင် (အကြမ်းအားဖြင့် ၁၇၀၀၀ ကုဗမီတာ) နှင့် ကျွန်းမဟုတ် သောသစ်မာ ၆၂၅၂၅ ပင် (အကြမ်းအားဖြင့် ၉၄၀၀၀ ကုဗမီတာ) ရှိသည်^{၇၀}။ ထိုသစ်ပင်များစုတ်ယူရရှိသည့် နေရာသည် မည်သည့် ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံတည်ဆောက်ရေးစီမံကိန်းမြေမှစုတ်ယူရရှိသည်ကို မူ မသိရှိရပါ။ ၎င်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး အခြားရယူနိုင်သည့်သတင်းအချက်အလက်များလည်း မတွေ့ရပါ။ အထက်ပါနှစ်များအပြင် အခြားနှစ်နှင့်အခြား ကဏ္ဍများအတွက်အစိုးရမှ စုစည်းထားသောသတင်းအချက်အလက်များ ရှိမရှိကိုလည်း မသိရပေ။

ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနလက်အောက်တစ်ခုတည်း၌ (လယ်/ဆည်ဝန် ကြီးဌာန မဟုတ်) ၂၀၁၁-၂၀၁၂နှစ်ကာလအတွင်း ရာဘာနှင့်ဆီအုန်းအတွက် မြေရှင်းလင်းခြင်းမှ ရရှိသောကျွန်းသစ် ပင်မှာ ၁၂၂၈ ပင် (ကုဗပေ ၁၈၀၀ ခန့်) နှင့် ကျွန်းမဟုတ်သောအပင်မှာ ၇၇၁၄ ပင် (ကုဗပေ ၁၁၅၀၀ ခန့်) ရှိသည်။ ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ လယ်ယာသီးနှံစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များလည်း မရရှိခဲ့ပေ^{၇၁}။ လယ်/ဆည်ဝန်ကြီးဌာနသည် ၎င်းတို့လက်အောက်၌ပြုလုပ် သောသစ်တောအသွင်ပြောင်းမှုပမာဏ သို့မဟုတ် လယ်ယာစီးပွားရေးလုပ်ငန်းမှတစ်ဆင့် ထုတ်လုပ်ရရှိသော သစ် (conversion timber) များနှင့်ပတ်သက်၍ လူသိရှင်ကြားပြုလုပ်ချပြထားသောသတင်းအချက်အလက်များ မရှိပေ။ ယခုသစ်တောဦးစီးဌာနထံမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ အရ ၂၀၁၁ - ၂၀၁၂ ခုနှစ်အတွင်း ကျွန်းသစ် ၁၉၀၀၀ ကုဗမီတာနှင့် ကျွန်းသစ်မဟုတ်သော သစ် ၁၀၅၀၀၀ ကုဗမီတာ၊ စသည်ဖြင့် ဇယား ၅ တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းများမှ စုစုပေါင်း ၁၂၅၀၀၀

ဇယား 5

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနလုပ်ပိုင်ခွင့်အောက်ရှိရေအားလျှပ်စစ်၊ ရာဘာနှင့်ဆီအုန်းတို့မှရရှိသောအသွင်ပြောင်းသစ်၊ ၂၀၁၁-၂၀၁၂

ကဏ္ဍ	ကျွန်းပင်		ကျွန်းမဟုတ်	ခန့်မှန်း ဗမီတာ	စုစုပေါင်း သစ်ပင်	စုစုပေါင်း ဗမီတာ
ရေအားလျှပ် စစ်	၁၁၃၂၆	၁၆၉၈၉	၆၂၅၂၅	၉၃၇၈၈	၇၃၈၅၁	၁၁၀၇၇၇
ရာဘာ/ဆီ အုန်း	၁၂၂၈	၁၈၄၂	၇၇၁၄	၁၁၅၇၁	၈၉၄၂	၁၃၄၁၃
စုစုပေါင်း	၁၂၅၅၄	၁၈၈၃၁	၇၀၂၃၉	၁၀၅၃၅၉	၈၂၇၉၃	၁၂၄၁၉၀

မူရင်း- သစ်တောဦးစီးဌာန၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သစ်တော ရေးရာ ဝန်ကြီးဌာနနေပြည်တော်။

ကုဗမီတာပမာဏရှိသော conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံ ကိန်းမှရသောသစ်) ကို ထုတ်လုပ်ခဲ့သည်။

၂၀၁၃ခုနှစ်တွင် နေပြည်တော်၌တွေ့ဆုံခဲ့သည့် သစ်တောဦးစီးဌာနမှ အရာရှိကြီး၏အဆိုအရ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ လက်ထဲတွင်လည်း သစ်တောအသွင်ပြောင်းခြင်းနှင့် ထိုစီမံကိန်းမှထုတ်လုပ်ရရှိသောသစ် (conversion timber) ထုတ်လုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များတစ်စုတစ်စည်းထဲမရှိဘဲ၊ ထိုသို့မရရှိခြင်းမှာ နိုင်ငံ၏ လူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေ လျှင်မြန်စွာပြောင်းလဲမှုကြောင့် မြေအသုံးပြုမှုဦးတည်ချက်များလည်း လျှင်မြန်စွာ ပြောင်းလဲနေသောကြောင့် ဟုဆိုသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ အခြေပြုနိုင်ငံတကာအလှူရှင်သစ်များနှင့် အစိုးရမဟုတ် သောအဖွဲ့အစည်းများသည် အစိုးရအဖွဲ့များနှင့်အတူ ပူးပေါင်းကာ သစ်တောအသွင်ပြောင်းခြင်းဆိုင်ရာ သတင်း အချက်အလက်များကို အများပြည်သူသို့ချပြပြီး မြေအသုံးပြုမှု အစီအစဉ်ချမှတ်မှုများနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုများအား အဘက်ဘက်မှဆက်စပ်ပါဝင်သူများကို အသိပေးနိုင်ရန်ဆောင်ရွက် လျက်ရှိသည်။

ယခုအချက်အလက်များမှရှင်းလင်းစွာဖော်ပြထားသကဲ့သို့ပင် သစ်တောကဏ္ဍ၊ အထူးအဖြင့် သစ်တောအသွင် ပြောင်းခြင်းနှင့် ထိုစီမံကိန်းများမှ သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို အလေးပေးဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည်။

^{၇၀} သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနမှအသုံးပြုလေ့ရှိသည့်အသွင်ပြောင်းမှုနှုန်းအားသစ်ပင်အရေအတွက်အလိုက် သစ်ထု ထည်ပမာဏတွက်ချက်ပုံ။ သို့သော်ပုံမှန်ကျသောထုထည်အားသိရှိရန်သစ်ပင်အလိုက်အချက်အလက်များပိုမိုလိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

^{၇၁} သစ်တောဦးစီးဌာန၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန၊ နေပြည်တော်။ ထိုအသွင်ပြောင်းခြင်းများသည်အခြားအများစုကဲ့ သို့လယ်/ဆည်ဝန်ကြီးဌာနမဟုတ်ဘဲသစ်တောဦးစီးဌာနလက်အောက်တွင်ရှိသည်။ ဗဟိုသစ်တောဦးစီးဌာနမှ ၂၀၁၂ခုနှစ်အတွက်ဝန်ကြီးဌာနလက်အောက် ရှိရာဘာနှင့်ဆီအုန်းဧက၈၄၅၇၇၉ရှိသည်ဟုစာရင်းပြုစုထားသည်။

ဖြစ်စဉ်လေ့လာမှုများ - မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း စိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းမှ တစ်ဆင့် CONVERSION TIMBER (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်း မှရသောသစ်) ခုတ်ယူထုတ်လုပ်မှုအခြေအနေ

ခြုံငုံသုံးသပ်ချက်

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းစိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းမှတစ်ဆင့် conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်) ထုတ်လုပ်ခြင်း၏ ရှုထောင့်သည့်ပြဿနာများကို အကောင်းဆုံးဖော်ပြနိုင်သော ထင်ရှားသည့်ဖြစ်စဉ် ၂ခုအားရွေးချယ်လေ့လာထားသည်။ တစ်နိုင်ငံလုံးရှိစိုက်ပျိုးမြေအဖြစ်အသုံးပြုခွင့်ပေးခဲ့သည့် မြေဧရိယာစုစုပေါင်း ၏ ၆၀% ကျော်ရှိရာ ပြည်နယ်/တိုင်းနေရာ ၂ ခုအား လေ့လာရန်ရွေးချယ်ထားပြီး ထိုနေရာများသည် နိုင်ငံ၏ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုလိုအပ်သည့် တန်ဖိုးများစွာနှင့်ပြည့်စုံသောသစ်တောများ အများဆုံးရှိရာနေရာများ ဖြစ်သည်။

၁။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးမှုသည် မြန်မာနိုင်ငံအရှေ့တောင်ပိုင်းရှိ လယ်ယာစီးပွားရေး လုပ်ငန်းနှင့် conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်) ထုတ်လုပ်မှုများ မည်သို့ ဆက်စပ်နေသည်ကို သိသာထင်ရှားစေသည်။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၊ အထူးသဖြင့် ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုမြေ များစွာရှိသည့် တောင်ပိုင်းဒေသ တစ်ဝက်လုံးနီးပါးသည် တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သည့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ မတူကွဲပြားမှုများရှိကာ ကြိုးပိုင်းကာကွယ်တော ဧရိယာအတွင်း၌ အများစုတည်ရှိသော စောက်ရှောက်မှုလိုအပ် သည့် တန်ဖိုးများစွာနှင့်ပြည့်စုံသောမြေခိုင်ပိုင်းသစ်တောများ စွာပေါက်ရောက်ရာနေရာ ဖြစ်သည်။ ဗဟိုအစိုးရ သည် ထိုထိန်းသိမ်းကန့်သတ်ထားသောသစ်တောများမှသစ်များကို နှစ်စဉ် အကန့်အသတ်ဖြင့်ထုတ်ယူခွင့်ရှိပြီး၊ ထိုသစ်များမှာ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှနှစ်စဉ်ထွက်ရှိသည့်သစ်ပမာဏ ကုဗတန် ၃၀၀၀၀ ဖြစ်သည်။ ဆီအုန်း စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းသည် တနင်္သာရီဒေသတွင် အဓိကတည်ရှိပြီး၊ တစ်နိုင်ငံလုံးရှိစိုက်ပျိုးမြေအ ဖြစ် အသုံးပြု ခွင့်ပြုမြေစုစုပေါင်း၏ ၃၆% သို့မဟုတ် မြေဧက ၁.၉ သန်း (တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာအရ လယ်ယာစီးပွား အတွက်ခွင့်ပြုမြေပမာဏအများဆုံးဖြစ်သော)ရှိကာ ထိုပမာဏသည် တနင်္သာရီဒေသတစ်ခုလုံး၏ ၁၈ % ဖြစ် သည်။ ခွင့်ပြုမြေများ၏ ၁၉% သာ လက်တွေ့စိုက်ပျိုးမှုရှိသောကြောင့် စီမံကိန်း၏အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆီအုန်းစိုက်ရန်မဟုတ်ဘဲ အကျိုးအမြတ်အတွက် သစ်ခုတ်ယူရရှိရန်သာဖြစ်သည်ဟူသောအဆိုကို ပိုမိုခိုင်မာစေသည်။ Conversion timber (သစ်တော အသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်) များထုတ်လုပ်နိုင်ရန်အတွက် လယ်ယာစီးပွားစီမံကိန်းများရှိသောနေရာ သည် တန်ဖိုးမြင့်သစ်တောများတည်ရှိရာနေရာနှင့် မည်သည့် အတွက်ထပ်တူဖြစ်နေသည်ကို ကောင်းမွန်စွာသိရှိနိုင်ရန် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ထိုကဏ္ဍနှစ်ခုအား ရွေးချယ်လေ့လာထားသည်။ ထို့အပြင် ဆီအုန်းလုပ်ငန်းသည် ကမ္ဘာတဝှမ်းလုံးတွင်လည်း သစ်တောများပြုန်းတီးခြင်းနှင့် conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသော သစ်) များထုတ်လုပ်ခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်စေသည့် အဓိကတွန်းအားဖြစ်သော နိုင်ငံတကာလယ်ယာစီးပွားကုန်ပစ္စည်းတစ်ခုဖြစ်သည်^{၇၂}။

၂။ ကချင်ပြည်နယ်သည် မြန်မာနိုင်ငံမြောက်ပိုင်းတွင်တည်ရှိပြီး တရုတ်နိုင်ငံယူနန်ပြည်နယ်နှင့် နယ်စပ်ချင်း ထိတွေ့ကာ တနင်္သာရီဒေသ၏ ဆန်ကျင်ဘက်ဒေသတွင်တည်ရှိသည်။ ကချင်ပြည်နယ်တွင် ကြီးမားသောသစ်တောကြီးများစွာနှင့် HCVs (ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုလိုအပ်သော တန်ဖိုးများစွာနှင့်ကြွယ်ဝသည့် သစ်တောများ) ရှိသကဲ့သို့ လယ်ယာစီးပွားရေးလုပ် ငန်းများအတွက် မြေယာအသုံးပြုခွင့်ပေးမှုသည်လည်း တစ်နိုင်ငံလုံး၏ ၂၇% ရှိပြီး (တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးပြီးလျှင်) လယ် ယာစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် မြေယာအသုံးပြုခွင့်ချ ပေးမှု ဒုတိယအများဆုံးနေရာဖြစ်သည်။ ကချင်ပြည်နယ်အတွင်းတွင် ရာဘာ၊ ကြံနှင့် ပီလောပီနံကဲ့သို့သော ဇီဝလောင်စာများစိုက်ပျိုးရန် ခွင့်ပြုမြေဧက ၁.၄ သန်းနီးပါး ခွင့်ပြုထားပြီးဖြစ်သော်လည်း လက်တွေ့တွင် ထိုမြေ များ၏ ၁၂% ကိုသာ စိုက်ပျိုးထားသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ကချင်ပြည်နယ်၏နိုင်ငံရေးစီးပွား နှင့် ဂေဟစနစ်သည် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးနှင့်အလုံးစုံကွဲပြားမှုရှိသောကြောင့် ယခုဖြစ်စဉ်လေ့လာမှုတွင် ဒေသတစ်ခု၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုဘဝဆိုင်ရာအခြေအနေများကွဲပြားမှုအပေါ်မူတည်၍ conversion timber (သစ်တော အသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်) ထုတ်လုပ်မှုအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိ၊ မရှိကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာနိုင်သည်။

⁷² Hosonuma et al. ၂၀၁၂

ကချင်နှင့်တနင်္သာရီဒေသနှစ်ခုသည် မြန်မာ့သဘာဝသစ်တောများကျန်ရှိရာမြေဖြစ်ပြီး ဗမာမဟုတ်သောတိုင်းရင်းသားများ အဓိကနေထိုင်ကာ ဒေသတွင်းစစ်ရေးမတည်ငြိမ်မှုများရှိရာဒေသများလည်း ဖြစ်သည်။ ဒေသတွင်း နိုင်ငံရေး၊ လူမှုဘဝနှင့်စီးပွားရေးဆိုင်ရာအခြေအနေများသည် ဒေသတစ်ခု၏မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား အပေါ် များစွာအကျိုးသက်ရောက်မှု ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ ကချင်ပြည်နယ်ရှိ လယ်ယာစီးပွားအတွက် ခွင့်ပြုမြေများမှ တစ်ဆင့် conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်) ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ မထုတ်လုပ်ခြင်း သည် ခွင့်ပြုမြေကိုရရှိသောကုမ္ပဏီ၊ သစ်တောနှင့်ဂေဟစနစ်တွင်မှီခိုနေထိုင်သူများနှင့် ခွင့်ပြုမြေ၏ဘူမိအနေအထားပေါ်မူတည်သည်။ ခွင့်ပြုမြေရရှိသည့်ကုမ္ပဏီသည် စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်များကိုရယူရန် အလေးထားသည့် တရုတ်ဦးဆောင်သည့်ဘိန်းအစားထိုးလုပ်ငန်းများဖြစ်ပါက conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံ ကိန်းမှရသောသစ်)များထုတ်လုပ်ခြင်းမရှိပါ။ အကြောင်းမှာ ထိုခွင့်ပြုမြေများသည် ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာမြေများ သို့မဟုတ် တန်ဖိုးနိမ့်တောများခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းထားပြီးသည့် သစ်တောများဖြစ်သောကြောင့် ဟုသိရသည်။ အခြားဖြစ်စဉ်များကိုကြည့်ပါက အထူးသဖြင့်ပြည်သူ့စစ်များနှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ ထိန်းချုပ်ထားသောဒေသများတွင် သစ်တောများအသွင်ပြောင်းခြင်းသည် အဖိုးတန်သစ်များနှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းမှ အကျိုးစီးပွားရယူလိုသောကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သည်။ ပြည်တွင်းစစ်များဖြစ်ပွားနေ သည့်နေရာများရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများသည် သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းမှ အကျိုးအမြတ်ထုတ်ယူခြင်းထက် ပိုသော၊ ဥပမာအား ဖြင့် စစ်ရေးအရထိန်းချုပ်မှုရယူခြင်းစသည့် နည်းဗျူဟာကျကျ ဦးတည်မှုနှင့် အကောင်အထည်ဖော်မှုများရှိနိုင်သည်။⁷³

ဓာတ်ပုံ- ဒေသခံသုတေသီ၊ လယ်ယာစီးပွားလုပ်ငန်းအတွက်မြေအသုံးပြုရန် လတ်တလော ခုတ်ယူမီးရှို့ထားသော လမ်းဘေး သစ်တောများ

⁷³ Wood ၂၀၁၁

ဖြစ်စဉ်လေ့လာမှု ၁ - မြန်မာနိုင်ငံအရှေ့တောင်ပိုင်းရှိ တနင်္သာရီ တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုမြေများနှင့် သစ်တော အသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ် (CONVERSION TIMBER)

နောက်ခံရာဇဝင်

ယခင်စစ်အစိုးရသည် ၁၉၉၉ ခုနှစ်မှစတင်ကာ ပြည်တွင်းဖူလုံရေးစီမံကိန်း၏အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအဖြစ် စစ်တပ်မှ ဦးဆောင်သည့် စက်မှုလုပ်ငန်းသုံးဆီအုန်းစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအား အားပေးခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံအရှေ့တောင်ပိုင်းရှိ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၏ တောင်ပိုင်းဒေသများသည်သာ ရာသီဥတုအခြေအနေအရ ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးရန် သင့်လျော်သည်ဟုဆိုသည်။ ထိုအဆိုအား အထောက်အပံ့ပေးသည့်သုတေသနပြုမှုများမရှိခဲ့ပေ။ ဆီအုန်းအိုးကြီး စီမံကိန်းလုပ်ကိုင်စဉ်ကာလတွင် ထိုဒေသတွင်းရှိနေရာအများအပြားအား ထိန်းချုပ်ခဲ့သူမှာ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း လူသိအများဆုံးနှင့်သက်တမ်းအရှည်ဆုံးတိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ဖြစ်သည့် ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (KNU) ပင်ဖြစ်ပြီး လက်ရှိတွင်လည်း တနင်္သာရီဒေသ အနည်းနှင့်အများထိန်းချုပ်နိုင်စွမ်းရှိသေးသည်။ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်အလယ်နှင့်အနောင်းပိုင်းကာလများအတွင်းတနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးရှိ KNU နှင့် ကရင်တိုင်းရင်းသားများ အား မြန်မာ့တပ်မတော်မှဦးတည်တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီးနောက်တွင် အစိုးရမှ ပထမ ၇ နှစ်တာ ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးရေးစီမံ ကိန်းကို ၁၉၉၉ ခုနှစ်တွင်စတင်ခဲ့ပြီး၊ တနင်္သာရီဒေသအား မြန်မာနိုင်ငံ၏စားအုန်းဆီအိုးဟု ကြေညာခဲ့သည်။ ပထမဦးစွာဒေသတွင်းရှိ တစ်ခုတည်းသောတောင်မြောက်ဆက်သွယ်ထားသည့်လမ်းအား အဆင့်မြှင့်ခဲ့ပြီး ပြည်ထောင်စုလမ်းကြီးဟုခေါ်တွင်ခဲ့သည်။ တောင်ကြားများတွင် ခြံရံတိုက်ခိုက်ခံရမှုကာကွယ်ရေးနည်းဗျူဟာ တစ်ရပ်အနေဖြင့် KNU အားထောက်ခံအားပေးနိုင်သည့်ကရင်ရွာများကို စစ်တပ်မှထိန်းချုပ်ထားသော လမ်းများ အနီးအနားတွင် ပြန်လည်နေရာချထားခဲ့သည်⁷⁴။ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်သွားသော အခြားကရင်ပြည်သူများမှာ လက်ရှိတွင် ထိုဒေသရှိပြည်တွင်းဒုက္ခသည်များအဖြစ် သတ်မှတ်ခံထားရပြီး၊ အချို့မှာ ထိုင်းနိုင်ငံသို့ထွက်ပြေး သွားကာ ယခုအချိန်အထိ ဒုက္ခသည်အဖြစ်ခံနေကြသည်။ ယခင်ကပြည်သူများနေထိုင်ခဲ့ရာရွာအများစုသည် ယခုအခါမြန်မာစီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်များ လက်ထဲသို့ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးရေးအဖြစ် အသုံးပြုခွင့်ပေးပြီး သို့မဟုတ် နိုင်ငံတကာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့အစည်းများမှ သဘာဝကာကွယ်ရေးတောများအတွက် အရေးကြီးနေရာများဖြစ်သည်ဟု ယူဆနေကြသည်။ ယခုအခါ KNU နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး သဘောတူညီချက် ရရှိ ထားသောကြောင့် ကရင်လူမျိုးများကမိမိတို့၏မူလဇာတိမြေသို့ ပြန်လည်အခြေချလျှင်ခြင်းသည် ဆီအုန်းစိုက်ပျိုး ရေး၏ ဥပဒေနှင့်ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာကိုက်ညီရေး၊ သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးပြန်လည်နေရာ သတ်မှတ်ရေး၊ ပြည်တွင်း ပြည်ပရှိဒုက္ခသည်များပြန်လည်နေရာချထားရေး စသည့်များအတွက် အခက်အခဲများကို ရင်ဆိုင်ရဖွယ်ရှိသည်။

သစ်တောဧရိယာနှင့် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုလိုအပ်သည့် ၎င်း၏တန်ဖိုး များ

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးသည် ပျက်သုံးသွားမည့်အန္တရာယ်တွင်ရှိနေသည့် ကမ္ဘာ့နောက်ဆုံးအကောင်းပကတိ ကျန်နေသောအစိုးတန်မြေခွံပိုင်း Dipterocarp မှတ်သုတောများနှင့် ထိန်းသိမ်းရန်လိုအပ်နေသည့်ရေနေသတ္တဝါများရှိရာ ဒေသဖြစ်သည်။ ထိုဒေသသည် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရန်လိုအပ်သည့်မျိုးစိတ် အများအပြားရှိသည့် အရေးပါဖီဝမတူကွဲပြားမှုများရှိနေသောဧရိယာ ဟု နိုင်ငံတကာသဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့များ၏ သတ်မှတ်ချက်နှင့်ကိုက်ညီသောဒေသ ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ထိုဧရိယာတစ်ခုလုံးကို တနင်္သာရီတောင်တန်းဒေသ ကာကွယ်ရေးစင်္ကြံဟုအသိအမှတ်ပြု ထားသည်⁷⁵။ ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့ အစည်းများသည် ရန်ကုန်နှင့်တနင်္သာရီဒေသ ၂ ခုလုံးတွင် ရုံးများဖွင့်လှစ်ကာ တနင်္သာရီဒေသအတွင်း ပျက်သုံး မည့်အန္တရာယ်ကြုံတွေ့နေရသော သဘာဝသစ်တောများနှင့် ရေနေသတ္တဝါများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် လုပ်ငန်းသစ်အားအကောင်အထည်ဖော်ရန် ကြိုးပမ်းလျက်ရှိသည်။ ထိုကဲ့သို့ ဒေသတွင်း အခြေစိုက်ကာကွယ် ရေးလုပ်ငန်းများအောင်မြင်စေရန်အတွက် စက်မှုသုံးဆီအုန်းနှင့်ရာဘာစိုက်ခင်းများတိုးချဲ့ရန်ခွင့်ပြုခြင်း၊ မြေယာ ဈေးကွက်ကစားခြင်း၊ စသည့်လုပ်ဆောင်မှုများသည် ဒေသအတွင်းဖီဝမျိုးကွဲများ၊ သစ်တောများနှင့်လူနေမှုဘဝ များအပေါ် အဓိက ခြိမ်းခြောက်လျက်ရှိနေသည်ဆိုသောအချက်ကို အများအား ပေါ်ပေါ်တင်တင်အသိပေးပြော ကြားရန်လိုအပ်သည်။

⁷⁴ အင်တာဗျူးများ၊ထားဝယ်၊တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ၂၀၁၃ခုနှစ်နှင့်ရန်ကုန်၊မြန်မာနှင့်ချင်းမိုင် ၂၀၁၀ပြည့်နှစ်နှင့် ၂၀၁၃ခုနှစ်

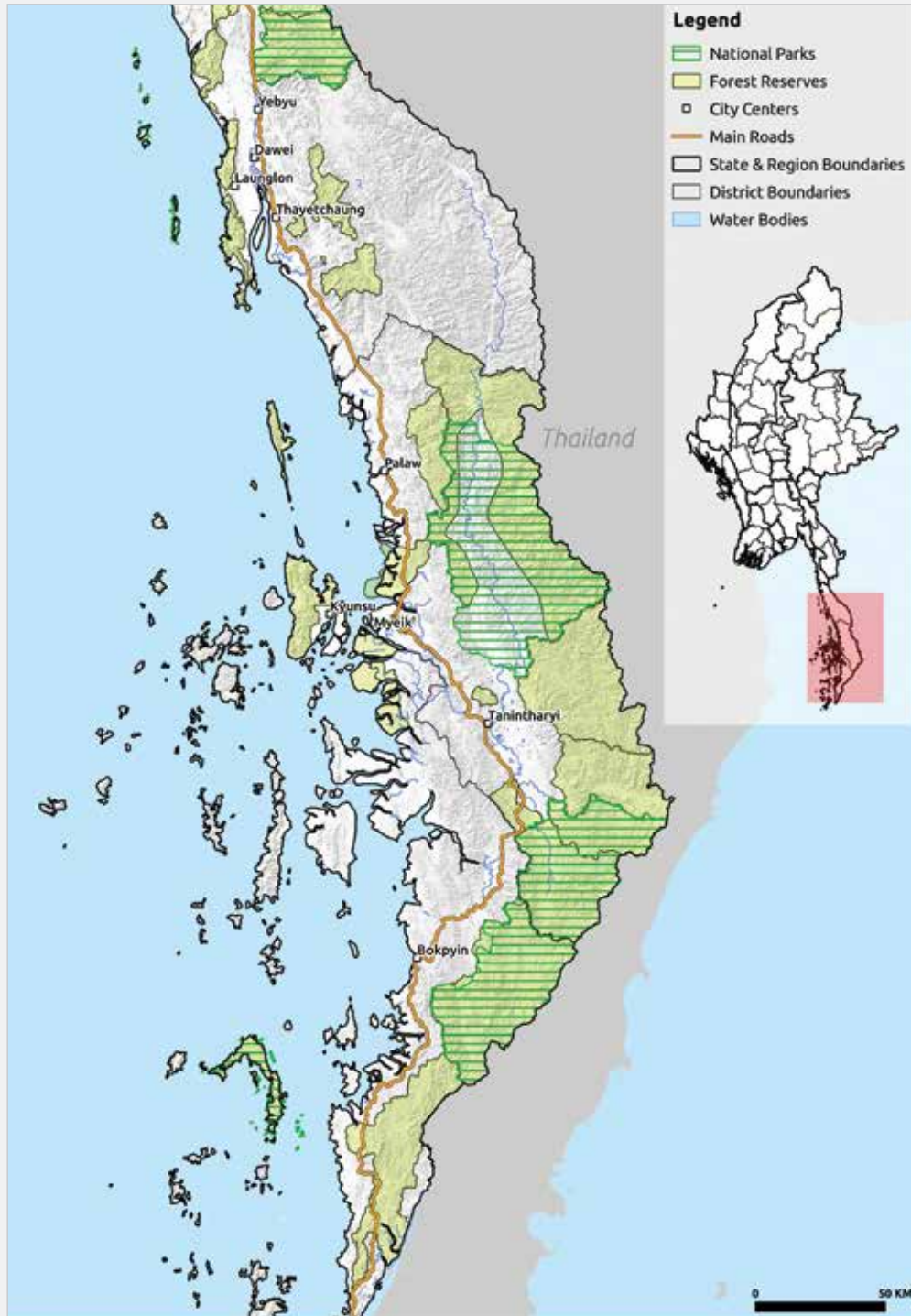
⁷⁵ WCS ၂၀၁၂

၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ၏ သတင်းအချက်အလက်များအရတနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၏ ၆၂% (အကြမ်းအားဖြင့် ဧက ၆ သန်း) ကိုသစ်တောများဖုံးလွှမ်းထားသည်ဟု သိရသည်^{၇၆}။ တနင်္သာရီတိုင်း ဒေသ ကြီး၏ ၃၁% သည် (သစ်တောဦးစီးဌာနလက်အောက်ရှိ) တရားဝင်သတ်မှတ်ထားသည့် ကြိုးပြင်ကာ ကွယ်တောများနှင့်အမျိုးသားကြိုးဝိုင်းသစ်တော များသို့မဟုတ် (လယ်/ဆယ်ဝန်ကြီးဌာနလက်အောက်ရှိ) သတ် မှတ်ထားခြင်းမရှိသည့်သစ်တောမြေများ ဖြစ်သည်။ တနင်္သာရီ တိုင်းဒေသကြီး၏ကြိုးဝိုင်းသစ်တော ၃၇ ခုမှာ အရွယ်အစားကွဲပြားမှုရှိသည်။ အချို့မှာ ဧကအနည်းငယ်သာရှိသော်လည်း အချို့မှာ ဧကပေါင်းထောင်ချီကျယ် ဝန်းကာ စုစုပေါင်း ၃.၃၂ ဧက ကျယ်သည်။ ထားဝယ်ဒေသသည် (သစ်တောဖုံးလွှမ်းမှုပမာဏနည်း သောကြောင့်) ကြိုးဝိုင်းတောပမာဏအနည်းဆုံးဖြစ်ပြီး ဧကအားဖြင့် ၁၁၆၀၀၀ မျှသာရှိကာ ဤဒေသအတွင်း ဆီအုန်းစိုက်ပျိုး ရန် ခွင့်ပြုသည့်မြေဧကလည်းနည်းပါးသည်။ တစ်ဖက်တွင် မြိတ်ဒေသသည် ၁.၄၅ ဧက ကျယ်ဝန်းသည့် ကြိုးဝိုင်း သစ်တောများရှိပြီး တနင်္သာရီသဘာဝထိန်းသိမ်းရေးဒေသတွင်ပင် ဧက ၄၂၀၀၀၀ ရှိသည်။ တောင်ဘက်စွန်းရှိ ကော့သောင်းဒေသသည် လေးညသဘာဝသစ်တောနှင့် ဘကျန်ကြိုးဝိုင်းသစ်တောများရှိသောကြောင့် ကြိုးဝိုင်း သစ်တောပမာဏစုစုပေါင်း ၄၃၇၀၀၀ ဧကရှိသည်။ ထိုနေရာများထဲမှ တနင်္သာရီသဘာဝထိန်းသိမ်းရေးဒေသ တစ်ခုသာ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် တရားဝင်အသိအမှတ်ပြု ခြင်းခံထားရသည်။ ကျန်အမျိုးသားသစ်တော ၃ ခုမှာ တရားဝင်အသိအမှတ်ပြုပေးခံရရန်စောင့်စားလျက်ရှိသောအနေအထား တွင်ရှိပြီး၊ ထိုဒေသများအတွင်း၌ ဆီအုန်းနှင့် သစ်ထုတ်လုပ်ရေးအတွက်မြေအသုံးပြုခွင့်ချပေးမှုများ ဖြစ်ပေါ်နေသောကြောင့် ထိုတောများ၏အနာဂတ်မှာ ရေရာမှုမရှိပေ။ အမျိုးအမည်သတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိသည့်ကာကွယ်တောများ၏နေရာနှင့် အရွယ်အစားကို ပုံ ၃ နှင့် ၄ တွင် ဖော်ပြထားသည်။ ယခုဖြစ်စဉ်လေ့လာမှုသည် ကြိုးဝိုင်းတောများနှင့် အမျိုးအမည် သေသေချာချာ သတ်မှတ်ထား ခြင်းမရှိသည့်သစ်တောများအား ဆီအုန်းစိုက်ခင်းခွင့်ပြုမြေအဖြစ်ပြောင်းလဲပစ်ရန် ရည်ရွယ်ခြင်း သည် ဒေသတွင်းရှိမြေနိမ့်ဒေသ သစ်တောများနှင့် ရှားပါးတိရိစ္ဆာန်များကိုပျက်သုံးစေမည့်အရေးအား တွန်းအား ပေးနေကြောင်းကိုဖော်ပြထားသည်။ ဖော်ပြထားသည်။

^{၇၆} ထိုနေရာတွင်ပါရှိသောသစ်တောများအားမည်သို့ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ကြောင်းကိုမူမသိရပါ။

ပုံ 3

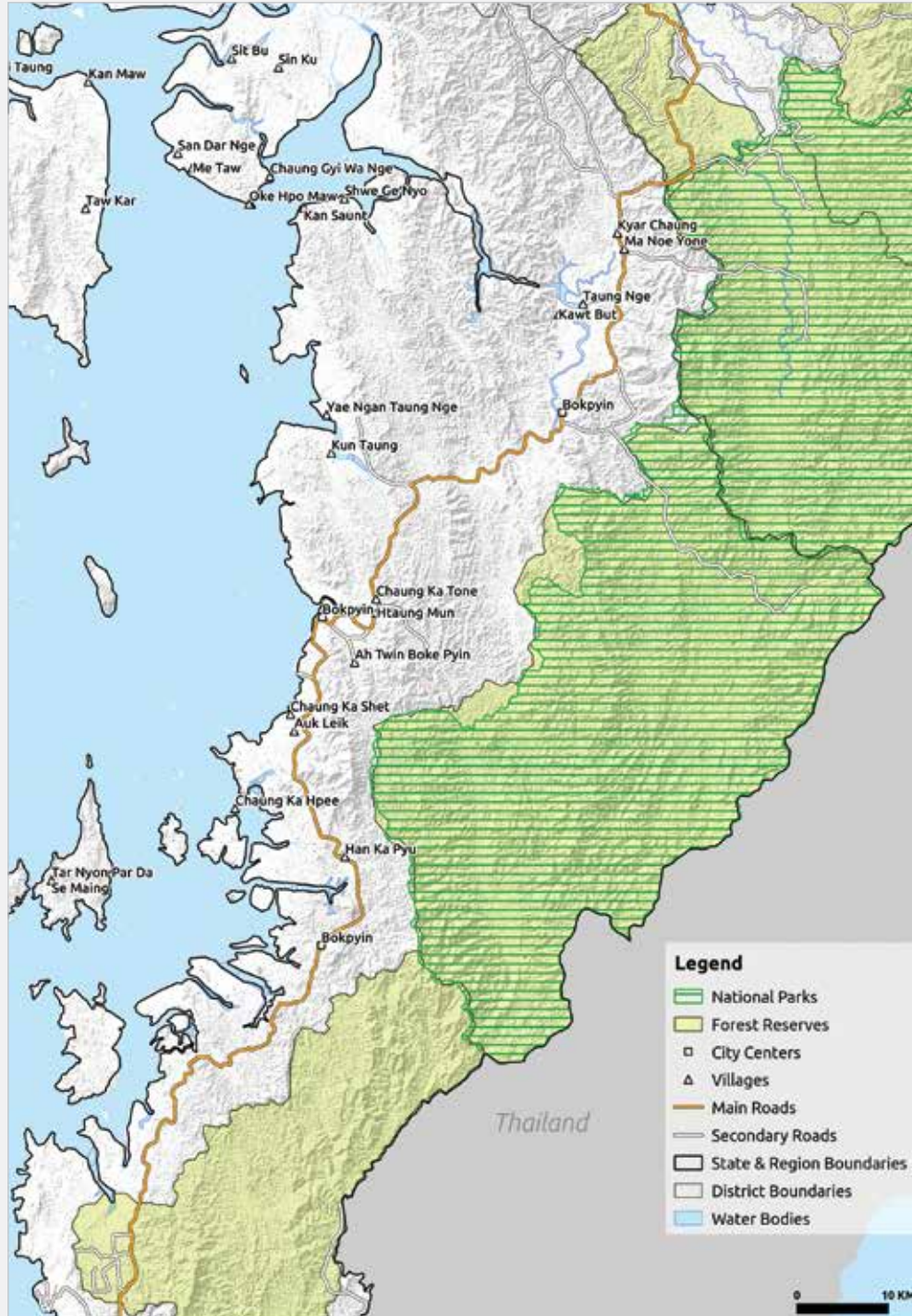
မြန်မာနိုင်ငံတောင်ပိုင်းရှိ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး

မှတ်ချက်- ဒေသခံ အစိုးရ အဖွဲ့များထံမှ ရရှိသည့် မြေပုံပါ အချက်အလက်များအကို အသုံးပြုထားခြင်း ဖြစ်ပြီး ပထဝီအနေအထားရ တိကျရန် မရည်ရွယ်ပါ။ ယခုမြေပုံကို MathieuPellerinမှ ရေးဆွဲသည်။

ပုံ 4

မြန်မာနိုင်ငံတောင်ပိုင်းရှိ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတောင်ပိုင်း

မှတ်ချက် - ဒေသခံအစိုးရအဖွဲ့များထံမှရရှိသည့်မြေပုံပါအချက်အလက်များအကို အသုံးပြုထားခြင်းဖြစ်ပြီး ပထဝီအနေအထားရတိကျရန်မရည်ရွယ်ပါ။ ယခုမြေပုံကို Mathieu Pellerin မှရေးဆွဲသည်။ ယခုမြေပုံကို Mathieu Pellerin မှရေးဆွဲသည်။

သစ်တောအသုံးချပိုင်ခွင့်များ

သစ်တောအမျိုးအစားတစ်ခုခုအဖြစ်သတ်မှတ်ထားသည့်မြေပေါ်ရှိ သယံဇာတများအား ဒေသခံပြည်သူများမှ အသုံးပြုခြင်းကို တားမြစ်ပိတ်ပင်ထားသည်။ ထိုပိတ်ပင်မှုတွင်အမဲလိုက်ခြင်း၊ ငါးဖမ်းခြင်း၊ ထင်းခွေခြင်း (ကြိုးဝိုင်း တောစနစ်အခန်းအား ကြည့်ပါ) စသည်တို့ ပါဝင်သည်။ ကျေးရွာထင်းတောများ သို့မဟုတ် အိမ်ဆောက်ရန် စသည့်ကျေးရွာများမှအသုံးပြုရန် အထူးခွင့်ပြုထားခြင်း စသည်ချွင်းချက်များလည်းရှိပါသည်။ ထိုကြိုးဝိုင်းတော များသည် သီအိုရီအရအမျိုးမျိုးအသုံးပြုရန် အမျိုးမျိုးခွဲခြားသတ်မှတ်ထားသော်လည်း လက်တွေ့တွင်မူ သစ်တောထိန်းသိမ်းမှုကိုပယ်ဖျက်ကာ၎င်းတို့အား လယ်ယာစက်မှုလုပ်ငန်းခွင့်ပြုခြင်းများအဖြစ်သာ ချပေးအသုံး ချနေသောကြောင့်အများက ထိုသစ်တောများကို စီးပွားဖြစ်သစ်ခိုးထုတ်ရေးအရင်းအမြစ်များအဖြစ်သာ မြင်နေကြ သည်။

တိုင်းပြည်၏ဆီအုန်းပေါကြွယ်ဝသည့်ဒေသအား ဖွံ့ဖြိုးလာစေခြင်း

၁၉၉၉ ခုနှစ်မှစတင်ကာ အစိုးရသည် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းတွင် ဆီအုန်းဧက ၅ သိန်း စိုက်ပျိုးရန် ရည်ရွယ်ခဲ့ပြီး၊ စစ်အစိုးရခေါင်းဆောင်များက အထူးရွေးချယ်ထားသောခရိုင်ကုမ္ပဏီများမှ လုပ်ဆောင်ရန်မျှော် လင့်ခဲ့သည်။ မျှော်မှန်းစိုက်ပျိုး မြေမှထွက်ကုန်တစ်ဝက်သည် ပြည်တွင်းဖူလုံစေရန်ဖြစ်ပြီး ကျန်တစ်ဝက်ကို နိုင်ငံ ခြားသို့တင်ပို့ရန်ရည်ရွယ်ခဲ့သည်။^{၇၇}

ပါဝင်သည့်အဖွဲ့အစည်းများ

မြန်မာနိုင်ငံမှ ကုမ္ပဏီ ၅၀ ခန့် (နိုင်ငံခြားသားပိုင်ကုမ္ပဏီ ၁ ခု ၂ ခုမှအပ) သည် ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် အရွယ် အစားအမျိုးမျိုးရှိသည့်ခွင့်ပြုခြင်းများရရှိခဲ့ပြီး၊ လွန်ခဲ့သောဆယ်စုနှစ်တစ်ခုနှစ်ခုအတွင်း ဧက ထောင်ပေါင်းများစွာသော ခွင့်ပြုခြင်းများကို အစိုးရကခွဲဝေပေးခဲ့သည်။ စိုက်ပျိုးမြေအဖြစ်လုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးထားသော မြေများအတွင်း နှစ်စဉ်စိုက်ပျိုးရမည့် တရားဝင်သတ်မှတ်ထားသည့်ပမာဏရှိသော်လည်း၊ လုပ်ငန်းရှင်အများစုမှာ ၎င်းတို့ရရှိထားသည့်မြေပမာဏအနည်း ငယ်ကိုသာ အမှန်တကယ်စိုက်ပျိုးကြသည်။ မြေအသုံးပြုမှုချိုးဖောက် ခြင်းအတွက် သတ်မှတ်ထားသောပြစ်ဒဏ်များကို အစိုးရမှ ကြီးကြပ်မှုအားနည်းသောကြောင့်လည်း ယခုကဲ့သို့ စိုက်ပျိုးမှုပမာဏအားနည်းခြင်းဖြစ်သည်။^{၇၈}

ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးမြေဧက ၂၀၀၀၀ ကိုသာ စက်မှုဝန်ကြီးဌာနမှကြိုကြပ်သည်။ ကနဦးတွင် ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးမြေ အများစုကို စစ်တပ်နှင့် အကျိုးစီးပွားတစ်ဖြစ်သည့်မြန်မာဦးပိုင်လုပ်ငန်းမှ ရရှိခဲ့သော်လည်း ယခုတွင်မူ ဧက ၃၀၀၀ သာ လက်ဝယ်ရှိပြီး ကျန်မြေများမှာ ပြည်တွင်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသို့ လွှဲပြောင်းပေးလိုက်ပြီးဖြစ်သည်။ သို့ သော် ထိုကဲ့သို့ ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးမြေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့်ရ ကုမ္ပဏီ များသည် လူမှုရေးအရကောင်းမွန်စွာစီမံကိန်းများနှင့် ပတ်သက်ဆက်နွှယ်မှုရှိနေသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ယခင်ကမ်းရိုး တန်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်ဦးစီးချုပ် (တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၏ဒေသခံစစ်ဦးစီးချုပ်) ခင်ဇော်ဦးအား ၎င်း၏မိသားစု နှင့်စီးပွားဖက်များမှ ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးမြေများကိုရရှိပြီးနောက်တွင် ဦးပိုင်လုပ်ငန်းဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ပြောင်းရွှေ့လိုက် သည်။^{၇၉}

စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်ခွင့်ရရှိရန် သို့မဟုတ် အကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် နိုင်ငံရေးအရပတ်သက်ဆက်နွှယ်မှု သို့မဟုတ် အရင်းအနှီးရှိသောသူမှာ အနည်းငယ်သာရှိသောကြောင့် မိသားစုများမှပိုင်ဆိုင်သည့် အသေးစား ဆီအုန်းစိုက်ခင်းစီမံကိန်းများ(၂၀၁၃ ခုနှစ်အထိ ဧက ၁၁၀၀၀) များမှာ ပမာဏမများပေ။

လက်တွေ့စိုက်ပျိုးမှုပမာဏ

အစိုးရသတင်းအချက်အလက်များအရ ပထမ (၇) နှစ်တာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကာလအပြီး (၂၀၀၅ - ၂၀၀၆) တွင် ရာထားသည့် ဧက ၅၀၀၀၀၀ ထက်များစွာလျော့နည်းကာ ဆီအုန်းဧက ၁၆၆၀၀၀ သာ စိုက်ပျိုးနိုင်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၉ - ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင်လည်း မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးတွင် မြေဧက ၁ သန်းကျော် အသုံးပြုခွင့်ပေးခဲ့သော် လည်း ဧက ၂၅၀၀၀၀ သာစိုက်ပျိုးထားသည်ကိုတွေ့ရသည်။^{၈၀} မြို့နယ်အဆင့်သတင်းအချက်အလက်များအရ ၂၀၁၂ - ၂၀၁၃ခုနှစ်အကုန် (နောက်တစ်ကြိမ် ၇ နှစ်တာ ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးမှုဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကာလအပြီးဆုံးချိန်) တွင် မြန်မာကုမ္ပဏီများအား လုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးထားသောမြေဧက ၁.၉ သန်းထဲမှ ဧက ၃၆၀၀၀၀ သာ စိုက်ပျိုးထားသည် ကို သိရှိရသည်။

၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၏မြေဧရိယာစုစုပေါင်း ၁၈% သည် ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးမြေများအဖြစ်

^{၇၇} မြန်မာ့အလင်း၊ ၂၀၀၂

^{၇၈} မြေလွတ်မြေလပ်မြေရိုင်းစီမံခန့်ခွဲရေးဥပဒေ (၂၀၁၂နှစ်) အရကုမ္ပဏီများသည်လယ်ယာစီးပွားရေးအတွက်အသုံးပြုခွင့်ရသောစိုက်ပျိုးမြေများတွင်နှစ်စဉ် သတ်မှတ်ပမာဏအတိုင်းစိုက်ပျိုးရမည်ဖြစ်ပြီး၎င်းနှစ်အတွင်းအပြီးသတ်စိုက်ပျိုးနိုင်ရမည်ဖြစ်သည်။

^{၇၉} ယခုအခါဦးပိုင်လုပ်ငန်းဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်မှတနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအပါအဝင်မြန်မာနိုင်ငံအရှေ့တောင်ပိုင်းဒေသရှိစစ်တပ်လုပ်ငန်းများကိုကြီးကြပ်ရန်အတွက် ပြန်လည်ပြောင်းရွှေ့လိုက်သည်ဟုသိရသည်။

^{၈၀} မြန်မာ့နှစ်ရှည်ပင်လုပ်ငန်း၊ လယ်/ဆယ်ဝန်ကြီးဌာန၊ နေပြည်တော်

ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။ သို့သော် ထိုပြောင်းလဲသတ်မှတ်ခဲ့သည့် မြေများ၏ ၂၀% ခန့်သာ ဆီအုန်း များ အမှန်တကယ်စိုက်ပျိုးထားသည်။ အချို့မှာ လမ်းမပေါ်များမှာ ကြည့်ရှုတတ်ကြသော အစိုးရ အကြီးအကဲများ မြင်သာသည့်နေရာများတွင်သာ စိုက်ပျိုးထားကြသည်။ မြို့နယ်အလိုက် ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးရန် အသုံးပြုခွင့် ပေးထားသည့် မြေတည်နေရာများနှင့်စိုက်ပျိုးမြေဧကများကို ဇယား ၆ တွင်ကြည့်ရှုနိုင်သည်။⁸¹

ဇယား ၆

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ဆီအုန်းထုတ်လုပ်မှု၊ ၂၀၁၂ - ၂၀၁၃

	ခရိုင်	ကုမ္ပဏီအရေအတွက်	ခွဲစေပြီး	စိုက်ပျိုးပြီး	စိုက်ပျိုးပြီး %
မွန်ဂျီများ	ထားဝယ်	၆	၃၂၈၅၄	၁၉၇၉၀	၆၀
	မြိတ်	၂၃	၄၀၈၂၁	၃၈၄၁၀	၉
	ကျောသောင်း	၂၃	၁၄၅၅၈၉၅	၂၆၉၂၀၀	၁၈
ပိုင်ဆိုင်သူအမျိုးအစား	ပုဂ္ဂလိက ကုမ္ပဏီ		၁,၈၉၆,၉၇၀	၃၂၇,၄၀၀	၁၇
	အစိုးရပိုင် လုပ်ငန်း		-	၁၈,၃၉၀	-
	စစ်တပ်		-	၂,၇၃၉	-
	အသေးစားပိုင်ဆိုင်သူ		-	၁၀,၉၂၆	-
တနင်္သာရီဒေသ စုစုပေါင်း		၅၂	၁,၈၉၆,၉၇၀	၃၅၉,၄၅၅	၁၉

မူရင်း- တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး လယ်/ဆည် ဌာန ၂၀၁၃

သစ်တောပြုန်းတီးမှုများကို လေ့လာရန်အတွက်ဆီအုန်းနှင့်ရာဘာ ၂ မျိုးလုံးအားထည့်သွင်းရန် လိုအပ်သော် လည်း ရာဘာစိုက်ပျိုးထားသည့်မြေများသည် ကနဦးတွင် ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးမှုများကဲ့သို့ ပုဂ္ဂလိကများသို့ ခွဲဝေပေး ခဲ့သောကြောင့် လယ်/ဆည်ဝန်ကြီးဌာနမှရရှိသည့် လယ်ယာစီးပွားဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်များတွင် ရာဘာမပါဝင်ပေ။ ၂၀၀၈ - ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် ဆီအုန်းဧက ၂၅၀၀၀၀ နှင့် ရာဘာဧက ၂၀၀၀၀၀ စိုက်ပျိုးထားပြီး စုစုပေါင်းဧက ၄၅၀၀၀၀ ရှိသည်။ ၂၀၁၂ - ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် ဆီအုန်းဧက ၃၆၀၀၀၀ နှင့် ရာဘာဧက ၃၀၀၀၀၀ စိုက်ပျိုးထားပြီး ဇယား ၇ တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း စုစုပေါင်းဧက ၆၆၀၀၀၀ ရှိသည်။ ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးမြေ အများစုမှာ တနင်္သာရီတိုင်းတောင်ပိုင်းတွင်တည်ရှိပြီး၊ ရာဘာကို သစ်တောမြေနည်းပါးကာ ကြိုးပိုင်းတောနှင့် ထိန်းသိမ်းထားသည့်သစ်တောများနည်းပါးသွားပြီးဖြစ်သော မြောက်ဘက်ပိုင်းတွင် စိုက်ပျိုးသည်ကိုတွေ့ရသည်။

⁸¹ မြန်မာ့နှစ်ရှည်ပင်လုပ်ငန်း၊ လယ်/ဆည်ဝန်ကြီးဌာန၊ နေပြည်တော်။ ဗဟိုအစိုးရထံမှရရှိသည့် ၂၀၁၃ခုနှစ်ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များမှာ အလွန်နည်းပါးနေသောကြောင့် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရထံမှရယူခဲ့သည်။

ဇယား 7

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းစိုက်ပျိုးခဲ့သော ဆီအုန်းနှင့် ရာဘာ၊ ၂၀၀၈ - ၂၀၁၃

နှစ်	ဆီအုန်း	ရာဘာ	စုစုပေါင်း
၂၀၀၈/၀၉	၂၅၁,၃၈၀	၂၀၂,၇၄၃	၄၅၄,၁၂၃
၂၀၀၉/၁၀	၂၇၆,၉၄၀	၂၁၉,၂၉၅	၄၉၆,၂၃၅
၂၀၁၀/၁၁	၃၀၆,၁၃၅	၂၃၈,၃၅၇	၅၄၄,၄၉၂
၂၀၁၁/၁၂	၂၉၆,၇၈၀	၂၆၄,၁၄၆	၅၆၀,၉၂၆
၂၀၁၂/၁၃	၃၅၉,၄၅၅	၂၉၈,၃၅၆	၆၅၇,၈၁၁

မူရင်း- တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး လယ်/ဆည်ထံမှ ဆီအုန်း၊ နေပြည်တော် လယ်/ဆည်ထံမှ ရာဘာ

ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြင်းများနှင့်ထိန်းသိမ်းထားသည့်သစ်တောများရောထွေးနေမှု

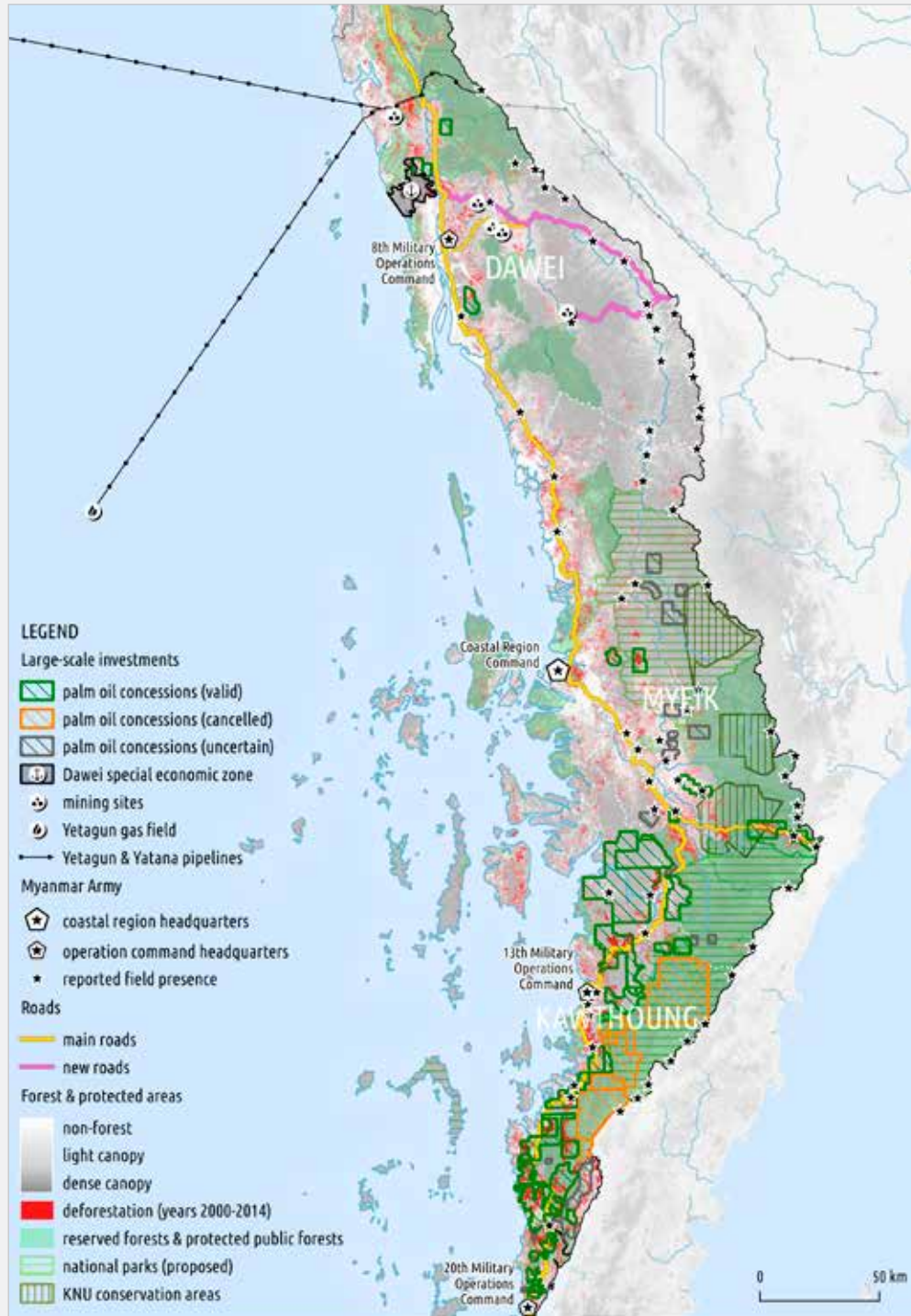
ဇယား ၅ နှင့် ၆ တွင် အစိုးရ၏တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက် ၂ ခုအား ဖော်ပြထားသည်။ ကြိုးပိုင်းတောအဖြစ်သတ်မှတ်ထားသောမြေ (စုစုပေါင်းမြေဧရိယာ၏ ၃၁% သို့မဟုတ် မြေဧက ၃.၃၂ သန်း) နှင့် ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြင်း (စုစုပေါင်းမြေဧရိယာ၏ ၁၈% သို့မဟုတ် မြေဧက ၁.၉ သန်း) ဖြစ်သည်။ ထိုကြိုးပိုင်းမြေများနှင့်ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးမြေများအပြားသည် အထူးသဖြင့် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတောင်ပိုင်း တွင် ရောထွေးနေကြောင်းကိုတွေ့ရသည်။ လက်ရှိအခြေအနေတွင် ကြိုးပိုင်းတောတစ်ခုစီ၏ သစ်တောအရည် အသွေးအား အတိအကျသိရှိရန်ခက်ခဲပါသည်။ ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြင်းအတွင်း စိုက်ပျိုးမှုနှင့်သစ်တောပြုန်း တီးမှုပမာဏအား သေချာစွာနားလည်နိုင်စေရန်အတွက် ပြုလုပ်ထုတ်ဖော်ပုံနှင့်မြေပြင်အခြေအနေမှန်အား နှိုင်းယှဉ် သုံးသပ်ရန်လိုအပ်သည်။

အားနည်းချို့ကွဲလွဲမှုများရှိသည့်အချက်အလက်များ

နေပြည်တော်ရှိ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနမှ စာရင်းကောက်ယူထားသည့်ဆီအုန်းစိုက်ပျိုး ခွင့်ပြုခြင်း ဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်းများမှာ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရထံမှရရှိသည့်များထက် များစွာလျော့နည်း နေပါသည်။ သို့သော် ဗဟိုနှင့်ဒေသခံသတင်းအချက်အလက် ၂ ခုလုံးတွင် ဖော်ပြထားသော စိုက်ပျိုးသည့်ဧရိယာဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်းများဆင်တူကြသည်။ ဒေသခံသတင်းအချက်အလက်များသည် စိုက်ပျိုးမြေခွင့်ပြုခြင်း ဆိုင်ရာမြေပုံနှင့်ကျောထောက်နောက်ခံပြုနိုင်သည့် ကုမ္ပဏီ အချက်အလက်များရှိသောကြောင့် ပိုမိုမှန်ကန်သည် ဟု ယူဆနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ယခုစာတမ်းတွင် ဒေသခံအချက်အလက်များ သာရရှိနိုင်သည့် ၂၀၁၂ - ၂၀၁၃ ခုနှစ်အတွက် သတင်းအချက်အလက်များကို ဗဟိုအစိုးရထံမှရရှိသည့်အချက်အလက်များ ထက် ဒေသခံအစိုးရ ထံမှရရှိသည့်အချက်အလက်များကိုအသုံးပြုထားသည်။ မြေပုံများအတွက်အချက်အလက်များမှာ ဒေသခံအစိုးရ ထံမှရရှိသည့်ကွာဟနေသည့် အချက်အလက်များဖြစ်ပြီး၊ လက်တွေ့ဖြစ်ပေါ်နေသည့်အခြေအနေအားလုံးကို ကိုယ်စားမပြုပါ။

ပုံ 5

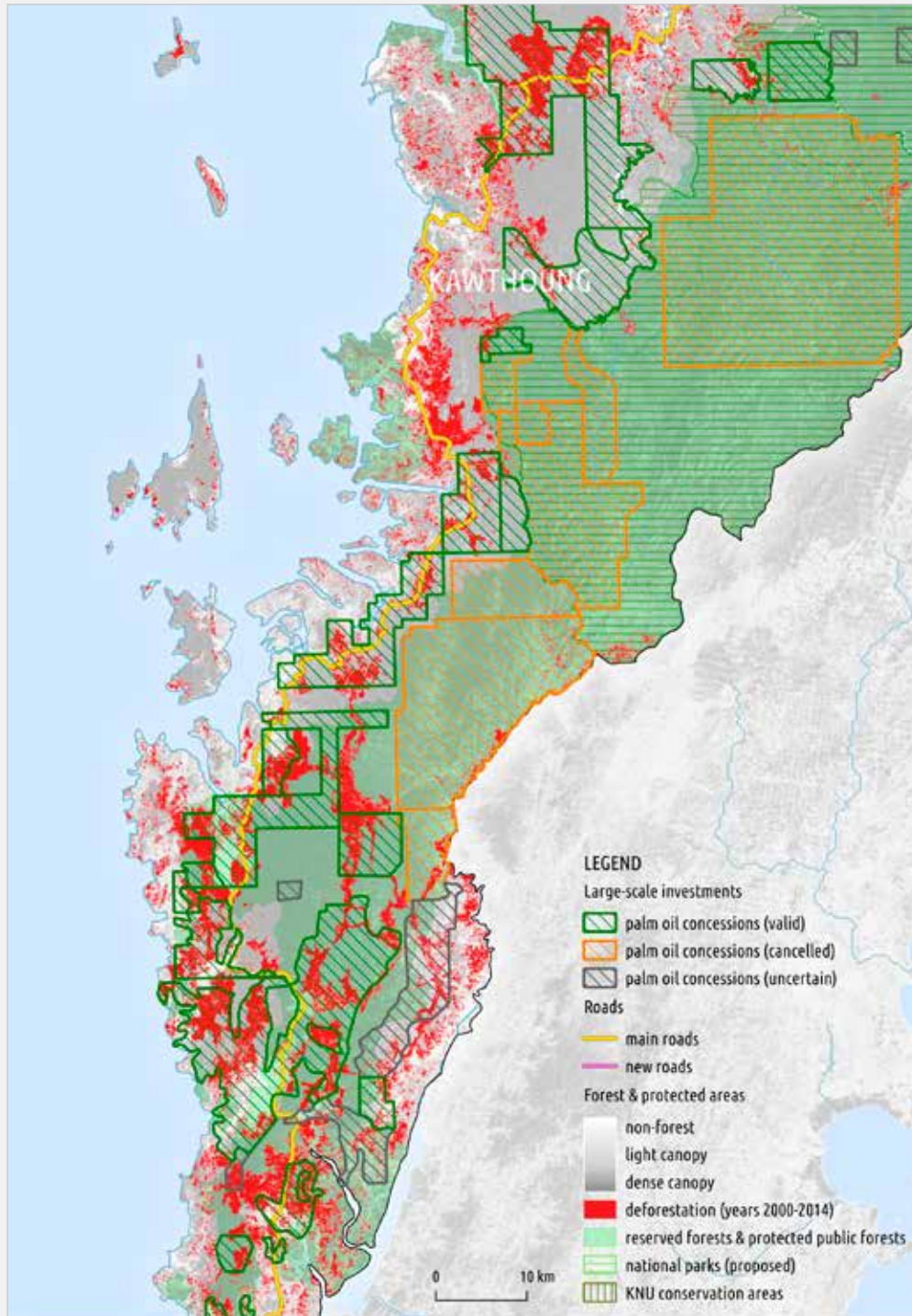
မြန်မာနိုင်ငံတောင်ပိုင်းရှိတနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး

မှတ်ချက် - ဒေသခံအစိုးရအဖွဲ့များထံမှရရှိသည့် မြေပုံပါအချက်အလက်များကို အသုံးပြုထားခြင်းဖြစ်ပြီး ပထဝီအနေအထားအရ တိကျရန်မရည်ရွယ်ပါ။ ယခုမြေပုံကို Mathieu Pellerin မှရေးဆွဲသည်။

ပုံ 6

မြန်မာနိုင်ငံတောင်ပိုင်းရှိတနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတောင်ပိုင်း

မှတ်ချက် - ဒေသခံအစိုးရအဖွဲ့များထံမှရရှိသည့် မြေပုံပါအချက်အလက်များကို အသုံးပြုထားခြင်းဖြစ်ပြီး ပထဝီအနေအထားအရ တိကျရန်မရည်ရွယ်ပါ။ ယခုမြေပုံကို Mathieu Pellerin မှရေးဆွဲသည်။

ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးမှုတွင်ပြည်တွင်းပုဂ္ဂလိကစီးပွားရေးကဏ္ဍ၏ပါဝင်မှု

ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးမှု၏ မအောင်မြင်သည့်အခြေအနေများ၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၏ ကြိုးပိုင်းတောတွင်း ဒေသများ မည်သို့မည်ပုံ စိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြင်းပေါ်လာခြင်းနှင့် မည်သည့်အတွက်ကြောင့် ၎င်းဒေသသည် conversion timber (သစ်တော အသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်) များထုတ်လုပ်ရာနေရာဖြစ်နေခြင်းစသည်များကို ပိုမိုကောင်းမွန်စွာ နားလည်စေနိုင်ရန် ဆီအုန်းထုတ်လုပ်မှု အခြေအနေအား မြန်မာနိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ စီးပွားရေးအခန်းကဏ္ဍဖြင့် ဆက်စပ်ကြည့်မြင်ရန်လိုအပ်သည်။

ယခင်စစ်အစိုးရခေါင်းဆောင်များမှ ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးမှုလုပ်ငန်းအား နိုင်ငံတော်တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်း အနေဖြင့် တွန်းအားပေးခဲ့ပြီးနောက် စက်မှုဝန်ကြီးဌာနနှင့် မြန်မာ့ဦးပိုင်းလုပ်ငန်းသည် တနင်္သာရီဒေသရှိ ဆီအုန်း စိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြင်းများကို လက်ခံရရှိခဲ့ကြသည်။ စစ်အစိုးရထံမှ ပုဂ္ဂလိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုခဲ့ပြီး သည့်နောက် ထိုမြေအများစုသည် အစိုးရနှင့် အဆက်အသွယ်ကောင်းသည့် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများလက်ဝယ်သို့ ရောက်ရှိ သွား သည်။ထို ခရိုနီကုမ္ပဏီအချို့အနေဖြင့် ထို အကြီးစားစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြင်းများသည် အစိုးရ၏ ပုဂ္ဂလိက လက်ရုံးများ အဖြစ် လုပ်ကိုင်သောကြောင့် ရရှိသည့်တိုက်ကတစ်ခုအ ဖြစ်ယူဆခဲ့သည်။ထိုတိုက်ကသည် လျှင်မြန်စွာမြင့်တက်နေသည့် ပြည်တွင်းဆီအုန်းဈေးကွက်နှင့် ယခုစာတမ်းတွင်ဖော်ပြထားသည့် သစ်ကုန်ကူး ခြင်းနှင့် ယခုလက်ရှိမြေဈေးကစားမှုများမှရရှိမည့်အခွင့်အရေးအား ရယူရန်ခွင့်ပြုခြင်းဟု ယူဆကြသည်။ တောင် ပိုင်းဒေသရှိ ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးရေးအတွက် ချပေးသောခွင့်ပြုခြင်းများသည် ဇယား ၅ နှင့် ၆ တွင် ဖော်ပြထား သည့်အတိုင်း ကြိုးပိုင်းသစ်တောမြေများမှ ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့နောက်တွင် ကုမ္ပဏီများသည် ဦးပိုင်းလုပ်ငန်းထံမှ သစ်ထုတ်လုပ်ခွင့်အား အစိုးရအပေးကာရယူကြသည်။ ကုမ္ပဏီများ၊ အထူးသဖြင့် သစ်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေသည့် လက်ဝေခံကုမ္ပဏီ ရှိသည့်လုပ်ငန်းများ (အောက်တွင်ကြည့်ရှုပါ) သည် သစ်များမှရရှိနိုင်သည့် အကျိုးအမြတ်များအားသိရှိ ထားသောကြောင့် သစ်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းကိုသာ ဇောက်ချလုပ်ကိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုသော် သစ်လုပ် ငန်းအားတက်ကြွစွာလုပ်ကိုင်နေသည့်ကုမ္ပဏီများသာ ဒေသအ တွင်းရှိ အရည်အသွေးအကောင်းဆုံးတောများတွင် အကြီး စားဆီအုန်းစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြင်းများရရှိကြသည်။ ဒေသ ၏အနာဂတ်စီးပွားဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်များနှင့် ထိုကုမ္ပဏီများသည် မိမိတို့လက်ဝယ်ရှိမြေများကို (ပြည်တွင်း ပြည်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများထံသို့) ရောင်းချနိုင်သည့် တန်ဖိုးကြီးအရင်းအမြစ်များအဖြစ် ရှုမြင်နေပြီး၊ ထိုသို့ ရောင်းချခြင်းသည် အရင်းတစ်ပြားမှတစ်ချပ်မျှ စိုက်ထုတ်စရာမလိုသည့် မြေဈေးကစားခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြင်းရရှိသည့် ကုမ္ပဏီအားလုံးနီးပါးသည် ရန်ကုန်တွင်ရှိသည့် မြန်မာပိုင်ကုမ္ပဏီများဖြစ် သည်။ နိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေးအင်အားရှိကာ အစိုးရထိပ်တန်းအကြီးအကဲများနှင့် အဆက်အသွယ်ရှိသည့် တနင်္သာရီတိုင်း ဒေသကြီး အခြေစိုက် ကုမ္ပဏီကြီး အချို့သာ ဒေသတွင်းတွင် ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးရေးနှင့် သစ်ထုတ်လုပ်ရန်မြေများ ရရှိကြသည်။ထိုအထဲတွင် ထားဝယ်-မြိတ်ကားလမ်းတစ်လျှောက်ရှိ အကူဝါစိုးမိုး ကုမ္ပဏီအတွက် ဆီအုန်းစိုက်ပျိုး ခွင့်ပြုခြင်း အများအပြားရရှိခဲ့သည့် မွေးရပ်မြေ တနင်္သာရီကိုယ်စားပြု လွှတ်တော်အမတ် ဦးခင်စိန်လည်း တစ်ဦးအပါအဝင် ဖြစ်သည်။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးရှိ စိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြင်းအမြောက်အမြား ရရှိထားသည့် တနင်္သာရီဒေသမှ နိုင်ငံရေး စီးပွားရေးအခွင့်ထူးခံ တနင်္သာရီဦးလှသန်း၏ ပြည့်ဖြိုးထွန်းကုမ္ပဏီသည် လည်း ဆီအုန်းစိုက်ခင်းနှင့်သစ်စက်ရုံများလုပ်ကိုင် သည်။ ထို့အပြင် မြန်မာနိုင်ငံမှ အထင်ကရကုမ္ပဏီတစ်ခုဖြစ် ပြီး ရန်ကုန်အခြေစိုက်ယုဇနကုမ္ပဏီများ လည်းပါဝင်သည်။

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးရှိ မြိတ်ခရိုင်မှ ဦးဌေးမြင့်သည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် လူသိအများဆုံး ခရိုနီတစ်ဦးဖြစ်ပြီး၊ ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍအား တစ်ဦးတည်း လက်ဝါးကြီးအုပ်ထားကာ အခြားအကျိုးအမြတ်များသည့် ဒေသများ တွင်လည်း တက်ကြွစွာလုပ်ကိုင်သည်။ ၎င်းပိုင်ဆိုင်သော ယုဇနဆီအုန်းစိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီသည် ဦးပိုင်းလုပ်ငန်း ထံမှ အကြီးစား ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးမြေများ ပထမဦးဆုံးရရှိခဲ့သည့် ကုမ္ပဏီဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် မြန်မာအကြီးဆုံး ပုဂ္ဂလိက ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြင်းရရှိသူဖြစ်လာပြီးနောက် မြန်မာတစ်ခုတည်းသော အဆင့်မြင့် ခေတ်မီဆီအုန်း ထုတ်လုပ်စက်ရုံအား တည်ဆောက်လာနိုင်ကာ ဆီအုန်းထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်အား တစ်ဦးတည်းချယ်လုပ် ခွင့်ရလုနီးပါးဖြစ်လာခဲ့သည်။ ၎င်းသည် အစိုးရကျောထောက်နောက်ခံ ဆီအုန်းလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုဖြစ်သည့်ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြင်းရရှိကာ ဆီအုန်း ပို့ကုန်သွင်းကုန်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့် (ပါမစ်) ရရှိထား သောလုပ်ငန်းများအဖွဲ့ဝင်ထားသည့် မြန်မာဆီအုန်းထုတ်လုပ်သူများအစည်းအ ရုံး ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်လာသည်။၎င်းသည် မြန်မာ့ဒုတိယအကြီးဆုံး ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြင်း အများဆုံးပိုင်ဆိုင်ပြီး၊ကောသောင်းခရိုင်တွင် မြေဧက ၈၈၀၀၀ ရှိကာ ဒေသခံ အစိုးရစာရင်းဇယားများအရ ဧက ၁၉၀၀၀၀ တွင် စိုက်ပျိုးထားပြီးဖြစ်ကြောင်း သိရ သည်။ ထိုကဲ့သို့ ဆီအုန်းအမှန်တကယ် စိုက်ပျိုးထားသည့်ပမာဏ၊ ယုဇနဆီအုန်းစိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီ၏စားသုံးဆီ ပို့ကုန်သွင်းကုန်ပါမစ်နှင့် ၎င်း၏အကြီး စားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကိုကြည့်ခြင်းဖြင့် ဦးဌေးမြင့်သည် မြန်မာ့ဆီအုန်း ဘုရင်အဖြစ်ဆက်လက်လုပ်ကိုင် သွားလိမ့်ကြောင်း သိရှိရသည်။ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဦးဌေးမြင့် သည် မွေးရပ်မြေဖြစ်သည့် မြိတ်မြို့ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ရွေးချယ်ခြင်းခံရပြီး၊ ယခုအခါ လွှတ်တော်အတွင်းတွင် မြိတ်ဒေသ၏ နိုင်ငံရေးနှင့်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအရေးအား ကိုယ်စားပြုနေသည်။ ယုဇနကုမ္ပဏီသည် ၎င်းတို့၏ အကြီးစားလယ်ယာစီးပွားလုပ်ကိုင်ခွင့်ရဒေသအတွင်း သစ်တောများအသွင်ပြောင်းခြင်းအပါအဝင် (အခြားကဏ္ဍ များတွင်လည်း) သစ်ထုတ်လုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ပတ်သက်နေသည်။ ထိုအထဲတွင် ကချင်ပြည်နယ် ဟူးကောင်း ချိုင့်ဝှမ်းကျားကာကွယ်ရေးဒေသရှိ ဧက ၂၀၀၀၀၀ ကျယ်ဝန်းသော ဇီဝလောင်စာ စိုက်ပျိုးခွင့်ရမြေများလည်း ပါဝင်သည်(ကချင်ပြည်နယ် ဖြစ်စဉ်လေ့လာမှုတွင် ကြည့်ပါ)။⁸²

82 KDNQ ၂၀၁၀

အခြားတိုင်းသို့ပြည်သိကုမ္ပဏီများသည် စစ်တပ်အရာရှိကြီးဟောင်းများနှင့် လက်ရှိအစိုးရအဆင့်မြင့်အရာရှိကြီး များနှင့်ပတ်သက်ဆက်နွယ်မှု ရှိကြသည်။ ရန်ကုန်အခြေစိုက် ခရိုင်ကုမ္ပဏီများအတွင်းတွင်ကမ္ဘာ့ကုမ္ပဏီ (ဧက ၅၅၀၀၀ ရရှိ၊ ဧက ၇၇၅၀စိုက်ပျိုး)၊ SI ကုမ္ပဏီ (ဧက ၄၇၀၀၀ ရရှိထားပြီး၊ စိုက်ပျိုးထားမှုမရှိသလောက်နည်းပါး)၊ မြန်မာ့အကြီးဆုံးဆန်လုပ်ငန်းပိုင်ရှင် ချစ်ခိုင်ပိုင်ဆိုင်သည့် ဒေင်ကုမ္ပဏီ (ဧက ၁၀၀၀၀ ရရှိထားသော်လည်း လုံးဝ စိုက်ပျိုးခြင်းမရှိ)၊ တောင်ဒဂုံ (ဧက ၁၃၀၀၀ ရရှိထားပြီး ၇၀% နှုန်းနီးပါးစိုက်ပျိုးထား) တို့ပါဝင်သည်။

လွန်ခဲ့သည့် ၂ နှစ်အထိ လယ်ယာစီးပွားရေးလုပ်ငန်းအတွက်မြေအသုံးပြုခွင့်ကို မြန်မာကုမ္ပဏီများသာ ရရှိနိုင်ခဲ့ သော်လည်း၊ အချို့မှာ တရားမဝင်နိုင်ငံခြားမှ အရင်းအနှီးကျောထောက်နောက်ခံယူထားသည်ဟု သံသယ ဖြစ်စရာရှိသည်။ အကြောင်းမှာ ထို ကုမ္ပဏီများသည်ငွေကြေးအရင်းအနှီးနည်းပါးနေစေကာမူ သစ်ခုတ်ရန်နှင့်ဆီ အုန်းလုပ်ငန်းစတင်ရန်အတွက်ကား အရင်းအနှီး များရှိနေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။⁸³မြေယာဥပဒေများနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေစတင်ပြဌာန်းခဲ့ပြီးသည့်နောက် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ် နှံသူများသည် လယ်ယာစီးပွားရေးအပါအဝင် အကြီးစားစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြင်းများကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် လျှောက်ထားရယူလာနိုင်ပြီ ဖြစ်သော်လည်း နိုင်ငံခြားရင်းနှီး မြှုပ်နှံသူများအတွက်သာ ကန့်သတ်ထားသည့် နည်းဥပဒေများစွာရှိသည်။⁸⁴ ဥပမာအားဖြင့် (AIG၊ မြန်မာ့အေဘီ တိုက်ကော်ပိုရေးရှင်း (သို့) မြန်မာ့လုပ်ငန်းကော်ပိုရေးရှင်းဟုလဲဖော်ပြလေ့ရှိသည့်) ကိုရီးယားပိုင် Auto Industry Group ၏ ကုမ္ပဏီခွဲတစ်ခုဖြစ်သော စင်ကာပူအခြေစိုက် Resource & Resource (R&R) သည် တနင်္သာရီ တောင်ပိုင်းရှိ သစ်တောမြေအတွင်းတွင် ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြင်း ဧက ၁၃၃၀၀၀ လုပ်ကိုင်ခွင့် ရရှိထားသော် လည်း မည်သည့်အပင်မှ စိုက်ပျိုးထား ခြင်းမရှိပေ။ The China Construction International Corporation သည် တောင်ဘက်စွန်းရှိ ကော့သောင်းဒေသ ရှိသစ်တောမြေအတွင်းတွင်အလွန်ကြီးမားသည့် ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးခွင့် ပြုခြင်းရရှိထားပြီး ဧကမည်မျှရှိသည်ကို မသိရပေ။ ၂၀၁၄ ခုနှစ် ရန်ကုန်မြို့တွင် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ တွေ့ဆုံခဲ့ သည့် စက်မှုသီးနှံလုပ်ငန်းမှ အငြိမ်းစားအရာရှိ၏ပြောပြချက်အရ ထိုမြေများမှာ ၎င်းကုမ္ပဏီလက်ဝယ်တွင် မရှိတော့ ကြောင်းသိရသည်။ စိုးရိမ်ရသည့်အချက်မှာ မလေးရှား၊ ထိုင်းနှင့် အင်ဒိုနီးရှားအစရှိသည့် အရှေ့ တောင်အာရှရှိဆီအုန်းလုပ်ငန်းအား ကြီးစိုးထားသည့်နိုင်ငံများမှ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများအား ဆီအုန်းစိုက်ပျိုး ခွင့်ပြုခြင်းများ ဆက်လက်ခွဲဝေပေးသွားခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် မလေးရှားမှ Felda Global Ventures Holdings Bhd (FGV) သည်ဆီအုန်းကြိတ်ရန် နှင့် အနာဂတ်တွင် အများအပြားထုတ်လုပ်နိုင် ခြေအတွက် လယ်/ဆည်ဝန်ကြီးဌာနနှင့်နားလည်မှုစာချုပ်လွှာ လက်မှတ်ရေးထိုးထားပြီးဖြစ်သည်။⁸⁵ ထို့ကြောင့် နည်းပညာ နှင့်နိုင်ငံရေးအရ ကာကွယ်တားဆီးမှုမပြုပါက လာမည့်နှစ်များအတွင်း တနင်္သာရီတိုင်း ဒေသကြီးအတွင်း၌ မြေ အသုံးပြုခွင့်ပေးခြင်းကြောင့်ဖြစ် သစ်တောပြုန်းတီးမှုများ အရှိန်ရလာနိုင်သည်။

ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးမှုအတွက်သစ်ခုတ်လဲထုတ်လုပ်ခြင်း

ထူးကုမ္ပဏီများအဖွဲ့၏ ပိုင်ရှင်ဦးတေသည် စစ်အစိုးရ အကြီးအကဲဟောင်း ၂ ဦးနှင့် နီးစပ်ခြင်းကြောင့် အကျိုးအမြတ်များစွာရရှိခဲ့သည်။ မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံး တွင်စီးပွားရေးကဏ္ဍများစွာ၌ လုပ်ဆောင်နေသော ကုမ္ပဏီ ခွဲများအားပိုင်ဆိုင်ထားပြီး၊ ဆီအုန်းလုပ်ငန်းတွင် လည်းထင်ရှားစွာပါဝင်ပတ်သက်မှုရှိသော်လည်း အမှန်တကယ် ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးရန်အတွက် မဟုတ်ပေ။ ၎င်းသည် မြန်မာနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံလုံး၏ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် ချပေးသောခွင့်ပြုခြင်းမာကအများဆုံး ဖြစ်သည့် မြေဧက ၆၆၀၀၀ ကို တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး တောင် ပိုင်း ကော့သောင်း ဒေသရှိ အ တွင်း ရှိ ပြည်ကြီးမကျိုင် နှင့် ကရာသုရိမြို့နယ်ခွဲများအတွင်း၌ ရရှိထားသည်။ ဦးတေ၏ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြင်း မများသည် မြေနိုင်ငံခြား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှု လိုအပ်သည့် တန်ဖိုးမြင့် သစ်တောများ အများအပြား ပေါက်ရာ လေးညီအမျိုးသားသစ်တောအဖြစ် ဓာတ်ပုံ ဒေသခံသုတေသီသစ်ခုတ်ထားသောစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြင်းများ၊တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး သတ်မှတ်ထားသော ဒေသတွင်းတွင် တည်ရှိသည်။ထို့ကြောင့်ပင် လေးညီအမျိုးသားသစ်တောကို အပြည့်အဝကာ ကွယ်ထားသော ကြိုးပိုင်းသစ်တောအဖြစ်

⁸³ သတင်းအချက်အလက်များပေးသည့်မြန်မာအများစုမှ ထိုကဲ့သို့ဆိုပြီး၊ အထူးသဖြင့် ၂၀၁၀ပြည့်နှစ် အောက်တိုဘာလတွင် တွေ့ဆုံခဲ့သည့် စက်မှုသီးနှံလုပ်ငန်းမှ အရာရှိဟောင်းတစ်ဦးမှ ယခုကဲ့သို့ ဆိုခဲ့သည်။

⁸⁴ ယခုစာတမ်းပြုစုနေစဉ် အပြီးမသတ်သေးသည့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဥပဒေသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပြည်တွင်းပြည်ပကုမ္ပဏီများ အား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ရာတွင် ပြည်တွင်း ဥပဒေနှင့် ကန့်သတ်ချက်များအားလုံးအား ကျော်ဖြတ်သွားနိုင်သည့် အထူးအခွင့်အရေးအား ပေးအပ်နိုင်သည်။

⁸⁵ Burnama ၂၀၁၂

အဆင့်မြှင့်တင်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး နှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနဆီသို့ တင်ပြထားမှုများရှိပြီး ဝန်ကြီးဌာနမှလက်ခံထားပြီးဖြစ်သော်လည်း အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် နောင်နှေးနှေးခြင်းအကြောင်းမှာ အဆိုပါသစ်တောဧရိယာအများစုသည် ထူးကုမ္ပဏီမှရရှိထားသောစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြင်းများဖြစ်နေသောကြောင့် ဖြစ်ကြောင်းယူဆရသည်။ တနင်္သာရီ တိုင်းဒေသကြီးရှိ အခြားဒေသများ တွင်လည်း ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးရေးအတွက် မြေဧက ၄၂၀၀၀ ကို ဦးတေ့အားလုပ်ကိုင်ခွင့်ပေးထားပြီး ဖြစ်သည်။ ၎င်းပိုင်ကုမ္ပဏီခွဲတစ်ခုဖြစ်သည့် အေးရွှေဝါးကုမ္ပဏီမှလည်း ဆီအုန်းစိုက်ပျိုး ခွင့်ပြုခြင်းများ လုပ်ကိုင်ခွင့်ရရှိထားသည်။ ဒေသခံအစိုးရစာရင်းဇယားများအရ ထူးကုမ္ပဏီ သည် ၎င်းရရှိထားသောဆီအုန်းစိုက်ပျိုးခွင့် ပြု ခြင်းများအတွင်း၌ ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးထားခြင်း လုံးဝမရှိသေးသောကြောင့် conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှ ရသောသစ်) များ ထုတ်လုပ် ရောင်းချခြင်းသည်သာ ၎င်း၏အဓိကဦးတည်ချက်ဖြစ်သည်ဟု ပိုမိုသိသယပွားစဖွယ်ဖြစ်နေသည်။

ထူးကုမ္ပဏီများအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌဦးတေ့သည် ၎င်း၏လုပ်ငန်းခွဲတစ်ခုဖြစ်သည့် ထူးသစ်လုပ်ငန်းကုမ္ပဏီအမည် ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် သစ်ခုတ် ယူမှုများအားအကြီးအကျယ်လုပ်ကိုင်နေသည်။ ထိုကုမ္ပဏီသည် တနင်္သာရီ တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ကချင်ပြည်နယ်အပါအဝင် တစ်နိုင်ငံလုံး၊ အထူးသဖြင့် စစ်ရေးအရတည် ငြိမ်မှုမရှိသည့် တိုင်းရင်းသားဒေသများတွင်ရှိသော သဘာဝတောများအတွင်း သစ်ခုတ်လုပ်ခွင့်များ ရရှိထားသည်။ ၎င်း ၏သစ်လုပ်ငန်းခွဲမှလည်း နိုင်ငံခြားသို့သစ်တင်ပို့ရောင်းချရန်အတွက် ရန်ကုန်မြို့တွင် သစ်ပိုင်းကိုလုပ် ကိုင်လျက်ရှိသည်။

အခြားနာမည်ကြီးကုမ္ပဏီများသည်လည်း သစ်ခုတ်ယူခြင်း၊ အကြီးစားရေအားလျှပ်စစ်လုပ်ငန်း၊ လမ်း ဖောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ပတ်သက်မှုများစွာရှိသည်။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး မြောက်ပိုင်း တွင် ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြင်းဧက ၁၅၀၀၀ ရရှိထားသည့်အေးရှားဝေကုမ္ပဏီ၊ ဝါရင့်သစ်လုပ်ငန်းလုပ် ကိုင်သူဖြစ်ပြီးဆီအုန်းစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြင်းဧက ၁၉၀၀၀ (၇၅% စိုက်ပျိုးပြီး) နီးပါးရရှိထားသည့် ဦးဝင်းအောင် ၏ဒဂုံသစ်လုပ်ငန်း စသည့်တရားမဝင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများလည်း ပါဝင်ပတ်သက်ကြသည်။

ဗဟိုအစိုးရ၏သတင်းအချက်အလက်များအရ ဇယား ၈ တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ၂၀၁၀ -၂၀၁၁ ခုနှစ်အတွင်း၌ပင် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း မြေနိမ့်သစ်တောများမှမြေဧက ၇၀၀၀၀ နီးပါးကို ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးရေးအတွက် ကုမ္ပဏီများ မှခုတ်လှဲရှင်းလင်းထားပြီးဖြစ်ကြောင်းသိရသည်။ တနင်္သာရီတိုင်း ဒေသကြီးအတွင်းရှိ သစ်တောမြေအဖြစ်သတ်မှတ်ထား သောနေရာများမှ မြေဧက ၁.၁၅ သန်းအား စိုက် ပျိုးမြေအဖြစ်ခွင့်ပြုရန်သင့်လျော်သည့်မြေများအဖြစ် ရည်ရွယ်ထားကြောင်း အစိုးရသတင်းအချက်အလက် များအရ သိရှိရသည် (ဇယား ၁)။ ဗဟိုအစိုးရသတင်းအချက်အလက်များအရ ယခုအချိန်အထိဆီ အုန်းစိုက်ပျိုးရေးအတွက် သစ်တောအများဆုံးရှင်းလင်းခုတ်ထွင်ခဲ့သည့် ကုမ္ပဏီမှာ ၂၀၁၀ - ၂၀၁၁ ခုနှစ် ကာလတစ်ခုတည်းအတွင်း သစ်တော ဧက ၂၅၀၀၀ ခုတ်ထွင်ခဲ့သည့် ဦးဌေးမြင့်၏ယုဇနကုမ္ပဏီဖြစ် ကြောင်း သိရသည်။ သို့သော် မြေဧရိယာနှင့် သစ်ခုတ်ယူမှုပမာဏဆိုင်ရာအချက်အလက်များသည် လက်တွေ့နှင့် ကွာဟမှုရှိသည်ဟု ခန့်မှန်းရသည်။

ဇယား ၈

ဆီအုန်းခွင့်ပြုခြင်းအတွက် သစ်တောခုတ်လှဲရှင်းလင်းခြင်းများ၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး၊ ၂၀၁၀ - ၂၀၁၁ (ဧကဖြင့်)

နှစ်	ခရိုင်	ရည်မှန်းထားသော သစ်တောခုတ်မှု	လက်တွေ့ခုတ်ခဲ့သော သစ်တော
၂၀၁၀	ထားဝယ်	၃၀၀	၁၀၅
၂၀၁၀	မြိတ်	၂၄၂၀	၂၄၂၀
၂၀၁၀	ကျေးသောင်း	၂၄,၂၈၀	၃၄,၄၁၀
တနင်္သာရီတစ်ခုလုံး		၂၇၀၀၀	၃၆,၉၃၅
၂၀၁၁	ထားဝယ်	-	-
၂၀၁၁	မြိတ်	၃,၆၂၀	၃,၀၇၀
၂၀၁၁	ကျေးသောင်း	၂၁,၉၈၀	၂၉,၂၆၂
တနင်္သာရီတစ်ခုလုံး		၂၅၆၀၀	၃၂,၃၃၂
တနင်္သာရီတစ်ခုလုံး		၅၂,၆၀၀	၆၉,၂၆၇

မူရင်း- လယ်/ဆည် နေပြည်တော် ၂၀၁၃

သစ်ခုတ်ယူနေသည့် မြန်မာကုမ္ပဏီများသည် သစ်တောများအား ဆီအုန်းစိုက်ခင်းအဖြစ်ပြောင်းလဲခြင်း တစ်ခု တည်းမှသာ ခုတ်ယူနေခြင်းမဟုတ်ပါ။ လက်ရှိတွင် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းသစ်ခုတ်ယူနေသည့် မြန်မာ ကုမ္ပဏီ ၃၀ ခန့်ရှိသည်။ အစိုးရသတင်းအချက်အလက်များအရ အချို့လုပ်ငန်းများမှာ ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြင်း ရရှိထားသည့်ကုမ္ပဏီများပင်ဖြစ် သည်။ ဥပမာအားဖြင့် နှစ်စဉ်တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးရှိ အစိုးရကကွယ်တော များအတွင်း သစ်ခုတ်လုပ်ခွင့်လည်း ရရှိထားပြီးဖြစ်သည့်ကုမ္ပဏီများအဖွဲ့၏လုပ်ငန်းခွဲဖြစ်သည့် ထူးသစ်လုပ် ငန်းကုမ္ပဏီကဲ့သို့ ကုမ္ပဏီများဖြစ်သည်။

မြိတ်ပြည်သူ့ကော်ပိုရေးရှင်းနှင့် မြိတ်ခရိုင်ကုန်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်ကာ ပြည်ဖျိုးထွန်းအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကုမ္ပဏီပိုင်ရှင်လည်းဖြစ်သည့် ဦးလှသန်းသည် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတွင် သစ်ခုတ်လုပ်ငန်းအကြီး အကျယ် လုပ်ကိုင်သူအဖြစ် လူသိများသည်။ ၎င်းသည် ကုန်းရိုးတန်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်အကြီးအကဲနှင့် အလွန်ရင်းနှီး ကြောင်းသိရပြီး၊ ယခုအခါ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးဆိုင်ရာဝန်ကြီးချုပ်နှင့်နီးစပ်ကြောင်း သိရသည်။ ၎င်း၏ ပြည်ဖျိုးထွန်းကုမ္ပဏီသည် ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြင်း ဧက ၃၂၀၀၀ ရရှိထားပြီးဖြစ်ကာ ဧက ၅၀၀၀ သာစိုက်ပျိုး ထားသည်။ ပြည်ဖျိုးထွန်းကုမ္ပဏီနှင့် မြိတ် ခရိုင်ကုန်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းသည် သစ်တောမြေများအတွင်း မြိတ်မှ ထိုင်းနယ်စပ်အထိဆက်သွယ်ထားသည့်လမ်းများ ကို ဖောက်လုပ်ထားပြီးဖြစ်သည်။ ထိုလမ်းများ၏ဝဲယာနှင့်ဖက် စလုံးသည် ဆီအုန်းနှင့်ရာဘာစိုက်ပျိုးရေးနေရာများဖြစ်သည်။ ထိုသို့ လမ်းအနီးအနားရှိစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြင်းများမှ ထုတ်လုပ်ရရှိသော conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်း မှရသောသစ်) များသည် အနီးရှိနယ် စပ်များအားဖြတ်ကျော်ကာ ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်းသို့ရောက်ရှိသွားသည် ဟု သံသယရှိကြသည်။

ဒေသခံအစိုးရ၏သတင်းအချက်အလက်များအရ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှ နှစ်စဉ်ထုတ်လုပ်ခွင့်ရှိသည့်သစ် ပမာဏသည် ကာကွယ်တောများမှ သစ်ကုဗတန် ၃၀၀၀၀ ဖြစ်ပြီး ဦးလှသန်းနှင့် အထက်ဖော်ပြပါလူများနှင့် ဆက်စပ်နေသည့်ကုမ္ပဏီများမှ ခုတ်ယူသည်ကို သိရှိရသည်။ (သက်သေများရှိသည့်) သတင်းအရင်းအမြစ် များမှ ပြောပြချက်အရ နှစ်စဉ် အမှန်တကယ်ခုတ်ယူသည့်ပမာဏမှာ ပိုမိုများပြားသည်ဟု သိရသည်။

ရာဘာ

ရာဘာစိုက်ပျိုးမှုသည်လည်း တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး အတွင်းတွင်မြေဧကများစွာကို အသုံးပြုနေသောလုပ်ငန်း တစ်ခုဖြစ်သည်။ သို့သော်ရာဘာစိုက်ပျိုးမှုအများစု သည် သေးငယ်သောစိုက်ကွက်များဖြစ်ပြီး ဆီအုန်းကဲ့သို့ မြန်မာအစိုးရမှ မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်ကြီးကြီးမားမား ချ ပေးသည့် ခွင့်ပြုခြင်းများတွင်စိုက်ပျိုးခြင်းမဟုတ်ပေ။ ထို့ ကြောင့် ရာဘာသည် လယ်ယာစီးပွားဆိုင်ရာသတင်း အချက်အလက်များတွင်မပါဝင်ဘဲ စိုက်ပျိုးထားသော သီးနှံများအ ဖြစ်သာ စာရင်းဝင်သည်(ဇယား ၇ နှင့် ၉)။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး တပိုင်တနိုင်ရာဘာစိုက်ကွက် များသည် (အထူးသဖြင့်ဒေသတွင်းနှင့်နိုင်ငံတကာဈေး ကွက်တွင် ရာဘာတန်ဖိုးမြင့်တက်နေသည့်ကာလတွင်) အစိုးရတန် ရာဘာထွက်ကုန်ထုတ်လုပ်ရောင်းချရန်နှင့်မသက် ဆိုင်လှဘဲ မြေယာလက်ဝယ်ရယူပိုင်ဆိုင်မှု နည်းဗျူဟာနှင့် ပိုမို ပတ်သက်မှုရှိသည်။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးသည် မြန်မာ့ဆီအုန်းလုပ်ငန်း၏အရေးပါသောဒေသ ဖြစ်လာခြင်း အပြင် မြန်မာနိုင်ငံတစ်ခုလုံးနှင့်ဒေသအတွင်း အကြီးဆုံးရေနက်ဆိပ်ကမ်းတည်ရှိရာထားဝယ်မြို့သည် အိမ်နီးချင်းထိုင်းနိုင်ငံနှင့် မြေလမ်းအရဆက်စပ်နေပြီး၊ စီးပွားရေးအခွင့်အလမ်းအသစ်များပေါ်ပေါက်လာနိုင်သည်။ အထူး သဖြင့် မြို့များနှင့်လမ်းသစ်အနီးရှိမြေများကို ရယူပိုင်ဆိုင်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလိုမှုများ ပိုမိုများပြားလာ နိုင်သည်။^{၈၆} ထိုရလဒ်အဖြစ် ငွေကြေးရှိဒေသခံများနှင့် ပြင်ပစီးပွားရေးသမားများမှ မြေလက်ဝယ်ရှိခြင်းဖြင့် ရာဘာထုတ်လုပ် ရောင်းချနိုင်မည့်အပြင် အရင်းအနှီးနည်းနည်း နှင့်ရယူထားသည့်မြေကို အမြတ်များများနှင့်ရောင်းချနိုင်ရန်မျှော်လင့်ချက်ဖြင့် တောတောင်များကိုခုတ်ထွင်ရှင်းလင်း ပြီး ရာဘာပင်ပေါက်များစိုက်ပျိုးမှုကို မြေပိုင်ဆိုင်မှုရယူရန် နည်းလမ်းအဖြစ် အသုံးပြုလာမှုများပေါ်ပေါက်လာသည်။ မြေရယူရန်အတွက် ရာဘာစိုက်ခင်းများ တည်ထောင် ခြင်းသည် လူမှုရေးနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် အကျိုးသက်ရောက် မှုများဖြစ်ပေါ်စေသည့်အ ခြေအနေသစ် တစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး ဆက်လက်သုတေသနပြုသွားရန်လိုအပ်လျက်ရှိသည်။

ဓာတ်ပုံ၊ ဒေသခံသုတေသီ၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးရှိ ရာဘာ စိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြင်း

ယနေ့အချိန်တွင် ထိုင်းနှင့် မလေးရှား ကုမ္ပဏီများမှ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ရာဘာလုပ်ငန်း များ၌ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများရှိနေ ပြီဖြစ်သည်။ Thai Hua Rubber Plc. နှင့် Sri Trang စသည့် ထိုင်းထိပ်တန်းရာဘာ ကုမ္ပဏီများသည် ထိုင်းမြန်မာနယ်စပ်တစ်လျှောက်

^{၈၆} ခင်မျိုးထွေး ၂၀၁၃၊ TNI ၂၀၁၂

ရာဘာစိုက်ကွက်များရယူနိုင်ရန်အတွက် နားလည်မှုစာချွန် လွှာများ ရေးထိုးထားကြပြီးဖြစ်သည်။ မလေးရှား၏အကြီးဆုံး စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း ဖြစ်သည့် Felda Global Ventures Holdings Bhd (FGV) သည် ဖိုးလမင်းကုန်သွယ်ရေး ဟုခေါ်သည့် မထင်မရှားမြန်မာကုမ္ပဏီနှင့် ပူးပေါင်းထားပြီးဖြစ်သည်။ အခြားမလေးရှားကုမ္ပဏီများစွာမှလည်း မြန်မာနိုင်ငံတောင်ပိုင်းရှိ ရာဘာနှင့်ဆီအုန်း လုပ်ငန်းများအတွက် လယ်/ဆည်ဝန်ကြီးဌာနနှင့် နားလည်မှုစာချွန်လွှာ များလက်မှတ်ရေးထိုးထားကြသည်⁸⁷။

ဒေသခံအစိုးရအချက်အလက်များအရ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ရာဘာစိုက်ပျိုးမှုသည် ၂၀၀၈ -၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် ဧက ၂၀၀၀၀၀ နှင့် ၂၀၁၂ - ၂၀၁၃ခုနှစ်တွင် ဧက ၃၀၀၀၀၀ ရှိကာ ၅၀% တိုးတက်မှုများ ပြားလာ ကြောင်း သိရသည်။ ရာဘာစိုက်ခင်းအများစုသည် (ဆီအုန်းစိုက်ခင်းများကဲ့သို့ တောင်ပိုင်း ဒေသတွင် မဟုတ်ဘဲ) မြောက်ပိုင်းဒေသတွင် စိုက်ပျိုးပြီး၊ ထားဝယ်ခရိုင်တွင် ဧက ၁၂၀၀၀၀၊ မြိတ်ခရိုင်တွင် ဧက ၁၃၀၀၀၀၊ ကော့ သောင်းခရိုင်တွင် ဧက ၅၀၀၀၀ ခန့်တွေ့ရသည် (ဇယား ၉)။ ရာဘာစိုက်ပျိုးမှုကြောင့် သစ်တောပြုန်းတီးမှု ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များမရှိပါ။ သို့သော်လည်း ဒေသတွင်း လေ့လာမှုများနှင့် အင်တာဗျူးများအရ တောတောင်ဒေသများအား ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းပြီး စိုက်ပျိုးသော ရာဘာစိုက်ခင်းများသည် ယခင်က (လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်း သိမ်းရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနတို့ထံမှ) တရားဝင် မြေပိုင်ဆိုင်မှုရယူထားခြင်းမရှိသော်လည်း၊ နောင်တွင် တရားမဝင်မြေရယူမှုဖြစ်ပေါ်နိုင်သော ဒေသ များတွင်တွေ့ရသည်။

ယခုဖော်ပြထားသာ ကိန်းဂဏန်းများ မှန်ကန်မှုရှိစေရန်အပြင်၊ ရာဘာနှင့်ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းများ သစ်တောပြုန်း

ဇယား 9

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းဆီအုန်းထုတ်လုပ်မှု၊ ၂၀၁၂ -၂၀၁၃

နှစ်	တိုင်းဒေသ/ခရိုင်	စုစုပေါင်းစိုက်ပျိုးမှု
၂၀၀၈/၀၉	တိုင်းဒေသ	၂၀၂,၇၄၃
၂၀၀၉/၁၀	တိုင်းဒေသ	၂၁၉,၂၉၅
၂၀၁၀/၁၁	တိုင်းဒေသ	၂၃၈,၃၅၇
၂၀၁၁/၁၂	တိုင်းဒေသ	၂၆၄,၁၄၆
၂၀၁၂/၁၃	တိုင်းဒေသ	၂၉၈,၃၅၆
	ထားဝယ်	၁၁၉,၂၄၈
	မြိတ်	၁၂၉,၅၆၅
	ကော့သောင်း	၄၉,၅၄၃
တနင်္သာရီရှိ ရာဘာစိုက်ပျိုးနိုင်မြေစုစုပေါင်း		၂၂၃,၀၀၀

မူရင်း - တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး လယ်/ဆည် ရုံး

တီးမှုကိုသော်လည်းကောင်း၊ conversion timber(သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်)ထုတ်လုပ်မှုနှင့် နိုင်ငံတကာဈေးကွက်သို့ တင်ပို့ရောင်းချမှုကိုသော်လည်းကောင်းစသည်များကို မည်ကဲ့သို့ တွန်းအားပေးသည်ကို ပိုမိုသေချာစွာ သိရှိနားလည်ရန်အတွက် အစိုးရစာရင်းဇယားများတွင်ပါရှိသည့် ဆီအုန်းနှင့်ရာဘာစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုမြေ နှင့် အမှန်တကယ်စိုက်ပျိုးမှုများအား မြေပြင်ပေါ်ရှိ လက်တွေ့အခြေအနေနှင့် တိုက်ဆိုင်သေချာစွာသုတေသနပြုရန် လိုအပ်သည်။ နောက်ဆက်တွဲသုတေသနပြုမှုသည် ထိုမြေများမှထွက်ရှိသောသစ်ပမာဏနှင့် ၎င်း၏တရားဝင်ခြင်းမဝင် ခြင်းများအပြင် လူမှုစီးပွားရေးအပေါ်ဖြစ်ပေါ်သော ၎င်း၏အကျိုးသက်ရောက်မှုများအားအဆုံးဖြတ်အပေးနိုင် မည်ဖြစ်သည်။ မြေနေရာချထားခြင်းနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သစ်တောထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးစီမံချက်နှင့် အခွင့်အရေးအခြေပြစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုမြေချထားရေးများ အတွက် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်များအတွင်း စစ်ဖြစ်ပွားခဲ့ချိန်တွင် အတင်းအကြပ် ပြောင်းရွှေ့နေရာချထား ခြင်းခံခဲ့ရသော ကရင် ဒေသခံများနှင့်ပြည်တွင်းဒုက္ခသည်များအား စနစ်တကျစာရင်းကောက်ယူကာ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် လိုအပ်သည်။

⁸⁷ မြန်မာ့အလင်း ၂၀၁၂၊ မြိတ်မြိတ်ရင် ၂၀၁၂။ ရာဘာကဏ္ဍအတွင်း မလေးရှားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအား မြန်မာရာဘာ ကူသန်းရောင်းဝယ်ရေးအဖွဲ့မှ အသိအမှတ်ပြုပေးထားသည်။ ရန်ကုန်မြို့၊ ၂၀၁၂ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ။

ဖြစ်စဉ်လေ့လာမှု ၂ - မြန်မာနိုင်ငံမြောက်ပိုင်း၊ ကချင်ပြည်နယ်ရှိ သစ်တောဧရိယာများ အတွင်း စိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြင်းများ

နောက်ကြောင်းရာဇဝင်

တရုတ်နိုင်ငံယူနန်ပြည်နယ်နှင့် နယ်နိမိတ်ဆက်စပ်နေသည့် မြန်မာနိုင်ငံမြောက်ပိုင်း ကချင်ပြည်နယ်ရှိ တောအုပ်များအတွင်းတွင် တနိုင်ငံလုံး၏ ၂၇% ရှိသည့် လယ်ယာစီးပွားရေးအတွက် အသုံးပြုခွင့်ပေးထားသော မြေများရှိ သည် (တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးပြီးလျှင် ဒုတိယအများဆုံး ဖြစ်သည်။)။ ထိုဒေသအတွင်းတွင် မြန်မာ့တပ်မတော် နှင့်အထင်ရှားဆုံး တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်နိုင်ငံရေးအတိုက်အခံအဖွဲ့ဖြစ်သည့် ကချင်လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ /တပ်မတော်(ကေအိုင်အို)ကြားတွင် နိုင်ငံရေးအရလက်နက်ကိုင် တိုက်ခိုက်မှု ဖြစ်ပေါ်နေခဲ့သည်။ ကေအိုင်အိုနှင့် ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် စတင်ခဲ့သော နှစ်၂၀ ခန့်ကြာခဲ့သည့် လက်နက်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး လဲလှယ်မှုသည် ကောင်းမွန် သောနိုင်ငံရေးတည်ငြိမ်မှုကို မရရှိခဲ့သော်လည်း နှစ်ဦးနှစ်ဘက်လုံးမှ အဖိုးတန်သဘာဝသယံဇာတ အလွဲသုံးစား လုပ်မှုများကိုမူ ရလဒ်အဖြစ် ရရှိခဲ့သည်။^{၈၈}။ သမ္မတဦးသိန်းစိန်လက်ထက်တွင် တပ်မတော်မှ ထိုအပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး သဘောတူညီမှုကိုချိုးဖောက်ခဲ့ပြီး ပယ်ဖျက်ခဲ့သောရလဒ်အဖြစ် ယနေ့ထက်တိုင် တိုက်ပွဲအသစ်များ ဆက်လက်ဖြစ် ပေါ်နေသည်။^{၈၉}။

ကချင်ပြည်နယ်သည် နိုင်ငံရေးအရ ဇီဝနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအနေအထားအရနှင့် လယ်ယာစီးပွား ရေးဖွံ့ဖြိုးရေးနည်းဗျူဟာအရပါ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးနှင့်ကွဲပြားခြားနားမှုများစွာရှိသည်။ ထို့အပြင် လယ် ယာစီးပွားရေးကြောင့် သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် conversion timber (သစ်တောအသွင် ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသော သစ်)ထုတ်လုပ်မှုအတိုင်းအတာလည်း ကွဲပြားမှုရှိသည်။ထိုအချိန်က တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးမှုကို စစ်အစိုးရအုပ်ချုပ်သူများမှ နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဦးတည်ချက် အဖြစ် လှုံ့ဆော်ပြီး ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးရေးထုတ်လုပ်မှုရည်မှန်းချက်ပြည့်မီစေရန်အတွက် မိမိတို့၏ပုဂ္ဂလိကစီးပွားဖက်များကို အသုံးချ စိုက်ပျိုးစေခဲ့ခြင်းဖြစ် သည်။ အများစုမှာ ကနဦးတွင် အဆိုပါစိုက် ပျိုးခွင့်ပြုခြင်းများအားလက်ခံရန် ဖိအားပေး ခြင်းခံခဲ့ရသော်လည်း နောက်မကြာမီတွင် သစ်ထုတ်လုပ်နိုင်ရေးနှင့်မြေယူနိုင်မှုအတွက် ပေးရသော အဖိုးအခ အဖြစ် လက်ခံလာကြသည်။

ကချင်ပြည်နယ်ရှိလယ်ယာစီးပွားဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများမှာမူ ဒေသတွင်းအခြေအနေ၊ အထူးသဖြင့် အိမ်နီးချင်း တရုတ်နိုင်ငံယူနန်ပြည်နယ်နှင့် သယံဇာတထုတ်ယူရောင်းချခြင်းဆိုင်ရာပတ်သက်ဆက်နွယ်မှုများ နှင့် ကချင်ပြည်နယ် အတွင်းဒေသအတော်များများကို မြန်မာ့တပ်မတော်မှ နိုင်ငံရေးအရထိန်းချုပ်နိုင်မှုမရှိခြင်းများ၊ စသည့် အချက်များအပေါ်တွင် အခြေခံသည်။ ကချင်ပြည်နယ်အတွင်း သယံဇာတတူးဖော်ခြင်း၊ သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ အကြီးစားရေအားလျှပ်စစ်လုပ်ငန်း နှင့် ယခုအခါစိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်း၊ စသည့်စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလုပ်ကိုင်သည့် တရုတ်နိုင်ငံပြည်မ၏လုပ်ငန်းများသည် ကချင်ပြည်နယ်၏သယံ ဇာတဆိုင်ရာစီးပွားရေး၊ ဒေသတွင်းနိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေးမကျေလည်မှုများအပေါ် ကြီးမားသောအကျိုး သက်ရောက်မှုများကိုဖြစ်စေသည့်အပြင် ထိုမှတစ်ဆင့် လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခများဖြစ်ပေါ်စေသည်အထိ အကြီးအ ကျယ်အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသည်။ တရုတ် မြန်မာနယ်စပ်နှစ်ဘက်လုံးတွင်စီးပွား ရေးလုပ်ငန်းများရှိသည့် (ပြည်သူ့စစ်နှင့်တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အ ဖွဲ့အစည်းများအပါအဝင်) ဒေသခံလက်နက်ကိုင်နှင့် နိုင်ငံရေး အခွင့်ထူးခံများသည် သစ်တောအသွင် ပြောင်းမှုများနှင့် conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်း မှရသောသစ်) များထုတ်လုပ်မှုကိုဖြစ်ပေါ်စေသည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးရေးအား လုပ်ကိုင်နေသည်။ သို့သော်လည်း တရုတ်သစ်လုပ်ငန်းများသည် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်နှောင်းပိုင်းကာလမှစတင်ကာ ပမာဏအတော်အတန်ရှိ သည့်သစ်ခုတ်မှုကိုကချင်ပြည်နယ်အတွင်းတွင်လုပ်ကိုင်နေခဲ့ပြီ ^{၉၀}။ သစ်ခုတ်ယူရန်အတွက် လယ် ယာစီးပွားလုပ်ကိုင် ခွင့်ပြုသည့်မြေများ များစွာမလိုအပ်ခဲ့ပေ။ တရုတ်မှငွေကြေးထောက်ပံ့သော ဘိန်းအစားထိုး စီမံကိန်းအစရှိသည့် လယ် ယာစီးပွားစီမံကိန်းများသည်လည်း တရုတ်နယ်စပ်တစ်လျှောက် အချိန်တိုအတွင်း ဒေသတွင်း နှင့်နိုင်ငံတကာစိုက်ပျိုး ရေးထွက်ကုန်ဈေးကွက်ကို အချိန်တိုအတွင်း ဆက်သွယ်ချိတ်ဆက်နိုင်သောကြောင့် အမြတ်အစွန်းများစွာပေးနိုင်သည်။

^{၈၈} Woods ၂၀၁၂
^{၈၉} TNI ၂၀၁၃; Human Rights Watch ၂၀၁၃
^{၉၀} Global Witness ၂၀၀၆; Woods ၂၀၁၁b

လယ်ယာစီးပွားဖွံ့ဖြိုးရေး

ယခင်စစ်အစိုးရမှ ကချင်ပြည်နယ်ကို လယ်ယာစီးပွားဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အချက်အခြာကျသောဒေသအဖြစ်အား ပေးအားမြှောက်ပြုခဲ့သည်မှာ ယခုထက်တိုင်ပင်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့အားပေးခဲ့ခြင်းမှာ အမှန်တွင် ကချင်ပြည်နယ် သည် လယ်ယာ အချက်အခြာကျသောဒေသဖြစ်သောကြောင့် တစ်ခုတည်းမဟုတ်ဘဲ၊ ကေအိုင်အိုထိန်းချုပ်နယ်မြေ များအတွင်း စစ်ဗျူဟာအရ နယ် နိမိတ်ချဲ့ထွင်ရေး၏တစ်စိတ်တစ်ဒေသလည်းပါဝင်ကြောင်း (အချို့မှ) ထင်မြင် ပြောဆိုကြသည်^{၉၁}။ ၂၀၁၂ - ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် နေပြည်တော်ရှိစိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနသည် ကချင် ဒေသတစ်ခုအတွင်းတွင်ပင် စိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြင်းဧက ၁.၄ သန်း (တစ်နိုင်ငံလုံး၏၂၇%) ချပေးခဲ့သည်ဟု စာရင်းပြုစု ထားသော်လည်း ဧက ၁၇၅၀၀၀ ကိုသာအမှန်တကယ်စိုက်ပျိုးခဲ့ပြီး၊ ယင်းပမာဏမှာ စုစုပေါင်းခွင့်ပြုမြေများ၏ ၁၂% သာရှိသည် (ဇယား၁၀)။ လယ်/ဆည်ဝန်ကြီးဌာနသည် ကချင်ပြည်နယ်အတွင်းတွင် “မြေလွတ်မြေလပ် မြေရိုင်း” ဧက ၂.၅ သန်းရှိသည်ဟု စာရင်းတင်ထားပြီး ထိုအထဲမှ ဧက ၄၃၀၀၀၀ သည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းအတွက် သင့်လျော်ကြောင်း သတ်မှတ်ထားသည် (ဇယား၁၁)။ “မြေရိုင်း” အဖြစ်သတ်မှတ်ထားသော နေရာအများစုသည် သစ်တောဖုန်းလွှမ်းမိုးနေသည့်အပြင် ဒေသခံများမှရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာနှင့် အခြားလူနေမှုအ တွက် အသုံးပြုမှုများရှိနေ သည့်နေရာများဖြစ်သည်။ ကချင်ပြည်နယ်ရှိသစ်တောထူထပ်စွာဖုံးလွှမ်းနေသော မြေ ဧရိယာ ၉.၂ သန်းကို အမြဲတမ်းကြီး ဝိုင်းသစ်တောမြေများအဖြစ် သတ်မှတ်ကာကွယ်ထားပြီး ထိုနေရာများသည် ကချင်ပြည်နယ်မြေစုစုပေါင်း၏ ၄၂% ရှိသည်^{၉၂}။

ဥပမာအားဖြင့် တရုတ်နိုင်ငံယူနန်ပြည်နယ် နယ်စပ်၊ ကချင်ပြည်နယ်အရှေ့တောင်ပိုင်းရှိ ဗန်းမော်ခရိုင် မန်စီမြို့ နယ်တွင် မြို့နယ် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဌာနအစိုးရသည် “မြေရိုင်း” များဟု ၎င်းတို့က တစ်ဖက်သတ် သတ်မှတ် ခေါ်ဝေါ်ထားသောနေရာများအား အကြီး စားပုဂ္ဂလိကလယ်ယာစီးပွားရေးအတွက် ခွင့်ပြုမြေများအဖြစ်သတ်မှတ် ထားသည်။ သို့သော် ထိုသို့သတ်မှတ်ထားသည့် “မြေရိုင်း” များသည် အမှန်တကယ်တွင်မူ မြို့နယ်သစ်တော ဦးစီးဌာနမှ တိုင်းထွာသတ်မှတ်ထားသော ကြိုးဝိုင်းတောများနှင့်ထပ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်^{၉၃}။ ထိုကဲ့သို့ ရှုပ် ထွေးနေသည့် အစိုးရ၏မြေသတ်မှတ်မှုများ၊ မြေအသုံးပြုရန်နေရာချမှုများ၊ နှင့်စီမံခန့်ခွဲမှုများသည် နိုင်ငံနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများ၏မျက်စိတွင် ထိုဒေသအတွင်းထွန်းယက်စိုက်ပျိုးစားသောက်နေကြသော လယ်သမားများအား ပထုတ်ပျောက်ကွယ်စေသောအကြောင်းအရင်းများဖြစ်သည်။ ထိုပြဿနာသည် မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံး၊ အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်း သားလူနည်းစုများနေထိုင်ရာ သစ်တောများရှိသည့်တောင်တန်းဒေသများတွင် ဖြစ်ပွားလေ့ရှိသောပြဿနာဖြစ်သည်^{၉၄}။

ကချင်ပြည်နယ်ရှိ ရာဘာ၊ ဆန်၊ ပြောင်း၊ ငှက်ပျော၊ ဖရဲနှင့် ပီလောပီနံနှင့်ကြံ စသည့်ဇီဝလောင်စာကုန်ကြမ်း များကို ပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီများမှ လုပ်ကိုင်လျက်ရှိကြသည်။ ကချင်ပြည်နယ်၏ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနမှ ရာဘာဧက ၁၀၀၀၀၀ အား ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်မတိုင်မီစိုက်ပျိုးပြီးစီးရန် ရည်မှန်းထားလျက်ရှိသည်။ ထိုရည်မှန်း မြေပမာဏအတိုင်း စိုက် ပျိုးခွင့်ပြုမြေများခွဲဝေထားပြီးဖြစ်သော်လည်း အမှန်တကယ်စိုက်ပျိုးမှုမှာ ရည်မှန်းချက်ပြည့်မီခြင်းမရှိသေးပေ (ဇယား၁၁)။

ဇယား 10

ကချင်ပြည်နယ်အတွင်းလယ်ယာစီးပွားခွင့်ပြုမြေများ၊ ၂၀၁၀ - ၂၀၁၃

နှစ်	ခွဲဝေမြေ	စိုက်ပျိုးမြေ	စိုက်ပျိုးမြေ%
၂၀၁၀/၁၁	၅၉၆,၁၈၀	-	-
၂၀၁၁/၁၂	၁,၃၉၆,၅၇၅	-	-
၂၀၁၂/၁၃	၁,၃၈၁,၁၆၅	၁၇၂,၃၄၈	၁၂

မူရင်း - လယ်/ဆည် ဝန်ကြီးဌာန နေပြည်တော်

^{၉၁} Woods ၂၀၁၂

^{၉၂} သစ်တောဦးစီးဌာန၊နေပြည်တော်

^{၉၃} မန်စီမြို့နယ်ရှိမြေရိုင်းနှင့်ကြိုးဝိုင်းတောမြေပုံများစာရေးသူလက်ဝယ်တွင်ရှိသည်။

^{၉၄} Oberndorf ၂၀၁၂

တရုတ်နိုင်ငံ၏ဘိန်းအစားထိုးအစီအစဉ်

အပစ်အခတ်ရပ်ဆိုင်းရေးကာလအတွင်း ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်အလယ်နှစ်များတွင် ကချင်ပြည်နယ်သည် တရုတ်လုပ်ငန်း များအား (ကနဦးတွင်ရာဘာ၊ ထိုးနောက် ဆန်၊ ပြောင်း၊ ဖရဲသီးနှင့်ငှက်ပျော) စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ခွင့်ပြုခြေများခွဲဝေချပေးရာ

ဇယား 11

ကချင်ပြည်နယ်အတွင်းစိုက်ပျိုးခဲ့သည့်ရာဘာ၊၂၀၀၈ - ၂၀၁၃

နှစ်	ခွဲဝေခြေ	စိုက်ပျိုးခြေ
၂၀၀၆/၀၇	၁၉,၁၄၅	-
၂၀၀၇/၀၈	၃၇,၇၃၂	-
၂၀၀၈/၀၉	၆၀,၉၆၇	၃၈,၃၈၆
၂၀၀၉/၁၀	၁၀၀,၀၀၀	၄၃,၃၇၇
၂၀၁၀/၁၁	-	၅၀,၀၄၇
၂၀၁၁/၁၂	-	၅၄,၀၇၂
၂၀၁၂/၁၃	-	၆၃,၅၀၃
ကချင်ပြည်နယ်ရှိ ရာဘာစိုက်ပျိုးနိုင်ခြေစုစုပေါင်း		၁၈၄,၀၀၀

မူရင်း - ခွဲဝေခြေ အတွက် မြစ်ကြီးနား လယ်/ဆည် MAS ရုံး ၂၀၁၀
စိုက်ပျိုးခြေ အတွက် နေပြည်တော်ရှိ လယ်/ဆည် ဝန်ကြီးဌာနကို ကြည့်ပါ

နေရာဖြစ်လာသည်။ ထိုလုပ်ငန်းများသည် များသောအားဖြင့် တရုတ်နိုင်ငံ၏ဘိန်း အစားထိုးအစီအစဉ်အောက်တွင် ထောက်ပံ့ကြေးနှင့် အခွန်လွတ်တင်ပို့ခွင့်များရရှိကြသည်^{၉၅}။ ယနေ့အခါတွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြေများကို (လက် နက်ကိုင်များနှင့်မူးယစ်ဆေးဝါးလုပ်ငန်းများတွင် ပတ်သက်ဖွယ်ရှိသူ များလည်းပါဝင်သည်) ဒေသခံအခွင့်ထူးခံများက လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိထားကြသည်။ ထိုအခွင့်ထူးခံများသည် ဘေကျင်းအစိုးရမှထောက်ပံ့ပြီး (ကူမင်းပြည်နယ်အစိုးရမှ စီမံခန့်ခွဲသော) ထံမှ ထောက်ပံ့ကြေးနှင့်အခွန်ကင်း လွတ်ခွင့်များရရှိနေသည့် တရုတ်အခြေစိုက် (များသောအားဖြင့်ယူနန်ဒေသ) ကုမ္ပဏီများ၏ကျောထောက် နောက်ခံကိုရရှိထားကြသည်။ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်အထိ မြန်မာနိုင်ငံမြောက်ပိုင်း (ရှမ်းနှင့်ကချင်ပြည်နယ်များ) တွင် တရုတ် နိုင်ငံ၏ဘိန်းအစားထိုးအစီအစဉ်အနေဖြင့် ယူနန်အခြေစိုက်ကုမ္ပဏီများမှ ဧက ၉၀၀၀၀ ရှိသော စိုက်ခင်း များကို တည်ထောင်ထားပြီးဖြစ်သည် (ဇယား၁၂)^{၉၆}။ ထိုတရုတ်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများကြောင့် ဒေသခံများ သည် မိမိတို့၏ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာများရှိရာ တောတောင်များကိုစွန့်လွှတ်ကာ ရွှေ့ပြောင်းခဲ့ကြရသည်။ ထိုအကျိုးဆက်အဖြစ် ဆင်းရဲမွဲတေမှု၊ မူးယစ်ဆေးဝါးထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးမှုနှင့် လူမှုရေးနိုင်ငံရေးဆိုင်ရာပဋိပက္ခများဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်^{၉၇}။

^{၉၅} Kramer and Woods ၂၀၁၂

^{၉၆} Woods ၂၀၁၃ a

^{၉၇} Kramer and Woods ၂၀၁၂

ဇယား 12

ယူနန်ကုမ္ပဏီများ၏ ဘိန်းအစားထိုးစိုက်ခင်းများ၊ မြန်မာနိုင်ငံ မြောက်ပိုင်း၊ ၂၀၁၀ အထိ

စိုက်ပျိုးသိန်များ	ဧက
ရာဘာ	၄၇၉၁၆
ပြောင်း	၅၉၁၃
ကြက်ဆူဆီ	၅၂၇၀
ဆန်	၄၀၃၂
အခြား	၂၈၅၉၇
စုစုပေါင်း	၉၁၇၃၂

မူရင်း - တရုတ်အစိုးရ websitesများမှ ရရှိသည့် ၂၀၁၀

Conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်)

ကချင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်) ထုတ်လုပ်မှုပြ သာနာများသည် တန်ဖိုးမြင့်သစ်ကောင်းများရှိရာကာကွယ်တောများအတွင်း အများဆုံးလွှမ်းမိုးတည်ရှိသည့် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးရှိ ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြေများနှင့်မတူညီဘဲ ပိုမိုရှင်းလင်းမြင်သာမှုမရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ ကချင်ပြည်နယ်၏ လယ်ယာစီးပွားရေးစီမံကိန်းအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်ချပေးသောခွင့်ပြုခြေများသည် သစ်တောမြေယာအမျိုးအစား အမျိုးမျိုးနှင့် ရုက္ခဇီဝ သက်ရှိများတည်ရှိရာနေရာအမျိုးမျိုးဖြစ်သည့် သစ်တောနှင့်တောရိုင်းတိရိစ္ဆာန်ကာကွယ်တောများမှအစ လက်ရှိစိုက်ပျိုးနေသည့် တောင်ပေါ်ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာကွက်များ၊ သစ်တောနှင့်ရောနှောစိုက်ပျိုးသည့်ဥယျာဉ်ခြံမြေများ နှင့် ဒေသခံများမှ အစားအစာဖူလုံရေးနှင့် သစ်မဟုတ်သည့်အခြားသစ်တောထွက်ကုန်များအတွက် အားကိုးအားထားပြုနေသည့် အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောများအထိ ပါဝင်သည်။ ထို့ကြောင့် စိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြေများကြောင့် သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်) ထုတ်လုပ်မှုပမာဏသည်လည်း ထင်ရှားမြင်သာမှုမရှိပေ။

သို့သော် တရုတ်ကုမ္ပဏီများအပါအဝင် ကချင်ပြည်နယ်အတွင်း စိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းအတွက် မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်ရယူထားသောဒေသတွင်းနှင့် (တစ်ခါတစ်ရံ တရုတ်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများပါဝင်သည့်) ပြည်တွင်းကုမ္ပဏီများသည် သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်သယံဇာတူးဖော်ခြင်းတို့တွင် တိုက်ရိုက်ပါဝင်ပတ်သက်ကြောင်းမှာမူ ထင်ရှားသောအထောက်အထားမှန်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့မြေယာအခြေပြုစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများထဲမှ များစွာသည် (တပ်မတော်၊ “ပြည်သူ့စစ်”နှင့်ကေအိုင်အိုအပါအဝင်ပြည်နယ်မဲ့လက်နက်ကိုင်များ) စသည့်လက်နက်ကိုင်များ နှင့် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရနီးစပ်ရင်းနှီးမှုများမှတစ်ဆင့် ဖြစ်ပွားလေ့ရှိသည်။ သယံဇာတူးဖော်ရေးနှင့်သစ်ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သောကုမ္ပဏီများသည် တရုတ်နိုင်ငံ၏ဘိန်းအစားထိုးအစီအစဉ်မှရရှိသော နိုင်ငံရေးအရထောက်ပံ့မှုနှင့် ဘဏ္ဍာရေးအထောက်အကူများကိုယူကာ လယ်ယာစီးပွားရေးကဏ္ဍတွင် တိုးမြှင့်ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် ၎င်းတို့၏လုပ်ငန်းပမာဏကို ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့်တိုးမြှင့်ချဲ့ကားလျက်ရှိသည်။ ဤသည်မှာ ကုမ္ပဏီတစ်ခုတည်းက စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းနှင့်သစ်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းနှစ်ခုလုံးတွင် ရင်းနှီးလုပ်ကိုင်နေသော်လည်း စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကိုသာလုပ်ကိုင်ပြီး သစ်ထုတ်လုပ်ငန်းတွင်ပါဝင်ပတ်သက်မှုမရှိကြောင်းကိုဖုံးဖိရန် နည်းလမ်းတစ်မျိုးဖြစ်သည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းများကို အမှန်တကယ်ဆောင်ရွက်ရန်ရည်ရွယ်ချက်မရှိဘဲ စိုက်ပျိုးခွင့် ပြုခြေများကိုသစ်ထုတ်လုပ်ရန်အတွက်အသုံးပြုမှုမှာ ကချင်ပြည်နယ်တွင် အနည်းငယ်သာတွေ့ရသည်။ အဆိုပါ လုပ်ငန်းမှာ ယခင်က ပြည်သူ့စစ်ဖြစ်သော ကချင်ဒီမိုကရေစီသစ်တစ်မတော် (NDA - K) ၏လက်အောက်တွင် ရှိပြီး ယခုအခါ မြန်မာတပ်မတော်၏ထိန်းချုပ်မှုအောက်တွင်ရှိသော နယ်ခြားစောင့်တပ်၏နယ်မြေတွင်း၌သာ တည်ရှိသော ကချင်ပြည်နယ်အထူးဒေသ (၁) အတွင်းရှိ တန်ဖိုးမြင့်ကြီးပိုင်းတောများအတွင်းသာ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုထားသော သစ်ခတ်ခွင့်ရကုမ္ပဏီများကိုပေးသည့် စိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြေများတွင်ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိသ^{၉၈}။ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတွင်တွေ့ရသကဲ့သို့ပင် သစ်ထုတ်လုပ်ရေးအတွက် စက်မှုလယ်ယာစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုမှုအား အကာအကွယ်အဖြစ် အသုံးပြုခြင်းဖြစ်သည်။

ကျွန်းသစ်၊ သစ်နီနှင့် အခြားအစိုးရတန်သစ်မာစိုက်ခင်းများကို နဂိုရှိသည့်တန်ဖိုးမြင့်ကချင်ကြီးပိုင်း သစ်တောအတွင်းစိုက်ပျိုးခွင့်ပြု

^{၉၈} နယ်ခြားစောင့်တပ်သည်အစိုးရသစ်တက်လာချိန်တွင်အပစ်အခတ်ရပ်စဲထားသောတိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တပ်များအားမြန်မာတပ်မတော်ကိုယ်စားအမည်ခံပြည်သူ့စစ်များအဖြစ်ထားရှိရန်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည် (သို့သော်လုပ်ပိုင်ခွင့်အကန့်အသတ်ရှိသည်)

ခြင်းသည်လည်း သစ်ထုတ်လုပ်ရေးကို သစ်တောပြန်လည်စိုက်ပျိုးရေးဟူသောခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဖုံးကွယ်ပေးသောအရာတစ်ခုဖြစ်ပြီး ၎င်းအား (ယခင်က ပြည်သူ့စစ် NDA - K ထိန်းချုပ်မှု အောက်ရှိသော)နယ်ခြားစောင့်တပ်လက်အောက်ရှိ အထူးဒေသ (၁) အတွင်းတွင် ပုံနှံ့စွာဖြစ်ပွားနေသည်ကို တွေ့ရ သည်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် ဒေသခံသုတေသီမှ ပေးပို့သည့် သတင်းအချက်အလက်အရ ထိုကြိုးပိုင်းတောများရှိ အဖိုးတန်သစ်များခုတ်ယူခြင်းခံနေရစဉ်အချိန်တွင် စိုက်ပျိုးကွက်များအတွင်း စိုက်ပျိုးမှုမှာ မရှိသလောက်နည်းပါး သည်ဟု သိရသည်။ နဂိုရှိပြီးသားသစ်တောများအတွင်း သစ်တောစိုက်ပျိုးရေးအကွက်ချပေးခြင်းသည် စိုက်ပျိုး ရေးလုပ်ငန်းအပြင် တရားဝင်သစ်ထုတ်လုပ်ခွင့်ရနယ်မြေအပြင်၌ရှိသော သစ်များကိုရယူထုတ်လုပ်ရန် အခွင့်အလမ်းပေးသောဥပဒေဟာကွက်တစ်ခု ဖြစ်သည်။

ဓာတ်ပုံ၊ Kevin Woods၊ ကချင်တရုတ်နယ်စပ်အနီးရှိသစ်လုံးကွင်း

ထို့အပြင် လမ်း၊ တံတားနှင့် ရေကာတာကြီးများ၊ စသည့်အခြေခံအဆောက်အအုံဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအတွက် သစ်ခုတ်ယူထုတ်လုပ်ခြင်းသည်လည်း ယူနန်နယ်စပ်တွင် သစ်တောပြုန်းတီးရခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းရင်း ဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့သော ၅ နှစ်တာအတွင်း တရုတ်ကုမ္ပဏီများနှင့် တရုတ်လုပ်ငန်းရှင်များမှပံ့ပိုးသည့် ဒေသတွင်း ကုမ္ပဏီများသည် သစ်တောဧရိယာများ၊ အထူးသဖြင့် အထူးဒေသ (၁) အတွင်းတွင် အခြေခံအဆောက်အအုံစီမံကိန်းများပြုလုပ်ရန်အတွက် ခွင့်ပြုချက်များရရှိခဲ့ကြသည်။ ထိုစီမံကိန်းများသည် လက်တွေ့တွင် အကောင်အထည်ပေါ်လာခြင်းမရှိသောကြောင့် ထိုစီမံကိန်းများ၏အဓိကရည်ရွယ်ချက်အမှန်မှာ လျှပ်စစ်နှင့်လမ်းပန်းဆက် သွယ်ရေး၊ အစရှိသည့်အစိုးရ၏လူမှုဝန်ဆောင်မှုများလုံးဝမရရှိသေးသည့် ဒေသခံလူထုအတွက် ဝန်ဆောင်မှု ပေးရန်မဟုတ်ဘဲ ဈေးကောင်းရသည့်သစ်မာများကိုခုတ်ယူရန်သာဖြစ်ကြောင်းသုံးသတ်ရသည်။

ခရာစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြင်းများ၊ ကချင်ပြည်နယ်တောင်ပိုင်း^{၉၉}

ခရာဒေသသည် ကချင်ပြည်နယ်၏မြို့တော်အရှေ့ မိုင် ၆၀ အကွာလမ်းပေါ်တွင်တည်ရှိပြီး၊ ကေအိုင်အို/ ကေအိုင်ဇေ အရုံးချုပ်ရှိရာယူနန်နယ်စပ်ရှိ လိုင်ဇာအနီးတွင်ရှိသည်။ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကာလအတွင်း ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်များတွင် မြန်မာ့ ကြိုးပိုင်းကာကွယ်တောများအတွင်းနှင့်၎င်းအနီးတစ်လျှောက်အတွင်း ဇေက ၃၀၀၀၀ ရှိ ငှက်ပျောနှင့်ရာဘာ စိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြင်းကို ကချင်နှင့်တရုတ်လုပ်ငန်းရှင်များအား ခွဲဝေပေးခဲ့သည်။ထိုစိုက်ပျိုး ခွင့်ပြုခြင်းများသည် ယခုအခါ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် အကြီးစားမြေသိမ်းဆည်းမှုဖြစ်ပွားနေသည့် ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်ပွားရာနေရာများ ရှိ လယ်ယာစီးပွားနှင့်သစ်ထုတ်လုပ်ငန်းများ၏ နိုင်ငံရေး ဆိုင်ရာပတ်သက်ဆက်နွယ်မှု အခြေအနေအားသရုပ်ပြနေသည်။

လူသိများကာ နိုင်ငံရေးအဆက်အသွယ်ကောင်းသည့် ကချင်-ယူနန်နယ်စပ်မှ တရုတ်မြန်မာစီးပွားရေးလုပ်ငန်း ရှင်အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် သူမနှင့်မြောက်ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်မှအကြီးအကဲများ၊ ကေအိုင်အိုအရာရှိများနှင့် တရုတ်စီးပွားရေးသမားများအကြားရှိသော ခိုင်မာသည့်ရင်းနှီးနှီးစပ်

ဓာတ်ပုံ Kevin Woods ခရာငှက်ပျောစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြင်းကချင်ပြည်နယ်

ပတ်သက်မှုများကြောင့် ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်များမှ စတင်ကာ ကချင်ပြည်နယ်ရှိ သစ်ထုတ်လုပ်ငန်းအများအပြားကို လုပ်ကိုင်နေခဲ့သည်။ ၂၀၀၀ပြည့်နှစ်နှောင်းပိုင်းတွင် သူမတွင်ရှိသော နိုင်ငံရေး အဆက်အသွယ်ကောင်းများနှင့် မြင့်မားလာသော သူမ၏ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအလုံး အရင်းကိုအခြေခံပြီး သူမ၏ကုမ္ပဏီသည် လယ်ယာစီးပွားရေးလုပ်ငန်းဘက်သို့ ခြေဦးလှည့်လာခဲ့ပြီး တရုတ်နိုင်ငံ၏ဘိန်းအစားထိုးအစီအစဉ်အထောက်အပံ့ကိုရရှိထားသည့်တရုတ်စီးပွားရေးသမားတစ်ဦးအပါအဝင် ကချင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းသစ်များနှင့် လုပ်ငန်းတိုးချဲ့ဆက်နွယ်လာခဲ့သည်။ အထင်ရှားဆုံးကချင်ကုမ္ပဏီတစ်ခုဖြစ်သည့် Jadeland ကုမ္ပဏီဝန်ထမ်းဟောင်းတစ်ဦးနှင့် အထူးရင်းနှီးမှုရှိသည့် ကချင်လုပ်ငန်းကိုင်ဖက်တစ်ဦးနှင့် လည်း စီးပွားဖက်ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ၎င်းတို့နှစ်ဦးသည် ထိုစဉ်ကကချင်ပြည်နယ်ရှိလယ်ယာစီးပွားရေးအပါအဝင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအမျိုးမျိုးအားတူးဖော်နေသည့် တရုတ်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်တစ်ဦးနှင့် ပူးပေါင်းလုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။

^{၉၉} ယခု ဖြစ်စဉ်လေ့လာမှုအတွက်သတင်းအချက်အလက်သည် ၂၀၁၀၊ ၂၀၁၃ခုနှစ် မြစ်ကြီးနားတွင် အင်တာဗျူးခဲ့သည့် ကချင်ဒေသခံဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ကိုင်သူများထံမှရ ရှိသည်။

ထို တရုတ်စီးပွားရေးသမားသည် ယူနန် - ကချင်နယ်စပ်နှစ်ဘက်လုံးတွင် နိုင်ငံရေးအဆက်အသွယ်ကောင်းများရှိ သည့်အပြင်၊ ဒေသတွင်းအထူးအခွင့်အလမ်းစီးပွားရေးသမားများနှင့်ပူးပေါင်းပြီး မြန်မာဘက်တွင် မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့် ရယူနိုင်ပါက တရုတ်နိုင်ငံ၏ဘိန်းအစားထိုးအစီအစဉ်မှတစ်ဆင့် တရုတ်နိုင်ငံ၏ထောက်ပံ့မှုများကိုရရှိမည်ဟု ကတိကဝတ်ရရှိထားသူဖြစ်သည်။ ထိုရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူ ၃ ဦးသည် Northern Royal Jade ကုမ္ပဏီအားစတင်ခဲ့ပြီး၊ လိုင်ဇာရှီ ကေအိုင်အိုဌာနချုပ်ရှိရာနံဘေး၊ ဒေါ်ဖုန်ရန်မြို့နယ်ခွဲရှိ ခရောကျေးရွာအနီးတွင် လယ်ယာစီးပွားစိုက် ပျိုးခွင့်ပြုမြေဧက ၃၀၀၀၀ ရရှိခဲ့သည်။ ထိုခွင့်ပြုမြေများသည် ယူနန်သို့ လှုပ်စစ်တင်ပို့ရန် ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ တည်ဆောက်ထားပြီးဖြစ်သည့်တာပိန်မြစ်ဘေးတွင်တည်ရှိပြီး၊ ထိုနေရာသည် ခရောစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုမြေများပေးပြီး နှစ်အနည်းငယ်အကြာ ကေအိုင်အိုနှင့်မြန်မာတပ်မတော်ကြား အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးပျက်ပျယ်သွားပြီးနောက် ပထမဦးဆုံးတိုက်ပွဲပြန်လည်ဖြစ်ပွားရာဒေသ ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်အထိ Northern Royal Jade ကုမ္ပဏီ သည် ၎င်းတို့၏ခရောစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုမြေများအတွင်းတွင် ငှက်ပျော၊ ရာဘာနှင့် သစ်မာပင်အချို့ကို ဧက ၁၁၅၅၀ အထိစိုက်ပျိုးထားခဲ့ကြောင်း မြို့နယ်အာဏာပိုင်များပြောပြချက်အရသိရှိရသည်။

ထိုခွင့်ပြုမြေသည် ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံနှင့်ကေအိုင်အိုဌာနချုပ်ဘေးတွင်တည်ရှိရုံသာမက သစ်တောဦးစီးဌာန ကြီးကြပ်မှု အောက်တွင်ရှိသည့် အစိုးရသစ်တောဧရိယာများဖြစ်သောဘွန်ဆန်းနှင့်သိန်း တော်ကြိုးဝိုင်းတော များအတွင်းတွင်ရှိသည်။ ယင်းသစ်တောများသည် ကေအိုင်အိုက မြန်မာတပ်မတော်၏ တိုက်ခိုက်မှုထိခိုက်မှုအကာ အကွယ်ယူရန်သာမက နှစ်ဘက်လုံးမှဘဏ္ဍာငွေအတွက်သစ်ခုတ်ယူရန်သော အရေးပါ သည့်သစ်တောဖြစ် သည်။ ကချင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင် ယွပ်ဇော်ခေါင်၏ Jadeland ကုမ္ပဏီသည် ကြိုးဝိုင်းတောအတွင်း လမ်းဖောက် လုပ်ရန်ခွင့်ပြုချက်ရရှိခဲ့ပြီး၊ စိုက်ပျိုးခွင့်ပြု မြေသစ်များလက်ဝယ်ရရှိရုံသာမကဘဲ မြန်မာတပ်မတော်မှနည်းဗျူဟာ အရအဓိကကျသည်ဟုယူဆပြီး ထိန်းချုပ်ထားသောမြို့နယ်မြို့အား ဆက်စပ်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ Jadeland ကုမ္ပဏီသည် လမ်းဘေးဝိယာရှိတောများမှသစ်ခုတ်ယူခွင့်ရရှိခဲ့ပြီးနောက် သစ်တောကြိုးဝိုင်းများသည်လည်း အမြဲတမ်းစိုက်ပျိုးမြေများအဖြစ် ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။

ဒေသတွင်းနှင့်တိုင်းဒေသသစ်တောဦးစီးဌာနအရာရှိများသည် ထိုကဲ့သို့ကြိုးဝိုင်းတောများအတွင်းစိုက်ပျိုးမြေ ချဲ့ထွင်ခြင်းအား ခွင့်ပြုပေးရန် လာဘ်ထိုးခြင်းခံခဲ့ရသည်ဟုဆိုကြသည်။ ကချင်ပြည်နယ်ရှိ ခရိုင်အဆင့်သစ်တော အရာရှိတစ်ဦးမှ ဗဟိုအစိုးရထံသို့ ကြိုးဝိုင်းတောများအတွင်း သစ်များအပြောင်ခုတ်ခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးမြေအတွင်းရာနန်းပြည့်မှီအောင် သီးနှံစိုက်ပျိုးခြင်းမရှိသည်ကို တိုင်ကြားခဲ့သော်လည်းမည်သည့်အရေးယူမှုမျှမပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။¹⁰⁰

ဒေါ်ဖုန်ရန်မြို့နယ်ရှိမမော်ရွာသားများသည် ခရောစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုမြေအတွင်းရှိ ၎င်းတို့၏တောတောင်များထဲမှ သစ်တောတစ်တောအား အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောအဖြစ် ၎င်းတို့၏ဓလေ့ထုံးတမ်းအတိုင်း တိုင်းထွာသတ်မှတ်ထားခဲ့ကြပြီး၊ ၎င်းတို့ဒေသအတွင်း လယ်ယာစီးပွားဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ခြင်းကိုတားမြစ်နိုင်ရန်အတွက် အထက်မှချပေးမည့် တရားဝင်သိအမှတ်ပြုစာရွက်စာတမ်းများကို စောင့်မျှော်နေခဲ့ကြသည်။ သို့သော် Northern Royal Jade ကုမ္ပဏီအား စိုက်ပျိုးခွင့်ပြု လိုက်ပြီးနောက်တွင် ယင်းရွာသားများမှာ ၎င်းတို့၏အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ် တောကို အာမခံပေးမည့်တရားဝင်သိအမှတ်ပြု လက်မှတ် (community forest title) ကိုမရရှိဘဲ အရုံးပေးလိုက်ရ လေသည်။ ယခုအခါ ထိုတောအားအပြောင်ခုတ်ထားပြီး Northern Royal Jade ကုမ္ပဏီပိုင် ငှက်ပျောစိုက်ပျိုး စီမံကိန်း၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအဖြစ် ဖြစ်သွားပြီဖြစ်သည်။

တောအတွင်းလမ်းဖောက်လုပ်ပြီးသောအခါ မြန်မာတပ်မတော်သည် ကေအိုင်အိုစစ်ဌာနချုပ်အနီးတွင် ပိုမိုလှုပ် ရှားမှုများရှိလာသည်။ Northern Royal Jade ကုမ္ပဏီမှ စိုက်ပျိုးခွင့်ပြုမြေရရှိပြီး ၂ နှစ်မတိုင်ခင်အတွင်း သစ်များ ခုတ်ထွင်းပြီး သီးနှံအချို့စိုက်ပျိုးပြီးကာလတွင် တပ်မတော်နှင့်ကေအိုင်အိုအကြား စစ်ပြန်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ခရောစိုက် ပျိုးခွင့်ပြုမြေသည် "ကချင်ဒေသ"အတွင်း သယံဇာတထိန်းချုပ်၊ ပိုင်ဆိုင်၊ စီမံခန့်ခွဲခွင့်နှင့် ၎င်းမှရသောအကျိုး အမြတ်အားတန်းတူညီမျှစွာဝေငှသုံးစွဲပိုင်ခွင့်အတွက် ကာလကြာရှည်စွာလက်နက်စွဲကိုင်တော်လှန်သော အစိုးရဆန့်ကျင်အဖွဲ့များကို တိုက်ထုတ်ဆန့်ကျင်ခဲ့သောစစ်မြေပြင် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

ကချင်ပြည်နယ်၊ ဟူးခေါင်းချိုင့်ဝှမ်းရှိ ယုဇနဇီဝလောင်စာ စိုက်ပျိုးခွင့်ပြုမြေ

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း လူသိအများဆုံးနှင့် အကြီးဆုံးလယ်ယာစီးပွားစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုမြေသည် ကချင်ပြည်နယ်အ နောက်ဘက်ခြမ်းရှိကမ္ဘာ့အကြီးဆုံးကျားကာကွယ်တောအတွင်းတွင် တည်ရှိသည်။ ယုဇနကုမ္ပဏီပိုင်ရှင် ဦးဌေး မြင့် (တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင်လည်းပါဝင်သည်)အား ထိုစဉ်က မြောက်ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်ဦးစီးချုပ်မှ ဟူးကောင်းချိုင့်ဝှမ်းအတွင်းတွင် စိုက်ပျိုးခွင့်ပြုမြေဧက ၂၀၀၀၀၀ ပေးခဲ့သည်။ ထို စစ်ဦးစီးချုပ်သည် ကချင်ပြည်နယ်သို့မရောက်ရှိမီ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း တာဝန်ကျခဲ့စဉ်အချိန်တွင် ဦးဌေးမြင့်နှင့်ရင်းနှီးမှုရှိခဲ့သည်။ ယုဇနအချိန်တွင် ယုဇနကုမ္ပဏီသည် တရုတ်ပြည်တွင်း ဇီဝလောင်စာဈေးကွက် အတွက် ပီလောပီနံအများအပြားနှင့် ကြံအနည်းငယ် စိုက်ပျိုးတင်ပို့နေသည်။¹⁰¹

ယုဇနကုမ္ပဏီ၏စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်တောရှင်းလင်းမှုအချို့ရှိသည်။ ၎င်း၏စိုက်ပျိုးခွင့်ရမြေများသည်နယ်စွန့်နယ်ဖြားတွင်ရှိပြီး

¹⁰⁰ ယခုသတင်းအချက်အလက်သည်၂၀၁၁၊၂၀၁၂၊၂၀၁၃ခုနှစ်တွင်အဓိကစာရေးသူနှင့်အတူလေ့လာရေးဆင်းခဲ့သည့်သူတေသီထံမှရရှိသည်။//*78

¹⁰¹ KDNV ၂၀၁၀

(စိုက်ပျိုးခြင်း၊ စားကျက်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးခြင်းနှင့်မြေပြန်တောများရောနှောနေသည့်) မြေအနေ အထားကြောင့် အကြီးအကျယ်သစ် ခုတ်ယူခြင်းပြုလုပ်ရန် မသင့်တော်သော်လည်း၊ ၎င်း၏စိုက်ပျိုးခွင့်ရ မြေဧရိယာအတွင်းရှိ အဖိုးတန်သစ်မာများကိုခုတ်ယူပြီး ဒေသတွင်းဈေးကွက်များတွင် ရောင်းချသည်။ ထို့အပြင် ပီလောပီနီစိုက်ခင်းများနှင့်ဇီဝလောင်စာထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း များမှ ရရှိမည့်အကျိုးအမြတ်များမှာ ထိုင်းနိုင်ငံမှ အကြီးစားစက်ပစ္စည်းများရယူ တင်သွင်းရန်အတွက်သော်လည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းနှင့် မြစ်ဝကျွန်း ပေါ်ဒေသမှ အလုပ်သမားကိုသင့်တော်သောအဖိုးအခဖြင့် ခေါ်ယူငှားရန်အတွက် သော်လည်းကောင်း လိုအပ် သောကုန်ကျစရိတ်ကို လုံလောက်အောင်ပေးနိုင်သည်အထိ များပြားသည်။ ယူဇနကုမ္ပဏီသည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ် ငန်းအား အမှန်တကယ်လုပ်ကိုင်လိုသော ဆန္ဒရှိကောင်းရှိနိုင်မည်ဖြစ်သော်လည်း၊ စိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြင်းအတွင်း ဧက ၂၀၀၀၀ သာ စိုက်ပျိုးထားနိုင်သေးကြောင်း ဒေသတွင်းမြို့နယ်အာဏာပိုင်များ၏စာရင်းဇယားများအရ သိရှိရပြီး၊ ထိုပမာဏမှာ ရရှိထားသောစိုက်ပျိုးမြေဧရိယာနှင့်ယှဉ်ကြည့်ပါက မြန်မာနိုင်ငံပြည်တွင်းဥပဒေများကို ချိုးဖောက် လျက်ရှိနေသည်။

ယူဇနကုမ္ပဏီသည် ၎င်းစိုက်ပျိုးခွင့်ရမြေအတွင်း တံတားစသည့် အခြေခံအဆောက်အအုံများ တည်ဆောက်ရန် တရုတ်အခြေစိုက် Mein Guanကုမ္ပဏီနှင့် စာချုပ်ချုပ်ဆိုခဲ့သည်။ ထိုဝန်ဆောင်မှုအတွက် Mein Guan ကုမ္ပဏီ သည် ယူဇနကုမ္ပဏီထံမှ ယူဇနကုမ္ပဏီ၏စိုက်ပျိုးခွင့်ရမြေဧရိယာအတွင်းတွင် စိုက်ပျိုးခွင့်ပြု မြေတစ်ခုရရှိခဲ့သည်။ Mein Guan ကုမ္ပဏီသည် ထိုမြေအတွင်းရှိ တောနေရာတစ်ချို့အား ရွေးချယ်ခုတ်ယူပြီး conversion timber (သစ်တော အသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်) များထုတ်ပြီးနောက်တွင် တရုတ်နိုင်ငံဈေးကွက်အတွက် စပါး စိုက်ပျိုးခဲ့သည်။ Mein Guan ကုမ္ပဏီမှရရှိထားသောမြေအတွင်းတွင် တရားဝင်အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော ဧက ၂၅၀၀၀ လည်းပါဝင်သည်။ တရားဝင်ကာကွယ်ပေးထားရမည့် အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောအား ယခုကဲ့သို့ စိုက်ပျိုး ခွင့်ပြုခဲ့သောကြောင့် ဒေသခံများနှင့်အ ငြင်းပွားမှုများဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သည်။ ဒေသခံခေါင်းဆောင်များ၊ ကုမ္ပဏီကိုယ် စားလှယ်များနှင့် စစ်အစိုးရအရာရှိများပါဝင်ကာ ပြောဆိုဆွေးနွေးခဲ့ပြီးနောက် ထိုအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောများ၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို ဒေသခံများပြန်လည်ရရှိနိုင်ခဲ့သော် လည်း ယခုအခါ ၎င်း၏ဘေးပတ်ပတ်လည်တွင် Mein Guan ကုမ္ပဏီ၏ စိုက်ပျိုးခွင့်ရမြေများဖြင့် ပြည့်နှက်နေသည်။

ယူဇနကုမ္ပဏီလက်ထဲသို့ ထိုအချိန်က ကချင်ပြည်နယ်၏စစ်ဦးစီးချုပ်မှ ဟူးကောင်းချိုင့်ဝှမ်းအတွင်းရှိ ကမ္ဘာ့ အကြီးဆုံး ကျားကာကွယ်တောအတွင်း စိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြင်းပေးခဲ့သည်နှင့်တစ်ချိန်တည်းတွင် (အထက်ဖော်ပြပါ ခရာဖြစ်စဉ်လေ့လာမှုတွင်ပါဝင်သည့်) Jadelandကုမ္ပဏီသည်လည်း ဟူးခေါင်းချိုင့်ဝှမ်းအတွင်း၌ပင် ယူဇနကုမ္ပဏီရရှိထားသော စိုက် ပျိုးခွင့်ပြုမြေနှင့်နယ်နိမိတ်ချင်းထိစပ်သည့်မြေ ဧက ၂၀၀၀၀၀ ကို ရရှိခဲ့သည်။ ထိုမြေများ အတွင်းရှိသစ်တောအချို့မှာ အရည် အသွေးမြင့်အဖိုးတန်သစ်မာများရှိရာသစ်တောများဖြစ်ကာ ထိုတောများအား Jadeland ကုမ္ပဏီမှ စာချုပ်ချုပ်ဆိုသောကုမ္ပဏီများ ဖြင့် ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းရန် ရည်ရွယ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။¹⁰²Jadeland ကုမ္ပဏီသည် ပြောင်းနှင့်ရာဘာစိုက်ပျိုးရန်ရည်ရွယ်ချက် ဖြင့် ၎င်း၏စိုက်ပျိုးခွင့်ရမြေအချို့ကို တရုတ် ပြည်မကုမ္ပဏီအား ရောင်းချခဲ့သော်လည်း နောက်ဆုံးရလဒ်မှာ conversion timber (သစ်တော အ သွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်) ထုတ်လုပ်ရယူမှုများသာဖြစ်သည်။ ဟူးကောင်း ချိုင့်ဝှမ်းကျားကာကွယ်တော မှ ရဲတပ်ဖွဲ့များကတားမြစ်ရန်ကြိုးပမ်းခဲ့သော်လည်း ထိုကုမ္ပဏီသည် သစ်တန် ၁၆၀ အား ယူဆောင်လွှတ် မြှောက်သွားခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။¹⁰³ Jadeland ကုမ္ပဏီသည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအား စနစ်တကျလုပ် ဆောင်မှုမရှိခဲ့ပါ။ ကုမ္ပဏီပိုင်ရှင်၏အိမ်သည် ၎င်းစိုက်ပျိုးခွင့်ရမြေအတွင်းတည်ရှိပြီး ဒေသခံများကိုလည်း ဒေါသထွက်စေလိုသောကြောင့်ဟု ယူဆရသည်။ ရလဒ်အနေဖြင့် အဆိုပါစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုမြေထဲမှ ဧက ၅၀၀၀၀ အား စစ်တပ်အကြီးအကဲတစ်ဦး၏သားမက်ဖြစ်သူ ပိုင်ဆိုင်သည့် အမျိုးသားတိုး တက်ဖွံ့ဖြိုးရေးကုမ္ပဏီထံသို့ ခွဲဝေပေးခဲ့သည်။ ယင်းကုမ္ပဏီမှ အဖိုးတန်သစ်မာများအား ဆက်လက်ခုတ်ယူသည်ဟုကြားရပြီး မြေအချို့တွင် သီးနှံပင်များစိုက်ပျိုးရန် လမ်းတစ်ခုဖောက်ခဲ့သည်။ သို့သော် ထိုစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုမြေတွင် အဖိုးတန်သစ်တောများ များစွာမရှိဘဲ၊ အရည်အသွေးမြင့် conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်) လည်း အနည်းငယ်သာ ထုတ်ယူနိုင်ခဲ့သည်။ ဒေသခံပြည်သူများမှ သစ်တောခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းမှုအား ဆန္ဒပြတားဆီး ခြင်းသည် အမျိုးသားတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုး ရေးကုမ္ပဏီမှ ရှင်းလင်းခုတ်ထွင်မည့်သစ်တောပမာဏနှင့် စက်မှုလယ်ယာ သီးနှံများစိုက် ပျိုးမှု ပမာဏအား ကန့်သတ်နိုင်ခဲ့သည်။

¹⁰² ကချင်သုတေသီ ၂၀၁၃

¹⁰³ ကချင်သုတေသီနှင့် အင်တာဗျူးမှ ၂၀၁၃

ကချင်ပြည်နယ်၊ အထူးဒေသ - ၁ အတွင်း လယ်ယာစီးပွား၊ သစ်စိုက်ခင်း နှင့် conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်)

ဟူးကောင်းချိုင့်ဝှမ်းအတွင်းရှိစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြေအများစုသည် conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်) မှရရှိသောအကျိုးအမြတ်များကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာခြင်းမဟုတ်သော်လည်း အချို့မှာ သစ် ခုတ်ယူခွင့်နှင့် သစ်ခုတ်ယူမှုအားဖုံးကွယ်ရန်အတွက်ပေါ်ပေါက်လာသော လယ်ယာစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြေများ လည်းရှိ သည်။ Conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်) အား မြန်မာ့သစ်တော ဦးစီးဌာနမှ ခွင့်ပြုချက်ပေးနိုင်ပြီး တရုတ်နိုင်ငံ ယူနန်ပြည်နယ်သို့ နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်တင်ပို့နိုင်ပြီး ဤသို့ပြုလုပ်ခြင်း သည်(၂၀၀၆ ခုနှစ်တရုတ်မြန်မာနယ်နိမိတ်သဘောတူညီချက်အရ) မြန်မာ - တရုတ် နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် သစ်တင် ပို့မှုစည်းမျဉ်းစဉ်းကမ်းများအား ချိုးဖောက်ရာရောက် ကောင်းရောက်မည်။ (သို့မဟုတ် ထိုသဘောတူ ညီချက် အား ဥပဒေပြန်ပြုရာတွင် ကောက်နုတ်သောအဓိပ္ပါယ်အပေါ်မူတည်ပြီး ချိုးဖောက်ရာမရောက်နိုင်)¹⁰⁴။ ထို့အပြင် မြန်မာနိုင်ငံမြောက်ပိုင်းရ လယ်ယာစီးပွားလုပ်ငန်းများ၌ တရုတ်နိုင်ငံ၏ ဘိန်းအစားထိုးအစီအစဉ် အထောက်အပံ့ ယူထားသောတရုတ်နိုင်ငံသားများသည် အဓိကအခန်းကဏ္ဍများတွင်ပါဝင်နေပြီး မြန်မာ့တပ်မတော်နှင့်ပူးပေါင်း ထားသည့်လက်နက်ကိုင်များ (နယ်ခြားစောင့်တပ်နှင့် “ပြည်သူ့စစ်” ဟုခေါ်သူများ) သည်လည်း သစ်တောများ အားအသွင်ပြောင်းခြင်းနှင့် ထိုမှတစ်ဆင့် conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်) များအား ထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်း စသည့်သယံဇာတအရောင်းအဝယ်ပြုရာတွင် အရေးပါသောကဏ္ဍမှ ပါဝင် သည်။

ကချင်ဒီမိုကရေစီသစ်တပ်မတော် (NDA-K) ဟု ယခင်ကသိကြသော အထူးဒေသ ၁ မှ ဧဟောင်းတိုင်းရင် သည် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကာလအတွင်းတွင် ကေအိုင်အိုမှ ခွဲထွက်လာခဲ့သည်။ ထိုအချိန် မှစတင်ကာ ၎င်းအာဏာသက်ရောက်သောဒေသများ (များသောအားဖြင့် အထူးဒေသ ၁ အတွင်းနှင့်အပြင် ဒေသအနည်း ငယ်) အတွင်း စိုက်ပျိုးရေးနှင့်သစ်ခုတ်ခွင့်ပြုခြေများ အဓိကလက်ခံသူဖြစ်လာခဲ့သည်။ အထူး သဖြင့် ၂၀၁၀ ပြည့် နှစ်တွင် (ကေအိုင်အိုအားတိုက်ခိုက်ရန်) မြန်မာ့တပ်မတော်လက်အောက်ရှိ နယ်ခြားစောင့်တပ်ဖြစ်လာခဲ့ပြီး နောက်တွင် ပိုမိုရရှိခဲ့သည်။ အထူးဒေသ ၁ သည် သစ်များ (နှင့်အခြားတရားမဝင်ကုန်စည်များ) အား တရုတ် နိုင်ငံသို့ နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ကုန်သွယ်မှုပြုရန် အလွယ်တကူစီမံနိုင်သည့် ကချင် - ယူနန်နယ်စပ်တစ် လျှောက်တွင် တည်ရှိသည်။ တရုတ်နိုင်ငံသားများနှင့် စီးပွားရေးအရနီးစပ်မှုရှိသည့် ဧဟောင်းတိုင်းရင်နှင့် ယခင် (NDA-K) မှ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များသည် သစ်ခုတ်ခြင်း၊ လယ်ယာစီးပွားနှင့် အခြေခံအဆောက်အအုံဆောက် လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများကို နယ်ခြားစောင့်တပ်အာဏာသက်ရောက်ရာ နယ်စပ်ဒေသတစ်လျှောက်နှင့် မြစ်ကြီးနား မြို့တော်နှင့်နီးရာ အနောက်တောင်ဘက်ဒေသတွင် လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။

Golden Myanmar Well - Being Myanmarနှင့် Chan Yin Kuစသည့်ကုမ္ပဏီများအားလုံးသည် (NDA-K) ၏ခေါင်းဆောင်ဟောင်းများနှင့် ၎င်းတို့၏ဆွေမျိုးများနှင့်တိုက်ရိုက်ပတ်သက်မှုရှိကြပြီး၊ ထိုကုမ္ပဏီအားလုံးသည် ကချင်ပြည်နယ်တစ်ခွင်ရှိ သစ်တောမြေများအတွင်း စိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြေများရရှိခဲ့ကြသည်။ ထိုစိုက် ပျိုးခွင့်ပြုခြေများ ကို တရုတ်စီးပွားရေးသမားများမှအထောက်အပံ့ပေးထား ပြီး ထိုစီးပွားရေးသမားများထဲမှ အချို့သည် တရုတ် နိုင်ငံ၏ဘိန်းအစားထိုးအစီအစဉ်မှ ထောက်ပံ့မှုရယူထားဖွယ် ရှိသည်။ နယ်ခြားစောင့်တပ်များသည် (ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်အား အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ ဆက်လက်ရရှိထားသော်လည်း) ဥပဒေအရ မြန်မာတပ်မတော်၏ လက်အောက်တွင်ရှိသောကြောင့် နယ်ခြားစောင့်တပ်အရာရှိများသည် အဆင့်မြင့် မြန်မာတပ်အကြီးအကဲများနှင့် နိုင်ငံရေးအရရော စီးပွားရေးအရအတွက်ပါ ဆက်နွယ်နီးစပ်မှုများရယူလာခဲ့ကြသည်။

နယ်ခြားစောင့်တပ်လက်အောက်ရှိအထူးဒေသ ၁ အတွင်းရှိ စိုက်ပျိုးခွင့်ပြုခြေများသည် ကေအိုင်အိုအာဏာ သက်ရောက်ရာ ဒေသများနှင့်မတူဘဲ ပမာဏအနည်းငယ်သာရှိသည်။ ဧဟောင်းတိုင်းရင်သည် ၎င်းတို့ အာဏာ သက်ရောက်ရာဒေသအတွင်း သစ်တောပြန်လည်စိုက်ပျိုးရေးနှင့် အခြေခံအဆောက်အအုံတည်ဆောက်ရေးစီမံ ကိန်းများအတွက် ကုမ္ပဏီများရွေးချယ်ပိုင်ခွင့် များပေးလျက်ရှိနေပြီး ထိုသို့လုပ်ပိုင်ခွင့်ရ ရှိသောကုမ္ပဏီအများ စုမှာ ၎င်း၏နယ်ခြားစောင့်တပ်မှ အရာရှိကြီးများ၏ဆွေမျိုးများသာ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ထိုစီမံကိန်းလုပ်ငန်း အများစုမှာလည်း ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန်ရည်ရွယ်ချက်မရှိ ဘဲ သစ်ခုတ်ယူမှုကို ဖုံးကွယ်ရန်အတွက်သာ ဖြစ်သည်။ ဥပမာ၊ ကချင်ပြည်နယ်အတွင်း သယံဇာတထုတ်ယူသုံးစွဲမှုနှင့် လယ်ယာစီးပွားရေးစီမံ ကိန်းများအား ကြီးကြပ်ရသည့်နယ်ခြားစောင့်တပ်မှခိုလှုံတစ်ယောက်သည် ထိုစဉ်က မြောက်ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်အကြီးအကဲ၏တိုက်ရိုက်ခွင့်ပြုချက်နှင့်အတူ ဧဟောင်းတိုင်းရင် ထံမှ အထူးဒေသ ၁ အတွင်း စောလော ဒေသတွင် လမ်းဖောက်လုပ်ရေးခွင့်ပြုချက်ရရှိခဲ့သည်။ ရာသီပိုင်းသာအသုံးပြုနိုင်သည့် အများအတွက်အသုံး တည့်မှုနည်းသောထိုလမ်းသည် ဒေသတွင်းသစ်တောဦးစီးဌာန၏ (ဖိအားပေးခံရခြင်းကြောင့်ပေးသည့်) ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် လမ်းဘေးဝဲယာရှိအစိုးတန် သစ်တောများမှ ထုတ်လုပ်သည့်သစ်ထုတ်ယူမှုအားဖုံးကွယ်ရန်အတွက် ဖောက်လုပ်ထားခြင်းဟုအများကယူဆကြသည်။¹⁰⁵

နယ်ခြားစောင့်တပ်အရာရှိတစ်ဦးပိုင်ဆိုင်သည့်ကုမ္ပဏီတစ်ခုကလည်း အထူးဒေသ ၁ အတွင်း သစ်တောများ ထူထပ်စွာပေါက်ရောက်

¹⁰⁴ Woods ၂၀၁၃

¹⁰⁵ စာရေးသူ၏လက်ထဲတွင်စာချုပ်ရှိသည်

နေသည့်နယ်စပ်ဒေသအတွင်း သစ်တောပြန်လည်စိုက်ပျိုးရန် ခွင့်ပြုခြေဧက ၂၅၀၀၀ ကို ရရှိခဲ့ သည်။ ထိုခွင့်ပြုချက်သည် ဒေသခံသစ်တောဦးစီးဌာနထံမှ တိုက်ရိုက်ရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး၊ နေပြည်တော်မှ သဘောတူညီမှုကိုလည်းရရှိခဲ့သည်။ ထင်းရှူး (Taxus ချိုးကွဲ) နှင့်တရုတ်ခေါင်းပင်အမျိုးအစား (*Tawiania cryptomerioides*) များကိုတရုတ်ပြည်တွင်းဈေးကွက်တွင်တင်ပို့ ရောင်းချခဲ့သည့် နောက်တွင်¹⁰⁶ ထိုဒေသမှတစ်ဆင့် conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်) များကိုထုတ်လုပ်ကာထိုသစ် များအား (နယ်ခြားစောင့်တပ်အုပ်ချုပ်ရေးဌာနချုပ်ရှိရာကချင်-ယူနန်နယ်စပ်ရှိ) ပန်ဝါမြို့မှတစ်ဆင့်တရုတ်နိုင်ငံသို့ ပို့ဆောင်ခဲ့သည်။

¹⁰⁶ ဒေသခံသုတေသီထံမှရရှိသောသတင်းအချက်အလက်၂၀၁၃

နိဂုံး

သစ်တောအသွင်ပြောင်းခြင်း၊ အထူးသဖြင့် လယ်ယာစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် သစ်တောအားအသွင် ပြောင်းခြင်းသည် အများကသတိမထားမိကြသေးသည့် သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် သစ်တောအသွင်ပြောင်း စီမံကိန်းမှသစ်များထုတ်လုပ်ခြင်း များကို ဖြစ်စေသော အဓိကအကြောင်းအရင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံရေးနှင့်စီးပွားရေးအခြေအနေပြောင်း လဲမှုဖြစ်ပေါ်လာနေသောကာလတွင် လယ်ယာစီးပွားရေးမြေယာလုပ်ငန်းအတွင်း ရင်းနှီးသည့် အကြီးစားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု များသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏သစ်တောမြေအနေအထားအပေါ် ကြီးမားသောဖိအားပေးနိုင်ဖွယ်ရှိသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် သစ်လုပ်ငန်းအပါအဝင် စီးပွားရေးပိတ်ပင်တားမြစ်မှုများလျော့ချလိုက်ခြင်းသည် မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းရှင်များ ကြားတွင် ဥရောပသမဂ္ဂနှင့် မြောက်အမေရိကတိုက်များသို့ မြန်မာ့သစ်တရားဝင်တင်ပို့ရန် စိတ်ဝင်စားမှုများပြားလာစေသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနနှင့် မြန်မာသစ်ကူးသန်းရောင်းဝယ်သူများသည် ပြည်တွင်းသစ်လုံး တင်ပို့ရောင်းချမှု ဆိုင်ရာ ပိတ်ပင်တားမြစ်ချက်၊ နိုင်ငံအတွင်း certification schemes (သစ်ထုတ်လုပ်ရေးသည် သဘာဝပတ်ဝန်း ကျင်ဆိုင်ရာ တာဝန်ယူမှုတာဝန်ခံမှုရှိကြောင်း၊ လူမှုရေးဆိုင်ရာအကျိုးအမြတ်ကိုပေးကြောင်းနှင့် ရေရှည်တည် တန့်သော စီးပွား ရေးပိုင်းဆိုင်ရာအကျိုးအမြတ်ကိုပေးကြောင်း၊ ရေရှည်သစ်တောတည်တံ့ ခိုင်မြဲရေးစီမံခန့် ခွဲမှု၏ စံချိန်စံနှုန်းနှင့်ကိုညီကြောင်း၊ ဥပဒေနှင့်ညီညွတ်ကြောင်း၊ စသည်များအပါအဝင် သစ်ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ၊ သစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းဥပဒေများနှင့်ညီ ညွတ်ကြောင်းကို အဆင့်ဆင့်စစ်ဆေးသည့်အထောက်အ ထားလက်မှတ်ထုတ်ပေးရေးစနစ်) များမရှိခြင်း၊ သစ်ထုတ်လုပ်ရရှိသည့် မူရင်းဇာစ်မြစ်အား ဆန်းစစ်ခွဲခြားမှုမရှိ ခြင်းနှင့် မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းမှ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန်ခက်ခဲနေသည့် များစွာသော နိုင်ငံတကာသစ်တင်ပို့မှု စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများစသည့် ဖြေရှင်းမရသေးသည့် အကျပ်အတည်းများစွာထဲတွင် ရှိနေသည်။

သစ်ထုတ်လုပ်သူနှင့်သုံးစွဲသူနှစ်ဦးနှစ်ဘက်စလုံးအတွက် ယနေ့အချိန်အထိ အစပျိုးလာခဲ့သောအချို့ပဏာမ အစီအစဉ်များသည် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသည်ကိုတွေ့ရပြီး ကမ္ဘာ့တစ်ဝှမ်းသစ်တရားမဝင်ထုတ်လုပ်မှုများ အား လျော့ချနိုင်စွမ်းရှိကြောင်းတွေ့ရ သည်¹⁰⁷။ တရားမဝင်သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် သစ်များထပ်မံပြုန်းတီးခြင်း အားကာကွယ်ရန်စီမံပုံစံလျက်ရှိသော ငွေကြေးထောက်ပံ့သူအလှူ ရှင်များနှင့် အခြားပါဝင်ပတ်သက်သူများ သည် သစ်တောပြုန်းတီးမှုအားလျော့ချရန်အတွက် သစ်တောများအားအသွင်ပြောင်းခြင်း၊ အဓိကအားဖြင့် အကြီးစားစက်မှုလယ်ယာလုပ်ငန်းသည် အရေးကြီးသောကဏ္ဍတွင်ပါဝင်သည်ဟု ယခုအခါ အသိအမှတ်ပြုလာ နေကြသည်။ သို့သော် တရားမဝင်သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းအပေါ် စောင့်ကြည့်ဆန်းစစ်မှုသည် ကုန်သွယ်ရေးအတွက် သစ်ထုတ်လုပ် ခွင့်ပေးခြင်းအဆင့်နှင့် ထိုနောက်ပိုင်းကိုသာအာရုံစိုက်သောကြောင့် သစ်ထုတ်လုပ်ခွင့်မပေးခင် ဖြစ်ပွားသော သစ်တောမြေအား သစ်ထုတ်လုပ်ရေးအတွက် တရားမဝင်အမျိုးအစားပြောင်းလဲ သတ်မှတ်ခြင်း များအပါအဝင် တရားအဝင်သစ်တောအသွင်ပြောင်း မှုနှင့် သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှတစ်ဆင့် သစ်ထုတ် လုပ်မှုများကို မျက်ကွယ်ပြုရာရောက်သည်။ မလိုက်နာမဖြစ်လိုက် နာရမည်မဟုတ်သော်လည်း နိုင်ငံများအား လိုက်နာရန်အားပေးသော နိုင်ငံတကာသစ်တော certificate ပေးခြင်းစံချိန်စံနှုန်းများ (voluntary certification standards) နှင့် ၎င်းနှင့်ပတ်သက်သည့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲများအပြင် သစ်တောအားရေရှည်တည်တန့်စေ မည့်ဥပဒေနှင့်စီမံခန့်ခွဲမှုများအား အားကောင်းစေကာ သစ်တောအုပ်ချုပ်ရေးကိုပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး တရားဝင်သောနည်းလမ်းဖြင့် သစ်ထုတ်လုပ်ကုန်သွယ်နိုင်ရေး(FLEGT)နှင့် တရားမဝင်သစ်ထုတ်လုပ်ကုန်သွယ်ရေးကို လျော့ချရန်အတွက် ဥရောပသမ္မဂ္ဂ နှင့် ဥရောပသမ္မဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သောသစ်ထုတ်လုပ်ကုန်သွယ်သည့်နိုင်ငံ များအကြား သဘောချုပ်ဆိုထားသောသဘောတူစာချုပ် (VPA) စသည်များနှင့်ပတ်သက်ပြီး တိုးတက်မှုရှိစေ ရန် ဆောင်ရွက်မှုများသည်လည်း မြေအသွင်ပြောင်းခြင်း နှင့်ပတ်သက်သည့် ပြဿနာများအား အသိအမှတ် ပြုလာကြသည်။ ထို့အပြင်အလွန်နည်းပါးသေးသော်လည်း ဆီအုန်းအစရှိသည့် အဓိကစိုက်ပျိုးရေးထွက် ကုန်ပစ္စည်း အဓိကထုတ်လုပ်သူများ၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်သူများနှင့်ဖြန့်ဖြူးရောင်းချသူများသည် နိုင်ငံခြားမှ စိုက်ပျိုးရေး ထွက်ကုန်ပစ္စည်းများကို ပြည်တွင်းတင်သွင်းဝယ်ယူရာ၌ “zero conversion” ခေါ် သစ်တော အသွင်ပြောင်းကင်းရှင်းရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး ၎င်းတို့၏လယ်ယာထွက်ကုန်များဝယ်ယူရေးပေါ်လစီများ ထည့် သွင်းကြေညာလာမှုများကို တွေ့လာရသည်။¹⁰⁸

¹⁰⁷ Lawson and MacFaul ၂၀၁၀
¹⁰⁸ Proforest ၂၀၁၁

ဥရောပသမဂ္ဂသစ်ထုတ်လုပ်ရေးဥပဒေ (EUTR) ၊ FLEGT ၏ရှေ့လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နှင့် ၎င်း၏ VPA လုပ်ငန်းစဉ်၊ စသည့်အစီအစဉ်များအ ကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် ပဏာမအစရှိသောဆောင်ရွက်လာမှုများသည် တရားမဝင်သစ် ထုတ်လုပ်မှုအားနိုင်ငံတကာမှအာရုံစိုက် မိလာ စေရန်အထောက်အကူပြုသည်။ သို့သော် အခြားကဏ္ဍအတွက် သုံးစွဲရန်အသွင်ပြောင်းထားသောမြေသစ်များ၏တရားဝင်မှု အပေါ်အာရုံစိုက်ပြုလုပ်ကြရန်ရှိသေးသည်။ အသိ အမှတ်ပြုလက်မှတ်ပေးမှုစံချိန်စံနှုန်း (certification standard) များသည်လည်း သစ်ထုတ်လုပ်ခွင့် အဓိကရရှိ ထားသော သစ်ထုတ်လုပ်မှုများကိုသာ စစ်ဆေးအတည်ပြုလေ့ရှိပြီး သစ်ထုတ်လုပ်ခွင့်ရရှိခြင်းကြောင့် မဟုတ်ဘဲ အခြားရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်ပြုလုပ်သောစီမံကိန်းများမှတစ်ဆင့် ထုတ်လုပ်ရောင်းချသောသစ်များကို စစ်ဆေးအ တည်ပြုရန် တုံ့ဆိုင်းကြသည်။

နှစ်နိုင်ငံကြားဆွေးနွေးမှုများသည် သစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် တာဝန်ရှိသူအစိုးရအဖွဲ့များကြားတွင်သာ ပေါ်ပေါက်လေ့ရှိပြီး မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်ချပေးခြင်း သို့မဟုတ် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးမှုကဏ္ဍတွင် တာဝန်ရှိ သော ပိုမိုအာဏာရှိသည့်အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများအကြား တွေ့ဆုံပြောဆိုဆွေးနွေးမှုများကိုမူ အများစုက မပြု လုပ်နိုင်သေးပါ။ ထို့ကြောင့် သစ်တောများကို သစ်တောနှင့်မဆိုင်သည့် အသုံးချမှုများအတွက် အသွင်ပြောင်း ခြင်း စသည့်အတရားမဝင်လုပ်ရပ်များ၊ အထူးသဖြင့် ထိုလုပ်ရပ်များဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိသည့် မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့် ခွဲဝေချပေးမှုလုပ်ငန်းစဉ်အဆင့်ဆင့်အား မမြင်တွေ့နိုင်သည့်အန္တရာယ်ရှိ နိုင်သည်။ နိုင်ငံ၏ပြည်တွင်းစည်းမျဉ်း စည်းကမ်းနှင့်ဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအား လိုက်နာသော်ငြားလည်း မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဖြစ်ပေါ်နေသကဲ့သို့ပင် နိုင်ငံ၏ဥပဒေဘောင်အတွင်းတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးအရကာကွယ်မှုများအား ထည့်သွင်း ပါဝင်ပေါင်းစပ်ထားခြင်းမရှိသည့် အခြေအနေများလည်းရှိသည်။ ဥပဒေများအားဆန်းစစ်သုံးသတ်ထားမှုနှင့် ဖြစ်စဉ်လေ့ လာမှုများမှဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း conversion timber (သစ်တော အသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှ ရသောသစ်) သို့မဟုတ် ယေဘုယျအားဖြင့်ဆိုရလျှင် တစ်နိုင်ငံလုံးမှထုတ်လုပ်သောသစ်များ၏ တရားဝင်မှု၊ မဝင်မှုကို ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်ပေးရန်တွက် ပြည်တွင်းဥပဒေတစ်ခုတည်းအပေါ် မှီခိုခြင်းမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်မှု မရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏သက်ဆိုင်ရာ ဥပဒေများသည် လာအိုနှင့်ကမ္ဘောဒီးယားအစရှိသည့် အခြား ဒေသတွင်းရှိနိုင်ငံများကဲ့သို့ပင် “အမိန့်အရအုပ်ချုပ်မှု” စနစ်အားလို က်နာနေဆဲဖြစ်သောကြောင့် အထက်အရာ ရှိအများမှ ထိုသစ်များအား “တရားဝင်သည်” ဟုကြေညာပါက တရားဝင်သစ်များ ဖြစ်လာနေဆဲဖြစ်သည်။ ထိုအ ခြေအနေသည် သစ်တောများအသွင်ပြောင်းခြင်း၊ ၎င်းနှင့် ဆက်စပ်ထုတ်လုပ်သည့် conversion timber (သစ် တောအသွင်ပြောင်းစီမံကိန်းမှရသောသစ်) များနှင့်ပတ်သက်ပြီး မည်သို့ဆောင်ရွက်မှ တရားဝင်သည်ကို ဥပဒေ များတွင် ဖော်ပြခြင်းပင်မရှိသောကြောင့် အခြေအနေပိုမိုဆိုးရွားစေကာ ဥပဒေအရ ဒွိဟဖြစ်မှုများဖြစ် ပေါ်စေ သည်။ ထို့ကြောင့် သစ်တောများအသွင်ပြောင်းခြင်း၊ ၎င်းနှင့်ဆက်စပ်ဖြစ်ပွားသော conversion timber (သစ် တောအသွင်ပြောင်းစီမံ ကိန်းမှရသောသစ်) ထုတ်လုပ်မှုများအရေးကို မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းတွင် ပိုမိုအလေးထား လာရန်လိုအပ်လျက်ရှိသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရသည် သစ်တောအသွင်ပြောင်းမှု၊ conversion timber (သစ်တောအသွင်ပြောင်းစီမံ ကိန်း မှရသောသစ်) များထုတ်လုပ်မှုနှင့် သစ်ကူးသန်း ရောင်းဝယ်တင်ပို့မှုအပါအ ဝင် သစ်များ၏တရား ဝင်ဖြစ်မှုအား မည်သို့သတ်မှတ်ပြဌာန်းသွားရမည်နှင့်ပတ်သက်ပြီး အမျိုးမျိုးသောလူမှု အဖွဲ့အစည်းများနှင့်အတူ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်လက်တွဲလုပ်ဆောင်ကာ သဘောတူညီမှုရယူပြီး လုပ်ဆောင် သွားရန် လိုအပ်နေသည်။

ဓာတ်ပုံ၊ ဒေသခံသုတေသီ၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးမှ တောတောင်များ

စာစုစာရင်း

- Borras, Saturnino M., Jr., and Jennifer C. Franco. 2012. "Global Land Grabbing and Trajectories of Agrarian Change: A Preliminary Analysis." *Journal of Agrarian Change* 12(1): 34-59. doi: 10.1111/j.1471-0366.2011.00339.x.
- Burnama. 2012. "Felda to Build Myanmar Supply Chain." October 2.
- Department of Agricultural Planning (DAP). 2010. Myanmar Agriculture in Brief. MOAI, Government of the Union of Myanmar.
- DAP. 2010b. Perennial Plantation Development in Myanmar, 2010-2011. Government of the Union of Myanmar. (In Burmese)
- DAP. 2012. Myanmar Agriculture in Brief. MOAI, Government of the Union of Myanmar.
- Eleven News. 2012. "Myanmar to Ban Timber Exports in 2014." October 29.
- EIA. 2014. "Data Corruption: Exposing the True Scale of Logging in Myanmar." Environmental Investigation Agency, London. <http://www.illegal-logging.info/sites/default/files/EIA-Data-Corruption-FINAL.pdf>
- FAO. 2009. Myanmar Forestry Outlook Study. Asia-Pacific Forestry Sector Outlook Study II, Working Paper No. APFSOS II/WP/2009/07, Food and Agriculture Organization of the United Nations, Bangkok, Thailand. <http://www.fao.org/3/a-am252e.pdf>
- FAO. 2010. Global Forest Resource Assessment 2010: Country Report Myanmar. Food and Agriculture Organization of the United Nations, Rome. <http://www.fao.org/docrep/013/i1757e/i1757e.pdf> (Main Report); <http://www.fao.org/docrep/013/al576E/al576E.pdf> (Country Report)
- Ferrie, Jared. 2014. "Myanmar's Log Export Ban to Hurt Businessmen but Help Forests." Reuters, March 20. <http://uk.reuters.com/article/2014/03/20/us-myanmar-forests-idUKBREA2J27K20140320>
- Forest Certification Committee of Myanmar. 2013. Timber Harvesting and Traceability Verification in Myanmar. Government of the Union of Myanmar.
- Forest Trends, Forthcoming. "Review of Log Export Ban Experiences and Policy Implications for Myanmar." Forest Trends, Washington, D.C.
- Forest Trends. 2013. "Potential Legality Issues from Forest Conversion Timber." Forest Trends, Washington, D.C., and the IDL Group, Bristol, United Kingdom. http://forest-trends.org/publication_details.php?publicationID=4137
- Forest Trends. 2014. "Consumer Goods and Deforestation: An Analysis of the Extent and Nature of Illegality and Forest Conversion for Agriculture and Timber Plantations." Forest Trends, Washington, D.C. http://forest-trends.org/publication_details.php?publicationID=4718
- Gibbs, H.K., A.S. Ruesch, F. Archard, M.K. Clayton, P. Holmgren, N. Ramankutty, and J.A. Foley. 2010. "Tropical Forests Were the Primary Sources of New Agricultural Land in the 1980s and 1990s." *PNAS* 107 (38): 16732-16737. doi: 10.1073/pnas.0910275107.

- Global Witness. 2005. "A Choice for China: Ending the Destruction of Burma's Northern Frontier Forests." Global Witness Publishing Inc., Washington, DC. http://www.globalwitness.org/sites/default/files/library/a_choice_for_china_low_res.pdf
- Grieg-Gran, Maryanne. 2008. The Costs of Avoiding Deforestation: Update of the Report Prepared for the Stern Review of the Economics of Climate Change. International Institute for Environment and Development (IIED), London. <http://pubs.iied.org/pdfs/G02489.pdf>
- Hosonuma, Noriko, Martin Herold, Veronique De Sy, Ruth S. De Fries, Maria Brockhaus, Lous Verchot, Arild Angelsen, and Erika Romijn. 2012. "An Assessment of Deforestation and Forest Degradation Drivers in Developing Countries." *Environmental Research Letters* 7(4). doi: 10.1088/1748-9326/7/4/044009.
- Human Rights Watch. 2013. "Untold Miseries: Wartime Abuses and Forced Displacement in Burma's Kachin State." Human Rights Watch, New York. http://www.hrw.org/sites/default/files/reports/burma0312ForUpload_1.pdf
- ITTO. 2006. "Status of Tropical Forest Management 2005." Technical Series No. 24, International Tropical Timber Organization, Yokohama, Japan.
- Kachin Development Networking Group (KDNG). 2010. "Tyrants, Tycoons, and Tigers: Yuzana Company Ravages Burma's Hugawng Valley." Kachin Development Networking Group, Chiang Mai, Thailand. <http://www.burma-center.org/en/publications/reports/item/289-tyrants-tycoons-and-tigers-yuzana-company-ravages-burmas-hugawng-valley/>
- Kachin News Group (KNG). 2013. "Chinese Timber Resumes in Kachin State." March 27.
- Kachinland News. 2013. "Land Rights Activist Bawk Ja Goes on Trial in Hpakant." October 20. <http://kachinlandnews.com/?p=23865>
- Khin Hnin Htet. 2011. "Court 'Cheats' Yuzana Land Grab Victims." *Democratic Voice of Myanmar*, January 11. <https://www.dvb.no/news/court-%E2%80%98cheats%E2%80%99-yuzana-land-grab-victims/13662>
- Khin Myo Thwe. 2012. "Forestry Plantations Not Running at Full Capacity, says Ministry." *Mizzima News*, December 11.
- Khin Myo Thwe. 2013. "Land Business Becomes Brisk around Dawei SEZ." *Mizzim News*, February 20.
- Kissinger, Gabrielle, Martin Herold, and Veronique De Sy. 2012. "Drivers of Deforestation and Forest Degradation: A Synthesis Report for REDD+ Policymakers." Lexeme Consulting, Vancouver, Canada.
- Ko Htwe. 2011. "Kachin Farmers Fight On." *The Irrawaddy*. January 10. http://www2.irrawaddy.org/article.php?art_id=20498
- Kramer, Tom, and Kevin Woods. 2012. "Financing Dispossession: China's Opium Substitution Programme in Northern Burma." Transnational Institute (TNI), Amsterdam. http://www.burmalibrary.org/docs13/tni-financing_dispossession.pdf
- Lawson, Sam, and Larry MacFaul. 2010. "Illegal Logging and Related Trade." Chatham House, London. <http://www.illegal-logging.info/sites/default/files/uploads/CHillegalloggingpaperwebready1.pdf>
- May Sitt Paing. 2013. "Burmese Tycoon Gives Back after Land Grabs." *The Irrawaddy*. June 7. <http://www.irrawaddy.org/burma/burmese-tycoon-gives-back-after-land-grabs.html>
- Michigan State University (MSU) and the Myanmar Development Resource Institute's Center for Economic and Social Development (MDRI/CESD). 2013. "A Strategic Agricultural Sector and Food Security Diagnostic for Myanmar." Working Paper. Draft prepared for USAID/Burma. http://fsg.afre.msu.edu/Myanmar/myanmar_agricultural_sector_and_food_security_diagnostic_report.pdf
- Ministry of Agriculture and Irrigation (MOAI). 2002. "Master Plan for Agriculture Development." Government of the Union of Myanmar.
- MOAI. 2009. Myanmar Long Term Plantation of Project Office of the State Manager, Kachin State, Myitkyina. First Quarterly Report on Task Implementation of 2009. Union of Government of Myanmar. 3 December.

- Mizzima News. 2010. "Kachin Teacher, Land Activist to Stand in Phakant for NDF." September 24. <http://archive-2.mizzima.com/edop/interview/4398-kachin-teacher-land-activist-to-stand-in-phakant-for-ndf.html>
- Mizzima News. 2013 "Myanmar Could Lose a Third of Forestry." May 13. <http://archive-1.mizzima.com/business/natural-resources/9427-myanmar-could-lose-a-third-of-forestry>
- MOF. 2001. National Forest Master Plan (2001/02 to 2030/31), Vol. 1 & 2. The Government of the Union of Myanmar.
- Mongabay. 2012. "Burma Warns of Deforestation Crisis." August 23. <http://news.mongabay.com/2012/0822-myanmar-deforestation-crisis.html>
- Myat May Zin. 2012. "Malaysia Eyes Rubber, Oil plantations in Myanmar." Myanmar Times, November 5. <http://www.mmtimes.com/index.php/business/2879-malaysia-eyes-rubber-oil-plantations-in-myanmar.html>
- NEPCon. 2013. "Myanmar Forest Sector Legality Analysis." NEPCon, Aarhus, Denmark. <http://www.nepcon.net/sites/default/files/library/NEPCon-ETTF-Myanmar-forest-legality-study-09-2013.pdf>
- New Light of Myanmar. 2002. "Tanintharyi Division Geared Towards New Oil Bowl of Myanmar." January 5.
- New Light of Myanmar. 2012. "President U Sein Thein Receives Malaysian Guest." October 31.
- Noam, Zao. 2010. "White Gold Rush." The Irrawaddy, June 10. http://www2.irrawaddy.org/article.php?art_id=18673
- O'Toole, Bill. 2013a. "Conflict Spurs Timber Trade in Shan and Kachin." Myanmar Times, April 30. <http://www.mmtimes.com/index.php/national-news/6600-conflict-spurs-timber-trade-in-shan-and-kachin.html>
- O'Toole, Bill. 2013b. "Three Quarters of New Land Concessions Unused: Ministry." Myanmar Times, December 15. <http://www.mmtimes.com/index.php/national-news/9053-three-quarters-of-new-land-concessions-unused-ministry.html>
- Oberndorf, Robert B. 2012. "Legal Review of Recently Enacted Farmland Law and Vacant, Fallow and Virgin Lands Management Law: Improving the Legal & Policy Frameworks Relating to Land Management in Myanmar." Food Security Working Group's (FSWG) Land Core Group (LCG), Myanmar. http://www.forest-trends.org/documents/files/doc_3274.pdf
- OECD. 2014. OECD Investment Policy Reviews: Myanmar. OECD Publishing. doi: 10.1787/9789264206441-en.
- Proforest. 2011. "Review of Policy Options Relating to Sustainable Oil Palm Procurement." Department for Environment, Food and Rural Affairs, London. <http://www.proforest.net/publication/bibliog.2011-08-23.3453825412>
- Soe Than Lyn. 2013. "Legal Living Permission in Forest Reserves." Myanmar Times, June 17. <http://www.mmtimes.com/index.php/national-news/7152-legal-living-permission-in-forest-reserves.html>
- Taylor, Michael. 2012. "Monitoring Large Scale Land Acquisitions." Presentation at the GIGA International Workshop on Large-Scale Land Acquisitions, Hamburg, Germany, May 10. http://www.landcoalition.org/sites/default/files/publication/1269/12_05_GIGA_ILC.pdf
- Tint, Kyaw, Oliver Springate-Baginski, and Mehm Ko Ko Gyi. 2011. "Community Forestry in Myanmar: Progress and Potential." Ecosystem Conservation and Community Development Initiative, Yangon, Myanmar. <http://www.burmalibrary.org/docs13/Community+Forestry+in+Myanmar-op75-red.pdf>
- Transnational Institute (TNI). 2012. "Land Grabbing in Dawei." Transnational Institute, Amsterdam.
- TNI and Burma Centrum Netherlands (BCN). 2013. "The Kachin Crisis: Peace Must Prevail." Burma Policy Briefing No. 10, Transnational Institute, Amsterdam. <http://www.tni.org/briefing/kachin-crisis-peace-must-prevail>
- TNI and BCN. 2013. "Access Denied: Land Rights and Ethnic Conflict in Burma." Burma Policy Briefing No. 11, Transnational Institute, Amsterdam. <http://www.tni.org/briefing/access-denied>

- United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC). 2012. "The Trafficking of Wildlife and Timber." United Nations Office on Drugs and Crime, Vienna, Austria.
- UPI. 2012. "Myanmar in Deforestation Crisis." August 22. http://www.upi.com/Science_News/2012/08/22/Myanmar-in-deforestation-crisis/UPI-50031345670650/
- Wade, Francis. 2013. "Ceasefire Capitalism: Why Burma's Rebels Have Every Reason to be Suspicious of Government Emissaries Talking Peace." Foreign Policy, November 29. <http://www.einnews.com/yicha/article/178679595/mbQ8no0oAIVs32NZ>
- Wildlife Conservation Society (WCS). 2012. "Myanmar Biodiversity Conservation Investment Vision." Yangon, Myanmar. <http://www.harrison-institute.org/Myanmar%20Biodiversity%20Investment%20Conservation%20Vision%202013%20English.pdf>
- WWF. 2013. "Ecosystems in the Greater Mekong: Past Trends, Current Status, Possible Futures." <http://www.panda.org/?208456/Ecosystems-in-the-Greater-Mekong-past-trends-current-status-possible-futures>
- Woods, Kevin. 2011a. "Ceasefire Capitalism: Military-private Partnerships, Resource Concessions and Military-state Building in the Burma-China Borderlands." Journal of Peasant Studies, 38(4): 747-770. doi: 10.1080/03066150.2011.607699.

The Family of Forest Trends Initiatives

Ecosystem Marketplace

A global platform for transparent information on ecosystem service payments and markets

Water Initiative

Protecting watershed services through markets and incentives that complement conventional management

Forest Trade & Finance

Bringing sustainability to trade and financial investments in the global market for forest products

BBOP

Business and Biodiversity Offsets Program, developing, testing and supporting best practice in biodiversity offsets

the katoomba group

Building capacity for local communities and governments to engage in emerging environmental markets

Communities and Markets

Supporting local communities to make informed decisions regarding their participation in environmental markets, strengthening their territorial rights

Using innovative financing to promote the conservation of coastal and marine ecosystem services

Public-Private Co-Finance Initiative

Creating innovative, integrated, and efficient financing to support the transition to low emissions and zero deforestation land use

Learn more about our programs at www.forest-trends.org